

Solidaritet och ansvar för välfärden Ett Sverige i sammanhållning

Jobbkongressen 2009

Häfte H

Solidaritet och ansvar för välfärden

Ett Sverige i sammanhållning

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Klyftor och utanförskap (motionerna H1–H21)	2
Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Trygghet mot brott (motionerna H22–H57)	35
Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Hela Sverige (motionerna H58–H99)	87
Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Barn och familjer (motionerna H100–H117)	163

Socialdemokratiska partistyrelsen
överlämnar härmed till partiets 36e ordinarie kongress,
den 28 oktober – 1 november 2009 i Stockholm,
i stadgeenlig ordning inlämnade motioner samt partistyrelsens utlåtanden
och övriga förslag.

Ett Sverige i sammanhållning

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Klyftor och utanförskap

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H1:1, H2:1, H3:1, H4:1, H4:2, H4:3, H5:1, H6:1, H6:2, H6:3, H6:4
(ekonomiska klyftor)

Motion H1:1 (enskild, Sollentuna arbetarekommun) föreslår att bonussystem inte ska tillämpas för kommunernas befattningshavare. Motion H2:1 (Borås arbetarekommun) vill uppdraga åt partistyrelsen att vid utarbetandet av valmanifestet inför 2010 års val beakta frågorna om rättvisa, jämlikhet och solidaritet. Motion H3:1 (Karlskrona arbetarekommun) föreslår att ytterligare åtgärder ska vidtas för en rättvisare fördelning i samhället, för att förbättra den ekonomiska situationen för de med sämst ekonomi. Motion H4:1–3 (Kristinehamns arbetarekommun) vill att forskare ska ges i uppdrag att utvärdera hur orättvisor urholkar ekonomin, att en utredning ska startas och att det gemensamt ägda inte ska utsättas för vinstmaximeringsfilosofi. Motion H5:1 (Jönköpings arbetarekommun) yrkas att bekämpande av ekonomiska och sociala klassklyftor är socialdemokratins grund och fortfarande central. I takt med tiden så har frågor som skapar andra orättvisor också blivit centrala för arbetarrörelsen. Det handlar om feminism, kvinnans rätt till arbete, mannens lika ansvar för barnen och lika lön. Det handlar om rätten att människor ska behandlas lika oavsett vem man blir kär i. Mångfalden är en viktig resurs i vårt samhälle. Detta måste vara utgångspunkten för socialdemokratisk politik, Motion H6:1–4 (Lunds arbetarekommun) vill se en ideologisk offensiv för att minska klyftorna i Sverige, att en strategi för att minska klyftorna ska arbetas fram, att löneskillnader och skillnader i andra förmåner ska tydliggöras och förändringar årligen redovisas och att det till nästa partikongress ska tas fram en rapport kring vad som har utträttats och med förslag om vad som ytterligare behöver utträttas för att komma närmare målsättningarna i partiprogrammet.

Rättvisa är ett av socialdemokratins viktigaste ledord. Vidgade ekonomiska klyftor är inte bra, vare sig för de som halkar efter, eller för Sverige. Vi vill att alla ska ha möjlighet att växa och förverkliga sina bästa stämningars längtan, som Hjalmar Branting en gång uttryckte det. Det är bra för den enskilde som får frihet att utnyttja sin fulla potential, men det är också bra för produktiviteten och tillväxten. Vi socialdemokrater behöver bedriva en ideologisk offensiv för att berätta om detta. Ökade klyftor är inte bra, vare sig för den enskilde eller för samhället i stort. Som Socialdemokrater har vi en historia att vara stolta över. Under 1900-talet genomförde vi många reformer som utjämnade de ekonomiska klyftorna i Sverige. Skolan reformerades. Alla föräldrar fick tillgång till barnomsorg. Sjukvården förbättrades för alla. Äldreomsorgen byggdes ut. Och det här fick inte bara effekter på de ekonomiska klyftorna. Det fick också effekter på skillnader i till exempel hälsa. Ett mycket positivt exempel är vår kamp för att få ned spädbarnsdödligheten – till exempel genom förebyggande och avgiftsfri mödrahälsovård. Idag är spädbarnsdödligheten i Sverige bland den lägsta i världen – och den är lika låg bland alla inkomstgrupper. Spädbarnsdödligheten är lägre bland de tio procent som har de lägsta inkomsterna i Sverige än den är bland de tio procent som har de högsta inkomsterna i Storbritannien.

Samtidigt har kampen för minskade ekonomiska klyftor också präglats av bakslag. Arbetarrörelsens Ekonomiska Råds Låginkomstutredning visar att de ekonomiska klyftorna ökade mellan 1995 och 2005. Höginkomsttagarnas inkomster drog ifrån. Samtidigt halkade ungdomar och ensamstående mammor efter.

Efter regeringsskiftet 2006 har utvecklingen förvärrats. Den moderatstyrda regeringen har sänkt skatterna med drygt 80 miljarder kronor – främst för de med höga inkomster. Människor med traditionellt sett lägre inkomster, som arbetssökande, sjukskrivna och, inte minst, pensionärer, har inte fått någon del av skattesänkningarna. Samtidigt har de fått finansiera en del av skattesänkningarna, genom lägre a-kassa och sämre sjukpenning. Dessutom har skatten för de allra rikaste sänkts kraftigt; inte minst i samband med förmögenhetsskattens avskaffande och reformeringen av fastighetsskatten. Den borgerliga regeringen har på så sätt medvetet ökat de ekonomiska klyftorna.

Dessutom kommer den nuvarande jobbkrisen att fördjupa de ekonomiska klyftorna än mer. För det allra viktigaste för att minska klyftorna är att öka sysselsättningen. Den utveckling vi nu ser på arbetsmarknaden, där upp emot cirka en halv miljon människor kommer att vara arbetslösa 2010, är därför mycket allvarlig. Den borgerliga regeringens passiva hantering av krisen leder att arbetslösheten ökar mer i Sverige än i andra länder – och till att många fler människor än vad som annars skulle ha behövt vara fallet tvingas ut i arbetslöshet.

Partistyrelsen menar att kampen för minskade ekonomiska klyftor och ökad rättvisa – både globalt och i Sverige – är en av socialdemokratins absolut viktigaste uppgifter. Därför vill partistyrelsen självklart att en strategi ska utarbetas med målsättningen av minska klyftorna. Men partistyrelsen vill ha viss handlingsfrihet; skulle vi Socialdemokrater få väljarnas förtroende i 2010 års val skulle detta kunna vara en naturlig del av en regeringsförklaring eller en inriktning för en budgetproposition – men formen kan tänkas variera. Partistyrelsen vill däremot självklart bifalla en motionärs krav på att frågorna om rättvisa, jämlikhet och solidaritet ska beaktas vid utarbetande av valmanifestet för 2010 års val.

Vägen till minskade klyftor går via främst via fler och bättre jobb, en utbyggd välfärd med trygga välfärdsförsäkringar och särskilt stöd till dem som är mest ekonomiskt utsatta och rättvisare skatter. Partistyrelsen utvecklar sin syn på hur dessa mål ska nås i andra avsnitt till kongressen.

Men utvecklingen under senare delen av 90-talet och inledningen av 00-talet visar också att dessa åtgärder inte räcker. Elitens löner, bonusar och andra vidlyftiga ersättningar måste bekämpas. Årliga rapporter från LO visar att elitens löner har ökat under en längre tid och att eliten idag tjänar 51 industriarbetarlöner. Aldrig tidigare har skillnaderna mellan maktelitens inkomster och industriarbetarlönerna varit så stor som nu.

Staten, kommuner och landsting – och bolag som ägs av det gemensamma – måste föregå med gott exempel. Partistyrelsen delar inte en motionärs förslag om att effekterna av bonusar och andra ersättningar till ledande befattningshavare i offentlig sektor behöver utredas. Vi vill att alla former av bonusar i statliga, kommunala och landstingsägda bolag ska förbjudas. Dessutom behöver ersättningen till ledande befattningshavare i finanssektorn regleras – så att inte banker eller andra finansinstitut som får del statliga garantier betalar ut vidlyftiga ersättningar till sina chefer.

Dessutom måste de lägst betalade löner, inte minst många kvinnor i offentlig sektors löner, höjas. Det är ett ansvar för arbetsmarknadens parter. Heltid måste

också bli en rättighet, och deltid till en möjlighet. Arbetarrörelsens Ekonomiska Råds Låginkomstutredning visar att skillnaden i timlöner är betydligt mindre än skillnaden i faktiska löneinkomster. Många lågavlönade arbetar deltid – och ett viktigt verktyg för att öka inkomsterna i denna grupp är att möjliggöra för fler av dem att arbeta heltid. Partistyrelsen utvecklar sin syn på heltidsfrågan i ett annat utlåtande.

Partistyrelsen gav våren 2007 Arbetarrörelsens Ekonomiska Råd i uppgift att göra en ny Låginkomstutredning. Resultatet av deras arbete finns nu publicerat i tre delrapporter. Partistyrelsen känner dock stor oro för konsekvenserna av den nuvarande jobbkrisen och regeringens passiva hantering av denna för utvecklingen av de ekonomiska klyftorna. Det är därför viktigt att noga fortsätta att följa den här utvecklingen. Statistiska centralbyrån har i uppdrag att följa utvecklingen av ”levnadsnivån” i Sverige. Denna statistik ska nu EU-anpassas, men det är viktigt att den fortsätter att tas fram, om än på ett något modifierat sätt, varje år.

En motionär föreslår att en rapport om utvecklingen av de ekonomiska klyftorna ska tas fram till nästa partikongress med förslag på vad som ytterligare behöver göras. Partistyrelsen menar dock att det inte finns skäl att vänta. Skulle vi Socialdemokrater få väljarnas förtroende i 2010 års val behöver arbetet med att minska de ekonomiska klyftorna sättas igång omedelbart.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H1:1, H2:1, H3:1, H6:1, H6:2, H6:3,

att avslå motionerna H4:1, H4:2, H6:4,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H4:3, H5:1.

Motion H1

Sollentuna arbetarekommun – enskild

Bonussystem

Sverige har nog med begåvade och kunniga personer utan att vi ska behöva muta med feta bonusar. Hela företeelsen är djupt orättvis och upprör med all rätt det stora lönta-garkollektivet.

För samhället är det kontraproduktivt och skadar i sin förlängning demokratin. I tider av oblyga angrepp mot den kollektiva välfärden måste alla krafter samverka mot ekonomisk girighet och omoral.

Efter vad ovan sagts yrkar undertecknad:

H1:1 att bonussystem inte tillämpas för kommunernas befattningshavare.

Lennart Wilde

Sollentuna arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H2

Borås arbetarekommun

En politik för rättvisa, solidaritet och jämlikhet

Tage Erlander sade ofta ungefär så här ”adelsmärket” på en god politiker är att hon eller han inte sticker upp fingret i luften och känner hur de politiska vindarna blåser utan hon och han sätter sig ner tillsammans med sina kamrater och funderar på vad som är riktigt,

rättvist och rättfärdigt, sedan går han och hon tillsammans med sina kamrater ut och bildar opinion för detta.

Olof Palme hävdade alldeles bestämt, att han var fullständigt övertygad om att även de som har det ekonomiskt och på annat sätt relativt bra vid närmare eftertanke håller med om att minskade klyftor är bra för alla även för de i olika avseenden välsituerade. Det finns flera skäl för detta, dels den rena solidaritetstanken, att vi ska ställa upp för varandra, dels därför att ökade klyftor leder till sociala motsättningar i samhället och ett sådant förhållande är till nackdel för alla även de som har det jämförelsevis bättre.

Ingvar Carlsson skriver tillsammans med Anne-Marie Lindgren i boken "Vad är Socialdemokrati?" "Socialdemokratisk välfärdspolitik motiveras ideologiskt av såväl frihets-, jämlikhets-, som solidaritetskraven". "Det är en djupt känd övertygelse hos båda oss som skriver detta att jämlikhet mellan medborgarna är den enda möjliga grunden för ett samhälle som på en gång är socialt stabilt och öppet för förändringar".

Förra gången de borgerliga hade regeringsansvaret 1991–94 talade de, särskilt dåvarande statsministern, mycket om systemskifte både före valet och under regeringstiden, men de gjorde inget sådant. Kanske beroende på att Bildt-regeringen hade fullt upp med att totalt undergräva landets ekonomi. Den nuvarande högerregeringen och de i den ingående partierna nämnde inte med ett ord i valrörelsen 2006 att de sökte mandat för ett systemskifte. Icke desto mindre – nu genomför de just detta. På område efter område för de en politik som gör Sverige hårdare och kallare.

Man sänker skatterna, mest för de som har mest. De har beslutat att den som är sjuk, arbetslös, förtidspensionär, pensionär, föräldraledig ska betala högre skatt än den som är ung, frisk och har ett arbete.

Arbetslöshetsförsäkringen bryts sönder.

Sjukförsäkringen brutaliseras.

Sjukvården privatiseras.

Allmännyttan säljs ut.

Marknadshyror förbereds.

Privata vårdförsäkringar ger förtur i den allmänna vården.

Vuxenutbildningen skärs ned.

Bostadspolitiken formligen läggs ned. Arbetslösheten nonchaleras. Det vi här nämnt ska bara ses som exempel på den mycket medvetna strävan den nuvarande högerregeringen har att i grunden förvandla Sverige. Förvandla Sverige till ett land där den rike, den unge, den duktige, den friske sätts i högsätet. Under det mer än halva århundrade som vårt land förvandlades från Fattigsverige till ett välfärdsland var ledordet, som omfattades av de allra flesta, solidaritet. Den nuvarande regeringspolitiken tycks ha som motto "satsa på dig själv, andra får klara sig själva".

Det finns de som säger att politiken måste bli modern.

Naturligtvis måste politiken anpassas till de rådande omständigheterna, men det är inte modernt att bejaka klyftor och förminska rättvisan.

När denna motion skrivs har vi en global finanskris och en begynnande lågkonjunktur som kommer att svepa över världen. Eftersom högerregeringen anser att allt som behöver göras redan är gjort, inga nya åtgärder är nödvändiga kommer verkningarna att slå blint och hårt också över vårt land. Allt tyder på att på alla samhällsområden kommer situationen att vara värre, arbetslösheten högre, klyftorna större, segregationen värre, utslagningen allt mer brutal.

Precis som många gånger tidigare kommer det att bli vårt partis uppgift att, efter en valseger, ta ansvar för vårt land. Ta ansvar för hela vårt land. Ta ansvar för alla som finns i

vårt land. Låt oss gå till val med samma övertygelse som Ingvar Carlsson, ”att demokratin och politiken är ett bättre instrument för medborgerligt inflytande än någonsin marknaden är och kan bli”. Låt oss gå till val med övertygelsen att socialdemokratisk politik är precis lika riktig, rättvis och rättfärdig 2010 som på Tage Erlanders dagar.

Låt oss gå till val med övertygelsen att medborgarna även de som har det ekonomiskt relativt bra, delar Olof Palmes uppfattning att minskade klyftor ger oss ett bättre samhälle för alla. Efter tre års borgerligt vanstyre beslutade Partistyrelsen när man 1994 fastställde valmanifestet att i alla delar vara fullständigt uppriktig mot väljarna. Vi beskrev de jättelika underskott den borgerliga regeringen åstadkommit. Vi berättade om den fördubblade statsskulden och den tredubblade arbetslösheten. Vi lovade inte guld och gröna skogar. Tvärtom – vi berättade om de skatthöjningar och nedskärningar som vi menade var nödvändiga. Väljarna förstod allvaret. Väljarna uppskattade vår uppriktighet. Väljarna kände ansvar. Väljarna gav oss socialdemokrater ett mandat för att göra det vi talat om.

Låt oss göra på samma sätt 2010. Låt oss ta väljarna på allra största allvar. Låt oss i klartext tala om vad vi vill göra. Låt oss använda all vår energi för att agitera för våra idéer. Låt oss återupprätta solidariteten, omtanken, ansvarstagandet för hela vårt land.

Det blir den av 2009 års kongress valda partistyrelsen som kommer att fastställa det valmanifest vi ska gå ut till väljarna med.

Vi föreslår därför partikongressen besluta:

H2:1 att uppdra åt partistyrelsen att vid utarbetandet av valmanifestet inför 2010 års val beakta de i denna motion berörda frågorna om rättvisa, jämlikhet och solidaritet.

Arne Kjörnsberg och Anders Österberg

Borås arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H3

Karlskrona arbetarekommun

Bättre ekonomiska marginaler för de som har det sämst

Enligt olika utredningar framställs att bland dem som har det sämst finns gruppen barnfamiljer. Speciellt framställs ensamstående med barn vara en mycket utsatt grupp. Förutvarande Socialdemokratiska regering har vidtagit åtgärder för att underlätta för barnfamiljerna. Med den högerledda nuvarande regeringen har vi fått ett tuffare samhällsklimat. Idag behövs ytterligare åtgärder för de sämst ställda i samhället och för speciellt de barnfamiljerna med låga inkomster. Kanske då riktade åtgärder via skattesystemet.

Vi föreslår kongressen besluta:

H3:1 att verka för att ytterligare åtgärder vidtas för en rättvisare fördelning i samhället, för att förbättra den ekonomiska situationen för de med sämst ekonomi.

Bo Andersson LO-facken i Karlskrona och Jan-Anders Lindfors IF Metall Östra Blekinge
Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H4

Kristinehamns arbetarekommun

I finanskrisens spår

Överallt i samhället, både i näringslivet och det offentliga pågår ett för framtiden ohållbart ekonomisystem (läs löner och bonussystem) och därmed en ur fördelningpolitiskt synpunkt förödande utveckling.

Det må vara upp till näringslivet att konkurrera ut varandra, men något är fel när allmänheten måste med skattemedel rädda misskötta privata företag/verksamheter.

Ur konsumentperspektiv är också något galet när vissa chefer kan få bonus och onormala löner kopplade till börsens utveckling. EJ FÖRETAGANDET DE ÄR SATTA ATT FÖRVALTA.

Hur många yrkesarbetare blir varslade eller uppsagda i landstingen/kommunerna på grund av samma principer i det offentliga?

Prisnivåerna och de färre aktörerna på bland annat elmarknaden rusar iväg, och övervinsterna går ner i privata fickor som vi skattebetalare tysta låter ske.

Självfallet ska rättvisa löner tillämpas i varje ansvarsnivå, men GIRIGHETEN och OSUNDA system måste utrotas

Med ovanstående som utgångspunkt vill jag:

H4:1 att SAP med stöd av nationalekonomer och forskare, ges i uppdrag att forska huruvida dessa orättvisor urholkar ekonomin främst i offentlig sektor. Hur mycket pengar det rör sig om i relation till yrkesverksamma och investeringar. Det här handlar om JOBBEN,

H4:2 att utredning startas för att stoppa pågående ROVDRIFT. Det här handlar om PENNINGPOLITIK/FÖRDELNING,

H4:3 att det gemensamt ägda och förvaltade ska inte utsättas för vinstmaximeringsfilosofi. Det här handlar om SOCIALPOLITIK.

Lennart Axelsson

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H5

Jönköpings arbetarekommun

Framtiden behöver jämlikhet och solidaritet

Arbetarrörelsen byggde samhället i en reformtid som varade från 1930-talets erövrande av regeringsmakten och förstärktes efter andra världskrigets slut till 1970-talets mitt.

På ett stort antal områden förbättrades livssituationen för många. Den sociala bostadspolitiken, socialförsäkringssystemens utbredning, utjämnande ekonomiska förutsättningar genom skattepolitik och bidrag, tillsammans med den gemensamma sektorns utbredning ledde till större frihet och jämlikare levnadsvillkor i vårt land.

Det solidariska tänkandet fick spridning och stöd långt utanför socialdemokratins sympatisörer. Välfärdsstaten var och är inte bara rättvis, utan också rationell och ekonomiskt klok. Socialdemokratins samhällssyn var dominerande i samhällsdebatten.

En reglering av kapitalismen och utestängande av marknaden, från många samhällssektorer, var fundamentet för ett blandekonomiskt tänkande. Debatten handlade oftare om samhället skulle flytta fram sina positioner ytterligare, än om marknaden skulle få ett större utrymme.

Sverige var i många avseenden en föregångare, men inte ensamt om att utveckla ett välfärdssamhälle. I det som betecknas västvärlden utvecklades i varierande grad samhälleliga interventioner i ekonomin. Konjunkturer som stimulerades och begränsades politiskt var snarare regel än undantag.

Återgången till en gammal liberal doktrin om att samhället ska dra sig tillbaka och marknaden breda ut sig utvecklades främst av Thatcher i Storbritannien och Reagan i USA. Nu omdöptes 1800-tals idéer om den perfekta marknadens osynliga hand till ”nyliberalismen”. Dessa tankar slog också rot i Sverige och SAF med närstående organisationer startade ett mycket omfattande opinionsbildningsarbete för att skapa ett värderingsskifte. I land efter land trycktes arbetarrörelsen och vänstervärderingar tillbaka. Berlinmurens fall ansågs fullborda det slutliga nederlaget för vänstern. Historien var slut. Kapitalismen hade segrat. Detta till trots att socialdemokratin inte hade några beröringspunkter med Sovjetkommunismen och dess lydstat. Tvärtom ansåg Stalinisterna att socialdemokratin var huvudfienden.

Den nya dagordningen sattes till att sänka skatterna och låta marknadstänkande få ett större utrymme. Marknadstänkande befördrar individuellt intresse istället för gemensamt. Avregleringar, minskat offentligt åtagande och marknadslösningar i offentlig sektor ansågs modernt. Inriktning på kundvalssystem med möjlighet för ”tillval” med egen finansiering innebär på längre sikt att en solidarisk finansiering inte kan upprätthållas. Välfärdssamhället kommer då erodera och ersättas av ett system där de ”fattigas” behov finansieras genom understöd. Övriga handlar tjänsten på en ”välfärdsmarknad” efter betalningsförmåga.

Utan tvekan trycktes arbetarrörelsen och dess värderingar om frihet, jämlikhet och solidaritet tillbaka. De liberala värderingarna fick övertaget och ekonomin och samhälle avpolitiserades. Frånvaron av politik är också politik. Den kortsiktiga marknadsekonomin, kvartalskapitalismen hotar jobb och långsiktig utveckling. Jobbkrisen som vi nu upplever är i grunden en kris för kapitalismen. Ekonomins gradvisa förändring att mer värdera förväntningar än verkliga värden, har förstärkt spekulationsekonomin. Marknadsekonomin har fördelar i att producera och förmedla varor. Men ett starkt samhälle måste ha begränsningar och ha restriktioner för marknaden. Begreppet blandekonomi borde åter upprättas.

Socialdemokratin måste upphöra att ständigt förhålla och anpassa sig till borgerligheten. Vi ska vinna val och framtiden på våra egna idéer och inte borgerlighetens misstag.

En ny provisorisk utopi är en nödvändighet för Socialdemokraterna.

Människans frigörelse är socialdemokratin mål. För att alla ska ges möjlighet att växa måste samhället präglas av solidarisk fördelning. Endast så kan klasskillnader och förutsättningar utjämnas mot ett mer jämlikt samhälle.

Arbete åt alla är avgörande viktigt för ett samhälle där alla ska ges förutsättning att utvecklas och känna delaktighet.

Arbete är inte bara grund för att skapa resurser utan också värdeskapande för mänsklig utveckling. Arbetsplatsdemokratin, med inflytande, påverkan och delaktighet för löntagarna ökar meningsfullheten i arbetet samtidigt som arbetsresultatet förbättras.

Socialdemokratin mål måste vara att politiskt, socialt och ekonomiskt demokratisera samhället. Ett gemensamt ägande som utgår från andra perspektiv än kortsiktig vinstmaximering är ekonomiskt stabiliserande.

Pengar ska inte styra förutsättningar för människor att få kvalitet i välfärden. Därför måste marknadstänkande avvisas och resurser fördelas rättvist. Den gemensamma sektorn ska vara behovsstyrd och vinstintresse avvisas. De gemensamma lösningarna inom områden som skola, vård och omsorg ger människor en större frihet. Ytterst utgår denna princip från vår uppfattning om alla människors lika värde. Människor växer i en gemenskap där det naturliga är att alla ska ha den bästa skolan och den bästa vården.

Demokratin måste återfå en stark ställning och begränsa marknadens utbredning.

Socialdemokraterna måste återvinna självförtroendet i de grundläggande värderingarna. Demokratisk socialism är modernt. Ett samhälle som präglas av ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet är nödvändigt. Detta kan bara skapas genom den internationella rörelse vi är en del av.

Vi föreslår därför partikongressen besluta:

- H5:1 att bekämpande av ekonomiska och sociala klassklyftor är socialdemokratiens grund och fortfarande central. I takt med tiden så har frågor som skapar andra orättvisor också blivit centrala för arbetarrörelsen. Det handlar om feminism, kvinnans rätt till arbete, mannens lika ansvar för barnen och lika lön. Det handlar om rätten att människor ska behandlas lika oavsett vem man blir kär i. Mångfalden är en viktig resurs i vårt samhälle. Detta måste vara utgångspunkten för socialdemokratisk politik,
- H5:2 att full sysselsättning ska vara det övergripande målet för den ekonomiska politiken. Socialdemokratiens ideologiska utgångspunkt måste vara att människor vill och kan arbeta efter sin förmåga. Arbetslösheten är ett samhällsproblem, ett "marknadsmislyckande" och bör diskuteras utifrån den insikten. Därför behövs ett starkare samhälleligt ansvar för att möta människors vilja till arbete. Vi avvisar uppfattningen om bortre parentes och sänkta ersättningsnivån i a-kassan,
- H5:3 att trygghetssystem såsom a-kassa och sjukförsäkring ska ha en sådan omfattning att de i princip onödiggör kompletterande försäkringar samt skapar gemensam trygghet. Sjukförsäkringens funktion och inriktning måste ses över och fungera tillsammans med arbetslöshetsförsäkringen. Det är orimligt att utförsäkra människor från socialförsäkringssystemet. Vi anser att trygghet skapar framtidstro och utveckling. Rädsla och otrygghet medför stagnation för människor och samhälle. Socialförsäkringssystemen är ekonomiskt viktiga i fördelningspolitiken och måste avvägas så de skapar ett mer jämlikt samhälle,
- H5:4 att skattepolitiken förnyas och får en mer rättvis och utjämnande prägel. Förmögenhetsskatt och arvsskatt är fördelningspolitiskt rimliga. Avdragsrätt för hushållstjänster är både slösaktigt och fel ur rättvisesynpunkt. Därför måste denna avdragsrätt avskaffas. Pensions- och arbetsinkomst beskattas lika,
- H5:5 att klimatfrågan ska genomlysas av alla politikområden. Omsättning av energi, transport och bostadspolitik ska präglas av resurshushållning och uthållighet. Vårt ansvar är att överlämna rent vatten, frisk luft och natur till kommande generationer,
- H5:6 att det gemensamma ägandet är viktigt och måste hävdas. Samhällsägande av banker, bolåneinstitut, energi och infrastruktur ska användas strategiskt för att utveckla samhälleliga intressen,
- H5:7 att vi bör föra en aktiv ekonomisk politik som motverkar en allt kortsiktigare och febrig konjunktur. Pensionsfonderna bör få en alternativ inriktning som långsiktigt gemensamt kapital. Socialdemokratin måste arbeta för att blandekonomin åter blir ett begrepp. Ekonomin måste underställas ett planmässigt synsätt för att bättre hushålla med resurser utifrån ett långsiktigt samhälleligt perspektiv,

- H5:8 att välfärdspolitikens kvalitet och idéer måste hävdas genom att tillräckliga resurser finns inom centrala områden för skola, vård och omsorg. Skattefinansiering ska vara grunden för politiken. Kundvalssystem med marknadsorienterade lösningar skapar orättvisor och syftar i grunden till att privatisera vård och omsorg. Valfrihet ska handla om att påverka omfattningen och inriktningen av vård och omsorg,
- H5:9 att utbildningspolitiken måste orienteras till en modern syn på utbildning. Både kunskap och värdegrund är angelägna för en människas växt. Den gamla betygsorienterade skolan är omodern. Utbildningspolitikens inriktning ska vara ett livslångt lärande, där omställning och nya chanser är centralt. Yrkesutbildning bör uppvärderas och självklart ha som grund att likt andra gymnasieutbildningar vara behörig för högskola. Fristående skolors etablering ska avgöras av kommuner. Vinstuttag från verksamheten avvisas,
- H5:10 att bostaden ska vara en social rättighet. Bostaden har i allt för hög grad utvecklats till en handelsvara som många får allt svårare att efterfråga. Samhället måste åstadkomma rättvisa villkor mellan upplåtelseformer och ekonomiskt bidrag till produktion av lägenheter. Allmännyttan ska inte säljas utan utvecklas som en boendeform för alla. Bostadspolitikerna måste vara en viktig del av välfärdspolitikerna,
- H5:11 att bostadssegregation i grunden är ett klassproblem och inte avgörande av människors härkomst. Politik inriktad mot jämlikhet är metoden att skapa bättre villkor och utveckling. Alla kommuner och stadsdelar ska ha ansvar för att flyktingar ges möjlighet att komma med i gemenskaper som omfattas av arbete och deltagande i samhället. Om många deltar förstärks arbetslinjen och risker för att samhället uppdelas minskar avsevärt.

Styrelsen Jönköpings Arbetarekommun

Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H6 Lunds arbetarekommun

Kämpa för ökad rättvisa och jämlikhet

Vårt partiprogram ska utgöra den självklara grunden för den socialdemokratiska politiken.

I inledningen i vårt partiprogram anges bland annat följande: ”Socialdemokratin vill forma ett samhälle grundat på demokratins ideal och alla människors lika värde. Fria och jämlika människor i ett solidariskt samhälle är den demokratiska socialismens mål.

Denna människors frihet förutsätter jämlikhet. Jämlikhet innebär att alla människor trots olika förutsättningar ges samma möjlighet att forma sitt eget liv och påverka sitt samhälle. Denna jämlikhet förutsätter rätten att välja och utvecklas olika, utan att olikheterna leder till underordning och klyftor i makt och inflytande över vardag och samhälle.

Demokrati måste utövas på många vägar och flera plan. Socialdemokratin strävar efter en samhällelig ordning, där människor som medborgare och individer kan påverka både utvecklingen i stort och samhällsarbetet i vardagen. Vi strävar efter en ekonomisk ordning där varje människa som medborgare, löntagare och konsument kan påverka produktionens inriktning och fördelning, arbetslivets organisation och arbetslivets villkor.

Socialdemokratin vill låta dessa demokratins ideal präglade hela samhället och människors inbördes förhållande. Vårt mål är ett samhälle utan över- och underordning,

utan klasskillnader, könssegregation eller etniska klyftor, ett samhälle utan fördomar och diskriminering, ett samhälle där alla behövs och alla får plats, där alla har samma rätt och samma värde, där alla barn kan växa till fria och självständiga vuxna, där alla kan styra sitt liv och sin vardag och i jämlik och solidarisk samverkan söka de samhällseliga lösningar, som gagnar det gemensamma bästa.”

Det har kommit ganska många signaler och rapporter om att klassklyftorna har ökat i Sverige under ganska många år. Vi socialdemokrater måste därför målmedvetet arbeta för att minska klyftorna i samhället. Socialdemokratien måste återigen sätta rättvisan och jämlikheten högt upp på dagordningen. Det måste genomsyra politiken i sin helhet.

Arbete är grunden för välfärden även för att vi ska kunna skapa ett mer rättvist samhälle med mindre utanförskap. Men politiken måste också ta ett vidare grepp där man till exempel diskuterar hur man värderar olika arbetsuppgifter.

Frageställningar

Varför värderas arbetsuppgifter så olika så att det uppstår så enorma skillnader i lön och andra förmåner? Det finns tydligen en ganska spridd uppfattning om att ledningarna inom näringsliv och banker et cetera måste ha så enormt höga löner, pensionsersättningar, avgångsvederlag, bonusar et cetera. I annat fall är det inte möjligt att få tillgång till den allra bästa kompetensen.

Det är knappast troligt att det är en sådan brist på personer med kompetens för att leda företag eller placera pengar i fonder et cetera. Om det är brist på personer med lämplig kompetens måste det vara möjligt att utbilda fler. Är det ett mycket ”ansträngande” jobb bör man dessutom ha råd att anställa 3–4 personer jämfört med idag om företagsledarna får mer rimliga löner än idag.

Varför har personer som vårdar människor et cetera lågt betalt? Många arbetar dessutom på obekväma tider med mera? Varför ska välbetalda direktörer och tjänstemän kunna gå i pension vid 60 år, när vi i allmänhet anser att alla måste arbeta längre? Med all sin erfarenhet bör man kunna vara en värdefull tillgång i arbetslivet och för samhället i stort.

En bidragande orsak till de rådande förhållandena är sannolikt att de ledande personerna i näringslivet totalt sett är en mindre krets människor. Genom att många ofta sitter i flera styrelser träffas man ganska regelbundet. Höga löner och förmåner av olika slag sprids då mellan de större företagen. Ofta är ju också arvode till ordförande samt styrelseledamöterna också väldigt höga i förhållande till arbetsinsatserna. Är det rimligt att en så begränsad skara personer har en sådan makt och får sådana löner och förmåner ut av det som vi gemensamt producerar?

Vad kan göras politiskt?

Det behövs en ideologisk offensiv. Socialdemokraterna måste tydligt visa sin vilja och ambition att minska klyftorna i Sverige, men självklart även internationellt. Detta bör vi självklart göra med utgångspunkt i vårt partiprogram.

Offensiven bör bland annat, starkt ifrågasätta att man inom näringsliv, bankväsende et cetera har dessa orimliga löner, bonusar och andra förmåner. Det behövs också en ideologisk offensiv där vi som parti framför vår tydliga åsikt att de lägst avlönades löner måste ökas.

Löneskillnaderna har ökat markant under de senaste årtiondena. I första hand genom att topparna in näringsliv, bankväsende mm ökat sina löner så enormt. Därutöver sker lönepåslagen numera i procent. Det missgynnar systematiskt de lägst avlönade. Vi bör återgå till det system vi hade på 70-talet då lönepåslagen oftast redovisades i kronor.

Lönebildning sköts naturligtvis i första hand genom förhandlingar mellan arbetsgivare och arbetstagar. Att minska löneklyftorna kan dock inte endast göras genom facklig kamp. Det behövs även politiska åtgärder.

Där stat, region eller kommun har stort eller det avgörande inflytandet måste man också kunna besluta om målsättningar/regler om att en VD och andra chefspersoner ska ha en månadslön inklusive andra ersättningar som på något sätt kan relateras till en normalinkomsttagare (LO-medlem eller motsvarande). Det bör gälla inkluderat samtliga förmåner. Pensionsåldern bör också vara i nivå med andra löntagare.

Det finns starka ideologiska skäl, men även en stor förståelse i samhället för att minska klyftorna i samhället. Som parti har vi också mycket att vinna på en tydlig jämlikhetsprofil som visar att Socialdemokraterna står på de lågavlönades sida.

Om vi ska kunna minska klyftorna måste de som är lågavlönade ha löneökningar som innebär att löneskillnaderna minskar. Socialdemokraterna måste gå i spetsen och ta på sig ledartröjan. Vi måste som parti vara tydliga i vår uppfattning och ambition. Det räcker inte att endast kritisera borgarna.

Som arbetsgivare i stat, regioner/landsting och kommuner har vi naturligtvis möjlighet att driva en lönepolitik som successivt medverkar till att löneklyftorna minskar, och som därmed också bidrar till en ökad jämlikhet och jämställdhet.

Eftersom samhällsekonomin sannolikt inte tål att alla löntagare får fortsatt lika stora löneökningar som under senare år måste det göras riktade löneökningar till de lägst avlönade. Det är inte alltid så enkelt att få gehör i mer välbetalda grupper för att de måste "hålla igen" för dem som är lågavlönade. Olika yrkesgrupper jämför sig oftast med den eller de som har mer lön och bättre förmåner. Vi bör som parti självklart driva frågor rörande rättvisa, jämlikhet och solidaritet på alla plan. Det är också en jämställdhetsfråga eftersom många anställda, inom de fackförbund som har många lågavlönade, är kvinnor.

Utöver detta måste vi självklart se över skatter, a-kassan och andra ersättningar och göra kraftfulla satsningar på utbildning och att skapa arbeten.

Att minska klyftorna kommer att ta tid. Vi måste jobba på alla plan successivt och målmedvetet. Vi måste börja nu.

Vi yrkar att partikongressen beslutar uppdra åt partistyrelsen att verka för:

- H6:1 att med utgångspunkt från vårt partiprogram bedriva en ideologisk offensiv som tydligt visar vårt partis vilja och ambition att minska klyftorna i Sverige,
- H6:2 att utarbeta en strategi med målsättningen att minska klyftorna i Sverige,
- H6:3 att medverka till att tydliggöra löneskillnader, lönehöjningar och andra förmåner mellan olika grupper i samhället samt att årligen redovisa hur förhållandena förändras,
- H6:4 att till nästa partikongress ta fram en rapport vad som utträttats med förslag på vad som ytterligare behöver göras för att komma närmare målsättningarna i partiprogrammet.

Gunnar Jönsson, Anders Almgren och Martin Andersson
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna H7:1, H7:2 (hemlöshet)

I motion H7:1–2 (Sundbybergs arbetarekommun) föreslås att det införs en nollvision för hemlöshet i Sverige samt att Socialstyrelsen får i uppdrag att i varje år kartlägga omfattning av och utreda orsakerna bakom hemlösheten i Sverige.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning att alla har rätt till en bostad. Ingen ska behöva vara hemlös och tvingas sova ute. Även om den generella välfärdspolitiken, med fler bra och billiga bostäder, förstärkt stöd till arbete och rehabilitering och en väl fungerande vård, är viktigast för att förebygga och förhindra hemlöshet så räcker inte det. Det behövs också specifika insatser. Hemlösa är ingen homogen grupp utan varje individ behöver sin specifika väg tillbaka. Att utveckla systemet med personligt ombud för den som är hemlös så att det finns någon som kan stå på individens sida i kontakt med socialtjänst, sjukvård, myndigheter och hyresvärdar är ett sätt att förbättra insatserna för hemlösa. Kommunerna har en viktig roll att utarbeta konkreta program som stakar ut vägen tillbaka till ett värdigt liv för den hemlöse. Det kan exempelvis vara fråga om att ge möjlighet till olika former av tröskelboende där man successivt tar mer ansvar och slussas in till eget boende, men också tydliggöra hur kommunen, myndigheter och ideella organisationer kan samverka. Kontakten mellan socialtjänst och bostadsbolagen måste bli tätare. Det bör vara obligatoriskt för en hyresvärd att skriftligen i god tid meddela socialtjänsten om en barnfamilj hotas av vräkning. Att antalet unga hemlösa växer är skrämmande och helt oacceptabelt. Partistyrelsen delar uppfattningen att omfattningen och orsakerna till hemlösheten behöver kartläggas.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion H7:1,

att anse följande motion besvarad med hänvisning till utlåtandet H7:2.

Motion H7 Sundbyberg arbetarekommun

Hemlösheten – välfärdssamhällets största skam

I det svenska välfärdssamhället har mantrat alltid varit att finnas vid medborgarens sida, från vaggan till gravstenen. Men som en effekt av ett minskat samhällsansvar lever idag 17 783 människor som hemlösa (2005, Socialstyrelsen) i Sverige. Insikten måste bli att det svenska välfärdssamhället misslyckats med att uppfylla en av de mest grundläggande mänskliga rättigheterna – varje människas rätt till ett hem.

Utvecklingen mot ett minskat samhällsansvar har varit medveten. I början på 1990-talet skedde det dels av ideologiska skäl under Bildt-regeringen och dels av ekonomiska skäl till följd av den svåra kris som Sverige då upplevde. Effekterna blev i alla fall många. Bostadsdepartementet avvecklades, i samband med upphörandet av statliga lån till byggandet, och fick symbolisera det nya ointresset från statens sida för boende- och byggnadsfrågor. Lagarna skrevs om för att förhindra kommuner från att fördela lägenheter av sociala skäl. Det kanske största slaget mot den sociala bostadspolitiken var avvecklandet av de kommunala bostadsförmedlingarna, som tidigare haft i uppgift att hjälpa utsatta att finna en ny bostad. I och med detta värderingsskifte kom även allmännyttorna att jämföras med de privata bostadsbolag i fråga om socialt ansvar.

Det är inte värdigt ett samhälle att acceptera att dess medborgare lever under omänsk-

liga förhållanden. Det är inte heller värdigt att se åt ett annat håll när en medmänniska befinner sig i yttersta nöd. I ett gott samhälle tolereras inte detta, och det svenska världssamhälletsamhälle borde visa nolltolerans mot hemlösheten.

Därför yrkar jag på:

H7:1 att det införs en nollvision för hemlöshet i Sverige,

H7:2 att Socialstyrelsen får i uppdrag att i varje år kartlägga omfattning av och utreda orsakerna bakom hemlösheten i Sverige,

H7:3 att offentliga bostadsförmedlingar återinförs.

Jesper Lindholm, SSU-Sundbyberg

Sundbyberg arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H8:1, H8:2, H8:3, H8:4, H9:1, H9:2, H9:3, H9:4, H10:1, H10:2, H10:3, H11:1, H12:1, H12:2, H12:3 (alkohol)

I motion H8:1–4 (Eskilstuna arbetarekommun) föreslås att reglerna för utskänkningsstillstånd skärps så det tydliggörs att bestämmelserna utgår från sociala behov och inte från näringspolitiska utgångspunkter, att Socialdemokraterna aktivt driver frågan om minskade införselkvoter av alkohol inom EU, att Socialdemokraterna aktivt driver frågan om att skärpa reglerna för alkoholrelaterad reklam inom EU samt att Socialdemokraterna aktivt driver på för ett förstärkt alkoholförebyggande arbete riktat mot ungdomar. I motion H9:1–4 (Örnsköldsviks arbetarekommun) föreslås att partiet arbetar fram ett alkoholpolitiskt program/riktlinjer som gäller på alla politiska nivåer, att våra riksdagspolitiker alkoholcertifieras så att de har den kunskap som krävs för att kunna fatta beslut och känna sig trygga, att alkoholen bär sina egna kostnader samt att vi arbetar för att i alkohollagstiftningen minska antalet tillfälliga utskänkningsstillstånd som en och samma sökande kan söka under ett år. I motion H10:1–3 (Örnsköldsviks arbetarekommun) föreslås att det socialdemokratiska partiet inom EU kraftfullt arbetar för att alkohol inte betraktas som vilken vara som helst, att det socialdemokratiska partiet prioriterar frågan och agerar kraftfullt för att få till stånd en sänkning av nivån på införselkvoterna samt att det socialdemokratiska partiet agerar för att få bort de, ur folkhälsosynpunkt negativa, indikativa införselriktlinjerna till förmån för fasta införselkvoter. I motion H11:1 (Borlänge arbetarekommun) föreslås att de tidigare införselkvoterna som gällde före EU-inträdet återinförs. I motion H12:1–3 (Örnsköldsviks arbetarekommun) föreslås att blivande föräldrar informeras om vilka konsekvenser deras eventuella bruk av alkohol har på deras ännu ofödda barn, att vi aktivt arbetar med att sänka alkoholkonsumtionen samt att vi har en tydlig målsättning och anger med hur många procent konsumtionen ska sjunka med.

Partistyrelsen anser att samhällets alkoholpolitik ska vara restriktiv och insatser ska göras som minskar alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Effekterna för individen och samhället av för hög alkoholkonsumtion är väl kända och alkohol kan aldrig betraktas som en vara vilken som helst. Alkoholpolitiken ska inriktas på förebyggande insatser, insatser för att bekämpa kriminell alkoholantering och satsningar på effektiv vård och behandling för de människor som behöver hjälp att minska sin alkoholkonsumtion eller komma ur sitt missbruk.

Grunden i en restriktiv alkoholpolitik är detaljhandelsmonopolet för alkohol

(Systembolaget). Viktigt är också vilka regler som gäller för införsel av alkohol från andra länder. Partistyrelsen vill verka för att minimiskatterna på öl, vin och sprit inom EU höjs för att stoppa den lågpriskonkurrens som nu finns mellan olika länder. Partistyrelsen anser också att dagens så kallade införselkvoter (indikativa nivåer) för alkohol bör sänkas och att varje medlemsland själv bör få bestämma om införselregler och hur mycket alkohol en person får ta med från utlandet. Sverige måste också ha ett effektivt system som garanterar att svensk alkoholskatt betalas vid näthandel. Vidare anser Partistyrelsen att dagens begränsningsregler för alkoholreklam ska kunna skärpas.

En annan betydelsefull del av alkoholpolitiken är att det sker en effektiv ålderskontroll vid försäljning och servering av alkohol och att alkohollangning beivras. Här finns idag klara problem, bland annat när det gäller efterlevnaden av gällande åldersgräns vid folkölsförsäljning. Socialdemokraterna har i riksdagen lagt fram förslag om att folkölsförsäljning ska vara tillståndspliktigt och att tillståndet kan dras in om regelverket inte följs. När det gäller serveringstillstånd för alkohol delar Partistyrelsen uppfattningen att prövning av serveringstillstånd måste ses som en social fråga i kommunerna och inte bara som en näringslivs- eller servicefråga. Antalet tillstånd har ökat mycket kraftigt. Partistyrelsen ser det inte som prioriterat att införa ytterligare detaljbestämmelser i Alkohollagen, t.ex. kring antalet tillfälliga tillstånd, snarare gäller det att kommunerna använder det utrymme och de instrument som befintlig lagstiftning ger.

Den totala alkoholkonsumtionen i Sverige ökade med 30 procent mellan 1995 och 2004. Därefter har en minskning skett men totalkonsumtionen är fortfarande betydligt högre än för 15 år sedan. Sänkt alkoholkonsumtion är därför ett prioriterat mål för det fortsatta alkoholpolitiska arbetet. Partistyrelsen anser att särskilda initiativ bör tas för att minska alkoholkonsumtionen bland unga. Socialdemokraterna har i riksdagen föreslagit en nationell handlingsplan för minskat alkoholbruk bland ungdomar. Utvecklingen när det gäller ungdomars alkoholkonsumtion har förbättrats något på senare år men det är bekymmersamt att berusningsdrickandet bland ungdomar ligger kvar på en oförändrat hög nivå och det finns en grupp ungdomar som dricker större mängder än tidigare. Samhället måste bli bättre på att nå dem som befinner sig i riskzonen. Alkoholkonsumtionen är en central faktor när det gäller sociala problem och våld bland ungdomar. Både svensk och utländsk forskning visar på tydliga samband mellan ökat alkoholdrickande och ökad våldsbrottslighet.

Vid utarbetandet av en handlingsplan bör behovet av förändringar i lagstiftningen prövas samtidigt som det utarbetas förslag när det gäller arbete med attityder. Kraftfulla åtgärder bör vidtas för att minska langningen av alkohol till unga. Lagskärpning bör övervägas på detta område. På de platser i landet där polisen har arbetat målmedvetet mot langning av alkohol till unga har ungdomsvåldet minskat. Storskalig alkohollangning till unga är ett av få områden där straffskärpningar kan förväntas ge positiva resultat. Ungefär en tredjedel av all alkohol som förs in i landet säljs vidare. En stor del går till ungdomar. En viktig beståndsdel i arbetet för att minska ungdomars drickande är föräldrarnas attityder. Det finns idag flera vetenskapligt utvärderade föräldrastödsprogram. Ett sådant är Örebro Preventionsprogram, ÖPP, som syftar till att påverka föräldrars förhållningssätt till ungdomars drickande och hur man som föräldrar kan agera för att förhindra till exempel tidig alkoholdebut och berusningsdrickande bland ungdomar. Det är också viktigt att blivande föräldrar alltid informeras om vilka konsekvenser deras eventuella bruk

av alkohol kan ha på deras ännu ofödda barn. Vetenskapligt utvärderade föräldrastödsprogram bör spridas och implementeras i samtliga Sveriges kommuner. Partistyrelsen delar uppfattningen att partiet bör ta fram alkoholpolitiska riktlinjer. I detta sammanhang bör frågan om procentmål för sänkt alkoholkonsumtion hanteras. Partiets riksdagsledamöter har en viktig roll när det gäller att föra ut och driva partiets alkoholpolitik på ett brett och offensivt sätt. Hur ledamöterna skaffar sig kunskap om den alkoholpolitiska frågan är enligt Partistyrelsen en intern fråga för riksdagsgruppen och därför ställer sig partistyrelsen inte bakom förslaget om en särskild alkoholcertifiering för riksdagsledamöter.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H8:2, H8:3, H8:4, H9:1, H10:1, H10:2, H10:3, H12:2, att avslå motionerna H9:2, H9:4,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H8:1, H9:3, H11:1, H12:1, H12:3.

Motion H8 Eskilstuna arbetarekommun

En restriktiv alkoholpolitik

Tillgängligheten av alkohol ökar i Sverige. Fler restauranger serverar alkohol och de har öppet längre. Systemet har ökat sina öppettider och förbättrat sin service. Vin och öl har blivit billigare. Införseln från andra EU-länder har ökat. Garage har blivit ett vanligt ställe för ungdomar att köpa alkohol. Bag-in-box har bidragit till att göra alkohol till en del av vardagen, istället för till fest.

På TV kan vi se skådespelaren George Clooney i reklam för Martini. I dagstidningar syns reklam för vin dagligen. Vinstintresset har ökat på bekostnad av den socialt motiverade alkoholpolitiken.

Nu ser vi konsekvenserna. Alkoholskadorna i Sverige ökar. Antalet kvinnliga alkoholister har ökat med 50 procent på fem år, visar en ny studie. För män är siffran lägre, en 25-procentig ökning under samma tid. Antalet barn som lever i en familj med missbruksproblem har ökat till 400 000. I åtta av tio misshandelsfall är alkohol inblandat.

Medan drickandet i allmänhet minskar, så ökar det bland dem som redan befinner sig i riskzonen. Som på så många andra områden förstärker liberaliseringen – det som högern kallar frihet alternativt individens ansvar – orättvisorna i samhället.

När Sverige gick med i EU 1995 så var alkoholpolitiken ett område där vi förhandlade särskilt. Vi ville inte europeiseras på alkoholens område. Tvärtom ville vi i EU, som är den del av världen där det dricks absolut mest, driva frågan om en mer restriktiv alkoholpolitik. Detta skriver de flesta fortfarande under på.

Ändå undermineras sakta men säkert den svenska politiken. Trots att ansvariga ministrar och alla riksdagens partier står bakom en restriktiv alkoholpolitik. Och trots att undersökningar visar att stödet är starkt för Systembolaget, att svensken är beredd att betala för höga skatter på alkohol och att det finns en allmän misstänksamhet mot reklam med syfte att öka efterfrågan på alkohol.

Folkhälsoministern, kristdemokraternas Maria Larsson, har backat på punkt efter punkt, nu senast om att godkänna privatimport av alkohol via Internet också av mellanhänder. Innan dess om att sänka skatten på vin. Vid årsskiftet lades Alkoholkommittén, som arbetade aktivt med opinionsbildning kring alkoholens risker och skadeverkningar, ned.

Vi vill se ett mer kraftfullt agerande för att:

- *Minska tillgängligheten av alkohol!* Införselkvoterna av alkohol för privat bruk bör sänkas. I dag ligger de långt över den mängd som motsvarar grov alkoholism. Den som varit utomlands får i dag ta med sig 230 liter alkohol hem. Det är inte rimligt. Antalet krogar med serveringstillstånd har tredubblats på 20 år. Prövning av serveringstillstånd måste ses som en social fråga i kommunerna och inte främst som en näringslivsfråga.
- *Minska efterfrågan!* Reglerna för alkoholreklam bör skärpas. 1993 förbjöds direktreklam för tobak i Sverige. För alkohol har utvecklingen gått åt andra hållet. Sedan 2003 är reklam för vin lagligt i Sverige. Via England sänds nu också alkoholreklam på TV. Vi borde ta mer strid i EU.
- *Stärka det förebyggande arbetet!* 23 procent av svenska ungdomar säger att de druckit en flaska vin eller mer minst en gång per månad. Informationsinsatser i skolorna måste stärkas.

Nu blir tiderna sämre och risken ökar för att problemen fördjupas i många familjer. Med tilltagande lågkonjunktur kommer de sociala problemen och påfrestningarna att bli allt större. Här behövs en ökad och proaktiv beredskap både hos kommuner, kyrkor och frivilliga för att hantera växande problem i vår. Det är nu man kan förebygga det som exploderar om ett halvår eller till nästa sommar när ett ökat antal barn inte kan få semester eller har kriser hemma.

Vi föreslår:

- H8:1 att reglerna för utskänkningstillstånd skärps så det tydliggörs att bestämmelserna utgår från sociala behov och inte från näringspolitiska utgångspunkter,
- H8:2 att Socialdemokraterna aktivt driver frågan om minskade införselkvoter av alkohol inom EU,
- H8:3 att Socialdemokraterna aktivt driver frågan om att skärpa reglerna för alkoholrelaterad reklam inom EU,
- H8:4 att Socialdemokraterna aktivt driver på för ett förstärkt alkoholförebyggande arbete riktat mot ungdomar.

Eskilstuna Kristna Socialdemokraters Grupp, Lars G Linder, ordförande
Eskilstuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H9 Örnsköldsviks arbetarekommun

Alkohol

Inom vårt parti har vi inget program om alkoholpolitiken. Vi får lita på vårt eget goda omdöme. När vi ska rösta i allehanda frågor om alkohol (vi får rösta hur vi vill) grundar vi oss sällan eller aldrig på fakta. Vi har svårt att prata om alkoholfrågan utan att det blir personligt. ”Jag vill inte ha några förändringar, för jag kan hantera spriten”.

Vi kan inte enbart luta oss tillbaka och lita på våra medlemmars goda omdöme. Som socialdemokrater är det viktigt att vi tar ansvar i en sådan här viktig fråga. Av solidaritet till våra medmänniskor är det vår skyldighet att göra förändringar när vi ser hur många som far illa. En fråga som kostar så mycket för samhället borde vi som parti också ha riktlinjer i.

Det här är en jätteviktig samhällsfråga och vi tror att allmänheten vill ha tydligare besked från politikerna. Vi vill vara tydligare, vill ni?

Därför vill vi:

- H9:1 att partiet arbetar fram ett alkoholpolitiskt program/riktlinjer som gäller på alla politiska nivåer,
- H9:2 att våra riksdagspolitiker alkoholcertifieras så att de har en kunskap som krävs för att kunna fatta beslut och känna sig trygga,
- H9:3 att alkoholen bär sina egna kostnader,
- H9:4 att vi arbetar för att i alkohollagstiftningen minska antalet tillfälliga utskänkningstillstånd som en och samma sökande kan söka under ett år.

Zenitha Nordfjell, Nätra socialdemokratiska förening

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H10 Örnsköldsviks arbetarekommun

Den ökade alkoholkonsumtionen och folkhälsan

Sedan Sverige blev medlemmar i EU har alkoholkonsumtionen i Sverige ökat med cirka 30 procent. En följd av konsumtionsökningen är försämrad folkhälsa och ökade alkoholskador. Vi kan idag se statistiska ökning av antalet alkoholrelaterade dödsfall i trafiken, alkoholrelaterade våldsbrott och antalet högkonsumenter.

Även om konsumtionsökningen verkar ha planat ut på en stabil nivå de senaste åren har vi inte sett de fulla konsekvenserna på skadesidan utifrån den ökning som har skett. Det effektivaste sättet att få ner de framtida skadorna är att få ner alkoholkonsumtionen. Den ökade konsumtionen hänger bland annat samman med den ökade internationaliseringen och Sveriges medlemskap i EU. Trenden i Sverige är att dricka mer, vilket i praktiken innebär en harmonisering av konsumtionsnivåerna i Europa – eftersom många andra länder har motsatt trend och minskar sitt drickande. I Sverige har konsumtionen ökat både genom ökade inköp på Systembolaget, på restauranger och via införsel från utlandet för privat bruk.

Den sistnämnda möjligheten har väsentligt bidragit till konsumtionsökningen eftersom de begränsade införselkvoterna tagits bort och ersatts av indikativa riktlinjer. Dessa riktlinjer innebär att man för privat bruk legalt får föra med sig alkohol motsvarande cirka två och ett halvt års förbrukning för en ”normalkonsument”.

Ur folkhälsoperspektiv är det nu hög tid att minska konsumtionen. En viktig åtgärd för att lyckas är att stoppa den omfattande införseln.

Det är inte rimligt att harmoniseringssträvanden för marknaden inom ramen för den Europeiska Unionen ska ske på bekostnad av en enskild nations folkhälsa, så som de facto är fallet för Sverige just nu.

Det finns dessutom belägg i forskning för att en ökad alkoholkonsumtion i Norden får värre folkhälsokonsekvenser än motsvarande ökning i mellan- och sydeuropeiska regioner.

Trots detta behandlar EU-kommissionen ofta alkoholhaltiga drycker som vilka varor som helst på marknaden. Detta trots den alkoholstrategi som kommissionen tog fram 2006 som visar på de skador alkohol för med sig. Kommissionens ställningstagande är intressant om man jämför det med deras ställningstagande på tobaksområdet. Av folkhälsoskäl är det bara tillåtet för privatpersoner att föra in cigaretter motsvarande cirka 40 dagars rökning.

Partikongressen föreslås därför besluta:

- H10:1 att det Socialdemokratiska partiet inom EU kraftfullt arbetar för att alkohol inte betraktas som vilken vara som helst,

H10:2 att det Socialdemokratiska partiet prioriterar frågan och agerar kraftfullt för att få till stånd en sänkning av nivån på införselkvoterna,

H10:3 att det Socialdemokratiska partiet agerar för att få bort de, ur folkhälsosynpunkt negativa, indikativa införselriktlinjerna till förmån för fasta införselkvoter.

Olle Häggström, Bertil Westin, Zenitha Nordfjell, John Norberg
Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H11 Borlänge arbetarekommun

”Legal smuggling”

Alkoholkonsumtionen i vårt land ökar från år till år. Inte nog med att många anammat den ”kontinentala alkoholkulturen” med att dricka ett eller två glas vin mer eller mindre varje dag i veckorna, många behåller dessutom det gamla traditionella svenska ”helgsupandet”!

Mycket av detta problem härrör från de mer eller mindre fria införselkvoter efter EU-inträdet. Den ökande alkoholkonsumtionen skapar enorma sociala och ekonomiska problem för den enskilde missbrukaren och dennes närmaste omgivning.

Dessutom ökar samhällets kostnader för vård av alkoholmissbrukarna. Ökat våld i hemmen och stora problem på arbetsplatserna är också en följd av den ökade konsumtionen av öl, vin och sprit.

Alkoholkonsumtionen ökar också i lägre åldrar eftersom det aldrig är något problem att få tag på ”legal smugglad” alkohol.

Det är dags att sätta stopp för den allt mer organiserade privatimporten av alkohol, det finns mängder av skrupelfria personer som mer eller mindre försörjer sig på att importera mängder av öl, vin och sprit till Sverige. Genom att återinföra de tidigare importkvoterna skulle en stor del av problem förhoppningsvis försvinna, Vi får hellre inte glömma att när man handlar på vårt än så länge alldeles utmärkta statliga Systembolaget så får staten in pengar via skatten för att bland annat kunna finansiera allt elände som alkoholbruket för med sig.

Jag föreslår:

H11:1 att de tidigare införselkvoterna som gällde före EU-inträdet återinförs.

Bengt Lindgren

Borlänge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H12 Örnsköldsviks arbetarekommun

Alkohol

Vi är alla väl medvetna om att alkoholkonsumtionen har stigit. För många har det förödande konsekvenser. Många barn och ungdomar växer upp i en missbruksmiljö och kostnaden för vad alkoholen kostar vårt samhälle överstiger högt vad vi får in och då har vi inte räknat in det mänskliga lidandet.

Kan vi påverka utvecklingen? Jag tror det! Ingen kan göra allt, men alla kan göra något! Vi måste visa att det här är en fråga som vi tar på största allvar. De föreslagna förändringarna kan ta oss en bit på väg, men det behövs ännu mer.

Därför vill vi:

- H12:1 att blivande föräldrar informeras om vilka konsekvenser deras eventuella bruk av alkohol har på deras ännu ofödda barn,
- H12:2 att vi aktivt arbetar med att sänka alkoholkonsumtionen,
- H12:3 att vi har en tydlig målsättning och anger med hur många procent konsumtionen ska sjunka med.

Zenitha Nordfjell, Nätra Socialdemokratiska förening.

Örnsköldsviks arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionen

H13:1 (sprutbyte)

I motion H13:1 (Bohusläns partidistrikt) föreslås att genom lagändring eller ändring av riktlinjer markera att sprutbytesverksamhet ej är tillåten.

Samhällets insatser för människor med missbruksproblem måste enligt partistyrelsens uppfattning utvecklas och bli effektivare. En förutsättning för framgångsrik missbruksvård är fungerande vårdkedjor. För att stärka vårdkedjorna kring den som behöver vård och behandling mot sitt missbruk startades 2005 på den socialdemokratiska regeringens initiativ satsningen Ett kontrakt för livet som varit mycket framgångsrikt. Den enskilde erbjuds avgiftning, utredning, motiverande och behandlande insatser och en planering som omfattar både LVM-tiden och tiden efter utskrivning. En gemensam överenskommelse mellan de enskilde, socialtjänsten och Statens Institutionsstyrelse ligger till grund för en långsiktig vård som omfattar LVM-tiden och halvåret därefter. Kommunen får en statlig subvention när överenskommelse träffats om en mera långsiktig vård. Uppföljningen av Ett kontrakt för livet visar mycket goda resultat jämfört med traditionell LVM-vård. Partistyrelsen anser att det är av största vikt att Ett kontrakt för livet eller liknande samarbete utvecklas över hela landet.

För att så få som möjligt ska missbruka och dö av narkotika måste behandling erbjudas mycket snabbare än vad som sker idag. I vissa delar av landet får missbrukare vänta i flera år på behandling om de överhuvudtaget kommer i fråga för rehabilitering. Eftersom vårdbehovet hos missbrukare är akut bör målet vara att väntetiden till behandling blir högst ett par veckor. För att behandling av missbrukare ska bli effektiv krävs att den enskilde får större inflytande i valet av vårdform. Kunskaper om bra behandlingsmetoder kan användas som underlag för en nationell standard. Genom att skraddarsy behandlingen efter missbrukarens egna behov och önskemål ökar möjligheterna till snabb och lyckad rehabilitering. Trösklarna till behandling är ofta alldeles för höga. Missbrukarens vård är ofta villkorad på ett sätt som vore otänkbart när det gäller alla andra sjukdomar. Får man ett återfall skrivs man ofta ut från sin behandling. Det kan jämföras med att avbryta behandlingen för en person med ätstörningar efter ett återfall. För de flesta är målet total drogfrihet, men för vissa klienter kan skadelindring vara ett acceptabelt mål på vägen mot drogfrihet. Även aktiva missbrukare ska beredas möjlighet att leva ett värdigt och sjukdomsfritt liv så långt det bara går, till exempel genom sprutbytesprogram som hindrar smittspridning och som ger möjlighet att komma i kontakt med missbrukaren och erbjuda behandling. För att sprutbytesverksamhet ska stå i samklang med den svenska narkotikapolitiken krävs att verksamheten är förknippad med

strikta regler för att förhindra läckage av sprutor till den illegala marknaden. Ett grundläggande krav är också att resurser finns för motivation, avgiftning och vård i den region som bedriver sprutbytesverksamhet. Att som en smittskyddsåtgärd bedriva sprutbytesverksamhet är enligt partistyrelsens uppfattning inte ett avsteg från vår restriktiva narkotikapolitik. Missbruk av narkotika är och ska vara olagligt.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:
att avslå motion H13:1.

Motion H13 Bohusläns partidistrikt

Förslag om sprutbyte

Under senare år har vissa delar av landet upplevt en ökning av narkotikamissbruket. Den gäller främst storstadsområdena. Olika insatser måste prövas för att motverka denna utveckling. En av de viktigaste insatserna är att motverka inflödet av narkotika i landet. I detta arbete har tull och polis en viktig uppgift.

För de som hamnat i missbruket måste samhällets insatser samordnas. Den enskilde missbrukaren måste erbjudas sjukvård, omvårdnad och sociala insatser. Boende, sysselsättning är viktiga delar för att skapa en miljö där missbrukaren kan motiveras att minska sitt missbruk. Även landstingens/regionens vård har en viktig uppgift genom att erbjuda avgiftning och olika typer av behandling. En av de viktigaste uppgifterna är att sjukvården och socialtjänsten motiverar och hjälper människor bort från missbruket. Väntetiderna till behandling av missbrukare måste minska. Vårdgarantins gränser måste gälla även för missbrukare.

Frågan om att samhället ska erbjuda sprutbyten för missbrukare har diskuterats i flera år. Genom en lagändring för några år sedan finns nu möjlighet för regionen och berörda kommuner att inge en ansökan till socialstyrelsen om tillstånd att erbjuda sprutbyten. I nuläget finns sprutbytesverksamhet sedan flera år i bland annat Malmö kommun. Ett av motiven för att tillåta sprutbyten var att minska smittspridning av hiv-infektion och andra blodburna infektionssjukdomar.

Vi anser att narkotikamissbruket på alla sätt måste motverkas. Legalisering av sprutbyten går stick i stäv med den restriktiva narkotikapolitik Sverige normalt har. Vi måste istället utveckla den öppna vården och koppla ihop vårdkedjan och samarbetet mellan socialtjänst och sjukvård. Vi anser att det måste finnas en individuell vårdplan där det ingår såväl sysselsättning, bostad, fritid, vård och ett nytt socialt nätverk. Partiet bör inte öppna upp för att legalisera sprutbytesverksamhet. Nuvarande lagstiftning bör ändras så att sprutbytesverksamhet inte är tillåten.

Det finns alltid ett underliggande problem med ett missbruk eller något annat sjukdomssymtom. Det annorlunda sättet att behandla narkotikamissbruket genom att legalisera sprutbyten för att inte få biverkningar är en total uppgivenhet inför själva problemet och inte värdigt ett socialt kompetent samhälle.

Med hänsyn till ovanstående kräver vi:

H13:1 att genom lagändring eller ändring av riktlinjer markera att sprutbytesverksamhet ej är tillåten.

Socialdemokraterna i Bohuslän

Partistyrelsens utlåtande över motionerna H14:1, H14:2, H15:1 (skuldsanering)

I motion H15:1 (Umeå arbetarekommun) yrkas att det skapas nya direktiv som utgår ifrån individens förutsättning att få ett fungerande socialt hållbart liv. Detta skulle generera en större vinst för samhället i flera led och ge den enskilde individen en social bärighet på sikt. I motion H14:1–2 (Lysekils arbetarekommun) yrkas att riksdagsgruppen med kraft verkar för en förändring av skuldsaneringslagen arbetarekommun och att lagstiftningen ändras i motionens anda utan onödig tidsdräkt. Följderna av att vara skuldsatt kan beskrivas i termer som maktlöshet, underläge, ensamhet, social utsatthet och inte minst ovärdig behandling vid kontakter med fordringsägare, sociala myndigheter med flera. Tyvärr hamnar människor ibland i en fruktansvärt svår situation, och de vet inte hur de ska komma ur sin skuldfälla. Den nya skuldsaneringslagen var ett steg i rätt riktning, men fortfarande har man inte löst problemen för de så kallade evighetsgäldenärerna.

Överskuldssättning är ett stort och växande problem. I en tid med stigande arbetslöshet och försämrad ekonomi för hushållen ökar risken för att allt fler blir överskuldssatta.

2007 års Insolvensutredning har i sitt delbetänkande Vägen tillbaka för överskuldssatta (SOU 2008:82) föreslagit lättnader i skuldsaneringslagen. Partistyrelsen anser att Insolvensutredningens med överskuldssättning förslag till ändringar i skuldsaneringslagen är bra, men att det krävs ytterligare initiativ från samhällets sida, inte minst sett ur ett ungdomsperspektiv. Socialdemokraterna i riksdagens civilutskott driver frågan och har skrivit en reservation till betänkandet. Enligt partistyrelsens mening bör därför regeringen ta fram en samlad redovisning av de mest skuldsattas situation och föreslå åtgärder.

Partistyrelsen anser också att det finns starka skäl för regeringen att se över möjligheterna att vid beslut om skuldsanering ta hänsyn till faktorer såsom ålder och sjukdom. Det är rimligt att en person som är gammal eller svårt sjuk och beviljas skuldsanering skulle kunna få t.ex. ett lägre återbetalningsbelopp än i normalfallet. Regeringen bör också se över reglerna för beräkning av förbehållsbeloppet vid skuldsanering vilket också socialdemokraterna i civilutskottet krävt i sin reservation.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H14:1, H14:2, H15:1.

Motion H14 Lysekils arbetarekommun

Lagstiftning i enlighet med SOU 2008:82 Vägen tillbaka för överskuldssatta

I september 2008 lämnade statens utredare Jan Ertsborn sin rapport om vägen tillbaka för skuldöversatta. Utgångspunkten har varit att komma tillrätta med problematiken kring skuldsanering. Utredaren föreslår en rad olika åtgärder för att hjälpa samhällsmedborgare med skulder tillbaka in i samhället.

Vi socialdemokrater har alltid stått på den svagares sida. Vår ideologi bygger på att vi är många små som tillsammans är starka. Det finns många samhällsgrupper som är svaga idag och antalet personer i dessa grupper kommer, genom den borgerliga politiken att bli allt fler.

I den ekonomiska krisens fotspår och med fler och fler medborgare som blir utförsäkrade från a-kassan eller som inte får sin ekonomi att gå ihop med tanke på a-kassans låga ersättningsnivå, så tror undertecknad att antalet medborgare som blir överskuldssatta kommer att öka lavinartat under den närmaste tiden.

När detta inträffar så ska medborgarna veta att trots att man hamnar i kronofogdens register finns det en väg tillbaka.

I betänkandet föreslår utredaren att skuldsaneringsinstitutet mer ska anpassas efter de överskuldssattas förutsättningar. Näringsverksamhet i vilken den skuldsatte har varit engagerad ska även i fortsättningen som regel vara avvecklad innan skuldsanering blir aktuell. Förslaget innebär emellertid bland annat att skuldsanering inte längre ska vara utesluten bara för att skulderna är nya. En annan nyhet är att skuldsanering ska kunna beviljas trots att det är osäkert om gäldenärens betalningssvårigheter är permanenta. Dessutom föreslås att den betalningsperiod som bestäms vid skuldsanering kortas från fem år till tre år. Utredningen har varit ute på remiss och vad jag känner till så har alla remissinstanser i stort sätt tyckt att utredningens förslag är mycket bra.

Den kanske tyngsta remissinstansen, kronofogdemyndigheten är näst intill salig i sitt yttrande om utredningen.

Möjligtvis kan det finnas en och annan bank, som inte delar utredarens uppfattning, då de säkert ser att de kanske får minskade intäkter. Undertecknad tror dock att bankväsendet i Sverige lär överleva, då man visar miljardvinster varje år.

Trots att remissinstanser uttalat sig positiva, så har processen kring ändring av skuldsaneringslagen avstannat.

Kongressen föreslås med utgångspunkt från vad som framhålls i denna motion besluta:

H14:1 att se till att riksdagsgruppen med kraft verkar för en förändring av skuldsaneringslagen och,

H14:2 att lagstiftningen ändras i motionens anda utan onödig tidsdräkt.

Torsten Vikingsson, Carina Wallström

Lysekils arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H15

Umeå arbetarekommun

Gällande de direktiv/praxis som kronofogden i dag arbetar utifrån

Som det ser ut idag är det snudd på omöjligt för någon som försöker radikalt att göra rätt sig, (som tidigare har haft problem att olika slag) att finna motiv.

Kronofogden tar i nuvarande läge udden ur varje seriöst försök att förändra en socialt miserabel tillvaro. Man tappar helt enkelt orken att motivera sig då Kronofogdens beslut innebär att man lika väl kan leva på socialbidrag och därifrån till att återuppta missbruk är det inte långt. Tala om samhällsekoniskt oförsvarbar politik.

Vi föreslår kongressen besluta att riksdagsledamöterna får i uppdrag att se över kronofogdemyndighetens rutiner utifrån följande text:

H15:1 att det skapas nya direktiv som utgår ifrån individens förutsättning att få ett fungerande socialt hållbart liv. Detta skulle generera en större vinst för samhället i flera led och ge den enskilde individen en social bärighet på sikt.

PeO Moberg, Willy Pettersson och Ari Leinonen, Gimonäs-Sofiehem socialdemokratiska förening

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionen

H16:1 (konsumentvägledning)

Motion H16:1 (Sollentuna arbetarekommun) yrkar att konsumentvägledning blir en obligatorisk uppgift för alla kommuner.

Konsumentpolitiken är på många sätt den glömda välfärdspolitiken. Svenska konsumenter förlorar varje år mycket pengar på konsumentproblem. De konsumenter som drabbas hårdast är de löntagare med lägst inkomster, för vilka varje inköp har stor betydelse för hushållsekonomin. Partistyrelsen menar därför att en bra konsumentvägledning kan öka välfärden och tillväxten i Sverige. Konsumentvägledningen har en central roll som kunskapsbyggare och informationsspridare på konsumentområdet. Konsumentvägledning gynnar grupper med knappa resurser, till exempel nya svenskar och ensamstående föräldrar.

Det bör ligga i kommunernas intresse att tillhandahålla konsumentvägledning, att arbeta förebyggande för att få konsumenter att handla hållbart, göra rätt val vid sina inköp. Kommunerna kan, om man prioriterar konsumentvägledning minska sina kostnader för socialbidrag. Konsumentvägledning är en verksamhet som kommuner med fördel kan samarbeta kring.

Den socialdemokratiska regeringen beslutade våren 2006 att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att göra en översyn av den kommunala konsumentvägledningen och lämna förslag om hur den kan utvecklas för att en hög och mer likvärdig nivå ska kunna uppnås i hela landet. Den borgerliga regeringen beslutade kort efter sitt tillträde att utredningen inte skulle genomföras.

Partistyrelsen beklagar detta då man anser att det behövs en kartläggning och analys innan man fattar beslut om hur konsumentfrågorna ska hanteras i framtiden. Det har visat sig i en undersökning som Konsumentverket har gjort att det är stora skillnader i landet, varför det är nödvändigt att följa frågan och utröna om lagstiftning är nödvändig eller om en organisation som bygger på att kommuner samarbetar kring konsumentvägledning är att föredra. Utredningen behövs.

Även om fristående konsumentorganisationer gör ett gott arbete anser vi att det allmänna måste ha ett övergripande ansvar för att konsumentvägledning fungerar.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motion besvarad med hänvisning till utlåtandet H16:1.

Motion H16

Sollentuna arbetarekommun

Utvecklad konsumentpolitik

Konsumentpolitiken handlar i mångt och mycket om att hjälpa den enskilda individen att utvecklas från kund till medveten konsument.

Under folkhemmets storhetsperiod under 1960- och 70-talet var konsumentpolitiken en betydelsefull del av välfärdspolitiken. På den tiden var den viktigaste uppgiften att stötta individen när det gällde köp av olika varor. Utvecklingen under senare år har gått åt det hållet att den enskilde konsumenten i nu allt större utsträckning får ägna sig åt att köpa eller välja olika tjänster.

Under 1990-talet avreglerades flera stora offentliga monopol. Det handlar bland annat om elektricitet, skola, telefoni, premiepensionsfonder, hemtjänst med mera. Detta gör att den enskilde individen idag ställs för betydligt fler avgörande val än vad den gjorde för bara tio år sedan. Det ökande antalet valtillfällen skapar såväl ökad stress och ett behov av mer kunskap hos den enskilde konsumenten. Till detta ska läggas att antalet stora köpcentrum har ökat explosionsartat i synnerhet i Stockholmsområdet.

Under samma tidsperiod som antalet valtillfällen ökat så har konsumentpolitiken rustats ner. Detta gäller inte minst den kommunala konsumentvägledningen. Konsumentverket redovisade i maj 2007 att 26 av landets kommuner saknar kommunal konsumentvägledare. Elva av dessa kommuner ligger i det folkrika Stockholms län. Under senare år har flera kommuner återinfört konsumentvägledning, men trots att fler konsumenter har fått en konsumentvägledare att vända sig till ökar inte resurserna i motsvarande grad. Våren 2008 fanns det 196 årsarbetskrafter fördelade på 268 kommuner. Medelvärdet i landet är 2,3 minuter konsumentvägledning per person och år. I de minsta kommunerna är medelvärdet tre minuter och i de största 1,8 minuter. I Sollentuna återinfördes en spar-smakad konsumentvägledning från och med 2007. För detta avsatte kommunen 100 tkr, vilket räcker till totalt två timmars telefontid varannan vecka. 2008 inleddes ett samarbete med Solna och Sundbyberg om konsumentvägledningen utan att mer pengar tillfördes.

Under senare år har i takt med teknikutvecklingen nya försäljningsknep tillkommit genom att försäljning genom telefon och Internet har ökat. Detta har lett till att många konsumenter, inte minst ungdomar, lurats in i köp som de ångrar i efterhand. En annan nytt inslag är SMS-lån. Genom detta har behovet av konsumentvägledare i kommunen också ökat. Det visar också på behovet av att konsumentvägledning ges i skolorna. Stockholms läns partidistrikt biföll en motion på detta tema på sin kongress 2008.

Mot bakgrund i ovanstående föreslår vi partikongressen att besluta:

H16:1 att konsumentvägledning blir en obligatorisk uppgift för alla kommuner.

Margareta Henkel, Larsaxel Johansson, Åke Burstedt, Roger Sjöberg, Berit Forsberg, Ove Nilsson, Bernt Sundberg, Robin Sjöberg, Stig Nyman, Alfonso Ramirez, Lars Westberg, Kjell Ekdahl, Lennart Östling
Sollentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion H17:1 (muntliga avtal vid telefonförsäljning)

I motion H17:1 (Malmö arbetarekommun) yrkas att muntliga avtal inte ska tillåtas vid telefonförsäljning.

Partistyrelsen anser att företaget som säljer sina varor via telefon har ett särskilt ansvar. Det finns många människor, till exempel de som har nedsatt hörsel eller invandrare som ännu inte behärskar det svenska språket så bra, som kan drabbas hårt. Dessutom kan missförstånd lätt uppstå.

Idag är det svårt att stoppa de företag som använder negativ avtalsbindning och andra vilseledande metoder. En försäljare kan till exempel erbjuda gratisprov av en produkt men snart kommer fler produkter och betalningskrav. Många konsumenter ger upp och betalar när de till sist hotas av inkasso. Intrycket är att dessa företag riktar sig till grupper i samhället som kan ha svårt att värja sig.

De kan också vara svårt att förstå och ta ställning till de uppgifter som presenteras vid säljsamtal per telefon. Samtalet kommer oväntat och de fakta som behövs för ett väl övervägt beslut kan vara svåra att ta till sig, om de ens nämns. Enligt lagen ska en telefonförsäljare alltid informera om ångerrätten, även det en upplysning som inte alltid uppfattas av konsumenten, om den ens lämnas.

Partistyrelsen anser att det är angeläget att telefonförsäljningen regleras bättre så att människor inte drabbas och blir sittande med varor och skulder som de av misstag slutit avtal om. Kunden ska ha rätt att ångra sitt köp och få beställningen hävd. En metod som Konsumentverket för fram är att det ska bli enklare att kräva in bandinspelningar av samtal när konsumenten uppger sig ha tackat nej men ändå hotas av betalningskrav och inkasso. Idag kan företaget fördröja utlämningen av bandade samtal på olika sätt bland annat genom att överklaga i domstol.

Partistyrelsen menar att det är viktigt att generellt stärka konsumenternas rättigheter, inte bara i Sverige, utan i hela EU. Just nu pågår ett arbete med att inom EU ta fram ett nytt direktiv om konsumenträttigheter. Det är viktigt att det landar i att konsumenternas rättigheter stärks. Dessutom har en statlig utredning i Sverige tittat på bland annat hur telefonförsäljningen kan regleras bättre – men denna utredning har den borgerliga regeringen ännu inte hanterat. Den bereds fortfarande i regeringskansliet. Partistyrelsen anser att det är mycket viktigt att telefonförsäljningen regleras bättre. Människor ska inte tvingas få varor och tjänster – och kanske nya skulder – som de av misstag har slutit avtal om. Partistyrelsen menar därför att det behövs ett nytt regelverk kring telefonförsäljningen.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motion besvarad med hänvisning till utlåtandet H17:1.

Motion H17 Malmö arbetarekommun

Muntliga avtal vid telefonförsäljning

Alla har vi någon gång drabbats av telefonförsäljare, speciellt efter att tele- och elmarknaden avreglerades. Företagen försöker överglänsa varandras erbjudanden i konkurrensen om kunderna. Om man samtycker till att anta ett erbjudande brukar företaget skicka hem ett avtal som jag som kund ska skriva under. Alla som är över 18 år har rätt att ingå avtal.

Huvudregeln är att ett avtal mellan två parter är bindande, oavsett om det är skriftligt eller muntligt. Just muntliga avtal blir allt vanligare för telefonförsäljare.

De spelar in samtalen och säger man ja så skrivs man automatiskt över som kund hos deras företag. Detta är inget problem för de flesta, men det finns grupper i samhället som drabbas hårt av systemet med muntliga avtal. Exempel är äldre människor som har nedsatt hörsel, invandrare som ännu inte lärt sig svenska helt eller personer med psykiska funktionshinder. Eftersom även muntliga avtal är bindande hamnar flera människor i ekonomiska problem.

Med anledning av detta föreslår jag:

H17:1 att muntliga avtal inte ska tillåtas vid telefonförsäljning.

Frida Karlsson, socialdemokratiska kvinnoklubben Avantgarde
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna H18:1, H18:2 (sms-lån och andra snabba kontantlån)

I motion H18:1–2 (Haninge arbetarekommun) yrkas att ett arbete snarast påbörjas med syfte att utforma en lagstiftning mot olika former av utan säkerhet och bankmässig kreditprövning erbjuda snabba kontantlån – som till exempel SMS-lån och att en lagstiftning införs som gör det möjligt att straffa den som tar ut oskäligen ränta av den som är i ekonomiskt trångmål.

De så kallade sms-lånen är en förhållandevis ny företeelse på den svenska marknaden, och det är de senaste årens tekniska utveckling som skapat förutsättningar för den här typen av korttidskrediter. Antalet företag som erbjuder denna form av krediter har ökat stort sedan denna typ av lån introducerades i Sverige 2006.

Flera rapporter, bland annat från Konsumentverket och Kronofogdemyndigheten, visar att sms-lånen är förenade med ett antal problem för framför allt svaga konsumentgrupper, unga vuxna och redan skuldsatta.

Partistyrelsen ser med oro på att antalet obetalda sms-lån alltjämt ökar starkt. I en tid av kraftigt stigande arbetslöshet kommer många människor att få det svårt. Varsel läggs varje dag, och många tvingas lämna sina arbeten. I en sådan situation kan det vara lätt att lockas till lättillgängliga sms-lån där pengarna snabbt hamnar på kontot utan att några frågor ställs. Det är en snabb lösning som kan få långtgående konsekvenser för den enskilde.

Ungdomarnas andel av antalet ansökningar om betalningsföreläggande på grund av obetalda sms-lån har visserligen minskat under 2008. Trots detta är ungdomarnas andel fortfarande mycket hög.

Enligt partistyrelsens uppfattning måste reglerna för denna nya typ av korttidskrediter ändras. Konsumentkreditlagens krav på kreditprövning, på att lämna information i marknadsföringen och på skriftliga kreditavtal gäller t.ex. inte för dessa krediter. De aktuella bestämmelserna i konsumentkreditlagen är föråldrade och inte anpassade till de senaste årens teknikutveckling.

Våren 2008 antogs ett nytt konsumentkreditdirektiv. Justitieministern har uppgett att frågan om särskild lagstiftning för sms-lånen ska behandlas inom ramen för det arbete som pågår inom Justitiedepartementet med att genomföra direktivet i svensk rätt. Direktivet är dock inte tillämpligt på kreditavtal som avser ett sammanlagt kreditbelopp under 200 euro. Det är inte heller tillämpligt på kreditavtal

enligt vilka krediten ska betalas tillbaka inom tre månader och för vilka endast obetydliga avgifter ska betalas.

Partistyrelsen är tveksam till om direktivet kommer att få någon större praktisk betydelse för den aktuella typen av korttidskrediter. Om inget görs snarast kommer alltför många att hamna i skuldfällan. Mot denna bakgrund anser Partistyrelsen att undantagen i konsumentkreditlagen när det gäller kraven på kreditprövning, information och skriftliga avtal ska tas bort. Enligt Partistyrelsens mening, bör lagen även omfatta regler om kraftigare sanktioner mot de kreditföretag som inte uppfyller kravet på kreditprövning och om en betänketid för konsumenten vid bland annat sms-lån.

I motion H18:1–2 krävs också att en lagstiftning införs som gör det möjligt att straffa den som tar ut oskälig ränta av någon som befinner sig i trångmål. Partistyrelsen konstaterar att den som vid kreditgivning i näringsverksamhet eller i annan verksamhet, som bedrivs vanemässigt eller annars i större omfattning, bereder sig ränta eller annan ekonomisk förmån, som står i uppenbart missförhållande till motprestationen redan idag kan dömas för ocker.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion H18:1,

att anse följande motion besvarad med hänvisning till utlåtandet H18:2.

Motion H18

Haninge arbetarekommun

SMS-lån och andra former av snabba kontantlån

Möjligheten att med ett SMS-meddelande över mobiltelefon på bara några minuter få lån på upp till 4 000 kronor har kraftigt ökat skuldsättningen bland i synnerhet ungdomar. I samma takt som mängden av så kallade SMS-lån ökat har också listan hos Kronofogden över obetalda sådana gått upp lika brant. I dag tvingas myndigheten hantera nära 60 000 SMS-låneärenden per år och antalet förväntas stiga kraftigt.

Det speciella med SMS-lånen är dels den enkelhet med vilken de gör pengar tillgängliga dels den fullständiga frånvaron av kreditprövning i samband med långivning. Samtidigt är de kostnader som ett SMS-lån drar med sig oproportionerligt höga. Enligt beräkningar som presenterats i svenska media motsvarar normalkostnaden för ett 30 dagars SMS-lån på 3 000 kronor en effektiv ränta på 792 procent.

För i synnerhet ungdomar har det uppenbarligen varit lockande att inför något frände med kamrater eller en möjlig utlandsresa inte tvingas erkänna att man faktiskt inte har råd utan har i stället med några knapptryckningar på mobiltelefonen snabbt kunnat få fram pengar. Lånet har levererats direkt, återbetalningen har legat på framtiden och långivaren har inte ställt några frågor eller gjort någon prövning kring låntagarens möjlighet att faktiskt klara skulden.

Att följden av de så kallade SMS-lånen, för i synnerhet unga som inte klarar återbetalningen och därmed hamnar i kronofogdens register, blir problem med att i framtiden få egen bostad, skaffa telefon och ta riktiga banklån riskerar att göra att deras start mot vuxen- och arbetslivet med familjebildning med mera fördröjs och försåras. För den unga människan kan skulden bli den börda som på ett menligt vis lägger rejäla krokben för hela hennes fortsatta livskarriär.

Det går heller inte att bortse från de samhälleliga skadeverkningar som förekommer

av de så kallade SMS-lånen leder till. Varje ungdom som genom obetänksam SMS-skuldsättning inte kan komma in i en normal livskarriär begränsas under de år då man verkligen etablerar sig i yrkesliv och samhälle i sin möjlighet att planera liv, studier och framtid. Risken för utslagning ökar påtagligt. Dessutom kan den enkelhet med vilken SMS-lånen beviljas locka människor som redan befinner sig i ekonomiska svårigheter att skaffa tillfälliga men på sikt dyrköpta kontanter och så förvärva en redan svår situation. Det gör lånen till en oacceptabel social fälla.

Mot bakgrund av ovanstående är det angeläget att se till att hela systemet med SMS-lån saneras. I dag är det i praktiken omöjligt att kontrollera såväl SMS-lånen som långivarna. Så länge lånen understiger 4 000 kronor per tillfälle står de utanför konsumentkreditlagens bestämmelser. Och de bolag som ger ut lånen står inte under kontroll från finansinspektionen.

Med hänvisning till ovan beskrivna hemställer undertecknad:

H18:1 att ett arbete snarast påbörjas med syfte att utforma en lagstiftning mot olika former av utan säkerhet och bankmässig kreditprövning utbudna snabba kontantlån – som till exempel SMS-lånen,

H18:2 att en lagstiftning införs som gör det möjligt att straffa den som tar ut oskälig ränta av den som är i ekonomiskt trångmål.

Jaan Ungerson och Västerhaninges socialdemokratiska förening
Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

B154:10, H19:1, H19:2, H19:3, H20:1 (konsumentmakt)

I motion H19:1–3 (Huddinge arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen ska driva på utvecklingen av en kraftfull konsumentorganisation i Sverige som styrs av konsumenter och därigenom ökar slagkraften i konsumentpolitiska frågor i enlighet med motionens intentioner, att partistyrelsen ska arbeta för att öka samhällets stöd till den ideella konsumentrörelsen, samt att Sverige på ett kraftfullt sätt ska arbeta för att öka konsumenternas påverkansmöjligheter inom EU-politiken. I motion H20:1 (Lidingö arbetarekommun) yrkas att partiet verkar för att konsumentlagstiftningen ses över och för att konsumenternas ställning även i övrigt ytterligare förbättras. I motion B154:10 (Malmö arbetarekommun) yrkas att konsumenternas makt ska överordnas kapitalintressena.

Konsumentorganisationerna spelar en viktig roll i arbetet med att stärka konsumenternas makt både lokalt och regionalt. Partistyrelsen anser att konsumentorganisationernas aktiva engagemang för konsumenterna i Sverige och EU är viktigt. De tillför såväl kunskap som en nödvändig lokal och regional förändring och kan bidra till en livaktig dialog mellan medborgare och politiker eller myndigheter.

Flera organisationer får i dag stöd, framför allt för sitt arbete med att representera svenska konsumenter i EU. Partistyrelsen anser att det är önskvärt att organisationerna även prioriterar och arbetar mer med aktiv opinionsbildning både i Sverige och i EU. Konsumenternas makt ska stärkas och kunskaperna öka.

Partistyrelsen anser att konsumentorganisationernas roll bör bli än mer framträdande. Det handlar både om aktiviteter för att stärka konsumenternas ställning på marknaden för en bättre fungerande marknad, särskilt när det gäller resurssvaga

grupper, samt om aktiviteter för att nå en hållbar utveckling, särskilt när det gäller att bryta de ohållbara konsumtionsmönstren och konsumenternas viktiga roll i detta arbete.

Under de senaste åren har allt fler organisationer börjat intressera sig för konsumentrelaterade frågor, ofta kopplat till hållbar utveckling och till grupper med knappa resurser i samhället. Partistyrelsen menar att deras intresse bör fångas upp, samtidigt som befintlig verksamhet inom organisationer får fortsatt stöd.

Mot bakgrund av den positiva utveckling som sker inom organisationerna och det ökade engagemanget för konsumentfrågorna anser inte partistyrelsen att det för närvarande är motiverat att se över konsumentskyddslagstiftningen. Däremot är det angeläget att noga följa utvecklingen och sprida kunskaperna om konsumentfrågor med målet att få medvetna konsumenter som kan använda sin konsumentmakt.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet B154:10, H19:1, H19:2, H19:3, H20:1.

Motion H19 Huddinge arbetarekommun

KONSUMENTPOLITIK PÅ KONSUMENTERNAS VILLKOR!

Om behovet av en kraftfull konsumentorganisation

EU-samarbete likväl som mycket annat internationellt arbete bygger på frihandel. Detta samarbete förutsätter, för att bli framgångsrikt, att du och jag är duktiga konsumenter som gör kloka val och handlar mycket.

I EU talar vi om fri rörlighet för varor och tjänster, men var finns den fria informationen med ärliga upplysningar för oss konsumenter? Det talas om att dagens konsumenter är upplysta och kritiska – en varifrån kommer den oberoende informationen? Hur ska vi kunna göra medvetna kritiska val när vi konsumenter inte har hela bilden? Konsumentmakt kräver konsumentkraft. Vi är många konsumenter som vill vara aktiva och har kraften om vi bara ges resurser att sätta igång.

Smarta miljöval bidrar till bättre klimat!

I klimatkrisens spår frågar sig fler och fler, vad konsumerar vi? Vad innehåller produkten? Hur är den tillverkad och av vad? Under vilka förhållanden har den tillverkats, med hjälp av fria arbetare som äger rätten att bilda fackföreningar? Är varan tillverkad utan att tillverkningsättet medför negativa miljöaspekter på omvärlden? Vad gör vi när varan är förbrukad? Kan den återvinnas?

Frågorna är många och det är svårt att få korrekta och tillförlitliga svar från producenter i vår globala tillvaro. Vi konsumenter vill tillförsäkra oss att vår konsumtion är hållbar ekologiskt, ekonomiskt och socialt.

I globaliseringens spår har transportsystemet utvecklats så att varor snabbt och billigt flyttas runt i världen och komponenter från olika delar av vår jord blandas samman i en och samma produkt. Informationen om vad varan innehåller samt opinions- och påverkansmöjligheter om vad vi som är slutanvändare egentligen vill att den ska innehålla, blir mer och mer komplicerad att hantera för enskilda konsumenter. Detta gäller framförallt varor men börjar också gälla tjänster. Vem är underentreprenör, vem har underentreprenören anlitat et cetera.

Mer information ger mer reaktion!

Ett uthålligt samhälle bygger på att produkterna och produktionssätt är uthålliga och att vi inte tär på jordens ändliga resurser. För att vi verkligen ska kunna lita på att det vi köper är av god kvalitet och är tillverkat både etiskt och ekologiskt riktigt måste vi som konsumenter få opartisk information som vi kan lita på och ha möjlighet att bilda opinion för att påverka.

Vi som konsumenter har idag både rättigheter och möjligheter men också ett ansvar att välja klokt. Det är ingen överdrift att säga att konsumentpolitiken har blivit mer komplex. Alla vi världens konsumenter behöver veta mer om vad vi köper eller vilka tjänster vi använder oss av så att vi tillsammans kan agera mot det vi tycker är fel och på så sätt använda oss av vår konsumentmakt.

Under de senaste 50 åren är det i Sverige framför allt staten som bevakat konsumenternas intressen. Ytterst är det den enskilde konsumenten som ska välja vilken vara eller tjänst hon vill konsumera. Ytterst är det den enskilde konsumenten som behöver ha kunskap och verktyg för att göra kloka val. Vi behöver därför tänka nytt och finna framtida former för att konsumenter ska få kunskap men också redskap till att bilda opinion och påverka. Vi anser att tiden nu är inne för att få en balans mellan det statliga och det ideella intresset även inom konsumentverksamheten.

Organisera och bilda för att agera!

Konsumenterna behöver organisera sig för att få svar på alla frågor, bilda opinion och kunna påverka både hur produkter påverkar men också hur de bäst kan användas. I Sverige har vi byggt upp statliga verk för detta Konsument- och Livsmedelsverket, som styrs av regeringen genom regleringsbrev. Självfallet blir styrningen av dessa verk inriktade på de frågor som är politiskt viktiga. I kommunerna lämnas konsumentinformation – i bästa fall. Men vi har sett att rådgivningen om och före köp minskar i takt med att konsumentvägledaren får ägna sig mer åt skuldsanering. Vi ser behov av båda uppdragen. Vi konsumenter önskar oss resurser som är till för att svara upp till de behov som vi själva formulerar.

Den organisation som idag utgör en plattform för den frivilliga konsumentverksamheten i Sverige och samordnar konsumentarbetet mellan de ideella krafterna är den folkrörelsebaserade samarbetsorganisationen Sveriges Konsumenter. Deras verksamhet bedrivs i första hand genom frivilligt arbete och finansieras med medlemsavgifter men också av allmänna medel. Dessa medel är dock alldeles för små för att organisationen ska kunna bedriva den framåtsyftande verksamhet som vi konsumenter behöver och efterfrågar. Det är angeläget att samhället satsar på konsumenternas säkerhet och tillförsäkrar våra konsumentorganisationer organisationsbidrag så att de kan verka på ett effektivt sätt.

EU finansierar bara produktion!

Konsumentfrågorna är globala och mycket av det som påverkar konsumentlagstiftningen i vårt land beslutas inom ramen för vårt EU-medlemskap. Den frivilliga konsumentrörelsen behöver självklart även kunna agera inom ramen för EU. Den gemensamma jordbrukspolitiken inom EU har äntligen något ändrat inriktning så att jordbruket ska producera det som vi konsumenter efterfrågar. Trots den nya inriktningen går nästan hälften av EU:s utgifter till jordbruket, det vill säga till livsmedelsproducenterna medan inget går till dem som efterfrågar varorna, det vill säga konsumenterna. Konsumentrörelserna i medlemsländerna borde också få del av EU:s budget. Stödet skulle kunna ge möjlighet att användas till upplysning och opinionsbildning för konsumenterna om livsmedel, djurhållning och annat, i syfte att värna konsumentintresset i jordbrukspolitiken och därmed på

sikt gynna vår gemensamma jordbrukssektor. Vi vill att Sverige verkar för att en del av jordbrukspolitiken kostar också direkt kommer konsumentorganisationerna till del.

Vi anser att partikongressen bör ställa sig bakom att ge partistyrelsen i uppdrag:

H19:1 att driva på utvecklingen av en kraftfull konsumentorganisation i Sverige som styrs av konsumenter och därigenom ökar slagkraften i konsumentpolitiska frågor i enlighet med motionens intentioner,

H19:2 att arbeta för att öka samhällets stöd till den ideella konsumentrörelsen,

H19:3 att Sverige på ett kraftfullt sätt arbetar för att öka konsumenternas påverkansmöjligheter inom EU-politiken.

Christina Axelsson och Gunnel Jacobsen Snättringe socialdemokratiska förening
Huddinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H20 Lidingö arbetarekommun

Bättre konsumentskyddslag med mera

Många konsumenter får inte det, som de väntar sig, när de handlar. Skärpning av lagstiftningen för konsumentskydd, bättre information, rådgivning med mera skulle nog förbättra situationen.

Sakligare, mer fullständig och relevant information om pris och olika tilläggskostnader för bland annat underhåll och väntade reparationer skulle underlätta. Men framför allt handlar det nog om synpunkter på kvalitet av typen risker för hälsan, höga ljudnivå på leksaker och så vidare. Det kan handla om garantifrågor. Det kan vara funktionsfel och extrakostnader hos sällanköpsvaror, miljögifter i kläder, transfett i mat, mat som flygfraktats, uppförandekoder i företag, dioxin, långsiktiga miljö- och hälsoeffekter, byggmaterial med PCB, asbest, tungmetaller i leksaker, GMO-grödor, kläder, mat, allergi, och så vidare.

Regler för offentlig upphandling skulle kunna säkerställa att hälsa, klimat och annan miljö beaktas mera. Det går att handla mer miljösmart och man får göra det men det borde i större utsträckning uppmuntras.

Det vore bra med mer klimatmärkning av livsmedel, rättvisemärkta produkter, bra miljöval. Konsumentverket, konsumentrådgivning och energirådgivning kunde förstärkas. Liksom olika inköpsföreningar, samordnad upphandling, konsumentkooperativa organisationer kunde främjas. Många konsumenters ställning i relation till producenten av varor och finansiella och andra tjänster bör förstärkas. Olika kvaliteter bör säkerställas. Då skulle förtroendet mellan parterna bli bättre – färre skulle känna sig lurade och marknaden fungera bättre och effektivare. Frågor om marknadsföring är viktiga. Ny lagstiftning bör samordnas inom hela EU. Finansiering av utredningar och åtgärder bör kunna ske inom ramen för en höjning av reklamskatten. Särskilt på pappersburen reklam – så kunde mer papper användas till skolans läroböcker i ekologisk systemvetenskap och konsumentkunskap. Ibland liknar vår konsumtion bulimi fast vi inte vill det.

Partiet bör enligt min mening också i ökad utsträckning verka för internationell solidaritet bland annat genom rättvis konsumtion. Den bygger på idén om att alla varor ska märkas på ett sätt som innebär att konsumenten får information om

- varans ursprung och egenskaper,
- miljöeffekterna av dess framställning och distribution och
- under vilka arbetsförhållanden som varan producerats och sålts.

Vi bör samverka med miljörelsen och fackföreningsrelsen som organiserar utsatta arbetare runt om i världen. Riktigt effektiv blir konsumentpåverkan först i samverkan med de arbetare, som tillverkar och producerar varorna. Gör det lätt att göra rätt – för alla! Så att var och en kan ta sin del av ansvaret. Då kommer det att märkas mera på marknaden.

Jag yrkar:

H20:1 att partiet verkar för att konsumentskyddslagstiftningen ses över och för att konsumenternas ställning även i övrigt ytterligare förbättras.

Birger Eneroth, Lidingö

Lidingö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion

H21:1 (köpfria dagar)

I motion H21:1 (Lunds arbetarekommun) yrkas att partistyrelsen ska verka för 10 köpfria dagar, dvs butiksstängda dagar samt reglering vissa helgaftnar.

I dagens samhälle där allt fler människor arbetar i tjänstesektorn med oregelbundna arbetstider och arbete på obekvämtid är det partistyrelsens bedömning att människor förväntar sig daglig tillgänglighet till handeln. Utvecklingen sedan avregleringen inleddes 1967 har inte gått i den riktning motionen syftar; snarare det motsatta.

Partistyrelsen menar att frågan om handelns öppettider i första hand är en fråga för arbetsmarknadens parter.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motion H21:1.

Motion H21

Lunds arbetarekommun

Besluta om tio köpfria dagar

Sverige är förmodligen det mest liberala landet i Europa när det gäller öppettider inom handeln. I Danmark har man den så kallade "Lukkeloven" som reglerar affärstiderna. Den medger öppethållande ett begränsat antal söndagar under året. Sverige är Europas "dåliga" exempel när det gäller affärstider.

Avregleringen inleddes 1967 då det blev möjligt för affärer att ha öppet till klockan 20 på vardagar. Efter några år av fria affärstider växte det fram en opinion inom handeln, både bland de anställda och bland företagarna, framför allt mot söndagsöppet. En statlig kommitté tillsattes 1975 för att analysera effekterna och föreslå eventuella åtgärder.

I affärstidskommitténs slutbetänkande 1977 ville centern, Socialdemokraterna och Handelsanställdas förbund i stort sett återgå till det som gällde före 1972. KF:s representant ville ha en något mildare reglering medan Köpmannaförbundets direktör ville ha fritt på vardagar och förbud på söndagar. Folkpartiets och moderaternas representanter ville behålla de fria affärstiderna. Någon reglering blev det emellertid inte. Men ytterligare en utredning skulle tillsättas, som lämnade sitt betänkande 1991, innan frågan avfördes från den politiska debatten.

Handelsdrev under många år frågan om söndagsstängda butiker, men fick inte gehör för det. Det finns dock flera skäl att tänka om nu. Reklam för olika prylar, att shoppa

och handla är väldigt dominerande i samhället. Det blir också allt mer uppenbart att en ständigt ökande materiell konsumtion tär på naturresurserna och belastar miljön på ett sätt som inte är långsiktigt hållbart.

Detta är också en välfärdsfråga. Man kan lämpligen citera partiprogrammet om att: ”Människan är en social varelse som utvecklas och växer i samspel med andra, och mycket av det som är viktigt för den enskildes välfärd kan bara skapas i gemenskap med andra.” Det bör självklart vara en rimlig målsättning för Socialdemokraterna, att så många människor som möjligt ska kunna vara lediga under större helger för att ha möjlighet att umgås med familj, släkt och vänner. Det är i hög grad en fråga om välfärd.

Med dagens teknik, då alla har kyl och frys så kan det inte vara något problem om affärer är stängda några enstaka dagar under året. Det uppstår naturligtvis gränsdragningsproblem, men de bör gå att lösa. Det bör finnas särskilda skäl om affärer ska vara öppna nedannämnda dagar. I första hand bör man lösa frågan genom förhandlingar dels med berörda fackliga organisationer dels branschorganisationer. Om inte det är möjligt så bör man genomföra lagstiftning.

I ett första skede bör man ha stängt affärer under storhelger vid jul- och nyår, påsk, pingst, midsommar, samt Alla helgons dag. Pingsthelgen har ”fördärvats” genom riksdagsbeslutet att ta bort Annandag Pingst. Därutöver bör första maj vara en sådan dag när affärerna är stängda, eftersom denna dag blev helgdag i syfte att löntagare skulle ges möjlighet att vara lediga för att kunna demonstrera för sina rättigheter.

Följande tio dagar bör vara köpfria, det vill säga då bör butikerna vara stängda.

- Nyårsdag
- Trettondagen
- Långfredag
- Påskdagen
- Första maj
- Pingstdagen
- Midsommardagen
- Alla Helgons dag
- Juldagen
- Annan dag Jul

Även öppettiderna en del dagar före storhelgerna bör regleras, det gäller Påskafton, Pingstafton, Midsommarafton, Julafton och Nyårsafton

Jag yrkar att partikongressen beslutar:

H21:1 att verka för tio köpfria dagar, det vill säga butiksstängda dagar samt reglering vissa helgafter enligt ovan.

Gunnar Jönsson

Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Trygghet mot brott

Partistyrelsens utlåtande över motion H22:1 (kriminalpolitik)

Motion H22:1 (Norrköpings arbetarekommun) yrkar att kongressen beslutar tillsätta en arbetsgrupp för utarbetande av nytt kriminalpolitiskt program, baserat på bästa möjliga kunskap och som främjar kontinuerlig kunskapsuppbyggnad och utveckling, humanitet och effektivitet.

Partiets nuvarande kriminalpolitiska program antogs av partistyrelsen 1995. Programmet bejakar ett samhälle där varje människa ska ha rätt att känna trygghet till liv och egendom. Samtidigt slår programmet vakt om humanistiska värden, och skiljelinjen mot dem som enbart betonar vedergällningens och repressionens principer görs mycket klar. Programmet betonar att samhällets insatser mot brott måste infatta samhällets samtliga områden och att grunden för en framgångsrik kriminalpolitik är en framgångsrik välfärdspolitik.

Partistyrelsen beslutade efter de diskussioner som fördes på partikongressen i Västerås 2001 att genomföra två rådslag – ”Trygghet mot brott” och ”Brott och straff”. Syftet med rådslagen var att bredda och fördjupa medlemmarnas diskussioner i detta ämne. De synpunkter som skickades in i samband med rådslagen visar att utgångspunkterna för den socialdemokratiska kriminalpolitiken som presenteras i det kriminalpolitiska programmet 1995 fortfarande är giltiga. Samma värderingar som präglar socialdemokratisk politik i stort ska också prägla kriminalpolitiken. Ett samhälle som bygger på lag och ordning är en förutsättning för att skydda dessa värderingar, öka tryggheten och minska risken att människor återfaller i brott.

Motionären intresserar sig särskilt för kriminalvården och är kritisk mot allt längre straff som motionären menar i många fall leder till en för den intagne sämre situation efter frigivning. Motionären pekar istället mot andra påföljder med mindre ingripande karaktär för de som inte tillhör de allra allvarligaste brotten.

I riktlinjerna som beslutades av kongressen 2005 behandlades partiets syn på kriminalvården. Kriminalvårdens främsta uppgift är att förhindra återfall i brott. Vård och behandling utgör grunderna i den humana kriminalvården. Personalens kompetens och innehåll i verksamheterna inom kriminalvården ska utvecklas. Rymningarna har minskat kraftigt de senaste åren. Men fortsatta insatser behövs för att skärpa säkerheten kring de farligaste och mest rymningsbenägna internerna. Samtidigt ska de som vill bort ifrån brottets bana få stöd. Vi vill individualisera kriminalvården. Tiden i anstalt ska vara anpassad till den enskilde. I en rapport från i år konstaterar justitieutskottet att situationen för kvinnor som sitter i fängelse skiljer sig ofta från männens. De har till exempel sämre fysisk och psykisk hälsa och allvarigare missbruksproblem. Kriminalvården måste därför anpassas bättre efter kvinnornas behov.

Det ska löna sig att aktivt arbeta med sin situation. Missbruk, kriminalitet i anstalt eller rymningar ska få konsekvenser för den enskilde. Stödet vid övergången från anstalt till frihet ska utvecklas och intagnas anhöriga och närstående ska involveras i behandlingsarbetet för att minska antalet återfall.

År 2006 tog riksdagen beslut om regler för att förbättra övergången från livet i anstalt till livet i frihet. Utslussningen för de intagna anpassades till vad varje intagen behöver för att förbättra förutsättningarna för att han eller hon ska klara sig

i samhället efter frigivningen utan att återfalla i brott. Fyra typer av utslussningar reglerades: Frigång som innebär att den intagne under dagtid arbetar, deltar i undervisning, får behandling eller deltar i någon annan sysselsättning utanför anstalten. Vårdvistelse som innebär en utökning av den möjlighet som i dag finns att vistas utanför anstalt för vård mot missbruk. Vistelse i halvvägshus, vilket innebär att den intagne är placerad i ett av Kriminalvården kontrollerat hem som är anpassat för att ge intagna särskilt stöd och tillsyn och utökad frigång där den intagne under kontrollerade former avtjänar sista delen av fängelsestraffet i sin bostad. Villkorlig frigivning skulle även i fortsättningen normalt ske när den intagne har avtjänat två tredjedelar, men minst en månad, av strafftiden. Det infördes också en möjlighet att skjuta upp den villkorliga frigivningen om den intagne allvarligt misskött sig.

Till detta ska läggas att Socialdemokraterna i en partimotion föreslagit ett ökat antal halvvägshus samt införande av en så kallad muckarpeng för att underlätta kommunernas möjlighet att ge relevant stöd i samband med frigivningen.

Vid kongressen i Malmö 2005 skrev Partistyrelsen att istället för att ta fram ett nytt kriminalpolitiskt program som riskerar att ganska snart igen uppfattas som inaktuellt eller i otakt med tidens diskussioner vill partistyrelsen att den socialdemokratiska kriminalpolitiken ska ingå i de riktlinjer som partikongressen beslutar om. På så sätt kommer vår kriminalpolitik att vara en del av den socialdemokratiska politiken för välfärd, trygghet och rättvisa och ingå i de diskussioner som partistyrelsen har kring partiets politiska prioriteringar inför valet. Partistyrelsen tycker att detta resonemang fortfarande äger giltighet.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:
att avslå motion H22:1.

Motion H22

Norrköpings arbetarekommun

Kriminalpolitik

Antalet fångar i de svenska fängelserna har ökat dramatiskt de senaste åren. Trots att kriminaliteten inte ökat. Ökningen beror istället på att domstolarna blivit mer rigida, de har oftare valt frihetsberövande påföljd och utdömt genomsnittligt längre straff.

Tidigare dömda personer återfaller i betydande omfattning i nya brott, upplärningsprocenten för de vanligaste brotten är oacceptabelt låg.

Av de personer som idag finns i de svenska fängelserna utgörs 25–30 procent av personer som dömts för allvarliga brott till långa fängelsestraff och i en del fall också kan ses som direkt samhällsfarliga.

Det stora flertalet personer som dömts till fängelse har gjort sig skyldiga till tillgreppsbrott, drogrelaterade brott, trafikbrott och lindrigare våldsbrott.

Den låga upplärningsprocenten för just de vanliga brotten – de polisen kallar vardagsbrott – avslöjar att de flesta brottslingar aldrig blir lagförda. De finns alltså kvar i samhället utan att bli föremål för några åtgärder.

Den stora gruppen intagna i våra fängelser är människor i samhällets utkant, ofta personer med tung social belastning, misslyckad skolgång, drogmissbruk och utan anknytning till arbetsmarknaden. Deras brott har ofta begåtts under inflytande av droger. När de väl dömts en gång är sannolikheten att de ska återfalla i brott och på nytt lagföras stor.

Att frihetsberöva människor är en mycket kostnadskrävande påföljd som inte annat än marginellt kan påverka kriminaliteten i samhället. De intagna kan som regel inte begå

nya brott under den tid de är frihetsberövade, men inte sällan lämnar de fängelset efter avtjänat straff i sämre, och för samhället farligare, skick än när de togs in.

I en ny kriminalpolitik bör frihetsberövande, den mest ingripande och dyraste påföljden, förbehållas personer som begått allvarliga av samhällsfarlig karaktär. Det är angeläget att vidmakthålla principen att det är frihetsberövandet som är straffet, inte verkställigheten av det. Verkställigheten ska vara inriktad på åtgärder och program som kan leda till att den intagne har bättre förutsättningar att klara av en socialt accepterad tillvaro när han eller hon frigges än vid intagningen.

En på så sätt begränsad grupp personer som frihetsberövas medför att samhällets fängelsekapacitet kan minskas väsentligt, kanske halveras, med betydande kostnadsmissiga fördelar. Flera av våra grannländer (till exempel. Danmark, Norge, Tyskland och Nederländerna) har lyckats minska användningen av fängelse genom förändring i sina påföljdssystem.

En minskad användning av fängelse skulle öka samhällets möjligheter att förebygga brott, bland annat genom ökade insatser inom missbruksvården, vilket i sin tur i hög grad gynnar presumtiva brottsoffer. Detta skulle således på sikt kunna ge stora såväl humanitära som ekonomiska vinster.

Det bör dock understrykas att det krävs ökad kunskap och kontinuerliga utvecklingsinsatser för att öka påföljdssystemets effektivitet. Den svenska forskningen och kunskapsutvecklingen när det gäller rättssystemets åtgärder är, som återkommande framhållits i de senaste årens forskningspropositioner, mager. Det måste krävas att frihetsberövande och andra ingrepp i medborgarnas frihet är kunskapsbaserade.

Mot bakgrund bland annat av vad som ovan anförts yrkar jag:

H22:1 att kongressen beslutar tillsätta en arbetsgrupp för utarbetande av nytt kriminalpolitiskt program, baserat på bästa möjliga kunskap och som främjar kontinuerlig kunskapsuppbyggnad och utveckling, humanitet och effektivitet.

Per Colliander

Norrköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H23:1, H23:2, H23:3, H23:4, H23:5, H24:1, H24:2, H25:1, H25:2, H26:1, H26:2, H26:3, H26:4, H26:5, H27:1, H27:2, H27:3, H28:1, H28:2, H28:3, H28:4 (våld mot kvinnor och barn)

Motion H25:1–2 (Karlskrona arbetarekommun) yrkar att medel tas fram för forskningsprojekt som syftar till att ge olika professioner, såsom psykiatrin såväl barn- som vuxenpsykiatrin, sociala myndigheter, Försäkringskassan samt Arbetsförmedlingen kunskaper i dessa barns och kvinnors svårigheter samt att finna lösningar på eventuell samverkan mellan ovanstående professioner när en kvinna och hennes barn eller en ensam kvinna står inför beslutet att släppa sina skydd för att de ska kunna återgå till ett normalt liv så smärtfritt som möjligt. Motion H28:1–4 (Malmö arbetarekommun) yrkar att staten kontinuerligt tilldelar kvinnojourströrelsen pengar efter samråd med dess representanter, att beloppen räknas upp i takt med inflation, löneökningar och andra väsentliga kostnader, att samordningsgrupper bestående av folk från polis, rättsväsende, sjukvård och skola och eventuellt andra institutioner ska finnas i större kommuner för att förbättra hantering av frågor relaterade till sexualiserat våld samt att de utbildningar som leder till socionom-,

lärar- och polisyrkena ska innehålla moment om sexualiserat våld och hur sådana ärenden ska hanteras. Motion H24:1–2 (Nyköpings arbetarekommun) yrkar att en socialdemokratiskt ledd regering efter valet 2010 tillsätter en utredning med uppdrag att föreslå lagändringar med sikte på att det blir lagstadgat straffbart att kränka barns rätt till frid genom att inför barn utsätta en till barnet närstående person för våld alternativt att finna annan lämplig lösning i motionens anda samt att i det fall vi socialdemokrater befinner oss i opposition efter nästa val får det ankomma på riksdagsgruppen att föra fram begäran om sådan utredning i motion till riksdagen. Motion H23:1–5 (Kristinehamns arbetarekommun) yrkar att barnet ska komma till tals i rättsprocesser, att barnet ska ha rätt till målsägarbiträde eller en särskild företrädare som bevakar barnets intressen, att barnet får skadestånd från förövaren, att barnet ges rätt till samma upprättelse som andra brottsofer samt att barnet ges möjlighet till skydd genom besöksförbud. Motion H27:1–3 (Varbergs arbetarekommun) yrkar att stödet ökas till de kvinnohus som även tar in klienter från runtliggande kommuner, att ett stöd till uppstart av kvinnohus tas fram samt att ett ökat ekonomiskt stöd tas fram till kvinnohus, så att de har möjlighet att anställa kompetent personal. Motion H26:1–5 (Umeå arbetarekommun) yrkar att ansvariga myndigheter i samhället tar ett ökat ansvar och i praktiskt samarbete både möter våldsutsatta kvinnors behov men också arbetar förebyggande och med att sprida kunskap, att det ska erbjudas stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor i hela landet, att alla kvinnor ska ha tillgång till kvinnojourer, att kommunerna i större utsträckning bidrar till att ekonomiskt stötta de lokala kvinnojourerna samt att personal i kommuner och andra myndigheter som arbetar med barn och ungdomar ska genomgå en obligatorisk jämställdhetsutbildning.

Motionären menar att de utbildningar som leder till socionom-, lärar- och polisyrkena ska innehålla moment om sexualiserat våld och hur sådana ärenden hanteras. Partistyrelsen menar att det är viktigt att de utbildningar som universitet och högskolor ger har ett innehåll som är relevant för den typen av arbete som utbildningen siktar mot. Närmare regleringen av högskolor och universitetens arbete styrs av högskolelagen och högskoleförordningen. Det står till exempel i högskoleförordningen att i högskolornas verksamhet ska jämställdhet mellan kvinnor och män alltid iaktas och främjas. Några detaljer om själva kursinnehållet finns emellertid inte. Där har lärosätena en fri roll att själva bestämma innehållet inom vissa ramar. Partistyrelsen tycker att motionärens krav på innehåll i nämnda utbildningar är rimliga och bra. Det är en självklarhet att yrkesaktiva som kommer i kontakt med människor som kan ha utsatts för övergrepp också ska ha utbildning för hur man ska agera i sådana sammanhang. Sälunda har till exempel polisutbildningen moment om hur brottsoffer ska tas omhand. Partistyrelsen menar emellertid att det inte är riksdag och regeringens sak att detaljstyra innehållet i lärosätenas olika utbildningar. Lärosätena måste ha friheten att själva få styra över innehållet. Samma sak gäller kommunernas utbildning av sina anställda.

För partistyrelsen är det en självklarhet att våld mot kvinnor och barn måste bekämpas med kraft på alla plan. Fysiskt eller psykiskt våld, övergrepp och alla former av misshandel eller utnyttjande är helt oacceptabelt. Barn måste få växa upp i trygghet och kunna utvecklas enligt sina egna förutsättningar. Barn ska inte behöva bevittna mäns våld mot kvinnor och de ska inte själva behöva bli utsatta för brott och andra kränkningar. När kvinnor och barn ändå utsätts för olika typer av våld är det samhällets uppgift att på alla sätt försvara och hjälpa dem.

Det finns en ökad kunskap om omfattningen och utvecklingen av mäns våld

mot kvinnor. I en Brå-rapport (2007:14) framkom att cirka 60 000 kvinnor i åldern 16-79 år själva uppger att de varit utsatta för misshandel någon gång under senaste året. Över 70 procent beräknas ha blivit utsatta för våld av en närstående person eller en bekant. Den absoluta merparten av gärningsmännen är män. Ända sedan 1990-talets början har antalet anmälda våldsbrott mot kvinnor ökat. Till viss del beror det på att anmälningsbenägenheten ökat, men forskningen är också överens om att det är rimligt att anta att det faktiska våldet mot kvinnor i nära relationer har ökat under 1990-talet och fram tills idag.

I begreppet mäns våld mot kvinnor ingår också våldtäkt och andra sexualbrott som män begår mot kvinnor. Polisanmälningar av sexualbrott har mer än fördubblats sedan 1990. År 2008 anmäldes 5 446 våldtäkter. Antalet anmälda våldtäkter har ökat kraftigt de senaste åren vilket delvis beror på att definitionen i lagstiftningen under 2005 har breddats till att omfatta fler handlingar.

Partistyrelsen ser utvecklingen som allvarlig och kommer att fortsätta göra prioriteringar och finna former för partiets fortsatta insatser för att bekämpa våld mot kvinnor och barn och stärka brottsoffrens ställning. Arbetet måste drivas vidare med hög prioritet. Partistyrelsen anser, i likhet med motionärerna, att det föreligger ett stort behov av ekonomiska resurser och politiskt engagemang i frågan att motverka mäns våld mot kvinnor.

Kommunerna har ett grundläggande ansvar för att hjälpa våldsutsatta kvinnor och kvinnojourer kan, som nu, användas som ett medel att öka tryggheten. Alltför länge har samhället överlåtit ansvaret för stödet till våldsutsatta kvinnor till frivilliga krafter – kvinnojourerna. Dessa gör ett mycket värdefullt arbete, men det är inte rimligt att just detta område ses som en uppgift endast för frivilliga krafter. Stöd till våldsutsatta kvinnor är en central välfärdsfråga. Det stöd man får ska inte behöva bero på var man bor, om man utsätts för hot eller våld. Inte heller ska det göras skillnad på stöd för att man är missbrukare eller har ett funktionshinder. År 2007 tog riksdagen beslut om ett förtydligande av socialtjänstens ansvar för insatser för brottsoffer, främst våldsutsatta kvinnor och barn som bevittnat våld. Socialnämndens ansvar betonades för att brottsoffer, och då framför allt kvinnor som utsätts, eller har utsatts, för våld eller andra övergrepp av närstående samt barn som bevittnat våld får det stöd och den hjälp de behöver. Runt en familj eller relation där det förekommer våld finns ofta anhöriga och andra närstående som påverkas av att våld förekommer. Få kommuner har utvecklat ett planerat och genomtänkt stöd till närstående. Partistyrelsen menar att det är viktigt att kommunerna utvecklar det egna stödet till närstående, samt uppmuntrar och stödjer frivilligorganisationer som vill arbeta med stöd till närstående. Här finns ett dolt behov som behöver tillgodoses.

Partistyrelsen menar att det är nödvändigt att ansvaret för brottsutsatta kvinnor och barn tydliggörs. Partistyrelsen delar även motionärernas uppfattning att det behövs riktade pengar för att stärka stödet till våldsutsatta kvinnor. Hur detta i detalj organiseras avgörs, enligt partistyrelsens mening, bäst på den lokala nivån. Det kan handla om att kommunen driver verksamheten i egen regi eller att man samarbetar med en ideell kvinnojour. För små kommuner kan lösningen också vara att samverka med någon eller några grannkommuner. Men samhället kan aldrig avsäga sig ansvaret för att de som utsätts för våld får stöd. Partistyrelsen vill understryka att samtliga berörda myndigheter måste ta ansvar för kontakten och hjälpen med personer som utsatts för övergrepp av olika slag. Partistyrelsen kommer att fortsätta verka för ökad samordning och bättre samarbete mellan olika myndig-

heter för att ge en bättre hjälp till dem som utsatt för våld och sexualiserat våld.

Partistyrelsen delar även motionärens uppfattning om att en mycket viktig del för tryggheten och skyddet för våldsutsatta kvinnor är det skyddade boendet. Många kommuner saknar idag möjligheten att kunna erbjuda ett skyddat jourboende snabbt. Det är inte acceptabelt. Kommunerna måste se till själva eller i samarbete med andra kommuner eller aktörer att det finns boenden för akuta situationer.

Ibland rekommenderar myndigheter kvinnor att söka skydd på en kvinnojour utan att ha klart för sig vilken grad av skydd boendet erbjuder. Det är viktigt att skyddet stämmer överens med behovet enligt utförd hot- och riskbedömning. När krav på att hot/riskbedömningar ska utvecklas är det viktigt att det finns en slags klassificering över vilken grad av skydd ett boende erbjuder. En sådan klassificering bör tas fram i samråd med kvinnojournerna.

För många som utsätts för förföljelse, hot och våld är flykt en sista utväg. I Sverige lever över 10 000 personer med skyddad identitet. Av dem som lever med skyddade personuppgifter är ungefär 60 procent kvinnor som måste gömma sig för män de har haft en relation med. Många av dem är mammor och ungefär 4 000 barn lever med den här typen av skydd. Sammantaget har det skett en fördubbling av antalet personer som lever med skyddade personuppgifter jämfört med början på 1990-talet. Partistyrelsen konstaterar att det är ett misslyckande för hela rättsväsendet att överhuvudtaget behöva ge personer skyddade personuppgifter. Samtidigt är det en nödvändighet att personer som är utsatta för hot och förföljelse kan ges möjlighet till skydd. För personer som lever med skyddad identitet uppkommer det ofta stora praktiska problem utöver de svårigheter som kommer av att behöva starta ett helt nytt liv på annan ort. Det finns till exempel inga regler för hur skyddade personuppgifter ska hanteras. Myndigheter, landsting och företag väljer själva hur de ska göra, vilket skapar osäkerhet. Partistyrelsen har inhämtat information om att Socialstyrelsen fått i uppdrag att ta fram en vägledning och stöd till kommuner i frågan om våld och hot mot kvinnor som kommer att vara klar år 2010. Partistyrelsen är övertygad om att det behövs mer kunskap om de komplexa förhållanden som drabbar dem som har skyddade personuppgifter. Det ska sägas att forskning gjorts och pågår.

Nationellt centrum för kvinnofrid, NCK, är ett kunskaps- och resurscentrum vid Uppsala universitet. NCK arbetar på regeringens uppdrag med att höja kunskapen på nationell nivå om mäns våld mot kvinnor och utveckla metoder för omhändertagande av våldsutsatta kvinnor. I Nationellt centrum för kvinnofrids uppdrag ingår att arbeta med metodutveckling, information, utbildning, kunskaps-sammanställning och forskning. Partistyrelsen håller med motionären om att ytterligare kunskap och riktlinjer behövs för att underlätta livet för de personer som har skyddade personuppgifter. Partistyrelsen menar att sådan forskning måste kunna ske inom ramen för NCK:s verksamhet.

År 2006 förstärkte den socialdemokratiska regeringen skyddet för barn som bevittnat våld. Socialtjänstens stöd för dessa barn förtydligades. Barn som bevittnat våld i nära relationer gavs även möjlighet till skadestånd. Partistyrelsen menar att det är viktigt att gå vidare med att förstärka barns skydd. Barn är särskilt utsatta då de lever i en familj där det förekommer våld och hot. Partistyrelsen anser att det bör utredas huruvida det ska vara kriminaliserat att utsätta barn för att bevittna våld av och mot närstående. Med en sådan ordning får barnet status som brottsoffer vilket bidrar till att synliggöra barnen och deras behov av hjälp och stöd.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H24:1, H24:2,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H23:1, H23:2, H23:3, H23:4, H23:5, H25:1, H25:2, H26:1, H26:2, H26:3, H26:4, H26:5, H27:1, H27:2, H27:3, H28:1, H28:2, H28:3, H28:4.

Motion H23

Kristinehamns arbetarekommun

Barn som bevittnat våld ska betraktas som brottsoffer och vara målsägande

Att vara barn och se eller höra en familjemedlem misshandlas är en allvarlig form av psykisk misshandel. Att se eller höra mamma, pappa eller syskon få utstå slag och sparkar sätter sina spår på alla individer. En del av vägen tillbaka handlar om att barnet får upprättelse och att upplevelser och känslor respekteras.

Att ett barn ska betraktas som brottsoffer och vara målsägande ser jag som naturligt och att så också ska ske i praktiken.

Jag föreslår:

H23:1 att barnet ska komma till tals i rättsprocesser,

H23:2 att barnet ska ha rätt till målsägarbiträde eller en särskild företrädare som bevakar barnets intressen,

H23:3 att barnet får skadestånd från förövaren,

H23:4 att barnet ges rätt till samma upprättelse som andra brottsoffer,

H23:5 att barnet ges möjlighet till skydd genom besöksförbud.

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H24

Nyköpings arbetarekommun

Fridskränkning – kvinnofridskränkning – barnfridskränkning – behov av ett nytt brott i Brottsbalken

Barn som tvingats att bevittna våldsbrott som sker mot en närstående person gavs 2006 rätt till brottskadeersättning Samtidigt skärptes Socialtjänstlagen vad gäller kommunernas ansvar att ge barnen hjälp och stöd. En förutsättning för att barnen ska komma ifråga för dessa reformer är att polis och åklagare i förundersökning uppger att barn har funnits närvarande när våldsbrott har begåtts. Domstolen ska i sin dom ha uppgett att barn funnits närvarande. Då som först kan skadestånd betalas ut till efter ansökan av barnets vårdnadsdavare.

Med snart tre års erfarenhet kan vi konstatera att 2006 år ändringar haft begränsad betydelse. Fram till april 2009 hade 579 ansökningar om brottskadeersättning lämnats in till Brottsoffermyndigheten som är den myndighet som handhar frågan. Det har lett till att 253 barn fått ersättning, 189 barn har fått avslag medan 62 ansökningar avvisats, övriga ansökningar bereds i skrivande stund.

Huvudsaklig anledning till de 189 avslagen har varit att det brustit i förundersökningen och i domen där det inte har framgått att barnen varit närvarande.

Rädda barnen publicerade i mars 2009 resultatet av sin tredje granskning om barn som tvingats att bevittna våld verkligen syns och uppmärksammas så som de borde.

Resultatet är nedslående. Fortfarande passerar barnen obemärkt förbi.

Av de polisanmälningar som Rädda Barnen studerat har två tredjedelar av de barn som bevittnat våld inte uppmärksammats. I den tredjedel där det ändå framgår att där funnits barn närvarande redogörs oftast inte för barnens namn, personnummer eller var de befunnit sig när misshandeln ägt rum, vilket är en förutsättning för att brottskadeersättning ska kunna betalas ut. Det förekommer också att barnen endast nämns på ett summariskt sätt, inte som individer med egna rättigheter.

Mäns våld mot kvinnor har förklarats som ett av de allvarligaste samhällsproblemen.

Både i omfattning och som våldets konsekvenser på individ- och samhällsnivå. Antal barn som drabbas av våld inom familjen kan uppskattas till 200 000 i Sverige. Alltså också det ett allvarligt samhällsproblem till omfattning och i konsekvens på individ- och samhällsnivå.

Med nuvarande lag betraktas barnet endast som vittne, inte som en person som direkt berörts av att våldet/brottet. Dock visar samstämmig forskning att åtta av tio barn befinner sig i samma rum där våldet sker, 60 procent blir själva misshandlade och vart fjärde barn har utsatts för grovt och upprepat våld.

Det är alltså grovt felaktigt att säga att barnen "bevittnar" våldet, när vi med det menar "hör och ser". Dessa barn som finns mitt i händelserna centrum är mycket ofta direkt inblandade i våldshändelsen. Inte sällan som den som försöker avleda den som slår och skydda den som blir slagen.

Det är dags att gå vidare i arbetet med att stärka dessa barns ställning inte minst utifrån barns egna mänskliga rättigheter dit rätten att skyddas mot fysiskt och psykiskt våld hör.

Den kunskap vi har om de omständigheter dessa barn lever under och vilka konsekvenser det har för barnet när det tvingas uppleva våld leder till att det framöver bör betraktas som ett brott att tvinga barn att bevittna våld mot en närstående person.

Utan att här ange exakt hur en framtida lagstiftning ska komma att se ut vill jag ändå peka på att Brottsbalken redan idag innehåller bestämmelser om fridskränkning som dock inte omfattar de handlingar som den här motionen handlar om. Närmast till hands ligger att förorda en utökning av bestämmelserna om fridskränkning med tillägg av barnfridskränkning.

Jag föreslår kongressen besluta:

H24:1 att en socialdemokratiskt ledd regering efter valet 2010 tillsätter en utredning med uppdrag att föreslå lagändringar med sikte på att det blir lagstadgat straffbart att kränka barns rätt till frid genom att inför barn utsätta en till barnet närstående person för våld alternativt att finna annan lämplig lösning i motionens anda,

H24:2 att i det fall vi socialdemokrater befinner oss i opposition efter nästa val får det ankomma på riksdagsgruppen att föra fram begäran om sådan utredning i motion till riksdagen.

Elisebeht Markström

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H25

Karlskrona arbetarekommun

Hjälp och stöd till barn och kvinnor som skulle kunna, eller står i begrepp att, släppa sin skyddade identitet

Jag får nästan dagligen kontakt med kvinnor som har det svårt och är väldigt hotade av män. De allra flesta lever med så kallad skyddad identitet, och om de inte gör det är de på väg att påbörja en sådan livssituation. Men det finns även kvinnor som vågar släppa sina skydd.

De kvinnor och barn som tvingas leva gömda under väldigt lång tid drabbas av stora psykiska påfrestningar och de allra flesta drabbas av det som vi brukar kalla posttraumatisk stress. Det vill säga de får olika, både psykiska och fysiska, symptom som beror på den press de har varit utsatta för.

De allra flesta har inte fått någon hjälp att bearbeta sina symtom, många gånger beror det i sin tur på att de på grund av sin situation inte vågar uppsöka sjukvården. Och om de vågar har de lika ofta inte råd att bekosta den vård de såväl skulle behöva. Den kunskapsbrist som emellertid oftast finns är markant och utbredd. Det finns idag inte många professioner som har någon större kunskap i hur man skulle kunna hjälpa dessa utsatta barn och kvinnor.

Vi har ett stort problem när det gäller barn och kvinnor som har levt skyddade väldigt många år. Många av dem skulle mycket väl kunna släppa sina skydd eftersom hoten inte existerar längre.

Det är smärtsamt och mycket arbetsamt att återgå till ett normalt liv. Att sluta titta sig över axeln av rädsla för att man tror att man är förföljd. Att våga tala om vad man heter och var man bor. Att våga börja arbeta igen. Att våga börja lita på andra människor. Det kräver ett stort mod och mycket professionell hjälp.

Lägg därtill att kvinnor som under många har levt skyddade helt har fått avstå från karriärmöjligheter i arbetslivet. Har kvinnan överhuvudtaget arbetat är det oftast i låglönearbeten och många gånger har sjukskrivning eller socialbidrag varit enda möjligheterna till försörjning

Det är viktigt att framhålla att de flesta måste vara skyddade länge, att barnen far väldigt illa av att leva som flyktingar i eget land under nästan hela sin skoltid och att även kvinnorna är skadade för livet med tonvikt på det psykiska tillståndet. Men det är också viktigt att säga att det måste gå att få hjälp att återgå till ett normalt liv där man inte alltid tänker på det som varit utan kan se ett hopp inför framtiden.

Inte minst barnen far väldigt illa av både det psykiska och/eller fysiska våld som de har utsatts för och som orsakade den skyddade identiteten och den press som tiden som skyddad medför.

Med hänsyn till ovanstående föreslår jag därför partikongressen verka för:

H25:1 att medel tas fram för forskningsprojekt som syftar till att ge olika professioner, såsom psykiatrin såväl barn- som vuxenpsykiatrin, sociala myndigheter, Försäkringskassan samt Arbetsförmedlingen kunskaper i dessa barns och kvinnors svårigheter,

H25:2 att finna lösningar på eventuell samverkan mellan ovanstående professioner när en kvinna och hennes barn eller en ensam kvinna står inför beslutet att släppa sina skydd för att de ska kunna återgå till ett normalt liv så smärtfritt som möjligt.

Eva-Britt Dahlström

Karlskrona arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H26

Umeå arbetarekommun

Kvinnofrid och barnfrid

Ett av vår tids största samhällsproblem är mäns våld mot kvinnor. Begreppet avser fysisk och psykisk misshandel, sexualbrott samt hot och ofredande mot kvinnor. Våldet förekommer i alla samhällsklasser och kulturer. Våld mot kvinnor är en allvarlig kränkning av FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Våld mot kvinnor är ett utslag av den patriarkala maktordning som råder i vårt land och i världen som helhet. Samtidigt är det yttersta tecknet på att inte kunna handskas med konflikter. Genom att börja arbeta med jämställdhetsfrågor med barn kan våld förebyggas. Därför bör en obligatorisk jämställdhetsutbildning för alla som arbetar med barn finnas. Vidare är det nödvändigt att mäns delaktighet i kampen mot våldet ökar. Jämställdhet är inte enbart en kvinnofråga.

Enligt Sveriges Kvinnojourers Riksförbund (SKR) utsätts cirka 25 000 kvinnor för misshandel varje år och ungefär 30 kvinnor om året dör till följd av att ha utsatts för våld av en närstående man. Den vanligaste brottsplatsen är det egna hemmet. Många barn är de osynliga offren för våldet mot kvinnor. Rädda Barnen uppskattar att cirka 200 000 barn, vilket motsvarar cirka tio procent av alla barn, har sett sin mamma bli slagen hemma. Många kvinnor lever med ständiga dödshot och tvingas att gömma sig, i en del fall med skyddad identitet. Var tredje mordoffer i Sverige är en kvinna som har misshandlats till döds av en man som hon har levt tillsammans med. Under 1990-talet ökade antalet polisanmälda misshandelsbrott mot kvinnor med 40 procent samtidigt som andelen åtal för samma brott minskade. Enligt Brottsförebyggande rådet (BRÅ) utgör det polisanmälda våldet mot kvinnor endast cirka 20–25 procent av det faktiska våldet.

Kommunerna har ansvar för och skyldighet att ge stöd och hjälp till kvinnor som utsätts för våld. Kvinnojourer finns i dag inte i alla landets kommuner och eftersom arbetet bedrivs på ideell basis är verksamheterna beroende av ekonomiskt stöd. Alla kommuner bidrar i dag inte med detta stöd.

Umeå (s) -kvinnor kräver att kongressen beslutar att vi ska arbetas för:

- H26:1 att ansvariga myndigheter i samhället tar ett ökat ansvar och i praktiskt samarbete både möter våldsutsatta kvinnors behov men också arbetar förebyggande och med att sprida kunskap,
- H26:2 att det ska erbjudas stöd och skydd till våldsutsatta kvinnor i hela landet,
- H26:3 att alla kvinnor ska ha tillgång till kvinnojourer,
- H26:4 att kommunerna i större utsträckning bidrar till att ekonomiskt stötta de lokala kvinnojourerna,
- H26:5 att personal i kommuner och andra myndigheter som arbetar med barn och ungdomar ska genomgå en obligatorisk jämställdhetsutbildning.

Birgitta Mukkavaara

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H27

Falkenbergs arbetarekommun

Statligt stöd för drivande av kvinnohus

Ett kvinnohus är en tillflyktsplats för misshandlade kvinnor och deras barn. Kvinnohus finns i de flesta större svenska städer. De finansieras med bidrag, övervägande från offent-

liga medel, men drivs av oberoende personer och organisationer, oftast en kvinnojour, det vill säga en grupp kvinnor som turas om att svara i telefonen, ta emot drabbade kvinnor, samla in pengar et cetera.

Adressen till ett kvinnohus offentliggörs inte, utan kontaktas via sociala myndigheter, telefon 112 (polisen) eller de kontaktvägar hemsidorna erbjuder.

På kvinnohusen finns oftast tillgång till terapeutiska samtal och de erbjuder hjälp med praktiska problem.

Kvinnohuset sköts i regel av en kvinnojour. Det finns två övergripande organisationer i Sverige för kvinnojourer och kvinnohus: ROKS och SKR.

Det är ett problem på mindre orter i landet att kunna lämna ett våldsamt hem. Många kommuner har brist på hyresrätter och många har inte pengar till en bostadsrätt.

Vi måste visa att vi inte stödjer våld riktat mot kvinnor och barn i hemmen! Det är vårt gemensamma ansvar att se till att var kommun har en hjälpande hand mot dem som försöker söka sig ur en trasigt hem.

Jag föreslår:

- H27:1 att stödet ökas till de kvinnohus som även tar in klienter från runt liggande kommuner,
- H27:2 att ett stöd till uppstart av kvinnohus tas fram,
- H27:3 att ett ökat ekonomiskt stöd tas fram till kvinnohus, så att de har möjlighet att anställa kompetent personal.

Martin Öberg

Falkenbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H28 Malmö arbetarekommun

Stöd till kvinnojourer

De ideella kvinnojourerna gör en mycket viktig insats. För att underlätta deras arbete bör det garanteras ekonomiskt av staten. För några år sedan tilldelades kvinnojourerna flera miljoner kronor. Sådana medel måste tilldelas kontinuerligt i samverkan med kvinnojoursrörelsen.

I större kommuner behövs samordning mellan olika offentliga yrkesutövare för att bättre stödja de kvinnor och barn som utsätts för sexualiserat våld. Det ska gälla polis, rättsväsende, sjukvård och skola. Frivilligorganisationer bör bjudas in.

Utbildningar för lärare, socionomer och poliser ska innehålla moment om sexualiserat våld och hur sådant ska hanteras.

Kraven i motionen är baserade på en skrivelse av ROKS:s ordförande Gunilla Westny som skickats till riksdagspartiernas kansli och riksdagens ledamöter.

Vi kräver därför:

- H28:1 att staten kontinuerligt tilldelar kvinnojoursrörelsen pengar efter samråd med dess representanter,
- H28:2 att beloppen räknas upp i takt med inflation, löneökningar och andra väsentliga kostnader,
- H28:3 att samordningsgrupper bestående av folk från polis, rättsväsende, sjukvård och skola och eventuellt andra institutioner ska finnas i större kommuner för att förbättra hantering av frågor relaterade till sexualiserat våld,

H28:4 att de utbildningar som leder till socionom-, lärar- och polisyrkena ska innehålla moment om sexualiserat våld och hur sådana ärenden ska hanteras.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H29:1, H29:2, H29:3, H29:4, H30:1, H30:2, H30:3, H30:4, H31:1, H31:2, H31:3, H32:1, H33:1, H34:1, H34:2, H34:3, H34:4, H35:1

(handel med barn och kvinnor)

Motion H29:1–4 (Haninge arbetarekommun) H30:1–4 (Stockholms arbetarekommun) yrkar att i samband med Sveriges ordförandeskap i EU hösten 2009 driva att Sverige tar en ledande roll inom EU genom att lyfta frågan om barnsexturismen och lägga fram förslag på hur EU gemensamt kan samarbeta mot barnsexturismen, att arbeta för att bättre koordinering sker mellan Interpol, de svenska rätts- och utlandsmyndigheterna och andra EU-länders utlandsmyndigheter, i syfte att etablera fungerande informationsrutiner vid fall av misstänkta sexualbrottslingar från medlemsländerna, att säkerställa anmälmöjligheter, till exempel hotlines, vid samtliga svenska ambassader i världen i samarbete med svensk polis samt att dessa marknadsförs samt att Sverige blir medlem i Världsturismorganisationen UNWTO och aktiv i dess arbetsgrupp Task Force to Protect Children from Sexual Exploitation in Tourism. Motion H35:1 (Uppsala arbetarekommun) yrkar att uppmana våra representanter i partistyreelse och riksdag att verka för att straffet för köp av sexuella tjänster skärps till ett års fängelse eller mer. Motion H32:1 (enskild, Örebro arbetarekommun) yrkar att pornografiska framställningar som kommit till stånd efter utbyte av pengar förbjuds i enlighet med Brottsbalken 6 kap. 8 §. Motion H34:1–4 (enskild, Malmö arbetarekommun) yrkar att någon form av prostitutionscentrum inrättas i varje kommun, att kommunerna görs skyldiga att bedriva prostitutionscentrum genom att ansvaret lagstadgas, att lägsta straffet för köp av sexuella tjänster blir sex månaders fängelse samt att det även fortsättningsvis inte ska vara olagligt att sälja sex. Motion H33:1 (Uppsala arbetarekommun) yrkar att den svenska sexköpslagen ska gälla även om brottet utförs utanför Sveriges gränser. Motion H31:1–3 (Umeå arbetarekommun) yrkade att resurser avsätts för att stödja och utveckla det förebyggande och rehabiliterande arbetet för kvinnor som är offer för handel med kvinnor och prostitution, att det förebyggande arbetet riktas även till män. Den sociala infrastrukturen behöver förstärkas och det professionella sociala arbetet utvecklas samt att kvinnor som kommit till Sverige genom sexslavhandel garanteras stöd och skydd.

Mäns våld och utnyttjande av kvinnor tar sig många uttryck. I grunden handlar det om att samhället har en strukturell överordning, där kvinnor inte har samma chanser som männen. Den överordning som existerar är i vissa delar medveten, i andra delar omedveten. Ett sätt att faktiskt medvetandegöra problemet med mäns sexuella utnyttjande av kvinnor och medverka till attitydförändringar är att förändra lagstiftningen avseende prostitution och människohandel.

I Sverige har socialdemokraterna sedan länge prioriterat bekämpningen av prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Att köpa, eller försöka köpa, sexuella tjänster är sedan den 1 januari 1999 kriminaliserat och straffet är böter eller upp till sex månaders fängelse. Lagstiftningen var en viktig markering mot utnyttjandet av kvinnor. År 2002 infördes människohandel för sexuella ändamål som ett nytt brott i Sverige. Den 1 juli 2004 utvidgades straffområdet till att om-

fatta även människohandel som sker inom landets gränser samt människohandel som syftar till andra former av utnyttjande än för sexuella ändamål, till exempel tvångsarbete och handel med organ.

Sexköpslagen har nu funnits i nio år. De flesta bekräftar att sexköpslagen har gett goda resultat. Sedan förbudet trädde i kraft har antalet individer i gatuprostitution minskat drastiskt enligt samstämmiga uppgifter från både polis och socialtjänst. Hur den dolda prostitutionen utvecklats under denna period är svårare att säga. Det finns tendenser att prostitutionen flyttats in på bordeller och ut på nätet. Samtidigt menar man att den utvecklingen skulle ha skett ändå. Om den totala prostitutionen har minskat sedan sexköpslagen är det ingen som vet. Men det är klart att de prostituerade på gatan är betydligt färre i Stockholm än i våra nordiska grannhuvudstäder.

Partistyrelsen menar att det är dag att gå ett steg ytterligare för att stärka skyddet för dem som utnyttjas genom prostitution och som en förstärkt markering till dem som köper sex och utnyttjar kvinnor på detta sätt. Partistyrelsen menar att det är dags att höja straffet för sexköp. Drygt 400 personer har dömts för sexköp sedan lagstiftningen trädde ikraft, men hittills har ingen dömts till fängelse. Faktum är att det idag inte är högre böter när en kvinna utnyttjas genom prostitution än när böter betalas för snatteri. Riktlinjen för höjt straff skulle kunna vara ett års fängelse. Försvårande omständigheter, som i de fall en man köper sex av någon som uppenbart är ett offer för människohandel, förtjänar en skarpare påföljd än idag. Ett sådan ny bestämmelse betonar det svenska synsättet, att köp av sexuella tjänster är ett övergrepp där det är köparens handling som är straffvärd och den säljande parten som är skyddsvärd.

Många svenska män åker till andra länder och köper sex av prostituerade. Kravet på dubbel straffbarhet medför att det inte går att lagföra svenska män som köper sex utomlands om inte sexköp också är förbjudet i det landet. Eftersom detta i praktiken innebär att en svensk som köper sex utomlands har stora möjligheter att gå fri måste det internationella samarbetet utvecklas och förbättras, även i kampen mot andra sexualbrottslingar. Partistyrelsen påpekar vikten av att Sverige fortsätter att trycka på internationellt om att andra länder inför liknande sexköpslag som Sverige har. Partistyrelsen menar även att det bör utredas om kravet på dubbel straffbarhet för sexköp kan slopas då någon under 18 utnyttjas.

Barnsexturism och andra former av sexuell exploatering av barn måste kraftfullt bekämpas. Socialdemokraterna har ett stort engagemang i dessa frågor. ECPAT Sverige som är en ideell förening som arbetar med att förebygga och stoppa alla former av barnsexhandel, barnpornografi, trafficking och barnsexturism har en socialdemokratisk ordförande idag (Pierre Schori). Även tidigare ordföranden är socialdemokrat (Thomas Bodström). ECPAT Sverige arbetar med FN:s Barnkonvention som bas och då specifikt med utgångspunkt från det skydd mot sexuell exploatering, som artikel 34 i Barnkonventionen ger barnet.

Partistyrelsen understryker att det är oacceptabelt att vuxna människor begår sexuella övergrepp på barn när de befinner sig utomlands och att denna fråga måste lyftas fram ytterligare. Det finns ett behov av samordning av åtgärder på såväl nationell som internationell nivå. Frågan om sexuell exploatering av barn diskuteras i EU inom ramen för barnfrågegruppen Permanent Intergovernmental Group Europé de l'Enfance. Socialdemokraterna Anita Gradin, tidigare kommissionär i EU och Inger Segelström, tidigare EU-parlamentariker har varit mycket aktiva i kampen mot utnyttjandet av barn i olika sexuella ändamål. Även inom

Östersjöstaternas råd finns det ett internationellt samarbete för utsatta barn som Sverige deltar i (Working Group for Cooperation on children at Risk, WGCC). Partistyrelsen tycker att det är viktigt att dessa frågor uppmärksammas och drivs nationellt och internationellt. När det gäller medlemskap i UNWTO så menar partistyrelsen att ett eventuellt medlemskap också måste gälla hela UNWTO:s arbete som även är rent kopplade till internationell turism i övrigt och om vi har något mervärde av det. Det har tidigare funnits stark kritik från andra länder som är medlemmar där i dag att man inte driver frågorna med den intensitet och med den styrka som man skulle behöva göra. Frågan är dock om UNWTO:s arbete och åtgärder när det gäller barnsexturism ensamt är tillräckligt för medlemskap. Partistyrelsen är inte beredd att ta ställning i dagsläget till medlemskap. Praktiska frågor som hur handläggningsordningen (till exempel så kallade hotlines) ska ske för anmälningar och tips om brott måste ligga på respektive myndighets ansvar.

Partistyrelsen håller med motionären om vikten av att det finns stöd och hjälp för de som fallit offer för prostitution såväl som det finns förebyggande åtgärder mot prostitution. Att påverka ungdomars attityd gentemot allt sexuellt utnyttjande är en viktig uppgift för både föräldrar, skola, organisationer och andra aktörer. Frivilligorganisationer gör ett stort arbete men behöver stöd. Länsstyrelsen i Stockholms län har i uppdrag att planera, samordna och genomföra insatser för att personer som varit utsatta för prostitution och människohandel för sexuella ändamål tryggare ska kunna återvända till sina ursprungsländer samt fördela medel till frivilligorganisationer. Uppdraget att fördela medel och samordna arbetet mot prostitution och människohandel gäller hela landet. Kriminalvården har vidare i uppdrag att bedriva en försöksverksamhet för kvinnor som befunnit sig i prostitution eller varit utsatta för människohandel. Inom ramen för denna verksamhet ska Kriminalvården erbjuda stöd, rådgivning och rehabiliterande åtgärder. Försöksverksamheten ska vidare omfatta arbetsmarknadsinriktade insatser som syftar till att underlätta för denna grupp kvinnor att komma in på arbetsmarknaden. Brottsoffermyndigheten har i uppdrag att genomföra utbildning som riktar sig till personal inom Polisen, Åklagarmyndigheten, domstolsväsendet och Migrationsverket i frågor som rör prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Partistyrelsen ser det inte som möjligt att det ska finnas prostitutionscentrum i alla kommuner. Däremot ska det finnas tillgång till stöd och hjälp för dem som befinner sig i en situation där de utnyttjas i prostitution. Hur detta ska anordnas menar partistyrelsen måste vara upp till kommunerna. Partistyrelsen vill även peka på svårigheterna att kriminalisera pornografi. Bara att definiera pornografi och dra gränser mot andra skildringar torde vara närapå omöjligt.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H31:1, H31:2, H34:4, H35:1,

att avslå motionerna H29:3, H29:4, H30:3, H30:4, H34:1, H34:2, H34:3,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H29:1, H29:2, H30:1, H30:2, H31:3, H32:1, H33:1.

Motion H29

Haninge arbetarekommun

Alla barns rätt att slippa övergrepp – krafttag mot barnsexturismen

Den första Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn, hölls i Stockholm 1996. Sveriges regering under Ingvar Carlsson tog genom sitt värdskap ett starkt ställningstagande för Barnets Rättigheter, 122 regeringar deltog och anslöt sig till en deklaration och en handlingsplan. Dessutom skulle det senast år 2000 finnas nationella handlingsplaner med bestämda mål och tidsramar för att förhindra barnsexhandel. Sverige har anledning att vara stolt över att genom sitt värdskap bidragit till att ämnet barnsexhandel fördes upp på den internationella politiska agendan. Barnsexturism, som tillsammans med barnpornografi och människohandel med barn för sexuella syften utgör de tre områden som ingår i begreppet kommersiell sexuell exploatering av barn, är dock tyvärr en icke-fråga i idag i Sverige, såväl inom politiken som inom rättsväsendet. I dagsläget löper svenska barnsexturister en minimal risk att lagföras.

Enligt Världskongressen definieras barnsexturism som kommersiella sexuella övergrepp på barn i samband med resande eller vistelse utomlands. Ofta reser köparna från resurstarka till ekonomiskt fattigare länder i Latinamerika, Asien, Afrika eller Östeuropa. Barnsexturister utnyttjar mycket cyniskt sitt relativa maktövertag mot barnen i dessa länder. Förövarna återfinns i alla åldrar och alla samhällsklasser. Det är köparnas efterfrågan som styr barnsexturismen. Svenskar återfinns bland andra nationaliteter i denna gränslösa brottslighet.

Inga insatser från svenskt statligt håll har gjorts för att få fram mer information om denna grupp av förövare eller hur stor del av den internationella efterfrågan som svenskar utgör. Denna information är en förutsättning för att effektivast kunna förebygga dessa brott. Inte heller görs några insatser att nå svenska resenärer med information om barnsexturism eller om att svenskar kan dömas för dessa brott i Sverige även om brotten är begångna i andra länder. Sverige måste därför ta ett ökat ansvar för de brottsliga handlingar som svenska medborgare begår mot barn utanför vårt lands gränser och även för att förebygga dem. Enligt den franske turismministern Léon Bertrand (2005) utnyttjas årligen tre miljoner barn av barnsexturister.

I november 2008 hölls den tredje Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn, den brasilianska regeringen var värd. Ett stort antal av världens regeringar, FN-organ, representanter för näringslivet och frivilligorganisationer samlades för att mobilisera mot barnsexhandel.

Det arbete som utförs i Sverige mot barnsexturism står frivilligorganisationer och resenäringen för. Först i december 2006, tio år efter den första Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn, utsågs en ansvarig minister för frågan om barnsexturism. Avsaknad av en ansvarig minister har under åren kraftigt försvårat arbete mot barnsexturism, då departementen enbart hänvisat till varandra. Ett exempel på detta är då Frankrikes turismminister i oktober 2005 presenterade ett förslag för sina ministerkollegor inom EU om ett gemensamt samarbete mot barnsexturism. Deltagande EU-länder ombads vid presentationen att återkomma om förslaget vid nästkommande möte i Bryssel, i december 2005. Den svenska regeringen återkom aldrig om förslaget. Frågan föll helt enkelt mellan stolarna, då inte något statsråd upplevde att den hade ansvar för frågan om barnsexturism. I början av 2007 skrinlade den franska regeringen sitt initiativ på grund av bristande respons.

Framsteg gjordes under den socialdemokratiska regeringen fram till 2006. Kravet på dubbel straffbarhet för sexualbrott mot barn togs bort genom den nya sexualbrottslagstiftningen april 2005. I Thailand inrättade den svenska polisen genom sin sambandsman

i Bangkok, en för regionen gällande anmälningshotline, tillsammans med den svenska ambassaden. Att lagföra svenskar utomlands kräver dock engagemang, personella resurser och samordning med andra länder. Lagstiftningen är på plats men måste tillämpas.

Några officiella siffror på omfattningen av den svenska barnsexturismen finns inte. I april 2007 genomfördes för första gången någon form av undersökning över omfattningen av svenskars inblandning i barnsexturism. Undersökningen genomfördes av Temo på uppdrag av ECPAT Sverige. Frågorna som ställdes till svenska resenärer gällde hur många som sett tecken på barnsexturism och även hur många av dessa som sett tecken på att det var svenskar inblandade i barnsexturism. Resultatet visade att var tionde svensk resenär hade kommit i kontakt med barnsexturism.

I december 2007 presenterade regeringen en ny nationell handlingsplan mot sexuell exploatering av barn. De förslag på nya åtgärder som presenteras är på intet sätt tillräckliga och inga målsättningar anges. Flera av dem är vid dags dato redan avverkade – till exempel åtgärd tre att ”..inbjuda till ett dialogmöte med berörda aktörer inom resenäreringen och myndigheter med ansvar för turismutbildningar kring frågan om förebyggande åtgärder mot sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande”. Mötet har genomförts men några resultat från mötet finns inte. Den åttonde åtgärden – Att uppmärksamma frågan om sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande under en högnivåkonferens under det svenska ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté 2008 – kommer enligt socialdepartementet inte att bli av. En handlingsplan måste innehålla tydligare och starkare mål än att hålla möten. Prioriterade områden har i handlingsplaner tydliga och kraftfulla mål – frånvaron av dem signalerar motsatsen.

Sverige har goda möjligheter att inom EU arbeta mot barnsexturism och verka för ökat internationellt samarbete mot denna typ av brott. Sverige måste ta ett ökat ansvar för brottsliga handlingar som svenska medborgare begår mot barn utanför vårt lands gränser. Detta bör göras genom att Sverige lägger konkreta förslag och har tydliga målsättningar med sitt arbete. Detta är en självklar del i det svenska arbetet för att alla barn skyddas lika, såsom man är ålagd enligt åtaganden i FN:s barnkonvention.

Socialdemokraterna är rörelsen som kan fullfölja de goda intentionerna från 1996.

Med anledning av ovanstående förslås partikongressen besluta:

- H29:1 att i samband med Sveriges ordförandeskap i EU hösten 2009 driva att Sverige tar en ledande roll inom EU genom att lyfta frågan om barnsexturismen och lägga fram förslag på hur EU gemensamt kan samarbeta mot barnsexturismen,
- H29:2 att arbeta för att bättre koordinering sker mellan Interpol, de svenska rätts- och utlandsmyndigheterna och andra EU-länders utlandsmyndigheter i syfte att etablera fungerande informationsrutiner vid fall av misstänkta sexualbrottslingar från medlemsländerna,
- H29:3 att säkerställa anmälmöjligheter till exempel hotlines vid samtliga svenska ambassader i världen i samarbete med svensk polis samt att dessa marknadsförs,
- H29:4 att Sverige blir medlem i Världsturismorganisationen UNWTO och aktiv i dess arbetsgrupp Task Force to Protect Children from Sexual Exploitation in Tourism,
- H29:5 att samtliga dömda sexualbrottslingar oavsett var i landet även ska erbjudas behandling under strafftiden,

H29:6 att det utreds om den frivilliga behandlingen som erbjuds sexualbrottsförbrytare under fängelsevistelsen kan utökas till att även omfatta möjlighet till behandling även efter avtjänat straff.

Meeri Wasberg, Haninge

Haninge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H30 Stockholms arbetarekommun

Alla barns rätt att slippa övergrepp? Krafttag mot barnsexturismen krävs

Den första Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn, hölls i Stockholm 1996. Sveriges regering under Ingvar Carlsson tog genom sitt värdskap ett starkt ställningstagande för Barnets Rättigheter. De deltagande 122 regeringarna anslöt sig till en deklaration och en handlingsplan. Dessutom skulle det senast år 2000 finnas nationella handlingsplaner med bestämda mål och tidsramar för att förhindra barnsexhandel. Sverige har anledning att vara stolt över att genom sitt värdskap ha bidragit till att ämnet barnsexhandel fördes upp på den internationella politiska agendan. Barnsexturism, som tillsammans med barnpornografi och människohandel med barn för sexuella syften utgör de tre områden som ingår i begreppet kommersiell sexuell exploatering av barn, är dock tyvärr en icke-fråga i dag i Sverige, såväl inom politiken som inom rättsväsendet. I dagsläget löper svenska barnsexturister en minimal risk att lagföras.

Enligt Världskongressen definieras barnsexturism som kommersiella sexuella övergrepp på barn i samband med resande eller vistelse utomlands. Ofta reser köparna från resursstarka länder till ekonomiskt fattigare länder i Latinamerika, Asien, Afrika eller Östeuropa. Barnsexturister utnyttjar mycket cyniskt sitt relativa maktövertag mot barn i dessa länder. Förövarna återfinns i alla åldrar och alla samhällsklasser. Det är köparnas efterfrågan som styr barnsexturismen. Svenskar återfinns bland andra nationaliteter i denna gränslösa brottslighet.

Inga insatser från svenskt statligt håll har gjorts för att få fram mer information om denna grupp av förövare eller hur stor del av den internationella efterfrågan som svenskar utgör. Denna information är en förutsättning för att effektivast kunna förebygga dessa brott. Inte heller görs några insatser att nå svenska resenärer med information om barnsexturism eller om att svenskar kan dömas för dessa brott i Sverige även om brotten är begångna i andra länder. Sverige måste därför ta ett ökat ansvar för de brottsliga handlingar som svenska medborgare begår mot barn utanför vårt lands gränser och även vad som ska göras för att förebygga dem.

Enligt den franske turismministern Léon Bertrand (2005) utnyttjas årligen tre miljoner barn av barnsexturister. Den tredje Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn genomfördes i november 2008 med den brasilianska regeringen som värd. Ett stort antal av världens regeringar, FN-organ, representanter för näringslivet och frivilligorganisationer samlades för att mobilisera mot barnsexhandel. Det arbete som utförs i Sverige mot barnsexturism står frivilligorganisationer och resenäringen för. Först i december 2006, tio år efter den första Världskongressen mot kommersiell sexuell exploatering av barn, utsågs en ansvarig minister för frågan om barnsexturism. Avsaknad av en ansvarig minister har under åren kraftigt försvårat arbetet mot barnsexturism, då departementen enbart hänvisat till varandra. Ett exempel på detta är då Frankrikes turismminister i oktober 2005 presenterade ett förslag för sina ministerkollegor inom EU om ett gemensamt samarbete mot barnsexturism. Deltagande EU-länder ombads vid presentationen att återkomma

om förslaget vid nästkommande möte i Bryssel i december 2005. Den svenska regeringen återkom aldrig om förslaget. Frågan föll helt enkelt mellan stolarna, då inte något statsråd upplevde att den hade ansvar för frågan om barnsexturism. I början av 2007 skrinlade den franska regeringen sitt initiativ på grund av bristande respons.

Framsteg gjordes under den socialdemokratiska regeringen fram till 2006. Kravet på dubbel straffbarhet för sexualbrott mot barn togs bort genom den nya sexualbrottslagstiftningen april 2005. I Thailand inrättade den svenska polisen genom sin sambandsman i Bangkok, en för regionen gällande anmälningshotline, tillsammans med den svenska ambassaden. Att lagföra svenskar utomlands kräver dock engagemang, personella resurser och samordning med andra länder. Lagstiftningen är på plats men måste tillämpas.

Några officiella siffror på omfattningen av den svenska barnsexturismen finns inte. I april 2007 genomfördes för första gången någon form av undersökning över omfattningen av svenskars inblandning i barnsexturism. Undersökningen genomfördes av Temo på uppdrag av ECPAT Sverige. Frågorna som ställdes till svenska resenärer gällde hur många som sett tecken på barnsexturism och även hur många av dessa som sett tecken på att det var svenskar inblandade i barnsexturism. Resultatet visade att var tionde svensk resenär hade kommit i kontakt med barnsexturism.

I december 2007 presenterade regeringen en ny nationell handlingsplan mot sexuell exploatering av barn. De förslag på nya åtgärder som presenterats är på intet sätt tillräckliga och inga målsättningar anges. Flera av dem är till dags dato redan förlagade till exempel åtgärd tre att inbjuda till ett dialogmöte med berörda aktörer inom resenäringen och myndigheter med ansvar för turismutbildningar kring frågan om förebyggande åtgärder mot sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande. Mötet har genomförts men några resultat från mötet finns inte. Den åttonde åtgärden: Att uppmärksamma frågan om sexuell exploatering av barn i samband med turism och resande under en högnivåkonferens under det svenska ordförandeskapet i Europarådets ministerkommitté kommer enligt socialdepartementet inte att bli av. En handlingsplan måste innehålla tydliga och kraftfulla mål medan frånvaron av dem signalerar motsatsen. Sverige har goda möjligheter att inom EU arbeta mot barnsexturism och verka för ökat internationellt samarbete mot denna typ av brott.

Sverige måste ta ett ökat ansvar för brottsliga handlingar som svenska medborgare begår mot barn utanför vårt lands gränser. Detta bör göras genom att Sverige lägger konkreta förslag och har tydliga målsättningar med sitt arbete. Detta är en självklar del i det svenska arbetet för att alla barn skyddas lika, såsom man är ålagd enligt åtagande i FN:s barnkonvention. Socialdemokraterna är rörelsen som kan fullfölja de goda intentionerna från 1996.

Med anledning av ovanstående föreslås partikongressen besluta:

- H30:1 att i samband med Sveriges ordförandeskap i EU hösten 2009 driva att Sverige tar en ledande roll inom EU genom att lyfta frågan om barnsexturismen och lägga fram förslag på hur EU gemensamt kan samarbeta mot barnsexturismen,
- H30:2 att arbeta för att bättre koordinering sker mellan Interpol, de svenska rätts- och utlandsmyndigheterna och andra EU-länders utlandsmyndigheter, i syfte att etablera fungerande informationsrutiner vid fall av misstänkta sexualbrottslingar från medlemsländerna,
- H30:3 att säkerställa anmälningsmöjligheter, till exempel hotlines, vid samtliga svenska ambassader i världen i samarbete med svensk polis samt att dessa marknadsförs,
- H30:4 att Sverige blir medlem i Världsturismorganisationen UNWTO och aktiv i dess arbetsgrupp Task Force to Protect Children from Sexual Exploitation in Tourism,

H30:5 att samtliga dömda sexualbrottslingar, oavsett var i landet, även ska erbjudas behandling under strafftiden,

H30:6 att det utreds om den frivilliga behandlingen som erbjuds sexualbrottsförbrytare under fängelsevistelsen kan utökad till att även omfatta möjlighet till behandling även efter avtjänat straff.

Anita Gradin

Stockholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H31 Umeå arbetarekommun

Handel med kvinnor

Handel med kvinnor och barn för prostitution, bordellverksamhet och framställning av pornografi ökar i Europa och i världen. Enligt Unicef förs varje dag hundratal barn och kvinnor bort mot sin vilja eller luras av löften om bättre utsikter i ett annat land. De utnyttjas under slavliknande former, inom prostitution och annan exploatering. FN uppskattar att omkring 1,2 miljoner barn blir offer för människohandel varje år. Bara till Västeuropa kommer mellan 120 000 och 500 000 kvinnor och barn om året. Eftersom verksamheten är dold och olaglig, finns ingen tillförlitlig statistik över hur många som drabbas. Mörkertalet tros vara mycket stort.

För att stoppa handeln med kvinnor krävs samarbete över gränserna, men också förebyggande åtgärder och möjligheter till rehabilitering för de kvinnor som redan drabbats.

Umeå (s)-kvinnor yrkar att partikongressen beslutar:

H31:1 att resurser avsätts för att stödja och utveckla det förebyggande och rehabiliterande arbetet för kvinnor som är offer för handel med kvinnor och prostitution,

H31:2 att det förebyggande arbetet riktas även till män. Den sociala infrastrukturen behöver förstärkas och det professionella sociala arbetet utvecklas,

H31:3 att kvinnor som kommit till Sverige genom sexslavhandel garanteras stöd och skydd.

Umeå (s)-kvinnor, Birgitta Mukkavaara

Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H32 Örebro arbetarekommun – enskild

Koppla pornografi till kopplerilagen

Enkelt uttryckt får vi vuxna ha sex med vem, eller vilka, vi vill så länge två rekvisit är uppfyllda, nämligen att alla inblandade är överens om det som sker och att alla inblandade är minst 15 år gamla. Detta är ”enkelt uttryckt” sant. Men verkligheten är sällan enkel och diskussioner om vad ”överens” innebär och hur detta överensvarande ska uttryckas pågår ständigt.

En uppfattning som det dock råder en relativt stor majoritet kring är att om ett sexuellt utbyte sker efter betalning från någon part har den frivilliga överenskommelsen förlorat sin tyngd. Att köpa sexuella tjänster är helt enkelt förbjudet i lag och den svenska sexköpslagen röner ett större intresse runt om i världen.

Även om sexköpslagen aldrig kan vara helt problemfri, vilket ingen lagstiftning egentligen kan vara, är den en lagstiftning som jag personligen står helhjärtat bakom. Knutet

kring sexköpslagen finns även den så kallade kopplerilagen. I februari för två år sedan gick Örebro läns riksdagsledamot, tidigare justitieministern Thomas Boström, ut och krävde att kopplerilagen avskaffas och att koppleri som brott istället beskrivs som vad det faktiskt handlar om, nämligen ”människohandel”. Det vore en tydlig markering att köp av sexuella tjänster främst inte är ett ”ordningsproblem” utan handel med människor, ett avskryvbart brott.

Oavsett om man tycker att själva gärningen ska kallas koppleri eller människohandel är det lätt att gå med på att handel med människor för sexuella tjänster bör vara förbjudet. Ändå är det inte det i Sverige, om det sker framför en kamera.

Om jag betalar person X för att ha sex med mig begår jag ett brott. Om jag ”anställer” person X för att, mot en viss betalning, ha sex med andra så att jag tjänar pengar på det begår jag ett grövre brott. Men om jag betalar person X för att ha sex med mig, filmar det hela, säljer filmen och tjänar stora pengar på det, begår jag inte ett brott.

Det kan inte vara en feministisk rörelses åsikt att detta tillstånd är korrekt. Mot detta står givetvis rätten att framställa verk, stadfäst i yttrande- och tryckfrihetslagar. Det är heller ingen censur mot porr. Denna motion syftar inte till att förbjuda pornografi. Motionen kan därför heller inte anses vara moralistisk.

Genom att koppla pornografi till kopplerilagen, eller om man så vill lagen mot människohandel, borde de värsta avarterna av våldsporr kunna motas, liksom den mest kvinnoförnedrande. Vill människor frivilligt filmas, fotograferas och presenteras, exempelvis på Internet, är det en sak, men att män(niskor) ska tjäna stora pengar på det är en annan sak.

Lagens lydelse är redan idag: Den som främjar eller på ett otillbörligt sätt ekonomiskt utnyttjar att annan har tillfälliga sexuella förbindelser mot ersättning, döms för koppleri till fängelse i högst fyra år

Vill man borde man alltså redan där kunna hävda att det borde anses vara olagligt att betala någon för att framställa pornografi, men lagen har kommit att inte gälla pornografiska framställningar. Detta borde ändras!

Med anledning av detta föreslår jag representantskapet att besluta:

H32:1 att pornografiska framställningar som kommit till stånd efter utbyte av pengar förbjuds i enlighet med Brottsbalken 6 kap. 8 §.

John Johansson, Socialdemokratiska studentklubben i Örebro

Victor Silwerfeldt, HBT-Socialdemokraterna i Örebro

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H33

Uppsala arbetarekommun

Kriminalisera svenskars sexköp utomlands

Sedan 1999 då den så kallade sexköpslagen infördes är det förbjudet att köpa sex i Sverige. Lagen är en viktig markering från samhällets sida. Det är hallickarna, människosmugglarna och kunderna de så kallade ”torskarna” som begår en kriminell handling. Lagen håller nu på att utvärderas av en statlig utredare och man överväger även en straffskärpning.

Trots att det enligt lag är förbjudet att köpa sex i Sverige är det fritt fram för svenskar att delta i den internationella sexhandeln. Den svenska sexköpslagen gäller nämligen bara inom Sveriges gränser. Sen 2005 kan svenskar dömas för allvarliga sexualbrott mot barn utomlands men att köpa sex av vuxna prostituerade är i ett annat land fullt lagligt. Skälet till detta sägs vara principen om dubbel straffbarhet, det vill säga, att en handling som begås utomlands måste vara brottslig både där och i Sverige för att någon ska kunna dömas.

I vårt grannland låter man sig dock inte hindras av detta. När Norge nu låter sig inspireras av Sverige och inför en egen sexköpslag är man alltså konsekvent och förbjuder norrmän att köpa sex även utomlands. Det kommer troligen att bli svårt rent praktiskt att lagföra brott mot sexköpslagen som begåtts utomlands men markeringen är tydlig och det ska inte underskattas. Sällan ställs frågan om människors lika värde på sin spets så som när man diskuterar sexköp. En människa är inte värd mindre för att hon råkar bo i ett annat land.

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening föreslår därför:

H33:1 att den svenska sexköpslagen ska gälla även om brottet utförs utanför Sveriges gränser.

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H34

Malmö arbetarekommun – enskild

Motverka prostitution

Vägen in i prostitution går genom förnedring i en eller annan form. Både de som är och har varit prostituerade är utsatta för skam- och skuldbeläggning. Det gör att det är mycket svårt att ta sig in på den riktiga arbetsmarknaden. Det gäller särskilt för dem som måste förklara stora luckor i en meritförteckning. Någon form av prostitutionscentrum måste finnas tillgängligt i alla kommuner, anpassade till de lokala behoven. Personalen som ska hjälpa prostituerade till ett värdigt liv måste utbildas för att kunna gå korrekt bemötande.

Konservativt moraliserande får inte förekomma vilket det gör idag. Straffen för att förgripa sig på någon genom könsköp är för låga. Idag bestraffas brott som inte kränker någons integritet, som grova bedrägerier, hårdare än könsköp. Lagen visar vad samhället anser om ett brotts karaktär. Därför måste straffsatsen för ”köp av sexuella tjänster” höjas.

Kraven i motionen är baserad på krav från Prostituerades Rätt/Revansch i Samhället.

Jag kräver:

H34:1 att någon form av prostitutionscentrum inrättas i varje kommun,

H34:2 att kommunerna görs skyldiga att bedriva prostitutionscentrum genom att ansvaret lagstadgas,

H34:3 att lägsta straffet för köp av sexuella tjänster blir sex (6) månaders fängelse,

H34:4 att det även fortsättningsvis inte ska vara olagligt att sälja sex.

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H35

Uppsala arbetarekommun

Strängare straff för torskar

I Sverige är det inte kriminellt att sälja sexuella tjänster. Prostitution bekämpas istället genom kriminalisering av koppleri och bordeller samt omfattande sociala insatser. Sedan 1999 då den så kallade sexköpslagen infördes är det också förbjudet att köpa sex i Sverige. Enligt den praxis som har utvecklats är sexköp ett bötesbrott men straffskalan går från högst sex månaders fängelse till böter. Lagen som har uppmärksammats internationellt i en tid där många länder går mot legalisering av såväl köp som försäljning av sexuella tjänster

är en viktig markering från samhället sida. Det är hallickarna, människosmugglarna och kunderna de så kallade torskarna som begår en kriminell handling.

När sexköpslagen var ny var myndigheterna rörande omtänksamma om sexköparna. Till en början skickades bötesbeloppen inte ens som brukligt ut till de dömda utan de fick möjlighet att själva lösa ut dem hos polisen istället. Hur förlegade och förkastliga de än är tar det tid att ändra gamla normer och värderingar. Åga blev inte otänkbart för de flesta i samma stund som den förbjöds enligt svensk lag. Vilket avtryck sexköpslagen kommer att sätta i folks medvetande är därför svårt att säga idag.

En undersökning som SVT:s Aktuellt presenterade den 13 december 2007 är ändå oroande. Trots att åtta år gått sedan lagen infördes hade enligt Aktuellt bara 164 personer dömts för sexköp under perioden 2000–2006. Få utanför de tre storstäderna och ingen norr om Dalälven. Det finns all anledning att tro att sexköparna är fler än så och när Aktuellt jämför med ringa narkotikabrott som har samma straffskala som sexköp är skillnaden enorm. Under samma period som 164 sexköpare fälldes i domstol dömdes 14 836 personer för ringa narkotikabrott.

Det är tyvärr uppenbart att polisen inte prioriterar brott enligt sexköpslagen. Att gatuprostitutionen ökar igen är ett tydligt tecken på att det i praktiken är riskfritt att köpa sig tillgång till en annans kropp i Sverige. Professorn i straffrätt Madeleine Leijonhufvud förklarar det med att ”signalen går ut att detta är ett bagatellbrott”. En signal som dessutom förstärktes när en ledamot i Högsta Domstolen tilläts behålla sin tjänst trots att han köpt sex och dömts för det. Att jaga sexköpare är enligt ett polisbefäl som Aktuellt intervjuar inte något ”man gör karriär på inom polisen”.

Sällan ställs frågan om människors lika värde på sin spets så som när man diskuterar sexköp. Det är inte okej att köpa en annans människas kropp. Det bör inte vara något som bara ger böter. Det är dags att se över straffsatsen för sexköp. Skarp straffet till ett års fängelse eller mer. Det skulle också föra med sig andra prioriteringar hos polis och åklagare.

Med anledning av ovanstående föreslås Uppsala läns distriktsårskongress besluta:

H35:1 att uppmana våra representanter i partistyrelse och riksdag att verka för att straffet för köp av sexuella tjänster skärps till ett års fängelse eller mer.

Erik Pelling

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna H29:5, H29:6, H30:5, H30:6 (sexualbrottsdömda)

Motion H29:5–6 (Haninge arbetarekommun) yrkar att samtliga dömda sexualbrottslingar oavsett var i landet även ska erbjudas behandling under strafftiden och att det utreds om den frivilliga behandlingen som erbjuds sexualbrottsförbrytare under fängelsevistelsen kan utökas till att även omfatta möjlighet till behandling även efter avtjänat straff. Motion H30:5–6 (Stockholm arbetarekommun) yrkar att samtliga dömda sexualbrottslingar, oavsett var i landet, även ska erbjudas behandling under strafftiden samt att det utreds om den frivilliga behandlingen som erbjuds sexualbrottsförbrytare under fängelsevistelsen kan utökas till att även omfatta möjlighet till behandling även efter avtjänat straff.

Syftet med den socialdemokratiska kriminalpolitiken är att människor aldrig ska bli kriminella. Men den ska också se till att de som drabbas av brott otvetydigt

kan lita på att samhället står på deras sida, när de behöver det som mest. Ett brott är ett övergrepp mot en annan människa.

Partistyrelsen menar att kriminalvården ska ses som en chans att få människor att vilja byta väg, inte som en förvaringsplats. Men det ska också vara tydligt att de människor som medvetet väljer att begå brott tydligt ska veta att det aldrig går att komma undan med ett sådant agerande. Den demokratiska rättsstaten ska vara klar med vad som är rätt och fel, och ha de resurser som krävs för att upprätthålla lag och ordning.

Partistyrelsen menar att orsakerna till att en människa begår brott är många och komplexa. Vår kriminalpolitik ska bygga på alla människors lika värde och respekten för den enskildes integritet och värdighet. En av kriminalvårdens främsta syfte är att förhindra återfall i brott. Vård och behandling utgör grunderna i den humana kriminalvården. Målet är att hjälpa människor till ett bra liv utan kriminalitet utanför anstalten.

Det är viktigt att införa behandlingsprogram, som med utgångspunkt i tillgänglig forskning kan förväntas minska återfall i brott. Detta arbete intensifierades under det socialdemokratiska regeringsinnehavet inom områdena allmän kriminalitet, missbruk, våldsbrott, sexualbrott och relationsvåld. Av Kriminalvårdens regleringsbrev för 2009 framgår att myndigheten ska genomföra en särskild satsning på åtgärder ägnade att öka insatserna för sexualbrottsdömda samt för män som dömts för våld i nära relationer. Partistyrelsen håller med motionärerna om vikten av att dömda sexualbrottslingar går behandlingsprogram.

Partistyrelsen menar, likt motionärerna, att en bra eftervård är nödvändig för att främja den intagnes anpassning i samhället. Tyvärr återfaller många igen i kriminalitet efter frigivandet. Det är viktigt att kommunerna har en god beredskap före att kunna erbjuda stöd och vård som behövs efter frigivandet. För att underlätta kommunernas möjlighet till stöd och vård menar vi att det bör utredas hur de resurser som finns inom missbrukarvården, socialtjänsten, arbetsförmedlingen et cetera kan samordnas på ett bättre sätt för att ge varje enskild individ ett relevant stöd i samband med frigivningen. Socialdemokraterna har motionerat om detta i riksdagen och kallat det för muckarpeng. Stödet ska vara individuellt och insatserna ska vara riktade mot till exempel fortsatt vård, arbetspraktik, utbildning och boende. Insatserna ska vara dokumenterade i en handlingsplan som skrivits under av den enskilde, kriminalvården och kommunen.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H29:6, H30:6,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H29:5, H30:5.

Partistyrelsens utlåtande över motion H36:1 (butiksrån)

Motion H36:1 (enskild, Jönköpings arbetarekommun) att genom lagstiftning ställa krav på verksamheter inom detaljhandeln att ha slutna kontanthanteringssystem, och som undantag tillåta lokal överenskommelse mellan parterna beträffande säkerhetsstandard.

Motionären vill lagstifta om att införa slutna kontanthanteringssystem i syfte att förstärka säkerheten för dem som arbetar i detaljhandel. Bakgrunden är att antalet

butiksrån ökar kraftigt. För första gången visar statistik från Brottsförebyggande rådet (Brå) att antalet anmälda brott år 2008 överstiger tusen stycken. Bakom utvecklingen som pågått under en tjuugoårsperiod menar Brå att det finns en förändrad tillfällsstruktur samt att antalet kvällsöppna småbutiker med låg bemanning (till exempel jourlivsbutiker och bensinstationer) har successivt ökat sedan mitten av 1980-talet. Det faktum att det har blivit tekniskt svårare att genomföra vissa andra vanliga brott såsom bilstölder och bilinbrott kan också medverka till att det uppfattas som enklare att råna en butik.

Partistyrelsen håller med motionärerna om att utveckling som sker med fler butiksrån är oroväckande. Utifrån ett arbetstagarperspektiv är det en självklarhet att de som arbetar i detaljhandel inte ska behöva känna rädsla eller oro i sin arbetsmiljö. Det är viktigt att trenden med butiksrån bryts. Det finns insatser att göra på flera håll. Satsningen på fler poliser är naturligtvis viktig för att poliser ska kunna arbeta på tider och platser då de behövs. En ökad kamerabevakning kan fungera som både avskräckande och ge bättre möjlighet till upplärning av brott. Därtill kan tryggheten och säkerheten ökas genom ökad bemanning och ett bättre säkerhetstänkande. Handelns 13-punktsprogram för säkrare butiker som presenterades förra året är ett bra exempel på hur branschen själv tar ansvar för en bättre säkerhet.

Partistyrelsen menar att det kan vara nödvändigt att lagstifta om att binda detaljhandeln till slutna kontanthanteringssystem. Samtidigt måste branschen själv ta ansvar för en säkrare arbetsmiljö, i dialog med arbetstagarrepresentanter och ansvariga myndigheter. Det ska understrykas att det är viktigt att driva på den utvecklingen. Om det skulle visa sig att utvecklingen med butiksrån fortsätter och att säkerheten inom detaljhandeln inte förbättras finns det emellertid anledning att ta upp frågan om lagstiftning.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motion besvarad med hänvisning till utlåtandet H36:1.

Motion H36 Jönköpings arbetarekommun – enskild

Krafttag för att förebygga butiksrån

Ingen arbetstagar ska behöva vara rädd eller känna oro i sin arbetsmiljö. Risker i arbetslivet måste minimeras så långt det är möjligt. Det gäller olycksfallsrisker likväl som utsatthet av annan karaktär, såsom risken att utsättas för rån eller rånförsök eller att i jobbet utsättas för hotfulla eller våldsamma situationer.

Varje dag rånas mer än två butiker i Sverige. Den långsiktiga trenden är mycket tydlig, butiksrånen har ökat med 130 procent sedan 1970-talet slut och de fortsätter att öka. Under 2008 års första tio månader ökade antalet butiksrån med 25 procent jämfört med samma period året innan. Risken är uppenbar att vi snart ser tre butiksrån om dagen. Ett rån innebär alltid ett inslag av hot eller våld. Vid fyra av tio butiksrån finns skjutvapen med i bilden, vapen som riktas mot butiksanställda som under hot tvingas lämna ifrån sig pengar, varor och andra värdeföremål.

Butiksrån är näst efter personrån den största kategorin rån i Sverige och mer än vart tionde rånbrott riktas mot en butik. Butiksrån är långt mer vanligt förekommande än rån mot både banker och värdetransporter. Under 2007 begicks 810 butiksrån i Sverige och samma år begicks 63 bankrån och 41 värdetransportrån. Butiksrånen har desutom fortsatt öka sedan mitten av 1990-talet, samtidigt som rån mot post, bank och värdetransporter

visat en på lång sikt nedåtgående trend. Ändå är det framför allt de sistnämnda som får uppmärksamhet och väcker krav på åtgärder, något som troligen beror på att bank- och värdetransportårn handlar om stora belopp och att de i regel utförs med stor brutalitet. Konsekvenserna av den våldshandling som ett rån innebär är emellertid alltid större än de rent ekonomiska – vid varje butiksrån utsätts en eller flera anställda i butiker för fara och obehag.

För den som utsatts för ett butiksrån eller en hot- eller våldssituation i sitt arbete följer många gånger en känsla av otrygghet, obehag eller oro i det dagliga arbetet. I berättelser av människor som drabbats framgår att det handlar om en känsla av kränkning mot den egna personen, det handlar om att känna sig utlämnad och ibland förstärks också dessa känslor av att man känner sig misstrodd efteråt. Den som blivit utsatt för ett rån i samband med sitt arbete i butik känner många gånger rädsla på arbetet efteråt, och i vissa fall leder det till en känsla av att inte vilja gå tillbaka till jobbet.

Det är dessutom inte bara den som direkt drabbats av ett rån eller rån försök som lider skada. Butiksrånens förekomst innebär en risk i arbetsmiljön för varje person som arbetar i butik och innebär för många butiksanställda en ständigt närvarande oro för att själv en dag bli utsatt. Det blir därför en påtaglig stressfaktor i arbetslivet. I en medlemsenkät som Handelsanställdas förbund låtit genomföra bland medlemmar sysselsatta inom detaljhandeln i de tre storstadsregionerna i november 2008 framkommer att en tredjedel känner viss eller stor oro att utsättas för rån eller rån försök i sitt arbete. Mer utbredd är oron bland dem som har arbetskamrater som råkat ut för rån eller rån försök, då känner fyra av tio oro att själv bli utsatt. Ängslan är mest utbredd bland anställda inom dagligvaruhandeln, det vill säga livsmedelsbutiker, kiosker och servicebutiker, en förhöjd oro som kan antas vara befogad då dagligvaruhandeln är mer utsatt än fackhandeln.

Just nu pågår dessutom en utveckling där bank- och betaltjänster flyttas ut i livsmedelsbutiker, servicebutiker och kiosker i allt större utsträckning, från bank och från Svensk kassaservice.

Denna utveckling riskerar att innebära att utvecklingen mot minskad kontanthantering i butikerna bromsas och till och med vänds. Med detta riskerar naturligtvis att följa en ökad rånrisk eftersom tillgången till kontanter ökar, och därmed uppstår också en allt otryggare arbetsmiljö för butiksanställda. De planerade butiksrånen riskerar att öka som en följd av denna utveckling.

Det mest effektiva sättet att förebygga butiksrånen är att begränsa kontanthanteringen i butiker. Vi har under det senaste decenniet sett en ökad kortanvändning bland svenska konsumenter och det är positivt. Men under samma period syns dock ingen minskning av kontantanvändningen. Vi använder fortfarande kontanter som betalmedel i alltför stor utsträckning. Så länge kontanter förekommer inom detaljhandeln, som betalmedel vid köp eller i samband med utnyttjande av betaltjänster förlagda till butik, måste dessa i första hand hanteras i slutna kontanthanteringssystem där pengarna inte går att komma åt. Sådana kontanthanteringssystem minskar rånrisken väsentligt. Coop redovisar att kedjan sett en minskning av antalet rån riktade mot dess butiker med 48 procent mellan 2005 och 2007, en utveckling som alltså går emot strömmen och som åtminstone till stor del kan tillskrivas en satsning på att installera slutna kontanthanteringssystem i butiker inom särskilt utsatta områden.

Mot bakgrund av den stadiga ökningen av antalet butiksrån, den fortsatta användningen av kontanter hos svenska konsumenter, och inte minst det ökade utbudet av bank- och betaltjänster i butiker finns anledning att efterfråga striktare krav på kontanthantering inom detaljhandeln. Butiksrån är inte enbart ett problem för branschen och dess anställda, de är ett samhällsproblem precis som all annan brottslighet. Parallellt med

parternas arbete för säkrare butiker behövs därför också andra insatser. På samma sätt som butiksväsendet omgärdas av strikta bestämmelser om vad som ska vara uppfyllt för att få bedriva bankverksamhet för handeln också omfattas av bestämmelser som reglerar kontanthantering.

En lagstiftning som ställer tydliga säkerhetskrav på verksamheter som hanterar kontanter är önskvärd. En sådan skulle sända en viktig signal om de risker kontanthantering innebär, åtföljt av en lika tydlig signal om att dessa risker måste minimeras. Ny lagstiftning bör ställa krav på att verksamheter inom detaljhandeln ska ha system för sluten kontanthantering, detta bör alltså göras till utgångspunkt. Eftersom detaljhandeln består av en relativt stor andel små företag kan finnas anledning att lagen görs dispositiv så till vida att undantag från kravet om slutet kontanthanteringssystem kan göras för mindre företag, dock bara under förutsättning att en lokal överenskommelse träffas mellan parterna angående säkerhetsåtgärder i butiken. Sådana lokala överenskommelser skulle då kunna ha sin grund i det 13-punktsprogram som tagits fram av parterna inom handeln tillsammans med polisen, vilket då skulle etableras som den enda acceptabla lägsta säkerhetsstandarden.

Med en sådan lagstiftning skulle system med sluten kontanthantering bli verklighet för en rad fler verksamheter än i dag. Butiksrån skulle därmed motarbetas och butiksanställda ges en tryggare arbetsmiljö. En sådan lagstiftning kräver också att Rikspolisstyrelsen ges i uppdrag att nationellt prioritera och avsätta resurser för arbetet med säkerhet inom detaljhandeln, i samarbete med parterna.

Vi föreslår att:

H36:1 att genom lagstiftning ställa krav på verksamheter inom detaljhandeln att ha slutna kontanthanteringssystem, och som undantag tillåta lokal överenskommelse mellan parterna beträffande säkerhetsstandard.

Handelsanställdas Förbund avdelning 9, Jönköping

Jönköpings arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H37:1, H37:2, H38:1, H38:2, H38:3 (polisen och dess organisation)

Motion H38:1–3 (enskild, Hallsbergs arbetarekommun) yrkar att fler poliser utbildas, att alla polisstationer är bemannade såväl i tätort som på landsbygden samt att fler närpolis syns ute. Motion H37:1–2 (enskild, Malmö arbetarekommun) yrkar att Socialdemokraterna tar initiativ till en genomgripande förändring av polisens lednings- organisations- utbildnings- och rekryteringssystem i syfte att skapa en poliskår som har hela folkets förtroende samt att en grupp oberoende från polisen och det ordinarie åklagarväsendet skapas, för att utreda anmälningar mot poliser.

Socialdemokratisk politik bygger på värderingar om frihet, rättvisa och jämlikhet. Brottligheten kränker dessa värden. Alla människor har en rätt att känna sig trygga i vardagen. Tryggheten mot brott innebär att inte behöva känna rädsla för att utsättas för övergrepp, att samhället reagerar snabbt och tydligt när brott inträffar. Rättsväsendet har en viktig roll i att skapa ett tryggt samhälle. Polisen är en viktig beståndsdel i ett starkt rättsväsende.

När det gäller resurser till polisen och polisens tillgänglighet så ökade den socialdemokratiska regeringen anslagen till rättsväsendet i sin helhet med drygt 5 miljarder kronor förra mandatperioden. Anslagen till Polisen ökade med 2,5 miljarder kronor. Vidare utbildades 4000 nya poliser under mandatperioden. I sex år i rad

ökade antalet poliser från och med år 2000. Den borgerliga regeringen har satt upp som mål att det ska finnas 20 000 poliser år 2010. Det innebär att antalet poliser fortsätter öka. Partistyrelsen har ingen annan åsikt än att fler poliser ska utbildas. Samtidigt gäller det att utnyttja polisen på rätt sätt. Polisen måste bli effektivare.

En viktig del i att effektivisera rättsväsendets har varit att skapa ändamålsenliga myndighetsorganisationer som svarar mot kraven på ett modernt arbetssätt och den tekniska utveckling som skett. Som ett led i detta arbete reformerades Kriminalvården och Åklagarmyndigheten under den förra socialdemokratiska regeringen. Båda myndigheterna gick från ett flertal åklagarmyndigheter och kriminalvårdsmyndigheter till att bli en åklagarmyndighet respektive kriminalvårdsmyndighet. Vi menar att också polisen måste se över sin organisation. Idag finns det 21 länspolismyndigheter. Polismyndigheterna har olika stora resurser och specialistkompetens är många gånger bundna till de större myndigheterna. Brottsligheten däremot är inte bundna av några länsgränser. En organisationsförändring inom polisen ger fördelar både avseende resursfördelning och styrning av verksamheten. Det skapar även möjligheter att effektivisera den administration som samtliga polismyndigheter idag måste stå med själva. Partistyrelsen menar att polisen måste bli en myndighet.

Partistyrelsen anser att polisen måste arbeta när behovet av poliser är som störst. Rikspolisstyrelsen har som mål att 50 procent av poliserna ska arbeta utomhus. Det är viktigt att poliser syns ute och att de arbetar på de platser och de tider de behövs. Polisen ska finnas tillgänglig i hela landet. Det är polisen själv som bestämmer om deras arbete fullgörs bäst genom att polisstationer finns på olika ställen. På flera ställen finns nu mobila polisstationer som fungerar bra, men det öppnar även nya polisstationer.

Partistyrelsen instämmer med motionären om att ledarskap och attityder hos polisen måste bli bättre. Poliser i uniform måste alltid föregå med gott exempel, ta ansvar, visa respekt och kunna ställas till svars för hur de agerar och uttalar sig mot medborgare och allmänhet. I polisförordningen regleras hur polisen ska uppträda, bland annat på ett sätt som inger förtroende och aktning. Polisen ska uppträda hövligt, hänsynsfullt och med fasthet och iakttäta självbehärskning. Det behöver tydliggöras att värdegrunden ska gälla i alla situationer, också när poliser talar sinsemellan. Ett led i detta kan vara att se över polisförordningen. Partistyrelsen menar att det bör tillsättas en utredning som ser över brottet tjänstefel. Poliser som missköter sig i uniform ska kunna lagföras, även om de inte just då arbetar med myndighetsutövning mot enskilda. Vidare anser partistyrelsen att det finns fördelar med att ha en fristående myndighet som ska utreda poliser som begått brott. Ett särskilt utredningsorgan för internutredningar kan stärka allmänhetens förtroende för rättsväsendet genom att misstanken att personer inom rättsväsendet ges en annorlunda behandling i brottsutredningar kan minska och ämnar verka för det.

Ett annat led i att förbättra ledarskapet, attityderna och kompetensen hos polisen är att förändra polisutbildningen. Därför är det viktigt med en modern, attraktiv och adekvat polisutbildning knuten till högskolan. Fler utbildningsorter ger möjlighet till en bredare rekrytering. Men den kanske viktigaste målsättningen är att knyta ihop polisutbildningen med högskolan. För att främja polisutbildningens utveckling, säkra kvaliteten, och engagera de studerande i sin utbildning är det positivt att de polisstuderande får samma rätt till insyn och inflytande över sin utbildning som andra studerande på högskolenivå. Att akademisera polisutbildningen skapar även bättre förutsättningar för forskning inom området. Mer forskning ger i sin tur bättre förutsättningar för att få en effektivare polis.

Akademiska poäng skapar möjligheter för studenter att kunna tillgodoräkna sina poäng i andra utbildningar. En högskolekoppling skulle tillföra även andra värden. Polisstudenterna kommer i kontakt med studenter från andra utbildningar. Denna förändring är viktig eftersom vi vill se polisen som en integrerad del av samhället i övrigt. Det är ett bra sätt att motverka attityder som skapas i stängda miljöer. Nya polishögskolor kan placeras för att kunna integreras i samhället på ett sådant sätt som kan vara av nytta för rekryteringen av framtida poliser, inte minst vad gäller ökad mångfald. Om detta har Socialdemokraterna motionerat i riksdagen.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion H37:2,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H37:1, H38:1, H38:2, H38:3.

Motion H37

Malmö arbetarekommun – enskild

Skapa en poliskår för alla invånare

Allas lika rätt inför lagen är en av hörnstenarna i ett demokratiskt samhälle. Rättsstaten brukar symboliseras av den blinda gudinnan med en balansvåg – oavsett vem du är ska dina handlingar och uppsåt värderas på samma sätt. Om grupper i samhället särbehandlas eller upplever att de särbehandlas eroderas den grund varpå samhället vilar.

Polisen är rättsstatens yttersta representant. Det är därför det är så allvarligt när poliser i sin tjänsteutövning visar tecken på rasism, homofobi eller annan ringaktning för den som de tycker avviker från deras egen normalitetsnorm.

Många invandrarungdomar anser att polisen inte ser dem som individer, utan som en grupp potentiella brottslingar. De vittnar om slumpmässiga visiteringar, glåpord, kommentarer om deras ursprung, batongslag et cetera. Andra ungdomar som är aktiva i politiska rörelser eller miljörörelser vittnar om samma sak. Om fel hud- eller hårfärg, fel kläder eller bara att finnas i ”fel” omgivning är ett gott skäl för en poliskontroll är rätts-samhället illa ute.

Under vintern 2009 uppenbarade en film tagen i en polisbuss under oroligheterna i Rosengård dessa attityder inom polisen. Samtidigt avslöjades att den fingerade personen ”Neger Niggersson” hade funnits i ett internt utbildningsmaterial, utan att ledningen reagerat.

Polisen har grava problem med att uppfylla sitt grundläggande uppdrag som rättsstatens yttersta representant. Problemet ligger djupare än enskilda poliser, det ligger i organisations- och ledningskulturen, vilket gör det till ett politiskt problem, med en politisk lösning.

Därför kräver jag:

H37:1 att Socialdemokraterna tar initiativ till en genomgripande förändring av polisens lednings-, organisations-, utbildnings- och rekryteringssystem i syfte att skapa en poliskår som har hela folkets förtroende,

H37:2 att en grupp oberoende från polisen och det ordinarie åklagarväsendet skapas, för utreda anmälningar mot poliser.

Peter Johansson, Möllevångens socialdemokratiska förening

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H38

Hallsbergs arbetarekommun – enskild

Det behövs fler poliser

Vårt samhälle präglas i dag av alltmer kriminalitet. Många känner sig otrygga och det är ett stort samhällsproblem. Det ökande vapenvåldet och våldtäkter medför att människor blir alltmer oroade över framtiden när det gäller trygghet. Jag anser att om vi utbildar fler poliser som bemannar polisstationerna och att patrullerande poliser syns ute så skulle det bli skillnad.

Yrkande:

Vi föreslår kongressen att:

H38:1 att fler poliser utbildas,

H38:2 att alla polisstationer är bemannade såväl i tätort som på landsbygden,

H38:3 att fler närpolis syns ute.

Henrik Gunnarsson

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H39:1, H39:2, H39:3, H40:1, K26:7, K27:7 (nämndemän)

Motion K26:7 (Luleå arbetarekommun) yrkar att socialdemokratiska arbetarepartiet verkar för att en utredning tillsätts för att göra en översyn kring nämndemännens situation i syfte att skapa en större spridning mellan generationer i nämndemannakåren. Motion H40:1 (Luleå arbetarekommun) yrkar att en erforderlig utbildning för nämndemän vid Sveriges domstolar ges till nämndemän innan uppdraget börjar. Motion H39:1–3 (Kristinehamns arbetarekommun) yrkar att en erforderlig utbildning för nämndemän vid Sveriges domstolar tas fram innan uppdraget börjar, att den som får eller har ett uppdrag också är lämplig för detta uppdrag samt att kriterier tas fram för lämplighet. Motion K27:7 (Huddinge arbetarekommun) yrkar att socialdemokratiska arbetarepartiet verkar för att en utredning tillsätts för att göra en översyn kring nämndemäns situation i syfte att skapa en större spridning mellan generationer i nämndemannakåren.

I motionerna väcks frågan om nämndemännens lämplighet och utbildning. Nämndemännen är lekmän och nomineras av de politiska partierna. Tanken bakom nämndemannainstitutet är att de ska vara vanliga människor med sunt förnuft och med erfarenhet från olika områden som kompletterar den lagkunnige domarens juridiska kunskap. Nämndemannainstitutet är viktigt och har ett starkt berättigande. Nämndemannautredningen som kom 2002 skrev att nämndemännen är en garanti för att verksamheten i domstolarna ligger i linje med allmänna värderingar i samhället. Nämndemännens medverkan bidrar också till att medborgarnas förtroende för domstolarnas verksamhet upprätthålls. En annan viktig faktor är att nämndemännens medverkan i våra domstolar bidrar till att tillgodose medborgarnas intresse av insyn i den dömande verksamheten. Förtroendet för våra nämndemän är beroende av att systemet fungerar på ett tillfredsställande sätt. En av förutsättningarna för att nämndemännen ska fungera är att de får utbildning. Idag pågår utbildning av nämndemän vid varje enskild domstol. Partistyrelsen menar att det vore bra om utbildningen blir obligatorisk och likartad för hela landet. En

nämndeman som inte har gått igenom utbildningen borde inte få döma. Detta har också Socialdemokraterna föreslagit i riksdagen.

År 2006 tog riksdagen beslut om nya regler för nämndemannauppdraget. Beslutet innebär också nya regler om nämndemännens lämplighet för uppdraget. Enligt detta bör endast den utses till nämndeman som med hänsyn till omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget. Nämndemän som visat sig olämpliga för uppdraget ska kunna entledigas eller stängas av enligt de nya reglerna. Partistyrelsen är inte beredd att gå så långt som att föreslå formella kriterier.

Vidare föreslås i två motioner att partiet ska verka för att det tillsätts en utredning för att se över nämndemännens situation i syfte att skapa en större spridning mellan generationer i nämndemannakåren. Partistyrelsen framhåller att det är viktigt att alla samhällsgrupper finns representerade bland nämndemännen och att nämndemannakåren även i övrigt återspeglar befolkningens sammansättning. Domstolsverket har haft i uppdrag att utvärdera hur de nominerande och väljande organen arbetat i samband med det senaste ordinarie valet av nämndemän för att uppnå målsättningen i proposition. 2005/06:180 att bredda rekryteringen av nämndemän. I rapporten skriver Domstolsverket att könsfördelningen är jämn och att andelen nämndemän med utländsk bakgrund har ökat. Däremot är åldersfördelningen, trots en viss förbättring, fortfarande ojämn och har en kraftig överrepresentation av äldre nämndemän.

I rapporten visas även att de politiska partier och väljande församlingar inte i tillräcklig utsträckning arbetade på ett sådant sätt att regeringens målsättning om breddad rekryteringen uppnåddes. Det framgår bland annat att det var mycket ovanligt med rekrytering av kandidater som inte tillhörde ett politiskt parti och mindre vanligt att de arbetade aktivt med att få uppdraget som nämndeman att cirkulera bland medborgarna. Nästan hälften av dem som har svarat på enkäten har dessutom angett att utsedda personer brukar ha uppdraget som nämndeman fler än två mandatperioder. Det var dock ganska vanligt att det arbetades särskilt med att rekrytera personer från grupper som är underrepresenterade (till exempel unga personer och personer med utländsk bakgrund).

Partistyrelsen drar slutsatsen att arbetet inom partiet för att rekrytera bredare till uppdraget som nämndeman måste bli bättre. Partidistrikt och kommuner måste bli bättre på att upprätta strategier för hur offentliga uppdrag ska kunna tas av bredare lager. Partistyrelsen anser emellertid inte att det med tanke på de utredningar som redan genomförts finns anledning att tillsätta ny utredning avseende nämndemännens rekrytering. Däremot anser partistyrelsen att det bör göras en uppföljning av effekten av de regler och villkor som togs 2006.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionerna H39:3, K26:7, K27:7,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H39:1, H39:2, H40:1.

Motion H39

Kristinehamns arbetarekommun

Uppdrag som nämndeman i Sveriges domstolar

När man efter ett val är nominerad och senare också vald till ett uppdrag vid Sveriges domstolar ska man genomgå en utbildning i bemötande av människor som har blivit drabbade. Jag tänker i första hand på våldtäktsbrott och andra sexbrott, men även i andra brottsmål är det viktigt.

Brottsoffret i sexualbrott – eller andra brott med personsador – ska ej stå i centrum för granskning av moral, klädsel, drogfrihet/nykterhet med avsikt att tillmätas del av skuld – det är den åtalade för brottet som ska granskas i sådana avseenden.

H39:1 att en erforderlig utbildning för nämndemän vid Sveriges domstolar tas fram innan uppdraget börjar,

H39:2 att den som får eller har ett uppdrag också är lämplig för detta uppdrag,

H39:3 att kriterier tas fram för lämplighet.

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H40

Luleå arbetarekommun

Utbildning av nämndemän

Våldtäkt är inte enbart ett lagbrott utan även en psykologisk handling mot en annan människa som blir en traumatisk och mycket svår upplevelse. Förundersökningar, förhör och rättegångar kan vara känslomässigt påfrestande. Brottsoffret i ett sexualbrott- eller andra brottsmål med personsador, ska ej stå i centrum för granskning av moral, klädsel, drogfrihet/nykterhet med avsikt att tillmätas del av skuld, det är den åtalade för brottet som ska granskas i sådana avseenden.

Det socialdemokratiska partiet borde verka för att man efter ett val blivit nominerad och senare också vald till ett uppdrag vid Sveriges domstolar ska genomgå en utbildning i bemötandet av människor som har blivit drabbade av i första hand våldtäkt, men även i andra typer av svårare brottsmål

Med anledning av ovanstående kräver jag:

H40:1 att en erforderlig utbildning för nämndemän vid Sveriges domstolar ges till nämndemän innan uppdraget börjar.

Johan Lennartsson

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion

H41:1 (skadestånd för barn)

Motion H41:1 (Kristinehamns arbetarekommun) yrkar att lagtexten i 16 kap 11§ föräldrabalken skrivs om så att alla försäkrings-/skadestånds-/ brottsskadeersättningar, oavsett nivå sätts in på ett överförmyndarskyddat konto.

Den som är under 18 år får, med vissa undantag, inte själv råda över sin egen dom. I stället är det förmyndarna, normalt ett barns föräldrar som bestämmer

hur barnets tillgångar ska användas och placeras. En grundläggande förutsättning är dock att tillgångarna används till barnets nytta. Förmyndare får inte ge bort barnets egendom, annat än i mycket begränsad omfattning, utan samtycke från en överförmyndare. En förälder som använder sitt barns pengar för att finansiera ett missbruk gör sig skyldig till förskingring.

I syfte att minska risken för missbruk av barns tillgångar och stärka det allmännas tillsyn gäller nya regler från och med den 1 januari i år. Bland annat innebär reglerna att föräldrar inte ska kunna handla så att barn sätts i skuld om inte överförmyndaren har lämnat sitt samtycke till det. Vidare ska användningen av spärrade bankkonton – konton som föräldrarna inte kan disponera utan överförmyndarens tillstånd, utökas till att omfatta utbetalning av brottskadeersättning, myndigheter som betalar ut ersättning i anledning av skadeståndsanspråk mot staten och skolhuvudmän som betalar ut skadestånd enligt skollagen.

Gränsen för vid vilket belopp reglerna om insättning på spärrat konto ska tillämpas sänktes från två prisbasbelopp till ett prisbasbelopp. Enligt regeringen var skälen framförallt två. Dels ligger de flesta ersättningar som kan komma ifråga i spannet mellan ett och två prisbasbelopp. Dels skulle ett användande av spärrade konton även för utbetalningar under ett prisbasbelopp innebära en markant ökad belastning på överförmyndarna. Partistyrelsen har förståelse för regeringens skäl, men menar att det inte går att bortse från att ett prisbasbelopp trots allt ligger på 42 800 kr för 2009. Partistyrelsen utesluter inte att det inom en snar framtid kan bli nödvändigt att helt slopa beloppsgränsen för att ytterligare minska risken för missbruk av barns tillgångar. I dagsläget är partistyrelsen dock inte beredda att förorda en sådan ordning utan avser i stället att först följa utfallet av den nu aktuella lagändringen.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:
att avslå motion H41:1.

Motion H41 Kristinehamns arbetarekommun

Ändring av regler för utbetalning av försäkrings-/skadestånds-/brottskadeersättningar till barn

När ett barn får försäkrings-/skadeståndsansättning utbetalt enligt brottskadelagen, gäller idag att över ett basbelopp görs insättning på ett spärrat konto i barnets namn. Överförmyndaren underrättas om detta. Vid ersättning under ett basbelopp sker utbetalningen direkt till vårdnadshavaren.

Om vårdnadshavaren har problem med någon form av missbruk till exempel alkohol, narkotika eller spelberoende, innebär det en risk att barnets pengar används för att finansiera vårdnadshavarens missbruk

H41:1 att tagtexten i 16 kap 11§ föräldrabalken skrivs om så att alla försäkrings-/skadestånds-/ brottskadeersättningar, oavsett nivå sätts in på ett överförmyndarskyddat konto.

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna H42:1, H42:2, H43:1, H44:1, H44:2 (straff och preskription)

Motion H43:1 (Uppsala arbetarekommun) yrkar att tortyr görs till ett explicit brott i svensk lagstiftning. Motion H44:1–2 (Uppsala arbetarekommun) yrkar att preskriptionstiden för mord och andra grova brott begångna i Sverige avskaffas samt att preskriptionstiden för folkmord, brott mot mänskligheten och allvarliga krigsförbrytelser slopas. Motion H42:1–2 (Askersund arbetarekommun) yrkar att tidelag ska bli straffbart med minst fängelse i straffskalan samt att djurporr ska vara olagligt och straffbart.

Enligt regeringsformen är svenska medborgare och utlänningar i Sverige skyddade mot kroppsstraff och tortyr. Förbudet är absolut och kan inte inskränkas genom lag. Det råder inte heller någon tvekan om att tortyr och andra former av grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, såsom det beskrivs i FN:s tortyrkonvention, utgör brott enligt svensk lag. Svensk domstol har också en vid behörighet att döma över ett sådant brott även om det begåtts utomlands. Vidare är det så att bevisning, i form av till exempel ett erkännande, som framtagits under tortyr saknar bevisvärde och därför inte skulle tillmätas någon betydelse inför en svensk domstol.

Motionären menar att tortyr skulle innebära att svensk lagstiftning tillfördes ytterligare skärpa. Emellertid är den svenska straffrättsliga regleringen på området långtgående och ett särskilt tortyrbrott skulle fylla en mycket liten praktisk funktion. Internationella straffrättsutredningen, som övervägde frågan om ett särskilt tortyrbrott, konstaterade i betänkandet Internationella brott och svensk jurisdiktion (SOU 2002:98) att det inte var lämpligt att införa ett sådant brott av flera skäl. Utredningen ansåg det svårt att med bibehållande av kraven på tydlighet och förutsebarhet inordna ett särskilt tortyrbrott i den systematik som den svenska strafflagstiftningen bygger på. Det fanns enligt utredningen också en betydande risk för sakligt sett onödiga konkurrens- och gränsdragningsproblem. Till detta kommer att begreppet tortyr inte är ett enhetligt begrepp med en fixerad innebörd. I Romstadgan för den Internationella brottmålsdomstolen används begreppet med delvis annan innebörd än enligt tortyrkonventionen. Partistyrelsen ser därför inget behov av att införa ett särskilt tortyrbrott.

I januari 2007 kom den statliga utredningen ”Preskription vid allvarliga brott”. Utredningen pekade på att kriminaltekniken har förbättrats mycket under senare årtionden och att den kommer att leda till att fler gamla brott kan klaras upp. Inte minst har polisens utökade möjligheter att ta DNA-prov och större DNA-register medfört stora framsteg för uppkärlandet av brott. Utredningen föreslog att preskriptionstiden för mord, dråp, folkrättsbrott, folkmord och terroristbrott ska slopas.

Partistyrelsen menar att det är viktigt att ta tillvara den nya teknik som gör det möjligt att lösa allvarliga brott som begåtts bakåt i tiden. Det gör att föräldrar, makar, barn, syskon och andra anhöriga till dessa offer kan slippa leva i ovisshet. Även om det medför vissa kostnader är de humanistiska vinsterna så mycket större om preskriptionstiden tas bort för dessa allvarliga brott. En slopad preskriptionstid har givetvis också en förebyggande effekt och kan spara brottsoffer i framtiden.

Partistyrelsen vill emellertid gå längre än utredningen föreslagit i frågan om vilka fall som den nya lagen ska gälla. I utredningen föreslås bara att det ska gälla mord i framtiden, efter det att lagen finns på plats. Vi menar att det också självfallet måste gälla mord som begåtts före ikraftträdandet. Dock inte fall som redan är preskriberade. Om detta har Socialdemokraterna motionerat i riksdagen.

Det är välkänt att djur utsätts för sexuella övergrepp i dag. Rapporter om detta kommer till djurskyddsorganisationerna i allt större omfattning. På Internet sprids i dag bilder där djur utnyttjas sexuellt och där det hävdas att bilderna är tagna i Sverige. Dessa signaler är tillräckliga för att ett förbud ska vara motiverat. I flera andra europeiska länder finns lagar mot sexuellt utnyttjande av djur. I våra nordiska grannländer förs också en debatt om att förbjuda sexuellt utnyttjande av djur eller så existerar redan lagstiftning. Tidigare, i 1944 års djurskyddslag, fanns en paragraf med ett rakt förbud mot sexuellt utnyttjande av djur, det vill säga ett förbud mot tidelag. Djurskyddslagen från 1988 saknar ett sådant direkt förbud, vilket är olyckligt. Partistyrelsen anser att ett förbud mot ett sådant utnyttjande av djur bör införas och straffsanktioneras. Partistyrelsen vill emellertid idag inte binda sig för hur skarp påföljden ska vara.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H44:1, H44:2,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H42:1, H42:2, H43:1.

Motion H42

Askersunds arbetarekommun

Förbjuda tidelag och djurporr

Tidelag är sexuella handlingar mellan en människa och ett djur

I många länder är sex med djur förbjudet. Inte i vårt land! Detta är något som förvånar många. Tyvärr är det så, att för att kunna straffa någon som våldfört sig på ett djur måste man kunna bevisa att djuret lidit psykiskt och/eller fysiskt. Går detta att bevisa så kan gärningsmannen dömas enligt djurskyddslagen.

I djurskyddslagen står det, att man inte ska utsätta djur för onödigt fysiskt och psykiskt lidande. Eftersom det är svårt att bevisa att djur lidit går dessa människor fria. Att ha sexuella handlingar med djur är i sig lagligt! Eftersom tidelag är olagligt i stora delar av världen så är Sverige ett undantag. Detta gör att det i Sverige spelas in filmer till porrindustrin med hela världen som marknad. De flesta porrbutiker i Sverige har filmer med djursex. Filmer exporteras och en stor marknad är bland annat USA. Pornografi som avbildar tidelag är inte heller kriminaliserat.

De flesta veterinärer har någon gång stött på djur som de misstänker att ha blivit utsatta för sexuella övergrepp, men eftersom Sveriges lag är som den är, så kan veterinärerna inget göra. Vi är maktlösa mot dessa avskyvärda handlingar, så länge det inte sker en lagändring.

Zoofiler är människor som utför sexuella övergrepp på djur. De försvarar sig med att det är ömsesidig kärlek och fysisk attraktion från båda håll. De säger att djuren vill vara med om det, att djuren ibland tar initiativ och att djuren inte far illa. Zoofilerna använder sig alltså av samma argument som pedofiler gör. Sällskapsdjur är beroende av oss människor för att överleva. En hund tyr sig till sin husse/matte även om den blir slagen eller våldtagen eftersom husse/matte är allt hunden har.

Handlingar av människor då djur utsätts för smärta samt sexuellt utnyttjande, faller under bestämmelserna mot djurplågeri och är brottsliga bara om det kan bevisas vara djurplågeri. Jag tycker att sexuella handlingar där djur involveras alltid ska vara olagliga. Att bevisa att djuren utsatts för smärta är svårt och många gärningsmän slipper därmed undan. Sexuellt umgänge med djur är en pervers och oetisk handling som i det moderna Sverige ska vara förbjuden. Även djurporr ska vara olagligt, på samma sätt som barnporr är.

Jag föreslår:

H42:1 att tidelag ska bli straffbart med minst fängelse i straffskalan,

H42:2 att djurporr ska vara olagligt och straffbart.

Elisabeth Lennartsson, Askersunds socialdemokratiska förening

Askersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H43

Uppsala arbetarekommun

Gör tortyr till ett brott enligt svensk lag

Tortyr existerar inte som ett eget brott i svensk lagstiftning vilket innebär att den som gjort sig skyldig till tortyr inte kan dömas för grov misshandel. Tortyr är ett medvetet, systematiskt och strategiskt bruk av våld som förekommer alltför ofta även i Sverige till exempel i samband med hedersrelaterat våld, organiserad brottslighet och mobbing. Att kunna döma någon för tortyr skulle ge offret upprättelse samt ett erkännande om att man torterats.

Även för att kunna ställa människor som utfört tortyr i andra länder inför rätta i Sverige krävs att en tortyrparagraf införs i svensk lagstiftning. Det är hög tid att tortyr ses för vad det är och att det kallas vid sitt rätta namn.

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening föreslår därför:

H43:1 att tortyr görs till ett explicit brott i svensk lagstiftning.

Flogsta-ekeby socialdemokratiska förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H44

Uppsala arbetarekommun

Ta bort preskriptionstiden för mord och andra grova brott

Sverige håller med all rätt fanan högt när det gäller mänskliga rättigheter och påpekar gärna fel och brister hos andra. Vår kanske främsta möjlighet att påveka är med det goda exemplet makt. Det är därför mycket viktigt att vi gör vår egen hemläxa.

Den 27 januari 1977 fördes den 17-åriga svensk-argentina Dagmar Hagelin bort av argentina säkerhetsstyrkor i Buenos Aires. Dagmar kom att sälla sig till de 30 000 som försvann under den senaste militärdiktaturen i Argentina. Över 30 år senare vet hennes anhöriga fortfarande inte med säkerhet vad som hänt henne och de saknar en grav att gå till. Enligt svensk lag utsattes Dagmar Hagelin för människorov eller mord. I Sverige preskriberas dessa brott efter 25 år.

I elfte timmen begärde den svenska regeringen de misstänkta för Dagmar Hagelins försvinnande utlämnade 2001 men fick nej i Argentina. Brottet hann därefter preskriberas. Dagmar Hagelin och hennes anhöriga kan alltså inte längre få upprättelse i Sverige. Hoppet står nu till den argentina rättvisan. Enligt argentina lag klassas nämligen ett "försvinnande" som ett pågående brott och systematiska försvinnanden och andra brott mot mänskligheten preskriberas numera överhuvudtaget inte i Argentina.

De som begått internationella brott som folkmord och krigsförbrytelser får aldrig gå ostraffade. Det får inte finnas några säkra länder. Men i Sverige går du fri efter 25 år. Preskriptionstiden för dessa brott måste därför avskaffas. Ingen vill heller att man ska kunna komma undan med mord i mindre skala. Även preskriptionstiden för mord och andra grova brott bör därför slopas.

När ett förslag om att även i Sverige upphäva preskriptionstiden för grova brott som mord och internationella brott debatteras i riksdagen före valet så uppmanade de fyra borgerliga partierna den då sittande (s)-regeringen att ”skyndsamt återkomma till riksdagen” med lagförslag. Valet vanns av de borgerliga men vi väntar fortfarande på leverans från justitieminister Betrice Ask (M)...

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening föreslår därför:

H44:1 att preskriptionstiden för mord och andra grova brott begåna i Sverige avskaffas,

H44:2 att preskriptionstiden för folkmord, brott mot mänskligheten och allvarliga krigsförbrytelser slopas.

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H45:1, H45:2, H45:3, H46:1, H47:1, H47:2, H47:3, H47:4, H47:5, H48:1, H48:2, H49:1, H49:2, H49:3, H50:1, H50:2, H50:3, H50:4, H50:5, H50:6, H50:7, H50:8, H51:1, H52:1 (ekonomisk brottslighet)

Motion H47:1–5 (Gävle arbetarekommun) yrkar att man med kraft ska verka för att minska den ekonomiska brottsligheten samt att man ska arbeta för att inrätta en särskild åtgärdsgrupp med ekonomiska möjligheter att minimera ekobrotten samt att det sker kvartalsvis resultatuppföljning i riksdagen för att följa utvecklingen på att vidtagna åtgärder är tillräckliga samt att svensk arbetarrörelse ska arbeta för att samtliga branscher ska arbeta i samma anda som byggbranschen – att ta fram ett verktyg som försvårar svartarbete och ekonomisk brottslighet. Motion H49:1–3 (Gävle arbetarekommun) yrkar att man med kraft ska verka för att minska den ekonomiska brottsligheten, att det inrättas en särskild åtgärdsgrupp bestående av personella experter och med rejäla ekonomiska möjligheter att minimera ekobrotten samt att resultatuppföljning sker och redovisas i riksdagen kvartalsvis för att se om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga. Motion H46:1 (enskild, Gävle arbetarekommun) yrkar att inte medverka till eventuell nedläggning av Ekobrottsmyndigheten utan istället medvetet satsa på utökade resurser, såväl personella som ekonomiska. Motion H52:1 (Stockholms arbetarekommun) yrkar att Socialdemokraterna ska ta fram ett förstärkt politiskt program för att motverka ekonomisk brottslighet. Motion H50:1-8 (Stockholms arbetarekommun) yrkar att den månatliga källskatten och sociala avgifter inbetalas på individnivå, att schablonbeskattning prövas inom branscher med betydande mått av kontanthandel, att företagare ska kunna uppvisa registreringsbevis gällande ägarförhållanden och förteckning över de anställda, att det införs legitimationsskyldighet för arbetsgivare och deras anställda, att det tillskapas en ny kontrollform för skatteverket som möjliggör oanmälda besök och kontroller av mindre djupgående karaktär, att arbetsgivare enligt lag ska förse de anställda med lönespecifikation, att återinföra kravet på auktoriserad revisor även i mindre företag samt att kräva av Bolagsverket att man följer regelverket så att bolag har styrelse och firmatecknare om så inte är fallet ska bolaget sättas i likvidation. Motion H48:1–2 (Sandvikens arbetarekommun) yrkar att man med kraft ska verka för att minska den ekonomiska brottsligheten samt att det inrättas en särskild åtgärdsgrupp bestående av personella experter och med rejäla ekonomiska möjligheter att minimera ekobrotten. Motion H51:1 (Örebro arbetarekommun)

yrkar att Socialdemokraterna ska ta fram ett förstärkt politiskt program för att motverka ekonomisk brottslighet. Motion H45:1–3 (Jönköpings arbetarekommun) yrkar att partikongressen ställer sig bakom att ekobrottsbekämpningen måste prioriteras. Samverkan mellan de olika myndigheterna som har hand om bekämpandet av olika typer av ekonomisk brottslighet kan förstärkas ytterligare, kanske även på departemental nivå, att partikongressen ställer sig bakom att mera resurser måste ges till ekobrottsbekämpningen. Att bekämpa ekonomisk brottslighet är inte endast en fråga om att få in pengar till välfärd utan även i förlängningen att försvara den svenska modellen mot en kriminell subkultur som breder ut sig samt att partikongressen ställer sig bakom att partiet utarbetar en handlingsplan mot ekonomisk brottslighet.

För att bördorna ska fördelas rättvist krävs att alla gör rätt för sig – och till exempel inte fuskar med skatt eller försäkringar. Skatteverket har uppskattat att det i Sverige varje år betalas in ungefär 130 miljarder kronor för lite. Detta beror på slarv, okunskap och fusk. Inte sällan förekommer fusk som en del i den ekonomiska brottsligheten. Att bekämpa skattefusk och den ekonomiska brottsligheten handlar om att stärka välfärden, beivra kriminella handlingar som skadar landet, men också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Det är få saker som upplevs så orättvist för företag som att ha blivit utslagna från marknaden av en konkurrent som inte betalar sina skatter och avgifter. Rättvisa regler som följs av alla och ett effektivt rättsväsende som bekämpar ekonomisk brottslighet är viktigt för en fungerande marknadsekonomi och ett starkt förtroende för staten.

Ekobrottsmyndigheten har konstaterat att kopplingen mellan den organiserade brottsligheten och allvarlig ekonomisk brottslighet växer. Den svarta sektorn har tydliga inslag av grov organiserad brottslighet. Den grova organiserade brottsligheten i Sverige ingår i europeiska och internationella nätverk. Partistyrelsen vill understryka att kampen mot ekonomisk brottslighet och skattefusk är en prioriterad fråga. Bland annat menar vi att Sverige nu måste under sitt halvår som ordförande för EU visa vägen i kampen mot ekonomisk brottslighet och skattefusk.

Det är viktigt att polis, åklagare, ekobrottsmyndigheten, skatteverket och andra berörda myndigheter får resurser så att den ekonomiska brottsligheten kan bekämpas. Rättsväsendet fick fem miljarder kronor i höjda anslag förra mandatperioden. Den borgerliga regeringsperioden pekar dessvärre på ett underskott inom rättsväsendet som ackumuleras, vilket är oroväckande.

Lagstiftning och myndighetsutövning måste ständigt utvecklas för att hålla jämna steg med de ekonomiska brottslingarna och för att passa dagens verklighet. Den grova organiserade brottsligheten (GOB) har utvecklats till ett allt större hot mot det demokratiska samhället. Den infiltrerar och hotar idag allt mer av den vanliga ekonomiska verksamheten och seriösa näringsidkare. Ett flertal myndigheter samverkar nationellt och i regionala underrättelsecentra (RUC) för att bekämpa den grova organiserade brottsligheten som också består av olika yrkeskriminella gängbildningar varav flera är delar av europeiska och internationella brottsyndikat. Polisen leder spaning och gör gripanden. Ekobrottsmyndigheten och Åklagarmyndigheten utreder och väcker åtal om brott. Skatteverket sköter den löpande skattekontrollen och gör grundjobbet i utredningarna om skattebrott. Kronofogdemyndigheten driver in skatteskulder. Även Tullverket och Försäkringskassan ingår i samarbetet. De kriminella har inte sällan också gjort sig skyldiga till bidragsfusk. Partistyrelsen pekar på viken av att samarbeta över myndigheter för att bekämpa grov organiserad brottslighet där ekonomisk brottslighet och skattefusk ingår. Parti-

styrelsen menar att det är viktigt att samordning och samarbete fortsätter utvecklas.

Från vårmotionen 2008 har de socialdemokratiska oppositionsbudgetarna innehållit ett program mot ekonomisk brottslighet och skattefusk. I detta har ingått att alla relevanta branscher och företag bör omfattas av kravet på personalliggare och dessutom bli tillgängliga för oannonserade besök från Skatteverket, efter mönster från vad som idag gäller inom frisörs- och restaurangbranscherna. Vi vill i första hand gå vidare med bygg, taxi och tvätteribranscherna.

Schablonbeskattning – exempelvis baserad på antalet anställda – kan vara ett verkningsfullt sätt att bekämpa skattefusk. En schablonregel måste dock utformas så att den inte slår orättvist mot vissa företag eller näringsgrenar.

Partistyrelsen menar att det är viktigt att gå vidare för att göra det svårare för oseriösa företag att verka. Krav på legitimation för företagare, skyldighet att förse anställda med lönespecifikation och skärpta krav i aktiebolagslagen nämns. Partistyrelsen ser positivt på samtliga dessa möjligheter.

När det gäller revisionsplikt ser partistyrelsen ett antal problem med förslaget från utredningen om revisorer och revision om att avskaffa revisionsplikten för mindre företag. Bestämmelserna om revision fyller en viktig funktion i det associationsrättsliga regelverket för såväl aktieägare, bolagets borgenärer, anställda som det allmänna. Enligt vår uppfattning gör sig skälen för revision gällande även beträffande mindre bolag. Att undanta mindre bolag från revisionsplikten minskar insynen och kan leda till ökad risk för ekonomisk brottslighet eller skattefel. Ett antal tunga remissinstanser, bland annat Ekobrottsmyndigheten, gör samma bedömning. Partistyrelsen menar dock att revisionsplikten för mindre företag inte bör göras mer omfattande och kostnadskrävande än vad som verkligen är nödvändigt. Ytterligare förenklingar i redovisningslagstiftningen kan därför behövas.

2004 tog den dåvarande socialdemokratiska regeringen ett ambitiöst handlingsprogram mot ekonomisk brottslighet. Handlingsprogrammet redovisades i en skrivelse till riksdagen. Ett flertal av de genomförandepunkter som redovisats har genomförts. Men det finns även kvar punkter att genomföra. Tanken var att en uppföljning av handlingsplanen skulle redovisas vid behov till riksdagen. Den borgerliga regeringen har emellertid inte vidtagit några initiativ till redovisning av handlingsprogrammet. Partistyrelsen menar att det med hänsyn till frågans vikt borde finnas ett aktuellt handlingsprogram. En sådan handlingsprogram borde emellertid ligga på regeringen att ta fram för att sedan som tidigare var tänkt, redovisas med jämna mellanrum till riksdagen.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H45:1, H45:2, H46:1, H47:1, H48:1, H49:1, H50:5,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H45:3, H47:2, H47:3, H47:4, H47:5, H48:2, H49:2, H49:3, H50:1, H50:2, H50:3, H50:4, H50:6, H50:7, H50:8, H51:1, H52:1.

Motion H45

Jönköpings arbetarekommun

Ekobrott

Att bekämpa brottslighet är en viktig del i välfärdssamhället. Det tillhör socialdemokratiens kärna att se till att människor känner sig trygga från brott. Förebyggande insatser måste utgöra grunden i brottsbekämpningen. Till dessa hör att arbeta för ett starkt välfärdssamhälle. Det ligger nästan alltid sociala orsaker bakom enskilda individers brottslighet. Men socialdemokratien måste också bekämpa brotten då de har uppkommit. De senaste åren har varit föremål för stora insatser mot brottslighet och inte minst den grovt organiserade brottsligheten. Poliserna har blivit flera under en lång rad av år och dessutom har Polisen fått nya effektivare verktyg att arbeta med för att kunna utreda brott. Det är nog inte fel att säga att kriminalpolitiken har fått en mera framskjutande roll i det socialdemokratiska välfärdsbyggandet än tidigare.

Det finns mycket kvar att göra när det gäller att bekämpa brottslighet. Ett särskilt allvarligt gissel är den ekonomiska brottsligheten. Det blir allt vanligare att grovt kriminella begår ekonomiska brott som har koppling till annan allvarlig och ofta organiserad brottslighet. Den ekonomiska brottsligheten är mycket omfattande, men endast en bråkdel anmäls. Från år 2001 och fram till och med år 2006 ökade till exempel antalet inkomna misstankar om ekonomisk brottslighet starkt, från 9 490 till 15 533 inkomna brottsmisstankar eller cirka 60 procent.

Mörkertalet för ekobrottsligheten bedöms dock vara större än för många andra brottstyper. Brottsförebyggande rådet menar att en orsak till detta är att ekobrott, till skillnad från brott som misshandel och stöld, sällan drabbar någon enskild person, och därmed finns det inga brottsoffer som kan anmäla brotten till polisen. De flesta av de brott som behandlas här är i stället typiska spanings- eller utredningsbrott som upptäcks i huvudsak genom samhällets tillsyns- och kontrollfunktioner. Den upptäckta brottsligheten säger därför mer om kontrollverksamheten än om brottsligheten som sådan.

Därför finns det anledning att vara särskilt kritisk mot den borgerliga regeringens politik som på flera sätt försvårat möjligheterna till såväl förebyggande som brottsbekämpande insatser genom bland annat neddragning av personal till skatteverket, förenklingar avseende F-skattsedel, inrättandet av hushållsnära tjänster, förslag om omfattande lättnader i revisionsplikt och otillräckliga resurser till bland annat ekobrottsmyndigheten och finanspolisen.

Att ekonomisk brottslighet är ett verkligt stort problem framkommer bland annat genom att den kostar samhället långt mycket mer pengar än traditionella brott, enligt vissa forskare. En fingervisning om vilka summor det kan handla om är Skatteverkets uppskattning av det så kallade skattefelet som beräknas till cirka fem procent av BNP, eller tio procent av den skatt som varje år fastställs för företag och privatpersoner. Det innebär i dagsläget 133 miljarder kronor. Enligt Brottsförebyggande rådet innebär dessa siffror endast en miniminivå för samhällets kostnader då de enbart handlar om skatteundandragandet och inte tar hänsyn till exempelvis ökade kostnader till följd av priskarteller, snedvriden konkurrens med mera.

Ekobrottsmyndigheten beskriver i en rapport (Rapport om den ekonomiska brottsligheten 2007:1) att den ekonomiska brottsligheten hotar sysselsättningen, försämrar förutsättningarna för företagande, försämrar produktiviteten samt hotar de finansiella marknaderna.

Sammantaget är konsekvenserna av den ekonomiska brottsligheten mycket oroväckande. Det är naturligtvis så att bortfallna skatteintäkter i en storleksklass på över 100

miljarder kronor innebär uteblivna satsningar på välfärd, men det är också så att det innebär ett problem för rättvisan, tillväxten och för jobben. Den ekonomiska brottsligheten försämrar förutsättningarna för företagarna på många olika sätt. Osund konkurrens slår ut de seriösa företagen och blockerar nyetableringar av företagare som vill ge justa villkor. När svarta pengar börjar både finansiera investeringar och avlöna anställda i större omfattning så glider hela branschen mot att bli en del av den svarta ekonomin, regerad av kriminella. Seriösa företagare undanröjs genom hot eller påtvingas beskydd. Anställda som kräver kollektivavtal och inte vill ha svarta löner trängs undan och hotas. Vissa branscher är mer hotade än andra. Men den ekonomiska brottsligheten sprider sig snart till betydligt fler branscher eftersom behoven är stora. Kriminella organisationer specialiserar sig på att tillhandahålla särskilda servicefunktioner för andra kriminella. Penningtvätt är en vanlig sådan servicefunktion. Svarta pengar måste bli vita för att brottsligheten ska vara lyckad.

Mot bakgrund av detta menar jag:

- H45:1 att partikongressen ställer sig bakom att ekobrottsbekämpningen måste prioriteras. Samverkan mellan de olika myndigheterna som har hand om bekämpandet av olika typer av ekonomisk brottslighet kan förstärkas ytterligare, kanske även på departemental nivå,
- H45:2 att partikongressen ställer sig bakom att mera resurser måste ges till ekobrottsbekämpningen. Att bekämpa ekonomisk brottslighet är inte endast en fråga om att få in pengar till välfärd utan även i förlängningen att försvara den svenska modellen mot en kriminell subkultur som breder ut sig,
- H45:3 att partikongressen ställer sig bakom att partiet utarbetar en handlingsplan mot ekonomisk brottslighet.

Margareta Persson, Gräshagens socialdemokratiska förening
Jönköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H46 Gävle arbetarekommun – enskild

Ekobrottsmyndigheten

Ekonomiska brottsligheten har växt som en cancersvulst i samhällskroppen och visar inga som helst tendenser att minska, snarare motsatsen. I en av våra branscher, åkerinäringen ser vi och framförallt våra medlemmar dagligdags hur mer eller mindre kriminella firmor ogenerat och synbarligen utan större påföljder kan ägna sig åt omfattande ekonomisk-brottslig verksamhet.

Förslag:

- H46:1 att inte medverka till eventuell nedläggning av Ekobrottsmyndigheten utan istället medvetet satsa på utökade resurser, såväl personella som ekonomiska.

Svenska Transportarbetareförbundet avd 1 och 11:s, socialdemokratisk fackklubb, Gävle.
Hans Wahlström
Gävle arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H47

Gävle arbetarekommun

Ekonomisk brottslighet

Enligt flertalet utredningar förlorar samhället cirka 150 miljarder kronor årligen på ekonomisk brottslighet och cirka 70 miljarder kronor på så kallade svartarbete. Detta är ofantliga summor som kunnat användas till viktiga ändamål i välfärden. Vi har alla ett ansvar att göra något åt detta.

Byggbranschen i Samverkan som består av arbetsgivare och arbetstagarorganisationer inom byggbranschen har tagit fram ”IDO6” som står för allmänna bestämmelser om legitimationsplikt och närvaroredovisning – där syftet är att försvåra svartarbete och ekonomisk brottslighet samt stärka den sunda konkurrensen inom byggsektorn.

Vi föreslår:

- H47:1 att med kraft verka för att minska den ekonomiska brottsligheten,
- H47:2 att arbeta för att inrätta en särskild åtgärdsgrupp med ekonomiska möjligheter att minimera ekobrotten,
- H47:3 att det sker kvartalsvisa resultatuppföljningar i riksdagen för att följa utvecklingen så att vidtagna åtgärder är tillräckliga,
- H47:4 att svensk arbetarrörelse ska arbeta för att samtliga branscher ska arbeta i samma anda som byggbranschen,
- H47:5 att ta fram ett verktyg som försvårar svartarbete och ekonomisk brottslighet.

LO Gävle

Kauko Nisukangas och Rolf Wiberg

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H48

Sandvikens arbetarekommun

Ekonomisk brottslighet

Mellan 2001 och 2004 ökade den anmälda ekonomiska brottsligheten med 47 procent enligt Ekobrottsmyndighetens statistik och omfattar idag mycket mer än 100 miljarder kronor per år i uteblivna skatteintäkter. SCB har beräknat de svarta inkomsterna till minst 130 miljarder kronor årligen, vilket motsvarar fem procent av BNP.

Inom många branscher ser det lika illa ut som i samhället i övrigt. Uthyrningsbranschen beräknas omsätt cirka 15 miljarder kronor i ekonomisk brottslighet, vilket motsvarar 23 procent av det totala skattefusket när det gäller dolda arbetsinkomster.

För godstransporter på väg beräknas 1,6 miljarder motsvara 11 procent av skattefusket i branschen. Motsvarande siffra för taxi är 1,3 miljarder, vilket beräknas motsvara 37 procent av skattefusket i branschen.

Allt sammantaget visar att fifflet med bland annat svarta löner, F-skattsedlar, avtalslösa företag och oseriösa bemanningsföretag samt framför allt bristen på kontroll gynnar utvecklingen av den ekonomiska brottsligheten.

För ett antal år sedan gjordes ett försök i Malmö med två trafikpoliser och en ekobrotts åklagare, som koncentrerade sig på kontroll av taxinäringen. Denna lilla grupp kunde under två års provotid leverera åtskilliga tiotals miljoner i obetalda skatter och avgifter till statskassan och följderna borde ha blivit att man utökade gruppen samt spridit konceptet till andra städer. Istället lades försöket ned och taxi kan fortsätta att vara en ekobrottsbenägen bransch.

I och med att Sverige fick en borgerlig regering i september 2006 förändrades synen på ekonomiska brottsligheten ännu värre och det talas till och med om att helt enkelt lägga ner ekobrottsmyndigheten. Trots att staten går miste om inkomster på hundratals miljarder finns det tydligen inget större intresse av att bekämpa den ekonomiska brottsligheten.

Det absurda i detta är att de införda starka försämringarna i exempelvis arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen innebär inkomster till staten som motsvarar endast marginella summor av ekobrott.

Alla prognoser visar på att ekobrotten kommer att öka lavinartat och man kan se en starkare koppling mellan ekobrott och organiserad ekonomisk brottslighet, en expanderande svart sektor samt internationaliseringen på finansmarknaden.

Ökningen av ekobrott och våld, där samvetslösa arbetsgivare konkurrerar med att varken betala arbetsgivaravgifter och skatter för sina anställda eller helt svarta löner, har en klar koppling till urholkningen av kollektivavtalen.

Vi konstaterar att det saknas alla de politiska ansträngningar som måste till, om vi ska kunna hindra utökningen av den ekonomiska brottsligheten samt intensifiera bekämpningen av densamma.

Förslag:

H48:1 att med kraft verka för att minska den ekonomiska brottsligheten,

H48:2 att det inrättas en särskild åtgärdsgrupp bestående av personella experter och med rejäla ekonomiska möjligheter att minimera ekobrotten.

Gunnar Fahlander, LO-Fackens socialdemokratiska fackklubb i Sandviken.
Sandvikens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H49 Gävle arbetarekommun

Ekonomisk brottslighet

Mellan 2001 och 2004 ökade den anmälda ekonomiska brottsligheten med 47 procent enligt Ekobrottsmyndighetens statistik och omfattar idag mycket mer än 100 miljarder kronor per år i uteblivna skatteintäkter. SCB har beräknat de svarta inkomsterna till minst 130 miljarder kronor årligen, vilket motsvarar fem procent av BNP.

Inom många branscher ser det lika illa ut som i samhället i övrigt. Uthyrningsbranschen beräknas omsätta cirka 15 miljarder i ekonomisk brottslighet, vilket motsvarar 23 procent av det totala skattefusket när det gäller dolda arbetsinkomster.

För godstransporter på väg beräknas 1,6 miljarder kronor motsvara elva procent av skattefusket i branschen. Motsvarande siffra för taxi är 1,3 miljarder kronor, vilket beräknas motsvara 37 procent av skattefusket i branschen.

Allt sammantaget visar att fifflet med bland annat svarta löner, F-skattsedlar, avtalslösa företag och oseriösa bemanningsföretag samt framför allt bristen på kontroll gynnar utvecklingen av den ekonomiska brottsligheten.

För ett antal år sedan gjordes ett försök i Malmö med två trafikpoliser och en ekobrotts åklagare, som koncentrerade sig på kontroll av taxinäringen. Denna lilla grupp kunde under två års prövotid leverera åtskilliga tiotals miljoner kronor i obetalda skatter och avgifter till statskassan och följderna borde ha blivit att man utökade gruppen samt spridit konceptet till andra städer. Istället lades försöket ned och taxi kan fortsätta att vara en ekobrottsbenägen bransch.

I och med att Sverige fick en borgerlig regering i september 2006 förändrades synen på

ekonomiska brottsligheten ännu värre och det talas till och med om att helt enkelt lägga ner Ekobrottsmyndigheten. Trots att staten går miste om inkomster på hundratals miljarder kronor finns det tydligen inget större intresse av att bekämpa den ekonomiska brottsligheten.

Det absurda i detta är att de införda starka försämringarna i exempelvis arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen innebär inkomster till staten som motsvarar endast marginella summor av ekobrott.

Alla prognoser visar på att ekobrotten kommer att öka lavinartat och man kan se en starkare koppling mellan ekobrott och organiserad ekonomisk brottslighet, en expanderande svart sektor samt internationaliseringen på finansmarknaden.

Ökningen av ekobrott och våld, där samvetslösa arbetsgivare konkurrerar med att varken betala arbetsgivaravgifter och skatter för sina anställda eller helt svarta löner, har en klar koppling till urholkningen av kollektivavtalen.

Vi konstaterar att det saknas alla de politiska ansträngningar som måste till, om vi ska kunna hindra utökningen av den ekonomiska brottsligheten samt intensifiera bekämpningen av densamma.

Förslag:

- H49:1 att med kraft verka för att minska den ekonomiska brottsligheten,
- H49:2 att det inrättas en särskild åtgärdsgrupp bestående av personella experter och med rejäla ekonomiska möjligheter att minimera ekobrotten,
- H49:3 att resultatuppföljning sker och redovisas i riksdagen kvartalsvis för att se om de vidtagna åtgärderna är tillräckliga.

Svenska Transportarbetareförbundet avd 1 och 11:s, socialdemokratiska fackklubb, Gävle.

Hans Wahlström

Gävle arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H50 Stockholms arbetarekommun

Ekonomisk brottslighet

Den ekonomiska brottsligheten är ett allvarligt samhällsproblem eftersom den undergräver solidaritet, trygghet och konkurrensneutralitet. Genom tillåtande av detta så urholkas skattemoralen och förutsättningar för att finansiera den offentliga välfärden. Det måste vara socialdemokratins ansvar att skapa sunda konkurrensförhållanden och en seriös samhällsdebatt. I Sverige vinns val på att misstänkliggöra sjuka arbetslösa där de beskrivs som bidragsfuskare. Detta trots att det inte alls är frågan om bidrag och fusk i dessa socialförsäkringar knappast är något stort samhällsproblem. Att fuska är förstås oacceptabelt men den ekonomiska brottsligheten är mångfalt större i pengabortfall för samhället.

Ekobrottsmyndigheten har i en rapport till regeringen framhållit vissa typer av ekobrott som särskilt allvarliga både i dagsläget men också under en treårsperiod.

Svartarbete – här framhålls särskilt näringsidkares svartarbete inom kontantbranscherna men även vissa faktureringsbranscher utpekade däribland byggbranschen. Oseriösa bemanningsföretag och svartjobb är ett stort problem

Mervärdesskattebedrägerier – är enligt ekobrottsmyndigheten ett av de allvarligaste problemområdena och särskilt i samband med gränsöverskridande handel

Ekobrottslighetens servicefunktioner – med detta menas oseriösa rådgivare och deras förmedlande verksamhet med bland annat de så kallade skatteparadisen. Vidare avses oseriösa lagerbolagsbildare som bildar och säljer aktiebolag för 45 000 kronor utan att

tillse att ett aktiekapital på minst 100 000 kronor betalas in. Bolagen används sedan för ekonomisk brottslighet tills de går i konkurs och något aktiekapital blir aldrig inbetalt.

En av de branscher som har stora problem med ekonomisk brottslighet är restaurangbranschen. Många bedömare går så långt att man påstår att det inte går att bedriva en seriös verksamhet inom branschen. Detta är självklart felaktigt, men att problem uppstår för seriösa företagare då en stor mängd är oseriösa råder det inget tvivel om. Restauranger är ju en kontantbransch. Problemen skulle kanske inte vara så stora om det bara handlade om ekonomisk brottslighet, men steget från ett mindre fusk med till exempel mervärdesskatt till grov brottslighet är väldigt ofta inte särskilt stort. Det finns åtskilliga exempel där företag har begått mindre ekonomiska brott till att man helt plötsligt äger krog som är samlingsplats för kriminella där häleri, narkotikabrott, prostitution med mera försiggår.

Riksdagen fattade ett olyckligt beslut när man plockade bort de auktoriserade revisorerna för småföretag, det innebär att det krävs en längre tid innan ekonomiska brott upptäcks. Även om det självklart har funnits auktoriserade revisorer i bolag ägnat sig åt ekonomisk brottslighet så har fifflet varit tvungen att ske utanför dennes kontroll.

Ett annat relativt nytt problem är att Bolagsverket inte kontrollerar om styrelse och firmateknare finns i bolagen. Detta innebär att det i praktiken är omöjligt att delge en arbetsgivare om betalningsansvar för till exempel en utebliven lön. Enligt regelverket skulle ett sådant bolag av just Bolagsverket sättas i likvidation. Detta sker dock inte.

De företag som underhåller beskattningsbara inkomster eller anlitar svart arbetskraft snedvrider konkurrensen, de seriösa företagen riskeras att slås ut. Kollektivavtalen undermineras. Det är därför ekonomiskt, moraliskt och politiskt nödvändigt att ta i med hårdhandskarna mot den ekonomiska brottsligheten. Fifflandet sker i företag men också enskilda individer undanhåller inkomster för beskattning. Skattverket uppskattar skatteundandragandet till 133 miljarder kronor. Även om Skatteverket kritiserats för beräkningen så har ingen opponerat mot att summan bedöms för hög. Detta bör rimligen tolkas som att skattefelet snarare beräknats i underkant.

Det är inte hederliga näringsidkare som tvingar fram en ökad kontroll, det är fiffarna! Vi är självfallet inte ute efter att införa kontrollsystem som försvårar för de seriösa företagarna, men man kan heller inte acceptera dagens låt-gå-politik bara för att vi inte klarar att rättvist beskriva förutsättningarna för företagandet i Sverige. Alla måste vara klara över att en fungerande marknad förutsätter klara och förutsägbara regler, kontrollmöjligheter och sanktioner mot dem som bryter mot reglerna. Kan näringslivets organisationer medverka till en effektiv sanering och bekämpning av fifflet så minskar behovet av ytterligare statlig kontroll och restriktioner. I Stockholm har under år 2008 inletts ett samarbete mellan arbetsmarknadens parter och ekobrottsbekämpande myndigheter. Detta borde rimligen ses som en förebild att arbeta med nationellt.

Dagens insatser i form av självsanering och myndighetskontroll är helt otillräcklig. Ansvariga ekobrottsbekämpande myndigheter bör få avsevärt bättre redskap och ekonomiska förutsättningar. Effektivare insatser är bevisligen mycket samhällsekonomiskt lönsamt, men också nödvändigt för att upprätthålla en sund konkurrens. I bekämpningen av ekonomisk brottslighet måste även kontinuerlig information om dess konsekvenser ingå. Vi måste veta av effekterna och det egna ansvaret. Ekobrotten minskar samhällets inkomster i form av uteblivna skatter och avgifter. Dessa inkomster är grunden för vår trygghet och gör fördelningspolitiska åtgärder möjliga. De är dom som är svagast och mest utsatta som drabbas hårdast av ekobrotten. Flera av de branscher där ekobrott är vanliga sysselsätter många invandrare och ungdomar som har svårt att få fäste på arbetsmarknaden. De erbjuds usla arbetsvillkor och otrygga anställningar. Det är helt orimligt att behöva bli brottsling för att komma in på arbetsmarknaden.

Fackligt möter vi ofta inslag av svart eller grå sektorer, men också myndigheter som saknar resurser att granska dessa ärenden och nya branscher. Samhället och den enskilde måste löpande kunna förvissa sig om att skatter och avgifter betalas enligt gällande regler och avtal. Många förfasas över de kriminella inslagen i andra samhällen men inser inte att dagens internationella ekonomi underlättar för också den verksamheten att sprida sig. Idag är svartarbete inom en rad sektorer så utbrett att det rimligen inte går att konkurrera seriöst. Det går inte att fortsätta att blunda för detta faktum. Tar vi inte krafttag mot detta så kommer morgondagens samhälle att vara utanför en demokratisk kontroll.

Vi föreslår kongressen:

- H50:1 att den månatliga källskatten och sociala avgifter inbetalas på individnivå,
- H50:2 att schablonbeskattning prövas inom branscher med betydande mått av kon-tanthandel,
- H50:3 att företagare ska kunna uppvisa registreringsbevis gällande ägarförhållanden och förteckning över de anställda,
- H50:4 att det införs legitimationsskyldighet för arbetsgivare och deras anställda,
- H50:5 att det tillskapas en ny kontrollform för Skatteverket som möjliggör oanmälda besök och kontroller av mindre djupgående karaktär,
- H50:6 att arbetsgivare enligt lag ska förse de anställda med lönespecifikation,
- H50:7 att återinföra kravet på auktoriserad revisor även i mindre företag,
- H50:8 att kräva av Bolagsverket att man följer regelverket så att bolag har styrelse och firmateknare om så inte är fallet ska bolaget sättas i likvidation.

Hotell- och Restaurangsossen

Stockholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H51 Örebro arbetarekommun

Förstärkt arbete mot den ekonomiska brottsligheten

Den ekonomiska brottsligheten innebär att betydande skatteintäkter undanhålls från staten och förutsättningarna att finansiera den offentliga välfärden skadas därigenom allvarligt. Enligt Ekobrottsmyndighetens senaste rapport till regeringen gällande den ekonomiska brottsligheten i Sverige (Rapport 2007:1) är den svarta sektorns storlek så pass omfattande att stat och kommun tillsammans förlorar omkring 70 miljarder kronor i skatteintäkter varje år. Ett perspektiv på detta är att dessa pengar skulle räcka till att anställa omkring 190 000 personer inom kommun och landsting runtom i landet.

När ekonomiska brottslingar på detta sätt kommer undan med att inte betala skatt riskerar det skapa stora ringar på vattnet, inte minst sett till att viljan att betala skatt på allvar börjar undergrävas. En central aspekt av den ekonomiska brottsligheten är givetvis att de snedvrider konkurrensen på arbetsmarknaden och att det blir svårare att värna den svenska modellen med kollektivavtalade arbetsvillkor och löner. På ett individplan innebär ekobrotten också att människor hamnar i ett osäkert och otryggt arbetsliv – utanför trygghetssystemen. Det är alltid de som har de svagaste och mest utsatta positionerna på arbetsmarknaden och i samhället som drabbas hårdast. Flera av de så kallade kontantbranscherna där ekobrott är överrepresenterade, sysselsätter många ungdomar och invandrare som har svårt att få fäste på arbetsmarknaden.

Dagens insatser i form av självsanering eller myndighetskontroll är bevisligen otillräckli-

ga för att stoppa den svarta sektorns tillväxt. Ansvariga ekobrottsbekämpande myndigheter måste få avsevärt bättre redskap och ekonomiska förutsättningar. Exempel på förändringar som borde övervägas för att motverka ekonomisk brottslighet är bestämmelser om månadsvis källskatts- och socialavgiftsredovisning på individnivå (till Skattemyndigheten), försök med schablonbeskattning inom branscher med omfattande kontanthandel. Det är också rimligt att företagare ska kunna visa registreringsbevis om ägarförhållanden och förteckning över anställda och att Skattemyndigheten ska kunna göra oanmälda besök och kontroller. En legitimationsskyldighet för arbetsgivare och deras anställda kan också vara en väg att gå för att komma åt problem med svartarbete, och här kan satsningen ID06 inom byggsektorn tjäna som ett gott exempel.

Effektiva insatser mot ekonomisk brottslighet är bevisat samhällsekonomiskt lönsamma samtidigt som de är nödvändiga för att upprätthålla konkurrensneutralitet och hög skattemoral. Vi som socialdemokrater har allt att vinna på att göra mer för att motarbeta den ekonomiska brottsligheten i samhället.

Vi föreslår att kongressen beslutar:

H51:1 att Socialdemokraterna ska ta fram ett förstärkt politiskt program för att motverka ekonomisk brottslighet.

Handels socialdemokratiska förening Örebro län

Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H52

Stockholms arbetarekommun

Förstärkt arbete mot den ekonomiska brottsligheten

Den ekonomiska brottsligheten innebär att betydande skatteintäkter undanhålls från staten och förutsättningarna att finansiera den offentliga välfärden skadas därigenom allvarligt. Enligt Ekobrottsmyndighetens senaste rapport till regeringen gällande den ekonomiska brottsligheten i Sverige (Rapport 2007:1) är den svarta sektorns storlek så pass omfattande att stat och kommun tillsammans förlorar omkring 70 miljarder kronor i skatteintäkter varje år. Ett perspektiv på detta är att dessa pengar skulle räcka till att anställa omkring 190 000 personer inom kommun och landsting runt om i landet (uppgiften baseras på den genomsnittliga månadslönen bland arbetare i landstingskommunal sektor som motsvarar 19 200 kronor år 2007. Till det har lagts en schablonsumma på 3 000 kronor för att täcka tillägg för arbete på obekvämtid samt sociala avgifter. Detta ger en ungefärlig årslönekostnad på 360 000 kronor).

När ekonomiska brottslingar på detta sätt kommer undan med att inte betala skatt riskerar det skapa stora ringar på vattnet, inte minst sett till att viljan att betala skatt på allvar börjar undergrävas. En central aspekt av den ekonomiska brottsligheten är givetvis att de snedvrider konkurrensen på arbetsmarknaden och att det blir svårare att värna den svenska modellen med kollektivavtalade arbetsvillkor och löner. På ett individplan innebär ekobrotten också att människor hamnar i ett osäkert och otrött arbetsliv – utanför trygghetssystemen. Det är alltid de som har de svagaste och mest utsatta positionerna på arbetsmarknaden och i samhället som drabbas hårdast. Flera av de så kallade kontantbranscherna där ekobrott är överrepresenterade, sysselsätter många ungdomar och invandrare som har svårt att få fäste på arbetsmarknaden.

Dagens insatser i form av självsanering eller myndighetskontroll är bevisligen otillräckliga för att stoppa den svarta sektorns tillväxt. Ansvariga ekobrottsbekämpande myndigheter måste få avsevärt bättre redskap och ekonomiska förutsättningar. Exempel på förändringar

som borde övervägas för att motverka ekonomisk brottslighet är bestämmelser om månadsvis källskatts- och socialavgiftsredovisning på individnivå (till Skattemyndigheten), försök med schablonbeskattning inom branscher med omfattande kontanthandel. Det är också rimligt att företagare ska kunna visa registreringsbevis om ägarförhållanden och förteckning över anställda och att Skattemyndigheten ska kunna göra oanmälda besök och kontroller. En legitimationsskyldighet för arbetsgivare och deras anställda kan också vara en väg att gå för att komma åt problem med svartarbete, och här kan satsningen ID06 inom byggsektorn tjäna som ett gott exempel.

Effektiva insatser mot ekonomisk brottslighet är bevisat samhällsekonomiskt lönsamma samtidigt som de är nödvändiga för att upprätthålla konkurrensneutralitet och hög skattemoral. Vi som socialdemokrater har allt att vinna på att göra mer för att motarbeta den ekonomiska brottsligheten i samhället.

Vi föreslår att kongressen beslutar:

H52:1 att Socialdemokraterna ska ta fram ett förstärkt politiskt program för att motverka ekonomisk brottslighet.

Handels-Sossen

Stockholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H53:1, H54:1, H54:2, H55:1, H55:2, H55:3, H55:4, H55:5, H56:1, H57:1
(trafikbrott och andra trafikfrågor)

Motion H54:1–2 (Östersunds arbetarekommun) yrkar att arbeta för att påföljder vid överskridande av hastighetsgränser ändras från nu gällande fasta summor till dagsböter och att arbeta för en lagändring för påföljder vid överskridande av hastighetsgränser ändras, från nu gällande regler för ordningsbot till dagsböter. Motion H56:1 (Östersunds arbetarekommun) yrkar att lagstiftningen ändras så att myndigheter/Polisen ges möjlighet att beslagta bilen/fordonet från en som framfört densamma berusad. Motion H53:1 (Stockholms arbetarekommun) yrkar att ta bort taket när det gäller dagsböter. Motion H55:1–5 (Malmö arbetarekommun) yrkar att fordonet ska kunna tagas i beslag vid upprepade felparkeringsförseelser och hållas kvar tills skulderna betalats, att fordonet ska gå till försäljning om skulderna ej betalats inom en fastställd tid, att även ett fordon som är behäftigat med skuld till försäljaren ska kunna tas i beslag, att etablerade bilförsäljare underrättas om vilka åtgärder som kan komma i fråga om en köpare häftar i skuld samt att ett fordon ska kunna försälas och intäkten användas till att betala parkeringsavgifter. Eventuellt överskjutande belopp redovisas till fordonsägaren. Motion H57:1 (Askersund arbetarekommun) yrkar att vi ska omvandla bötessystemet, vi ska ha en grundsumma och sedan en procentsats som avgörs på hur mycket du tjänade föregående år.

Motionärerna vill införa dagsböter istället för som nu gäller, penningböter vid hastighetsöverträdelser. Ytterligare en motionär vill se en beräkningsgrund som syftar på inkomsten året innan. Den 1 oktober 2006 höjdes lägsta belopp för penningböter från 100 kronor till 200 kronor och högsta belopp för penningböter från 2 000 kronor till 4 000 kronor samt högsta belopp för gemensamt straff i penningböter från 5 000 kronor till 10 000 kronor. Vidare höjdes lägsta dagsbotsbelopp från 30 kronor till 50 kronor samt minsta bötesbelopp för dagsböter från 450 kronor till

750 kronor. Ändringarna motiverades bland annat med den ekonomiska utveckling som skett sedan år 1992, då bötesbeloppen senast ändrades. Partistyrelsen anser inte i dagsläget att det finns anledning att ytterligare skärpa straffen.

Tillgängligheten till alkohol i Europa har ökat mycket kraftigt sedan slutet av 1990-talet. Idag kan man föra in alkoholdrycker på ett helt annat sätt än tidigare från andra EU-länder. Samtidigt har även tillgängligheten i Sverige ökat. Systembolagets öppettider har förlängts, priser på vissa varor har sänkts och antalet krogar med utskänkningstillstånd har ökat. Mellan 1996 och 2005 ökade den genomsnittliga alkoholkonsumtionen från 8,0 till 10,2 liter ren alkohol per vuxen svensk.

Att alkoholkonsumtionen ökar är allvarligt från trafiksäkerhetssynpunkt. Beroende på mätning så visar studier på att mellan 13–30 procent av dem som omkommer i trafiken är påverkade av alkohol. Därför är det viktigt att det görs insatser i olika led för att förebygga och begränsa alkoholanvändandet. I trafiken måste vi visa att vi menar allvar med nollvisionen; ingen ska dö eller skadas allvarligt i trafiken.

Den förra socialdemokratiska regeringen hade långt framskridna planer på lagstiftning redan 2006 i en rad frågor som skulle tydliggöra att rattfylleri är oacceptabelt. Förslag innehöll några viktiga huvudpunkter som enkelt kan uttryckas, strängare straff och två helt nya brott – vållande till annans död vid fordonstrafik och vållande till kroppsskada eller sjukdom vid fordonstrafik. Den borgerliga regeringen drog emellertid tillbaka förslagen, som en av sina första åtgärder. Partistyrelsen menar att det behövs skärpt syn på alkohol och trafik. Särskilt när andra människor skadas på grund av rattfylleri. Vid upprepade återfall i rattfylleri måste det till kraftfulla åtgärder. Därför måste de som gång på gång riskerar livet på andra, kunna tas av polisen och hållas frihetsberövade under längre tid än nu. Partistyrelsen vill även framhålla att det inte tillräckligt med skärpt straff, det krävs även ökade insatser för vård och behandling.

I 7 § trafikbrottslagen föreskrivs att ett fordon som använts vid brott enligt lagen får förklaras förverkat om det behövs för att förebygga fortsatt sådan brottslighet och förverkande inte är oskäligt. I en statlig utredning från 2004 utreddes frågan om förverkandeparagrafen var tillräckligt effektiv. Vid genomgång av det material som inhämtats från polis- och åklagarmyndigheter framgick det att det i särklass största problemet med tillämpningen av 7 § trafikbrottslagen är "äganderättsfrågan". Svårigheter uppstår när det inte är registrerad ägare som gör sig skyldig till de trafikbrott som leder till att fordonet tas i beslag och yrkas förverkat. Utredningen drog slutsatsen att kretsen mot vilka ett förverkande kan ske är alltför snäv. En utvidgning av kretsen mot vilka ett förverkandeyrkande kan riktas skulle innebära att bestämmelsen i 7 § trafikbrottslagen kan användas i mycket större utsträckning och därmed verkligen förebygga trafikbrott. Trafikfarliga fordon som använts vid allvarliga trafikbrott och som hade lågt värde skulle i princip alltid förverkas oavsett vem det tillhör. Partistyrelsen inser att det innebär svårigheter med utökat förverkande, med hänsyn tagen till äganderättsfrågan. Samtidigt är det viktigt att verka kraftfullt mot alkohol- och drogonykterhet i trafiken. Särskilt då detta sker i en kombination med trafikfarliga fordon. Vid ett övervägande anser därför partistyrelsen att reglerna om förverkande i trafikbrottslagen bör ändras så att det blir lättare att förverka trafikfarliga fordon med lågt värde om de använts vid allvarliga trafikbrott.

På senare tid har problemen med så kallade bilmålvakter som ägare till fordon växt kraftigt. De så kallade bilmålvakterna orsakar stora kostnader och minskade intäkter för staten av trängselskatt, fordonsskatt och parkeringsavgifter. I Kronofor-

gemyndighetens register finns till exempel knappt 100 gäldenärer med skulder för trängselskatt som överstiger 100 000 kronor, drygt 100 gäldenärer med skulder för fordonsskatt som överstiger 100 000 kronor samt cirka 650 gäldenärer med skulder för parkeringsanmärkningar som överstiger 100 000 kronor. Genom registreringen av fordonet på en målvakt undviker fordonets verkliga ägare betalningsansvaret för skatter och avgifter som är kopplade till fordonet vilka i stället påförs bilmålvakten som i regel saknar utmätningsbara tillgångar. Partistyrelsen anser att bilmålvakterna måste stoppas och att det krävs lagstiftning som innebär att användningen av bilmålvakter hindras. Hur lagstiftningen ska se ut vill partistyrelsen emellertid inte binda sig för.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionerna H53:1, H54:1, H54:2, H57:1,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H55:1, H55:2, H55:3, H55:4, H55:5, H56:1.

Motion H53 Stockholms arbetarekommun

Dagsböter

I dag gäller att för lindrigare brott kan man dömas till böter i stället för fängelse och det är ett bra system i grunden. Det lägsta antalet är 30 dagar och som högst 150 dagar beroende på brottets svårighetsgrad.

Det lägsta beloppet är 50 kronor och det högsta beloppet är 1 000 kronor. Det finns ett uträkningssystem som är bra. Om personen som döms har en årsinkomst på 200 000 kronor efter diverse avdrag så blir dagsboten 200 kronor. Om du istället har en inkomst som överstiger 1 000 000 behöver den personen aldrig betala mer än 1 000 kronor oavsett inkomst.

Detta är ett hot mot rättssäkerheten där man pratar om likhet inför lagen.

Vi föreslår partikongressen besluta:

H53:1 att ta bort taket när det gäller dagsböter.

SEKO-sossen

Stockholms arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H54 Östersunds arbetarekommun

Dagsböter vid fortkörning

För en tid sedan fick vi ytterligare ett antal hastighetsskyltar utefter våra vägar. Enligt min uppfattning finns nu för många olika intervaller. Enligt Vägverket ska den högsta tillåtna hastighet som står på skyltarna kännas naturliga för oss bilister. Det gör det inte nu, tycker jag. Den här motionen handlar i huvudsak inte om antal skyltar utan om det orättvisa i de påföljder som finns, eller böter om man så vill, när man överskrider gällande hastighet. Jag har noterat när jag är ute på vägarna, att när jag blir omkörd av någon så är det i de flesta fall en snyggare, större, nyare och dyrare än den bil jag färdas i.

Jag har inte reflekterat så mycket över det förrän för en tid sedan.

I ett sammanhang hörde jag några diskutera hur lång tid de hade använt från att ta sig

från en ort till en annan. Jag gjorde en huvudräkning och kom fram till att den tid som diskuterades var omöjlig, om man hållit högsta tillåtna hastighet. Den storlek på böterna vid överskridande av högsta tillåtna hastighet brydde de sig inte om, de var/är så låga. Så resonerar många med höga löner.

Slutsatsen är enkel. Det är vi vanligt folk som ska följa de regler som gäller efter våra vägar, många av de högavlönade/rika struntar totalt i dem. Detta gjorde mig heligt för

I Finland har de ett annat system. Hittade en artikel som handlade om en svensk bilförare som åkte fast för fortkörning i Finland, och fick böta 190 000 kronor. Där är storleken på böter för fortkörning helt knuten till inkomsten. Orsaken till att de har detta system är att det ska kännas lika för alla om man inte följer de hastighetsbestämmelser som finns. Jag tycker att systemet de har i Finland är mycket bra och framförallt rättvist. För mig "svider det i skinnen" när jag får böta 2 000 kronor för fortkörning, för Carola skulle samma fortkörning behöva kosta 200 000 kr, för att det skulle "svida i hennes skinn".

Vi föreslår därför kongressen besluta:

H54:1 att arbeta för att påföljder vid överskridande av hastighetsgränser ändras från nu gällande fasta summor till dagsböter,

H54:2 att arbeta för en lagändring för påföljder vid överskridande av hastighetsgränser ändras, från nu gällande regler för ordningsbot till dagsböter.

Tord Andnor

Östersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H55

Malmö arbetarekommun

Indrivning av felparkeringsavgifter

Då och då får vi genom massmedia vetskap om hur en del personer samlat på sig många felparkeringsavgifter uppgående till stora belopp och struntat i att betala dessa. Enligt min uppfattning bör myndigheterna ha möjlighet att ta till kraftfullare åtgärder för att komma till rätta med problemet.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag:

H55:1 att fordonet ska kunna tagas i beslag vid upprepade felparkeringsförseelser och hållas kvar tills skulderna betalats,

H55:2 att fordonet ska gå till försäljning om skulderna ej betalats inom en fastställd tid,

H55:3 att även ett fordon som är behäftigat med skuld till försäljaren ska kunna tagas i beslag,

H55:4 att etablerade bilförsäljare underrättas om vilka åtgärder som kan komma i fråga om en köpare häftar i skuld,

H55:5 att ett fordon ska kunna försälas och intäkten användas till att betala parkeringsavgifter. Eventuellt överskjutande belopp redovisas till fordonsägaren.

Allan Lind partimedlem

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H56

Östersunds arbetarekommun

Lagstifta om beslagtagande av bil från berusad förare

Ulf Lungström väcktes halv fyra på morgonen. En polis gav beskedet att hans 18-åriga dotter Mathilda var död. Hon hade varit ute och kört bil, en annan bil kom emot henne och hennes kamrater på fel sida av vägen. Krocken blev våldsam. Mathilda dog direkt. Föraren av bilen som körde på fel sida av vägen var berusad. Han sade i polisförhören att han inte mindes något från olyckan. Den berusade föraren hade tidigare dömts för flera brott, relaterade till bilkörning, grovt rattfylleri, rattfylleri, olovlig körning och fortkörning.

Om detta läste jag i en av våra tidningar i maj 2008, det var inte första gången jag läste något liknande, tvärtom, det är tyvärr vanligt. Jag tänkte omgående att ”nä nu måste jag försöka göra något för att påverka att detta får en lösning. Jag kom ganska snart fram till att rätta vägen är en motion till vår partikongress.

Efter att den berusade föraren avtjänat sitt straff ansökte han om att få tillbaka sitt körkort vilket avslogs av Länsstyrelsen. Bilen som han körde på flickan med var kvar i hans ägo. Att vissa gång efter annan kör bil berusad är ett av många problem som orsakas av alkohol. Detta problem måste samhället, det allmänna ta på större allvar. Den lagstiftning som finns måste ändras så att det blir möjligt att åtminstone beslagta fordon från rattfyllerister som gång efter gång kör berusade och i många fall skadar andra ibland med dödlig utgång. Alla vet att bilen är ett dödligt vapen i händerna på en berusad.

Att beslagta en berusad förars bil trodde jag var väldigt enkelt, jag trodde också att så skedde men fick lära annat när jag läste om ovanstående olycka.

Lagstiftningen är för mig ganska svårbegriplig. Enligt den får Polisen beslagta ett fordon om fordonets värde är lägre än förhållande till brottet. Detta betyder att en fordonsägare med en dyr bil kan få behålla densamma men en person med billigare bil kan få den beslagtagen, för likvärdigt brott.

Konsekvenserna av detta är att människor som i detta fall har råd med en dyrare bil klarar sig undan samhällets möjligheter att beivra ett allvarligt trafikbrott.

Lagstiftaren, det vill säga Sveriges Riksdag måste se till att detta problem löses.

Jag föreslår:

H56:1 att lagstiftningen ändras så att myndigheter/polisen ges möjlighet att beslagta bilen/fordonet från en som framfört densamma berusad.

Tord Andnor

Östersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H57

Askersunds arbetarekommun

Trafikböter baserade på procent

Sverige har alltid valt att arbeta för att informera och förebygga mot brott istället för att satsa på en hårdare straff taktik, men inom vissa områden har böter visat sig vara en bra metod att tillämpa.

Inom trafiken har vi länge diskuterat höjda böter och successivt också höjt böterna. Det som dock har visat sig är att i detta klassamhälle kan en p-bot eller en fortkörningsböter hos en familj vara en ekonomisk katastrof medan i en annan en mindre shoppingruna.

Vi bör stå för att det ska ”svida” lika mycket för vem som än får böter. Genom att ha en grundsumma och sedan lägga på en viss procent av personens inkomst borde vi

kunna få alla att känna att bötesystemet slår mot dem, detta skulle leda till en rättvisare samhällsbild samt att alla klasser följer de regler som vi gemensamt satt upp!

Procent på inkomst slår lika hårt emot alla.

Jag föreslår:

H57:1 att vi ska omvandla bötesystemet, vi ska ha en grundsumma och sedan en procentsats som avgörs på hur mycket du tjänade föregående år.

Martin Öberg, Varberg

Askersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Hela Sverige

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H58:1, H58:2, H58:3, H59:1, H59:2, H59:3, H60:1, H60:2, H60:3, H61:1, H61:2, H61:3, H62:1, H62:2, H62:3, H63:1, H63:2, H63:3, H64:1, H64:2, H64:3, H64:4, H64:5 (regionfrågan)

I motion H58:1 (Sörmlands partidistrikt), H59:1 (Stockholms läns partidistrikt), H60:1 (Uppsala läns partidistrikt), H61:1 (Västmanlands partidistrikt), H62:1 (Örebro läns partidistrikt) och H63:1 (Östergötlands partidistrikt) yrkas att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter. I motion H58:2 (Sörmlands partidistrikt), H59:2 (Stockholms läns partidistrikt), H60:2 (Uppsala läns partidistrikt), H61:2 (Västmanlands partidistrikt), H62:2 (Örebro läns partidistrikt) och H63:2 (Östergötlands partidistrikt) yrkas att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning. I motion H58:3 (Sörmlands partidistrikt), H59:3 (Stockholms läns partidistrikt), H60:3 (Uppsala läns partidistrikt), H61:3 (Västmanlands partidistrikt), H62:3 (Örebro läns partidistrikt) och H63:3 (Östergötlands partidistrikt) yrkas att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning. I motion H64:1 (Lunds arbetarekommun) yrkas att den övergripande målsättningen vid regionbildningar är att underlätta det folkliga inflytandet över utvecklingen i respektive region. I motion H64:2 (Lunds arbetarekommun) yrkas att alla regionbildningar ska utgå från målsättningen att medborgarna ska känna en naturlig anknytning och tydlig samhörighet med de nya regioner som avses bildas. I motion H64:3 (Lunds arbetarekommun) yrkas att regioner liksom kommuner, kan vara olika stora befolkningsmässigt. Vissa frågor kan även i framtiden behöva ske i samverkan och institutionaliserat samarbete mellan olika regioner. I motion H64:4 (Lunds arbetarekommun) yrkas att inför eventuellt beslut om regionbildningar som innebär förändringar av nuvarande läns- och landskapsgränser ska tydliga underlag och analyser, där för- och nackdelar med olika alternativ redovisas. I motion H64:5 (Lunds arbetarekommun) föreslås att inför alla eventuella beslut om bildandet av regioner, som förändrar av nuvarande läns- och landskapsgränser föregås av en nära dialog med berörda medborgare.

Ansvarskommitténs förslag till reformerad samhällsorganisation bygger på principen att Sverige är en enhetsstat med stark lokal och regional förankring manifesterat genom beskattningsrätt för direktvalda beslutande fullmäktigeförsamlingar. Målet för samhällsorganen är att skapa likvärdiga levnadsvillkor och möjligheter för alla människor i hela landet. Regering och riksdag måste ha det övergripande ansvaret för den politik som förs.

Hälso- och sjukvården är av vital betydelsen för alla människor i livets olika skeden. Den är mycket resurskrävande. Den mer specialiserade sjukvården behöver ett stort underlag för att kunna vara effektiv och tillgodogöra sig nya forskningsresultat. Detta är ett av skälen för en regionreform. Ytterligare motiv för en sådan reform rör arbetsmarknadens utveckling och tillväxtens förutsättningar.

Kommuner och landsting har under senare år alltmer engagerats i det regionala utvecklingsarbetet. För att nå maximal kraft – som kan bidra till den nödvändiga resursökning som krävs för att fullt ut klara samhällets åtaganden – bör de nya och större regionerna ges ett samlat ansvar för regional utveckling.

En reformerad samhällsorganisation kräver givetvis också en förändring av statsförvaltningens organisation och egen verksamhet. För att nå åsyftad effekt av reformen måste nya regionkommuner kopplas till ändrad statlig organisation. Nu är den statliga regionala organisationen dåligt samordnad och anpassad till den regionala nivån. Huvudlinjen måste i fortsättningen vara att de statliga verksamheternas regionala organisation bättre svarar upp mot de nya regionkommunernas geografi. Staten måste också få bättre möjligheter att medverka och stödja utformningen av regionala utvecklingsstrategierna och fatta beslut om nationella prioriteringar mellan statliga verksamheter som högre utbildning, forskning, arbetsmarknad och infrastruktursatsningar. Offentlig tillsyn ska i princip vara ett statligt ansvar. Länsstyrelsernas roll som regeringens instrument för uppföljning och utvärdering av offentliga verksamheter ska stärkas liksom dess möjligheter att ta fram regionala och tvärssektoriella underlag för nationella prioriteringar.

Ansvarskommittén betonade vikten av att en ny regional organisation måste förankras genom att få växa fram under samtal mellan berörda parter. Staten har givetvis ett ansvar för att alla människor i alla delar av landet tillförsäkras en god välfärd på jämlika villkor. Regionkommunerna måste ha förutsättningar att kunna svara mot uppgifterna och åtagandena.

Medborgarnas möjligheter till påverkan, insyn och kontroll är fundamentala för demokratin. Förtroendet för de nya regionkommunerna kan stärkas genom att dessa ges en decentraliserad struktur, som ger förutsättningar för att befolkningen i regionens alla delar ska kunna känna närhet och utöva inflytande.

Sverige har nu två fungerande regioner, som tillskapats genom försökslagstiftning. Den upphör att gälla i och med denna mandatperiods utgång. Riksdagen måste fatta de beslut om en reformerad samhällsorganisation som krävs för att dessa två regioner ska permanentas och ytterligare regioner ska kunna bildas i samband med allmänna valen 2010. De delar av landet som behöver längre tid på sig kan bilda regioner 2014. Partistyrelsen menar därför att den borgerliga regeringen snarast måste se till att ta sitt ansvar för helheten och för att förändringar av statens egen verksamhet inleds. Denna fråga, liksom övriga principer och riktlinjer som anges i detta yttrande, bör vår riksdagsgrupp få i uppdrag att verka för.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

Kongressen beslutar ge riksdagsgruppen i uppdrag att verka för att regionindelningsprocessen följer de principer och riktlinjer som anges i partistyrelsens utlåtande.

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H58:1, H58:2, H58:3, H59:1, H59:2, H59:3, H60:1, H60:2, H60:3, H61:1, H61:2, H61:3, H62:1, H62:2, H62:3, H63:1, H63:2, H63:3, H64:1, H64:2, H64:3, H64:4, H64:5.

Motion H58 Södermanlands partidistrikt

Regional utvecklingskraft och statens ansvar

Sverige står inför stora utmaningar. Det handlar om den nuvarande jobb- och välfärdskrisen, men också mer långsiktiga så som hur vi ska stärka vår konkurrenskraft och därmed välfärden i en globaliserad omvärld

Ansvarskommittén pekade i sin rapport på fyra förutsättningar för att hantera de långsiktiga utmaningar vi står inför.

- utvecklingskraft (förmåga till utveckling och förnyelse),
- ett ökat medskapande,
- helhetssyn och minskad sektorisering, samt
- ökad tydlighet i ansvars- och uppgiftsfördelningen.

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. Två tidigare partikongressen har tagit ställning för att en tydlig regional nivå med beskattningsrätt ska ersätta de nuvarande landstingen.

En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som svarat på ansvarskommitténs förslag är huvudsakligen positiva till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling, enligt kommitténs förslag.

Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner. Detta har partikongressen tidigare redan uttalat, vilket innebär att vi inte avser att utveckla resonemanget ytterligare i motionen.

Staten, riksdag och regering, styr och ska styra riket. För att uppnå en rimlig balans mellan den nationella och regionala nivån krävs att den regionala strukturen inte är alltför splittrad. Över tid är det inte möjligt att några regioner i delar av landet får fortsätta att utvecklas – medan resten inte får samma möjligheter. Vi eftersträvar inte någon exakt likformighet, utan önskar strukturer med tydlighet och balans mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna. I dagens läge råder omfattande ojämlikhet när det gäller möjligheterna till utvecklingskraft och på så sätt garantera medborgarna en god välfärd. Det gäller såväl regionernas storlek som ekonomiska och andra viktiga förutsättningar. Denna situation är inte förenlig med de socialdemokratiska värderingarna om rättvisa och jämlikhet. En framtida regionindelning måste säkerställa likvärdiga förhållanden över hela landet, vilket dock inte ska tolkas som likriktning.

I Ansvarskommitténs betänkande beskrivs på ett genomtänkt sätt, nödvändigheten att även statens egen verksamhet anpassas till den övriga samhällsindelningen. Jämfört med den nationella och den lokala nivån är den i dag oöverskådlig och splittrad, med ett stort antal aktörer med oklara och ofta överlappande uppgifter och en regionindelning som skiftar från sektor till sektor och som ytterligare försvårar samordning. Samtidigt har behovet av en fungerande regional nivå ökat, som ett sätt att åstadkomma ett tvärsektorielt och territoriellt baserat arbetssätt.

Vårt land är mitt uppe i processen kring en ny regional indelning. Det är en process som haltar betänkligt och saknar styrning. Ambitionen från oss alla är självklart att nya regioner ska växa fram underifrån och utifrån regionala önskemål. Allt annat riskerar legitimiteten för såväl process som resultatet. Däremot kan inte arbetet fortsätta på den inslagna vägen. Att staten backar undan innebär såväl svåra slitningar som omfattande risker. Den största risken om den nuvarande processen får fortskrida är att någon del av landet, ett eller flera län, lämnas vid sidan av. Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar och blir en aktiv part i arbetet med nya regioner.

Med anledning av vad som i motionen ovan anförts föreslås partikongressen besluta att uppdra till partistyrelsen:

- H58:1 att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter,
H58:2 att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning,
H58:3 att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning.

Sörmlands partidistrikt

Motion H59 Stockholms läns partidistrikt

Regional utvecklingskraft och statens ansvar

Sverige står inför stora utmaningar. Det handlar om den nuvarande jobb- och välfärdskrisen, men också mer långsiktiga så som hur vi ska stärka vår konkurrenskraft och därmed välfärden i en globaliserad omvärld

Ansvarskommittén pekade i sin rapport på fyra förutsättningar för att hantera de långsiktiga utmaningar vi står inför.

- utvecklingskraft (förmåga till utveckling och förnyelse),
- ett ökat medskapande,
- helhetssyn och minskad sektorisering, samt
- ökad tydlighet i ansvars- och uppgiftsfördelningen.

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. Två tidigare partikongressen har tagit ställning för att en tydlig regional nivå med beskattningsrätt ska ersätta de nuvarande landstingen.

En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som svarat på ansvarskommitténs förslag är huvudsakligen positiva till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling, enligt kommitténs förslag.

Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner. Detta har partikongressen tidigare redan uttalat, vilket innebär att vi inte avser att utveckla resonemanget ytterligare i motionen.

Staten, riksdag och regering, styr och ska styra riket. För att uppnå en rimlig balans mellan den nationella och regionala nivån krävs att den regionala strukturen inte är alltför splittrad. Över tid är det inte möjligt att några regioner i delar av landet får fortsätta att utvecklas – medan resten inte får samma möjligheter. Vi eftersträvar inte någon exakt likformighet, utan önskar strukturer med tydlighet och balans mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna. I dagens läge råder omfattande ojämlikhet när det gäller möjligheterna till utvecklingskraft och på så sätt garantera medborgarna en god välfärd. Det gäller såväl regionernas storlek som ekonomiska och andra viktiga förutsättningar. Denna situation är inte förenlig med de socialdemokratiska värderingarna om rättvisa och jämlikhet. En framtida regionindelning måste säkerställa likvärdiga förhållanden över hela landet, vilket dock inte ska tolkas som likriktning.

I Ansvarskommitténs betänkande beskrivs på ett genomtänkt sätt, nödvändigheten att även statens egen verksamhet anpassas till den övriga samhällsindelningen. Jämfört med den nationella och den lokala nivån är den i dag oöverskådlig och splittrad, med ett

stort antal aktörer med oklara och ofta överlappande uppgifter och en regionindelning som skiftar från sektor till sektor och som ytterligare försvårar samordning. Samtidigt har behovet av en fungerande regional nivå ökat, som ett sätt att åstadkomma ett tvärsektorielt och territoriellt baserat arbetssätt.

Vårt land är mitt uppe i processen kring en ny regional indelning. Det är en process som haltar betänkligt och saknar styrning. Ambitionen från oss alla är självklart att nya regioner ska växa fram underifrån och utifrån regionala önskemål. Allt annat riskerar legitimiteten för såväl process som resultatet. Däremot kan inte arbetet fortsätta på den inslagna vägen. Att staten backar undan innebär såväl svåra slitningar som omfattande risker. Den största risken om den nuvarande processen får fortskrida är att någon del av landet, ett eller flera län, lämnas vid sidan av. Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar och blir en aktiv part i arbetet med nya regioner.

Med anledning av vad som i motionen ovan anförts föreslås partikongressen besluta att uppdra till partistyrelsen:

- H59:1 att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter,
- H59:2 att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning,
- H59:3 att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning.

Stockholms läns partidistrikt

Motion H60

Uppsala läns partidistrikt

Regional utvecklingskraft och statens ansvar

Sverige står inför stora utmaningar. Det handlar om den nuvarande jobb- och välfärds-krisen, men också mer långsiktiga så som hur vi ska stärka vår konkurrenskraft och därmed välfärden i en globaliserad omvärld.

Ansvarskommittén pekade i sin rapport på fyra förutsättningar för att hantera de långsiktiga utmaningar vi står inför.

- utvecklingskraft (förmåga till utveckling och förnyelse),
- ett ökat medskapande,
- helhetssyn och minskad sektorisering, samt
- ökad tydlighet i ansvars- och uppgiftsfördelningen.

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. Två tidigare partikongressen har tagit ställning för att en tydlig regional nivå med beskattningsrätt ska ersätta de nuvarande landstingen.

En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som svarat på ansvarskommitténs förslag är huvudsakligen positiva till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling, enligt kommitténs förslag.

Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner. Detta har partikongressen tidigare redan uttalat, vilket innebär att vi inte avser att utveckla resonemanget ytterligare i motionen.

Staten, riksdag och regering, styr och ska styra riket. För att uppnå en rimlig balans

mellan den nationella och regionala nivån krävs att den regionala strukturen inte är alltför splittrad. Över tid är det inte möjligt att några regioner i delar av landet får fortsätta att utvecklas – medan resten inte får samma möjligheter. Vi eftersträvar inte någon exakt likformighet, utan önskar strukturer med tydlighet och balans mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna. I dagens läge råder omfattande ojämlikhet när det gäller möjligheterna till utvecklingskraft och på så sätt garantera medborgarna en god välfärd. Det gäller såväl regionernas storlek som ekonomiska och andra viktiga förutsättningar. Denna situation är inte förenlig med de socialdemokratiska värderingarna om rättvisa och jämlikhet. En framtida regionindelning måste säkerställa likvärdiga förhållanden över hela landet, vilket dock inte ska tolkas som likriktning.

I Ansvarskommitténs betänkande beskrivs på ett genomtänkt sätt, nödvändigheten att även statens egen verksamhet anpassas till den övriga samhällsindelningen. Jämfört med den nationella och den lokala nivån är den i dag oöverskådlig och splittrad, med ett stort antal aktörer med oklara och ofta överlappande uppgifter och en regionindelning som skiftar från sektor till sektor och som ytterligare försvårar samordning. Samtidigt har behovet av en fungerande regional nivå ökat, som ett sätt att åstadkomma ett tvärsektorielt och territoriellt baserat arbetssätt.

Vårt land är mitt uppe i processen kring en ny regional indelning. Det är en process som haltar betänkligt och saknar styrning. Ambitionen från oss alla är självklart att nya regioner ska växa fram underifrån och utifrån regionala önskemål. Allt annat riskerar legitimiteten för såväl process som resultatet. Däremot kan inte arbetet fortsätta på den inslagna vägen. Att staten backar undan innebär såväl svåra slitningar som omfattande risker. Den största risken om den nuvarande processen får fortskrida är att någon del av landet, ett eller flera län, lämnas vid sidan av. Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar och blir en aktiv part i arbetet med nya regioner.

Med anledning av vad som i motionen ovan anförts föreslås partikongressen besluta att uppdra till partistyrelsen:

- H60:1 att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter,
- H60:2 att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning,
- H60:3 att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning.

Uppsala läns partidistrikt

Motion H61 Västmanlands partidistrikt

Regional utvecklingskraft och statens ansvar

Sverige står inför stora utmaningar. Det handlar om den nuvarande jobb- och välfärdskrisen, men också mer långsiktiga så som hur vi ska stärka vår konkurrenskraft och därmed välfärden i en globaliserad omvärld.

Ansvarskommittén pekade i sin rapport på fyra förutsättningar för att hantera de långsiktiga utmaningar vi står inför.

- utvecklingskraft (förmåga till utveckling och förnyelse),
- ett ökat medskapande,
- helhetssyn och minskad sektorisering, samt
- ökad tydlighet i ansvars- och uppgiftsfördelningen.

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. Två tidigare partikongressen har tagit ställning för att en tydlig regional nivå med beskattningsrätt ska ersätta de nuvarande landstingen.

En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som svarat på ansvarskommitténs förslag är huvudsakligen positiva till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling, enligt kommitténs förslag.

Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner. Detta har partikongressen tidigare redan uttalat, vilket innebär att vi inte avser att utveckla resonemanget ytterligare i motionen.

Staten, riksdag och regering, styr och ska styra riket. För att uppnå en rimlig balans mellan den nationella och regionala nivån krävs att den regionala strukturen inte är alltför splittrad. Över tid är det inte möjligt att några regioner i delar av landet får fortsätta att utvecklas – medan resten inte får samma möjligheter. Vi eftersträvar inte någon exakt likformighet, utan önskar strukturer med tydlighet och balans mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna. I dagens läge råder omfattande ojämlikhet när det gäller möjligheterna till utvecklingskraft och på så sätt garantera medborgarna en god välfärd. Det gäller såväl regionernas storlek som ekonomiska och andra viktiga förutsättningar. Denna situation är inte förenlig med de socialdemokratiska värderingarna om rättvisa och jämlikhet. En framtida regionindelning måste säkerställa likvärdiga förhållanden över hela landet, vilket dock inte ska tolkas som likriktning.

I Ansvarskommitténs betänkande beskrivs på ett genomtänkt sätt, nödvändigheten att även statens egen verksamhet anpassas till den övriga samhällsindelningen. Jämfört med den nationella och den lokala nivån är den i dag oöverskådlig och splittrad, med ett stort antal aktörer med oklara och ofta överlappande uppgifter och en regionindelning som skiftar från sektor till sektor och som ytterligare försvårar samordning. Samtidigt har behovet av en fungerande regional nivå ökat, som ett sätt att åstadkomma ett tvärsektoriellt och territoriellt baserat arbetssätt.

Vårt land är mitt uppe i processen kring en ny regional indelning. Det är en process som haltar betänkligt och saknar styrning. Ambitionen från oss alla är självklart att nya regioner ska växa fram underifrån och utifrån regionala önskemål. Allt annat riskerar legitimiteten för såväl process som resultatet. Däremot kan inte arbetet fortsätta på den inslagna vägen. Att staten backar undan innebär såväl svåra slitningar som omfattande risker. Den största risken om den nuvarande processen får fortskrida är att någon del av landet, ett eller flera län, lämnas vid sidan av. Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar och blir en aktiv part i arbetet med nya regioner.

Med anledning av vad som i motionen ovan anförts föreslås partikongressen besluta att uppdra till partistyrelsen:

H61:1 att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter,

H61:2 att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning,

H61:3 att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning.

Västmanlands partidistrikt

Motion H62

Örebro läns partidistrikt

Regional utvecklingskraft och statens ansvar

Sverige står inför stora utmaningar. Det handlar om den nuvarande jobb- och välfärdskrisen, men också mer långsiktiga så som hur vi ska stärka vår konkurrenskraft och därmed välfärden i en globaliserad omvärld.

Ansvarskommittén pekade i sin rapport på fyra förutsättningar för att hantera de långsiktiga utmaningar vi står inför.

- utvecklingskraft (förmåga till utveckling och förnyelse),
- ett ökat medskapande,
- helhetssyn och minskad sektorisering, samt
- ökad tydlighet i ansvars- och uppgiftsfördelningen.

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. Två tidigare partikongressen har tagit ställning för att en tydlig regional nivå med beskattningsrätt ska ersätta de nuvarande landstingen.

En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som svarat på ansvarskommitténs förslag är huvudsakligen positiva till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling, enligt kommitténs förslag.

Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner. Detta har partikongressen tidigare redan uttalat, vilket innebär att vi inte avser att utveckla resonemanget ytterligare i motionen.

Staten, riksdag och regering, styr och ska styra riket. För att uppnå en rimlig balans mellan den nationella och regionala nivån krävs att den regionala strukturen inte är alltför splittrad. Över tid är det inte möjligt att några regioner i delar av landet får fortsätta att utvecklas – medan resten inte får samma möjligheter. Vi eftersträvar inte någon exakt likformighet, utan önskar strukturer med tydlighet och balans mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna. I dagens läge råder omfattande ojämlikhet när det gäller möjligheterna till utvecklingskraft och på så sätt garantera medborgarna en god välfärd. Det gäller såväl regionernas storlek som ekonomiska och andra viktiga förutsättningar. Denna situation är inte förenlig med de socialdemokratiska värderingarna om rättvisa och jämlikhet. En framtida regionindelning måste säkerställa likvärdiga förhållanden över hela landet, vilket dock inte ska tolkas som likriktning.

I Ansvarskommitténs betänkande beskrivs på ett genomtänkt sätt, nödvändigheten att även statens egen verksamhet anpassas till den övriga samhällsindelningen. Jämfört med den nationella och den lokala nivån är den i dag oöverskådlig och splittrad, med ett stort antal aktörer med oklara och ofta överlappande uppgifter och en regionindelning som skiftar från sektor till sektor och som ytterligare försvårar samordning. Samtidigt har behovet av en fungerande regional nivå ökat, som ett sätt att åstadkomma ett tvärsektorielt och territoriellt baserat arbetssätt.

Vårt land är mitt uppe i processen kring en ny regional indelning. Det är en process som haltar betänkligt och saknar styrning. Ambitionen från oss alla är självklart att nya regioner ska växa fram underifrån och utifrån regionala önskemål. Allt annat riskerar legitimiteten för såväl process som resultatet. Däremot kan inte arbetet fortsätta på den inslagna vägen. Att staten backar undan innebär såväl svåra slitningar som omfattande

risker. Den största risken om den nuvarande processen får fortskrida är att någon del av landet, ett eller flera län, lämnas vid sidan av. Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar och blir en aktiv part i arbetet med nya regioner.

Med anledning av vad som i motionen ovan anförts föreslås partikongressen besluta att uppdra till partistyrelsen:

- H62:1 att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter,
H62:2 att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning,
H62:3 att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning.

Örebro läns partidistrikt

Motion H63 Östergötlands partidistrikt

Regional utvecklingskraft och statens ansvar

Sverige står inför stora utmaningar. Det handlar om den nuvarande jobb- och välfärdskrisen, men också mer långsiktiga så som hur vi ska stärka vår konkurrenskraft och därmed välfärden i en globaliserad omvärld.

Ansvarskommittén pekade i sin rapport på fyra förutsättningar för att hantera de långsiktiga utmaningar vi står inför.

- utvecklingskraft (förmåga till utveckling och förnyelse),
- ett ökat medskapande,
- helhetssyn och minskad sektorisering, samt
- ökad tydlighet i ansvars- och uppgiftsfördelningen.

Regionfrågan har diskuterats och utretts sedan 1960-talet. Det har varit en lång rad statliga utredningar och propositioner och ännu fler regionala och lokala utredningar. Två tidigare partikongressen har tagit ställning för att en tydlig regional nivå med beskattningsrätt ska ersätta de nuvarande landstingen.

En mycket stor majoritet, omkring 90 procent av de omkring 300 instanser som svarat på ansvarskommitténs förslag är huvudsakligen positiva till att inrätta direktvalda regionkommuner med beskattningsrätt och ansvar för hälso- och sjukvård samt regional utveckling, enligt kommitténs förslag.

Såväl regional utveckling och hälso- och sjukvård som en bättre samordnad stat på regional nivå kräver väsentligt färre och mer jämnstora län och regionkommuner. Detta har partikongressen tidigare redan uttalat, vilket innebär att vi inte avser att utveckla resonemanget ytterligare i motionen.

Staten, riksdag och regering, styr och ska styra riket. För att uppnå en rimlig balans mellan den nationella och regionala nivån krävs att den regionala strukturen inte är alltför splittrad. Över tid är det inte möjligt att några regioner i delar av landet får fortsätta att utvecklas – medan resten inte får samma möjligheter. Vi eftersträvar inte någon exakt likformighet, utan önskar strukturer med tydlighet och balans mellan de nationella, regionala och lokala nivåerna. I dagens läge råder omfattande ojämlikhet när det gäller möjligheterna till utvecklingskraft och på så sätt garantera medborgarna en god välfärd. Det gäller såväl regionernas storlek som ekonomiska och andra viktiga förutsättningar. Denna situation är inte förenlig med de socialdemokratiska värderingarna om rättvisa och

jämlikhet. En framtida regionindelning måste säkerställa likvärdiga förhållanden över hela landet, vilket dock inte ska tolkas som likriktning.

I Ansvarskommitténs betänkande beskrivs på ett genomtänkt sätt, nödvändigheten att även statens egen verksamhet anpassas till den övriga samhällsindelningen. Jämfört med den nationella och den lokala nivån är den i dag oöverskådlig och splittrad, med ett stort antal aktörer med oklara och ofta överlappande uppgifter och en regionindelning som skiftar från sektor till sektor och som ytterligare försvårar samordning. Samtidigt har behovet av en fungerande regional nivå ökat, som ett sätt att åstadkomma ett tvärsektorielt och territoriellt baserat arbetssätt.

Vårt land är mitt uppe i processen kring en ny regional indelning. Det är en process som haltar betänkligt och saknar styrning. Ambitionen från oss alla är självklart att nya regioner ska växa fram underifrån och utifrån regionala önskemål. Allt annat riskerar legitimiteten för såväl process som resultatet. Däremot kan inte arbetet fortsätta på den inslagna vägen. Att staten backar undan innebär såväl svåra slitningar som omfattande risker. Den största risken om den nuvarande processen får fortskrida är att någon del av landet, ett eller flera län, lämnas vid sidan av. Det är nödvändigt att staten tar sitt ansvar och blir en aktiv part i arbetet med nya regioner.

Med anledning av vad som i motionen ovan anförts föreslås partikongressen besluta att uppdra till partistyrelsen:

- H63:1 att verka för en regional indelning som ger hela landet likvärdiga möjligheter,
- H63:2 att verka för att statens egen verksamhet och organisation anpassas till en ny regional samhällsindelning,
- H63:3 att verka för att staten tar ett övergripande och slutgiltigt ansvar för processen kring en ny regional samhällsindelning.

Östergötlands partidistrikt

Motion H64

Lunds arbetarekommun

Utveckla nya regioner i nära dialog med medborgarna

”Demokrati måste utövas på många vägar och flera plan. Socialdemokratin strävar efter en samhällelig ordning, där människor som medborgare och individer kan påverka både utvecklingen i stort och samhällsarbetet i vardagen” (ur inledningen av vårt partiprogram).

Det är självklart viktigt att underlätta människors engagemang, delaktighet och deltagande i den politiska processen. Subsidiaritetsprincipen, det vill säga att besluten fattas på lägsta möjliga nivå, ger medborgarna möjlighet till närhet och överblick när det gäller de beslut som fattas, samtidigt som det ger en realistisk möjlighet till kontakt och dialog med beslutsfattarna. De områden som omfattas av politiska beslut måste samtidigt vara tillräckligt stora för att möjliggöra att verksamheten kan bedrivas rationellt och effektivt, och kunna tillmötesgå de behov som medborgarna har och den service som man kräver.

Lokala frågor bör beslutas i kommunerna eller i vissa fall kommundelsnämnder eller motsvarande. Frågor som sträcker över områden som rör många kommuner, behandlas oftast bäst på ett regionalt plan, där man har såväl överblick som närhet. Andra frågor beslutas bäst på nationell nivå och i andra fall på EU-nivå eller inom FN. Regionala självstyret handlar i huvudsak om en utveckling av demokratin, men också om att besluten blir bättre anpassade till de olika förhållanden som gäller i skilda delar av Sverige.

Allt fler frågor som berör människors vardag finns på det regionala planet. Människors

rörlighet ökar när det gäller arbete, utbildning och fritid. I dag rör sig människorna över betydligt större områden än man gjorde för 20–30 år sedan. Man bor i en kommun, jobbar i en annan, barnen kanske går på utbildning i en tredje, man tillbringar delar av fritiden i en fjärde och så vidare. Många beslut måste därför ses i ett större perspektiv än den kommunen utgör.

Region Skåne bildades 1999 genom sammanslagning av två län och tre landsting (Malmö var egen sjukvårdshuvudman). Man kan konstatera att det har varit till stor fördel för medborgarna i Skåne. Den största succén har förmodligen bildandet av Skånetrafiken inneburit. Genom samordningen av kollektivtrafiken i hela Skåne har tillgängligheten förbättrats och resandeantalet har ökat markant. Samordningen av hälso- och sjukvården har också inneburit att resurserna kunnat användas effektivare. Det har också skett satsningar inom bland annat kultur, naturvård och friluftsliv. Visst ansvar har överförts från staten och det har inneburit att besluten kan fattas av de folkvalda i Skåne, och därmed kommer besluten också närmare medborgarna i Skåne. Regionen är väl avgränsad och omfattar landskapet Skåne, som närmar sig 1,25 miljoner invånare vilket motsvarar drygt 13 procent av Sveriges.

Ansvarskommittén har lagt förslag om att det regionala självstyret ska utökas vilket mottagits positivt i bland annat Skåne. Enligt kommitténs förslag ska regionernas utvecklingsuppdrag bland annat bestå av att leda och samordna det regionala utvecklingsarbetet i länet. Detta innebär engagemang inom vitt skilda områden som har betydelse för regionens utveckling och tillväxt. Exempel utgörs av näringslivsfrågor, infrastruktur, kollektivtrafik, EU:s strukturfonder, regionplanering, kultur, jämställdhet, miljö, folkhälsa, kulturmiljö och naturvård.

Ansvarskommittén framför också att man på längre sikt bör pröva möjligheten att tillföra regionkommunerna ytterligare uppgifter, som ett sätt att ytterligare stärka och samordna det regionala utvecklingsarbetet. Tänkbara beståndsdelar i ett sådant vidgat regionalt utvecklingsuppdrag kan vara

- en förstärkning av den regionala utvecklingspolitiken genom att uppgifter och resurser överförs från andra politikområden,

Kommittén anför också vissa kriterier för regionernas storlek. Det är bland annat:

- ett riktvärde för invånarantal på mellan en och två miljoner invånare och som inte utan starka skäl understiger en halv miljon invånare,
- att varje regionkommun har ett eget regionsjukhus eller, om så inte är möjligt, etablerar ett institutionaliserat samarbete med en regionkommun som har det,
- att varje regionkommun har minst ett universitet med betydande fasta forskningsresurser,
- att län och regionkommuner så långt som möjligt avgränsas så att medborgarna kan känna anknytning dit.

Storleken kan knappast vara den avgörande faktorn. Se på kommunerna som skiftar i storlek mellan Stockholm 810 120 invånare, och Bjurholm 2 516 invånare. Många kommuner samverkar i olika frågor, vilket självklart regioner också kan göra. Behovet av högspecialiserad sjukvård kan enligt kommittén lösas genom institutionaliserat samarbete med regioner som har regionsjukhus, vilket sker redan idag. Sjukvården blir allt mer specialiserad och vissa sjukdomar behandlas endast på ett fåtal platser i landet idag och utvecklingen pekar på att det kan bli allt mer utpräglat i framtiden. Att varje regionkommun ska ha minst ett universitet med betydande fasta forskningsresurser, bör inte heller vara en nödvändig förutsättning. Om det ska skapas nya regioner så är det viktigt att

utgå från att de har goda förutsättningar att bli bestående flera decennier framåt och inte endast utgår från dagens förhållanden.

Det viktigaste är sannolikt att medborgarna känner naturlig anknytning och samhörighet till den region de kommer att tillhöra. Inför varje sammanslagning av län, hela eller delar av län och landskap till nya regioner krävs det självklart rejäla underlag och analyser där för- och nackdelar med olika alternativ redovisas. Regionbildningar och gränsdragningar måste om de ska bli framgångsrika, ha ett brett stöd bland dem som närmast berörs, det vill säga medborgarna.

Om en region blir allt för utsträckt geografiskt, med allt för olika förutsättningar och förhållanden, så riskerar man att det uppstår sådana spänningar mellan olika lokala delar inom regionen, att det kan bli svårt att enas kring viktiga utvecklingsfrågor samt att vinsterna försvinner. Som exempel kan man ta en del kommunsammanslagningar på 70-talet, vilka upplöstes just på grund av att man i de kommunerna inte kände en naturlig samhörighet. Att dela upp till exempel ett landskap med månghundraåriga gemensamma traditioner, så att de kommer att tillhöra olika regioner är – om det inte finns särskilda skäl – ytterst tveksamt. Enligt de erfarenheter som gjorts i Europa, så har de mest framgångsrika regionerna en stark identitet.

Det är viktigt att en region ges möjlighet att utveckla ett regionalt – demokratiskt förankrat – helhetsperspektiv. Det är en förutsättning för att regionalt utsedda politiker ska kunna vara ledande aktörer i samhällsutvecklingen. Om andra aktörgrupper är regionalt förankrade, men inte de politiska, kan det politiska inflyandet över den viktiga regionala utvecklingen sammantaget komma att minska. Om regionala och lokala politiker däremot ges större handlingsutrymme, ökar möjligheterna för större politisk medverkan i samhällsutvecklingen, samtidigt som avståndet mellan medborgare och förtroendevalda kan minska.

Lokal och regional självstyrelse blir alltid en kompromiss mellan den centrala statsmaktens behov att styra och lokalsamhällets behov att lösa sina egna problem. Utan den centrala styrningen vore kommuner och regioner stater. Och utan lokal och regional styrning finns ingen självstyrelse.

Sammanfattning

Den regionala nivån ska ge förutsättningar till kraftsamling samtidigt som den ger möjlighet till överblick och goda möjligheter till samverkan med kommuner och andra aktörer. Det är också viktigt att den skapar bra förutsättningar för en naturlig dialog mellan beslutsfattare och medborgare när det gäller regionala frågor. Självklart ska den regionala nivån också underlätta medborgarnas möjligheter till både överblick och politiskt ansvarsutkrävande.

Vid bildandet av regioner bör man eftersträva gränser, som innebär naturlig anknytning och samhörighet samt helst en tydlig regional identitet. Regionbildningar bör utgå från de olika förutsättningar som finns i Sverige. Regioner kan, liksom kommuner, vara olika stora, eftersom en likvärdig välfärd inte kräver likformighet. Vissa frågor kan även framtiden behöva ske i samverkan och institutionaliserat samarbete mellan olika regioner.

Bildandet av nya regioner, som förändrar av nuvarande läns- och landskapsgränser, ska alltid föregås av att det utarbetas tydliga underlag och analyser, där för- och nackdelar med olika alternativ redovisas. De långsiktiga effekterna analyseras särskilt. Underlag och analyser ska ge förutsättningar för en allsidig belysning. Berörda kommuner och medborgare ska, innan beslut tas, bjudas in till en bred diskussion. En förutsättning för att helt nya regionbildningar ska lyckas, är att de sker i nära samverkan med de medborgare som berörs.

Vi yrkar att partikongressen beslutar uppdra åt partistyrelsen att verka för:

- H64:1 att den övergripande målsättningen vid regionbildningar är att underlätta det folkliga inflytandet över utvecklingen i respektive region,
- H64:2 att alla regionbildningar ska utgå från målsättningen att medborgarna ska känna en naturlig anknytning och tydlig samhörighet med de nya regioner som avses bildas,
- H64:3 att regioner liksom kommuner, kan vara olika stora befolkningsmässigt. Vissa frågor kan även i framtiden behöva ske i samverkan och institutionaliserat samarbete mellan olika regioner,
- H64:4 att inför eventuellt beslut om regionbildningar som innebär förändringar av nuvarande läns- och landskapsgränser ska tydliga underlag och analyser, där för- och nackdelar med olika alternativ redovisas,
- H64:5 att inför alla eventuella beslut om bildandet av regioner, som förändrar av nuvarande läns- och landskapsgränser föregås av en nära dialog med berörda medborgare.

Gunnar Jönsson, Anders Almgren, Martin Andersson
Lunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H5:11, H65:1, H65:2, H65:3, H66:1, H67:1, H67:2, H67:3, H67:4, H68:1, H68:2, H69:1, H69:2, H69:3, H69:4, H69:6, H69:8, H69:9, H69:10, H70:1, H70:2, H70:3, H70:4, H70:6, H70:9, H70:10, H71:1, H71:2, H72:1, H72:2, H73:1, H73:2, H73:3, H73:4, H74:1, H74:2, J60:5, J60:6, J60:7, J60:8, J60:9, J61:2 (en rättssäker och effektiv asylprocess)

Motion H74:1–2 (Bodens arbetarekommun) föreslår att lagar och förordningar måste ses över inom asylförfarandet/migrationspolitiken så att vi får en mänskligare hantering samt att barnkonventionen och kvinnokonventionen gäller över dessa lagar. Motion H70:1–4, 6, 9-10 (Luleå arbetarekommun) föreslår att ambitionen om tillgång till muntlig förhandling upprätthålls i den nya lagen, att ersättning till advokater utgår efter arbetsinsats, inte schablon, för att säkra bästa möjliga process, att högre krav ställs på flyktländer att bevisa att man lever upp till de konventioner och avtal man skrivit under för behandling av medborgare, minoriteter och så vidare för utvisning av asylsökande, att Sverige i högre grad följer UNHCR:s rekommendationer för vilka länder som anses vara ”säkra”, att barns asylskäl och allmänna situation bättre beaktas i asylprocessen, att asylsökande som ännu efter 12 månader inte fått besked om uppehållstillstånd, ges detta automatiskt samt att systemet med EBO, arbetsförmedling, kommunernas flyktingmottagning och introduktionsprogram utreds med syfte att förbättra dessa och fördela ansvaret för asylsökande och flyktingar mer jämlikt mellan regioner. I motion H65:1–3 (Värmdö arbetarekommun) föreslås partikongressen att uppdra till partistyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp som utarbetar en genomtänkt plan för de asylsökandes boende med inriktningen att minska boende segregationen, att denna arbetsgrupp får den vidare uppgiften att utarbeta grunden för en humanitär och solidarisk socialdemokratisk asyl- och flyktingpolitik, som även kan vinna stöd av våra koalitionspartier samt att partikongressen uppmanar partiets kommunala företrädare att medverka till ett ökat mottagande i olika kommuner av ensamkommande barn/

ungdomar. Motion H71:1–2 (Stockholm arbetarekommun) föreslår partikongressen att alla kommuner görs skyldiga att ta emot ett, av staten fastställt, antal flyktingar årligen samt att de ekonomiska resurserna för flyktingmottagande bättre följer de faktiska kostnaderna. Motion J61:2 (Stockholm arbetarekommun) föreslår att vi utvecklar en politik som tacklar problemet med den nuvarande och växande dräneringen av kunskap och kompetens från fattiga länder. Motion H72:1–2 (Nacka Arbetarekommun) föreslår att lagreglerna om permanent uppehållstillstånd ändras så att de kvinnor som skiljer sig och väntar på uppehållstillstånd får chans att stanna om situationen är sådan att det inte kan återvända samt att partikongressen ska uppdra åt riksdagsgruppen att arbeta för att en lagändring i motionens anda sker och att lagen blir könsneutral. Motion J60:5-9 (Stockholm arbetarekommun) föreslår att det görs en vidare tolkning av begreppet ”inre väpnad konflikt” som skyddsgrund, att Migrationsverkets handläggningstider kortas till max sex månader, att det görs en utvärdering av migrationsdomstolarnas arbete utifrån att det ska öka rättssäkerheten, vara humant och göra processen som helhet kortare, att eget boende under asylprövningstiden (EBO) avvecklas samt att den lagliga grunden för att sätta någon i förvar i väntan på avvisning stramas upp och görs mer transparent. Motion H69:1–4, 6, 8-10 (enskild, Malmö arbetarekommun) föreslår att ambitionen om tillgång till muntlig förhandling upprätthålls i den nya lagen, att ersättning till advokater utgår efter arbetsinsats, inte schablon, för att säkra bästa möjliga process, att högre krav ställs på flyktländer att bevisa att man lever upp till de konventioner och avtal man skrivit under för behandling av medborgare, minoriteter osv. för utvisning av asylsökande, att Sverige följer UNHCR:s rekommendationer för vilka länder som anses vara ”rättsäkra”, att barns asylskäl och allmänna situation bättre beaktas i asylprocessen, att asylsökande som ännu efter 12 månader inte fått besked om uppehållstillstånd, ges detta automatiskt, att systemet med arbetsförmedling, kommunernas flyktingmottagning och introduktionsprogram utreds med syfte att förbättra dessa och fördela ansvaret för asylsökande och flyktingar mer jämlikt mellan kommuner samt att EBO-lagen tas bort under asylprocessen. Motion H66:1 (Malmö arbetarekommun) föreslår att staten, inom ramen för egen budget och verksamhet, tar ansvar för och säkrar ett värdigt boende för asylsökande i väntan på beslut om uppehållstillstånd i Sverige. Motion H73:1–4 (Malmö arbetarekommun) föreslår att migrationspolitiken reformeras i enlighet med motionens intentioner, att det så kallade EBO-systemet avskaffas, att valet av boendekommun ska ske genom att ett trepartskontrakt upprättas, med individen, staten och den mottagande kommunen som parter samt att arbetsmarknadsperspektivet ska vara utgångspunkten vid val av kommun. Motion H5:11 (Jönköpings arbetarkommun) föreslår att bostadssegregation i grunden är ett klassproblem och inte avgörande av människors härkomst. Politik inriktad mot jämlikhet är metoden att skapa bättre villkor och utveckling. Alla kommuner och stadsdelar ska ha ansvar för att flyktingar ges möjlighet i komma med i gemenskaper som omfattas av arbete och deltagande i samhället. Om många deltar förstärks arbetslinjen och risker för att samhället uppdelas minskar avsevärt. Motion H68:1–2 (Västerbottens partidistrikt) föreslår att förslag ska tas fram till ett generösare uppehållstillstånd där grunden ska vara att en utlänning som vistas i landet i mer än tre månader ska ha uppehållstillstånd om denne inte är medborgare i annat europeiskt land samt att en översyn över lagstiftningen som handlar om att alla kommuner ska vara flyktingmottagande görs. Motion H67:1–4 (Umeå arbetarekommun) föreslår att förslag tas fram i syfte att försöka avskaffa ordet invandrare (enskild), att förslag ska

tas fram till ett generösare uppehållstillstånd där grunden ska vara att en utlänning som vistas i landet i mer än tre månader ska ha uppehållstillstånd om denne inte är medborgare i annat europeiskt land (enskild), att en översyn över propositionen som handlar om att alla kommuner ska vara flyktingsmottagande görs samt att en konsekvensanalys av propositionen görs ur en samhällsekonomisk synvinkel och ur en attitydpåverkans aspekt.

Migrationen i världen ökar och Sverige är en del av den utvecklingen. En del söker sig hit för att söka skydd, andra för att förena sig med sin familj och en del för att arbeta.

Oavsett skälet till att människor flyttar hit så bidrar de med kunskap, idéer, arbetskraft och företagande, som har fått och kommer att få stor betydelse för Sveriges utveckling. Det är bra att människor kommer till Sverige och vill arbeta, men Sverige måste bli bättre på att välkomna människor som flyttar hit och bättre ta tillvara deras kunskaper och resurser.

För att dra nytta av den kraft och potential som finns i invandringen så är jobb det viktigaste verktyget. Jobb är vägen till ökad delaktighet och samhörighet i samhället, till integration, språkutveckling och självförsörjning. En framgångsrik migrationspolitik är därför en politik som sätter jobben främst och full sysselsättning som mål för dem som nyss har kommit hit. Partistyrelsen anser att en starkare arbetslinje ska genomsyra välkomnandet till vårt land för de grupper som är i arbetsför ålder.

Rätten att söka asyl är en grundläggande mänsklig rättighet. Den utgår ifrån människors behov av skydd och deras fruktan för förföljelse. Varje person som söker asyl i Sverige ska få en rättssäker prövning och ett beslut inom rimlig tid. Därför genomförde den förra s-regeringen en stor rättssäkerhetsreform. 2006 infördes en ny utlänningslag som tydliggjorde att skyddsbehovet ska stå i fokus för prövningen. Samtidigt ersattes Utlänningsnämnden med en domstolsprövning i förvaltningsdomstolar. Därigenom infördes ett tvåpartsförfarande med ökad öppenhet och muntlighet i prövningen.

Ett väl fungerande flyktingmottagande förutsätter en helhetssyn på hela introduktionsarbetet, från asylprocess via uppehållstillstånd, till egen försörjning. Tiden som går mellan att man kommer till Sverige och till dess man kommer ut på arbetsmarknaden ska vara så kort som möjligt. Jobb och egen försörjning ska vara fokus under introduktionen. Det kräver mer investeringar i språk- och kompletteringsutbildningar och bättre informationen om vilka möjligheter som finns på arbetsmarknaden.

Partistyrelsen delar uppfattningen om problemet med långa handläggnings-tider när man söker asyl och anser att målet ska vara att Migrationsverket fattar beslut i ett asylärende inom fem månader. För ensamkommande barn ska beslut fattas inom tre månader. Partistyrelsen delar inte uppfattningen att asylsökande som inte fått besked om uppehållstillstånd inom tre respektive tolv månader ska få det med automatik. Prövningen av uppehållstillstånd är en svår och ömsesidig process där den sökande och myndigheten förväntas medverka aktivt. Behovet av skydd är det som alltid ska avgöra om uppehållstillstånd ska ges för den som sökt asyl – inte tidsaspekten.

Lagstiftningen ger alla som söker asyl rätt till ett juridiskt ombud och att detta följs är viktigt för rättsäkerheten. Ersättning till de juridiska ombuden i asylärenden utgår enligt en schablon, som i många fall är otillräcklig. Detta är problematiskt. De juridiska ombuden måste få tillräcklig ersättning, för att säkra bästa möjliga

process. Det är viktigt att det även fortsättningsvis finns möjlighet att för asylsökande lägga fram sin sak muntligt.

En utvärdering av den nya instans- och processordningen har nyligen genomförts. Den tittade också på behovet av ytterligare preciseringar av lagstiftningen och kom fram till att en översyn kan behövas. En sådan översyn bör titta på begreppet inre väpnad konflikt då detta i lagtekniskt hänseende fått en innebörd som inte ligger i linje med det synsätt som utgjorde grunden för det arbete som utredningen om översyn av utlänningslagstiftningen hade inför den nya instans och processordningen.

Den svenska asylprocessen ska ha ett tydligt barnperspektiv. Barn som söker asyl i ett annat land befinner sig i en särskilt utsatt situation. De har sällan valt flykten själva och har ofta svårt att överblicka och förstå asylprocessen. En utdragen och otydlig process drabbar därför ofta barn mer än vuxna. 1997 införde Sverige som första land i världen en portalparagraf om barnets bästa i Utlänningslagen. Det innebär att barnets bästa ska beaktas i hela processen, vid beslut om uppehållstillstånd, i mottagandet och vid avvisningar. I den nya utlänningslagen från 2006 klargjordes att när det gäller synnerligen ömmande omständigheter så behöver de inte vara av samma tyngd och allvar för barn som för vuxna.

Många unga kommer till Sverige utan sina föräldrar. De är ofta utsatta och kräver speciell omtanke. De åtgärder som vidtagits för att skapa bra mottagningsförhållanden de så kallade mottagningskommunerna och i de kommuner där barnen senare placeras har visat sig vara otillräckliga. De åtgärder i form av att Migrationsverket i sina externa informationer pekar ut kommuner som inte är villiga att ta emot barn har inte varit tillräckliga. Länsstyrelserna bör ges en förstärkt roll i kontakterna med berörda kommuner för att förbättra situationen. Partistyrelsen vill ha ett lagligt krav på att kommunerna bereder plats för ensamkommande barn. Barn ska inte skickas tillbaka utan att det finns någon som tar emot dem i hemlandet.

Kvinnors situation i asylprocessen har länge kommit skymundan. När flyktingkonventionen skrevs och utvecklades var schablonbilden av en flykting en man. Men erfarenheterna från t ex Balkan och Rwanda visar att kvinnor förföljs och utsätts för övergrepp just för att de är kvinnor. 1997 infördes därför förföljelse på grund av kön som en skyddsgrund. 2006 utvidgades flyktingbegreppet till att också omfatta förföljelse på grund av kön och sexuell läggning. Men enbart lagstiftning räcker inte. De satsningar som har gjorts för att utreda kvinnors asylskäl måste förstärkas, t ex när det gäller utbildning och möjligheter att få välja handläggare, tolkar och offentliga biträden. Det ska finnas ett tydligt genusperspektiv i asylprocessen. Det är viktigt att uppmärksamma att kvinnor som väntar på ett permanent uppehållstillstånd på grund av anknytning också kan hamna i en mycket utsatt situation. För en del är det otänkbart att återvända hem och befinner sig därför i beroendeställning till anknytningspersonen fram till att uppehållstillståndet har permanentats. Även om det är möjligt att under vissa förutsättningar bevilja uppehållstillstånd även om förhållandet har upphört, så måste arbetet med att förebygga och förhindra utnyttjande fortgå.

Som ny i Sverige kan det behövas en introduktionstid för att hitta ett jobb, lära sig svenska och att komma in i samhället. För den som är ny i vårt land är möjligheten att snabbt komma i arbete avgörande för hur bra det går att bli hemmastadd i sitt nya samhälle. Det är därför viktigt att förstärkta insatser görs för att öka sysselsättningen bland dem som kommer till Sverige. Särskilt angeläget är det att nyanlända kvinnor deltar i arbetslivet, samt att insatser görs för dem som

står längst ifrån arbetsmarknaden. Kompetensförmedling ska erbjuda nyalända en individualiserad, flexibel och yrkesinriktad svenskundervisning som kan kombineras med arbete och praktik. Investeringarna för bättre skolor och resurser för att möta barn och unga med svenska som andraspråk måste ökas. Vi ska ha en mer aktiv bostadspolitik som inte förstärker den segregation som vi i dag ser, utan som minskar den.

Efter att ha fått uppehållstillstånd, ska varje person få ett personligt ombud som är ett stöd och som ger relevant information om vilka möjligheter som finns för att kunna starta sitt liv i Sverige. Tillsammans med det personliga ombudet har individen ansvar för en introduktionsplan för den första tiden i Sverige. Planen ska syfta till att staka ut den snabbaste vägen till jobb och egen försörjning. Planen ska utformas som en överenskommelse mellan individen och samhället där båda parter har skyldigheter och ansvar. Individen ska under avtalstiden få ett tydligt erbjudande om lämplig kommunplacering där det finns praktikplats eller jobb. Länsstyrelsen bör få en tydligare samordnande roll för att tillsammans med kommuner, Arbetsförmedlingen och Migrationsverket arbeta för att introduktionen snabbas upp.

Dagens utformning av det så kallade egna boendet leder till att människor, i synnerhet barn, far illa. Alltför många personer bor i samma lägenhet och väldigt många asylsökande väljer att bosätta sig i storstadsregionerna, vilket i sin tur har inneburit att mottagandet blivit sämre. Samtidigt finns det kommuner som borde ta emot fler asylsökande. För att flyktingmottagandet ska fungera med bra bostäder, arbete, skola och tillgång till hälso- och sjukvård behöver asylsökandes boende styras mer.

Både formen och platsen för boendet är av stor betydelse. Vi vill att alla kommuner ska ta ansvar för mottagandet och att de asylsökanden under själva asylprövningen får boendeort anvisad, därför bör lagstiftningen ses över. Kommuner och myndigheter ska informera den asylsökande om olika möjligheter till bostad, arbete, egenförsörjning och framtidsutsikter på olika orter i Sverige, så att den asylsökande får chansen att göra ett aktivt val redan från början. De sekretessregler som idag hindrar kommuner från att nå asylsökande, kan lösas genom medgivande av den asylsökande själv. Det boende som anvisas, som idag kallas för anläggningsboende och handlar om helt vanliga lägenheter, bör ytterligare utvecklas. Lagen om eget boende fungerar inte och därför behövs ett nytt system. Partistyrelsen anser att ett boende bör anvisas för den asylsökande under asylprövningsperioden och vill pröva den vägen först innan det kan bli aktuellt med lag om kommunplacering gentemot den enskilde där olika incitament kan övervägas.

Kommunernas kostnader för mottagandet skiljer sig åt beroende på asylsökandes olika behov och på situationen i kommunen. Partistyrelsen håller med motionären om att dagens schablon-ersättningssystem för flyktingmottagande till kommunerna måste ses över så att de bättre avspeglar kommunens verkliga kostnader.

Den som får avslag på sin asylansökan ska få hjälp och stöd att resa tillbaka till hemlandet. Partistyrelsen anser att det måste utvecklas mer effektiva och värdiga system för avvisningar. En avvisning ska alltid i första hand ske på frivillig basis. Om inte detta är möjligt ska myndigheter bistå. Genom en rad stödinsatser kan det svenska samhället ge individer bättre förutsättningar att möta de prövningar som då uppstår. Partistyrelsen är dock kritisk till att de som får avslag på sin asylansökan i stigande grad får ett ekonomiskt återetableringsstöd, enligt den modell som den borgerliga regeringen införde under 2008 och vars belopp nu höjs. Detta

stöd har stora brister. Ett återetableringsstöd som kombineras med andra insatser, till exempel utbildning, praktik och starta-egget-stöd skulle vara bättre.

Utvecklingen av att i ökad omfattning ha människor i förvar i väntan på verkställande av avvisning är inhuman. I EU är det nu möjligt att ha människor i förvar i upp till 18 månader, vilket är en orimligt lång tid. Partistyrelsen håller med motionären om att de lagliga grunderna för att sätta människor i förvar måste stramas upp och processen göras mer transparent, samt att barn under inga omständigheter ska sättas i förvar eller att minderåriga barn får skiljas från sina föräldrar. På EU-nivå är man i färd med att anta en ändrad lagstiftning som går i denna riktning.

Inom EU förs nu frågan upp om återtagandeavtal med ursprungsländer. Sverige har också nationellt vidtagit liknande initiativ. Avtalen ställer krav på ursprungsländer och transitländer att ta emot återvändande medborgare. De kan också innehålla stöd för att bygga upp ett asylsystem eller förbättra villkoren så att färre människor flyr. Vi anser det dock vara av största vikt att dessa överenskommelser inte får sådana konsekvenser att de minimerar människors möjlighet att söka skydd. Ett nära samarbete med UNHCR och tillvaratagande av dess kunskap är därför viktigt. Sverige bör i alla sammanhang verka för att konventioner och avtal om exempelvis minoriteters rättigheter följs och att dessa inte utsätts för hot och förföljelse.

När människor flyttar sprids kunskap, nätverk växer och nya möjligheter uppstår. Sverige är i sig ett tydligt exempel på att den kunskap, arbetskraft och mångfald som har kommit hit har haft stor betydelse för svensk tillväxt och utveckling. Människor flyttar till andra länder några år, studerar eller arbetar. Med rika erfarenheter återvänder de till eller från Sverige. Men en baksida av migrationen är det som kallas ”brain drain”, det vill säga att utvecklingsländer förlorar utbildade människor genom migrationen. För att motverka denna utveckling måste vi sträva efter ”brain circulation”, det vill säga att länder kan dra nytta av att personer som flyttat till ett annat land frivilligt återvänder med nya kunskaper och färdigheter som kan skapa en grogrund för utveckling.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionerna H67:2, H68:1, H69:8, H70:9,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H5:11, H65:1, H65:2, H65:3, H66:1, H67:1, H67:3, H67:4, H68:2, H69:1, H69:2, H69:3, H69:4, H69:6, H69:9, H69:10, H70:1, H70:2, H70:3, H70:4, H70:6, H70:10, H71:1, H71:2, H72:1, H72:2, H73:1, H73:2, H73:3, H73:4, H74:1, H74:2, J60:5, J60:6, J60:7, J60:8, J60:9, J61:2.

Motion H65

Värmdö arbetarekommun

En human socialdemokratisk asyl- och flyktingpolitik

Det är hög tid för oss socialdemokrater att visa att vi står för en annan politik än moderaterna när det gäller asyl- och flyktingpolitik. Dessutom ska vi utforma vår alternativa politik i samarbete med våra blivande koalitionspartier.

Förankrade i vår egen stolta historia av att stå upp för de utsatta och förtryckta grupperna i samhället bör vi också kunna förstå och engagera oss i människor som flytt undan olika former av förtryck.

Sverigedemokraterna kan förväntas fiska i de grumligaste främlingsfientliga vattnen

under kommande valrörelser. Vi behöver därför vässa våra argument för en positiv syn på invandring i allmänhet och flyktinginvandring i synnerhet.

Det finns många goda exempel att hämta fram på välfungerande flyktingmottagning i Sveriges kommuner, särskilt där man inte tvingats att ta emot ett oproportionellt stort antal.

Den så kallade ebo-lagen, det vill säga asylsökandes rätt att sedan 1 juli 1994 bosätta sig var de vill inneboende hos släktingar, landsmän och andra har lett till att exempelvis i Stockholms län de fyra kommunerna Botkyrka, Huddinge, Södertälje och Stockholm tagit emot runt 80 procent av länets flyktingar. Där de asylsökande först bosätter sig, där stannar de också som regel kvar, om/när de beviljats uppehållstillstånd.

Detta är också ett av många skäl till att asyl- och flyktingpolitik ska ses som en sammanhållen enhet, grundad på samma värderingar av solidaritet och humanitet.

I dagarna har också media satt ljuset på en omfattande handel med fejkade adresser till asylsökande, vilket exempelvis möjliggör för dem att bo och arbeta i Stockholm under asyldagen och inte tvingas flytta till förläggning långt från Stockholm. Detta är bara ett av flera exempel på hur en inhuman lagstiftning skapar stort utrymme för illegal verksamhet.

Det är nu hög tid för vår självkritik och att vi från grunden gör om förutsättningarna för de asylsökandes boende, så att många fler av Sveriges kommuner får ta ett solidariskt ansvar för de asylsökande och för den följande flyktingmottagningen.

Med barnperspektivet i fokus måste goda boendeformer särskilt ordnas för asylsökande barnfamiljer.

Frågan om de asylsökandes boende måste tänkas igenom ordentligt, gärna i konsultation med engagerade kommunala flyktingarbetare, inte minst i de kommuner som drabbats mest av ebo-lagen.

Eftersom många asylsökande som kommer till Sverige redan har släktingar/landsmän i våra tre storstadsområden, kan en tanke vara att asylsökande kan anvisas boende i kommuner i storstädernas närhet men inte i de kommuner/stadsdelar som redan hyser bortåt 80 procent invandrare.

Förutsättningarna måste givetvis vara att de mottagande kommunerna har en fungerande arbetsmarknad, där asylsökande och flyktingar kan få sin försörjning. Så långt som möjligt ska det för flyktingar innebära att studierna i svenska sker parallellt med arbetspraktik och så tidigt som möjligt i reguljärt arbete. Många flyktingar har dessutom en bakgrund av eget företagande eller goda förutsättningar för att starta egna företag.

Toppnoteringen i inhumanitet togs av det moderata kravet på försörjning och egen bostad, innan en flykting skulle få ta hit fru och barn. Argumenten mot detta framfördes på ett klargörande sätt i en (S)-motion i riksdagen 2008-10-29:

”Inte minst handlar det om barnens rätt att få leva med sina föräldrar, vilket gör att ett beslut som säger något annat står i strid med FN:s barnkonvention. Ett inrättande av det föreslagna försörjningskravet löper risk att vara kontraproduktivt och motverka integration, men framför allt är det av humanitära skäl förkastligt att de personer som står längst ifrån arbetsmarknaden och får möjlighet till försörjning ska straffas genom att förvägras återförening med exempelvis fru och barn.”

En socialdemokratisk asyl- och flyktingpolitik måste präglas av en stark humanitär syn men också visa på de rimliga krav som samhället ska ställa både på asylsökande och flyktingar. En sådan genomtänkt och genomarbetad politik kan vinna stöd hos breda folklager och slå undan de främlingsfientliga argument.

2009 har hittills utöver vuxna asylsökande och asylsökande familjer präglats av ett ökande antal ensamkommande asylsökande barn/ungdomar. Vi socialdemokrater bör gå i spetsen i våra kommuner för att kommunerna ska öka sitt barnmottagande och medverka till att skapa så goda förhållanden som möjligt för att dessa ensamkommande ungdomar kan få en bra framtid.

Med hänvisning till ovanstående beskrivning av olika områden inom asyl- och flyktingmottagning hemställer vi om att den socialdemokratiska partikongressen beslutar:

- H65:1 att uppdra till partistyrelsen att tillsätta en arbetsgrupp som utarbetar en genomtänkt plan för de asylsökandes boende med inriktningen att minska boende segregationen,
- H65:2 att denna arbetsgrupp får den vidare uppgiften att utarbeta grunden för en humanitär och solidarisk socialdemokratisk asyl- och flyktingpolitik, som även kan vinna stöd av våra koalitionspartier,
- H65:3 att partikongressen uppmanar partiets kommunala företrädare att medverka till ett ökat mottagande i olika kommuner av ensamkommande barn/ungdomar.

Nils-Erik Särnbrink

Värmdö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H66

Malmö arbetarekommun

Asylsökandes boendesituation

Staten har för att spara pengar lagt ner sina flyktingförläggningar och byggt upp system med eget boende (EBO) och anläggningsboende (ABO). EBO-systemet har skapat svåra sociala situationer i framförallt storstädernas miljonprogramsområden. Dessa är välkända.

ABO-systemet som innebär att flyktingar bor i lägenheter och motsvarande som ordnas av migrationsverket kan inte heller erbjuda en bra boendesituation. Kvaliteten i detta boende är så dåligt att de flesta asylsökande väljer EBO, med kända konsekvenser. Systemet fungerar inte. Vi kan inte acceptera att Sverige inte kan erbjuda asylsökande en värdig boendesituation i väntan på uppehållstillstånd.

Flyktingmottagandet är ett statligt ansvar och kostnaderna kopplade till detta bör fullt ut täckas av staten. Det är inte heller rimligt att den statliga flyktingmottagningen skapar svåra sociala situationer i vissa kommuner. Det enda rimliga är att staten, inom ramen för den egna verksamheten, kan erbjuda ett värdigt boende för asylsökande som väntar på uppehållstillstånd. Detta skulle kunna ske genom en utveckling av befintligt system, ABO, men kan naturligtvis även ske inom ramen för ett helt nytt statligt system.

Vi kräver:

- H66:1 att staten, inom ramen för egen budget och verksamhet, tar ansvar för och säkrar ett värdigt boende för asylsökande i väntan på beslut om uppehållstillstånd i Sverige.

Andreas Konstantinides, Rosengårds socialdemokratiska förening
Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H67

Umeå arbetarekommun

Avskaffa ordet invandrare

Termen invandrare används för att beteckna antingen utrikes födda personer eller utländska medborgare, som har flyttat från ett land för att bosätta sig i ett annat, antingen permanent eller temporärt. Enligt denna definition räknas som invandrare alla personer som

är folkbokförda i Sverige och som är antingen utrikes födda eller utländska medborgare.

Begreppet invandrare började användas i mitten på sextiotalet, som då ersatte termen utlänning. Ordet utlänning ansågs på den tiden ha en negativ laddning. Idag används ordet utlänning framför allt i juridiska sammanhang, till exempel i Utlänningslagen. Begreppet invandrare innefattar personer som flyttat till Sverige av en rad olika skäl – gäststuderande, politiska flyktingar, arbetsemigranter och familjeanknytningar.

För att betraktas som invandrare ska en person ha invandrat och varit bosatt i Sverige under en längre tid. Enlig folkbokföringen ska denna person ha varit i Sverige minst ett år. Gäststuderande, turister eller människor som tillfälligt bor i Sverige uppfattas oftast inte som invandrare i vardagligt tal. Barn till personer som invandrat eller barn som själva har invandrat kallas i folkligt och vardagligt tal invandrarungdomar eller andra generationens invandrare.

I administrativa och statistiska sammanhang brukade ungdomar och barn som själva är födda i ett annat land, eller som har en eller båda föräldrar som är utrikes födda, räknas som invandrarungdomar. I vissa offentliga debatter talas ibland till och med om ”tredje generationens invandrare”, det vill säga barnbarn till första generationens invandrare.

Endast de personer som nyligen har flyttat till Sverige bör betecknas som invandrare, enligt förslag från en arbetsgrupp inom regeringen (1999:48). De utrikes födda personer som bott i Sverige en längre tid bör istället kallas personer med utländsk bakgrund. Ungdomar med en eller båda föräldrar födda utomlands bör, enligt denna syn, också kallas för personer med utländsk bakgrund. I dagligt tal benämns dessa ungdomar som ungdomar med utländsk bakgrund, ungdomar med invandrarbakgrund eller också som invandrarungdomar.

För det första sätts det ofta ett likhetstecken mellan invandrare och problem. För det andra har begreppet invandrare laddats med en innebörd av skillnad och annorlunda-skap. För det tredje är det inte alla utrikes födda personer som i vardagligt tal uppfattas som invandrare. För det fjärde är inte gruppen ”invandrare” – och inte heller gruppen ”svenskar” – en enhetlig grupp.

Sammantaget kan man poängtera att termerna invandrare, invandrarkvinnor och invandrarungdomar inte är neutrala benämningar. De är ofta ett centralt inslag i den utestängning och diskriminering som drabbar människor som har invandrat i Sverige.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår jag:

- H67:1 att förslag tas fram i syfte att försöka avskaffa ordet invandrare – enskild,
- H67:2 att förslag ska tas fram till ett generösare uppehållstillstånd där grunden ska vara att en utlänning som vistas i landet i mer än tre månader ska ha uppehållstillstånd om denne inte är medborgare i annat europeiskt land – enskild,
- H67:3 att en översyn över propositionen som handlar om att alla kommuner ska vara flyktingmottagande görs,
- H67:4 att en konsekvensanalys av propositionen görs ur en samhällsekonomisk synvinkel och ur en attitydpåverkans aspekt.

Keykaus Abbasi

Umeå arbetarekommun beslutade att sända att-satserna 1 och 2 som enskilda till kongressen och att anta att-satserna 3 och 4 som sina egna.

Motion H68

Västerbottens partidistrikt

Avskaffa ordet invandrare

Termen invandrare används för att beteckna antingen utrikes födda personer eller utländska medborgare, som har flyttat från ett land för att bosätta sig i ett annat, antingen permanent eller temporärt. Enligt denna definition räknas som invandrare alla personer som är folkbokförda i Sverige och som är antingen utrikes födda eller utländska medborgare.

Begreppet invandrare började användas i mitten på sextiotalet, som då ersatte termen utlänning. Ordet utlänning ansågs på den tiden ha en negativ laddning. Idag används ordet utlänning framför allt i juridiska sammanhang, till exempel i Utlänningslagen. Begreppet invandrare innefattar personer som flyttat till Sverige av en rad olika skäl – gäststudier, politiska flyktingar, arbetsemigranter och familjeanknytningar.

För att betraktas som invandrare ska en person ha invandrat och varit bosatt i Sverige under en längre tid. Enligt folkbokföringen ska denna person ha varit i Sverige minst ett år. Gäststudier, turister eller människor som tillfälligt bor i Sverige uppfattas oftast inte som invandrare i vardagligt tal. Barn till personer som invandrat eller barn som själva har invandrat kallas i folkligt och vardagligt tal invandrarungdomar eller andra generationens invandrare.

I administrativa och statistiska sammanhang brukade ungdomar och barn som själva är födda i ett annat land, eller som har en eller båda föräldrar som är utrikes födda, räknas som invandrarungdomar. I vissa offentliga debatter talas ibland till och med om ”tredje generationens invandrare”, det vill säga barnbarn till första generationens invandrare.

Endast de personer som nyligen har flyttat till Sverige bör betecknas som invandrare, enligt förslag från en arbetsgrupp inom regeringen (1999:48). De utrikes födda personer som bott i Sverige en längre tid bör istället kallas personer med utländsk bakgrund. Ungdomar med en eller båda föräldrar födda utomlands bör, enligt denna syn, också kallas för personer med utländsk bakgrund. I dagligt tal benämns dessa ungdomar som ungdomar med utländsk bakgrund, ungdomar med invandrarbakgrund eller också som invandrarungdomar.

För det första sätts det ofta ett likhetstecken mellan invandrare och problem. För det andra har begreppet invandrare laddats med en innebörd av skillnad och annorlunda-skap. För det tredje är det inte alla utrikes födda personer som i vardagligt tal uppfattas som invandrare. För det fjärde är inte gruppen ”invandrare” – och inte heller gruppen ”svenskar” – en enhetlig grupp.

Sammantaget kan man poängtera att termerna invandrare, invandrarkvinnor och invandrarungdomar inte är neutrala benämningar. De är ofta ett centralt inslag i den utestängning och diskriminering som drabbar människor som har invandrat i Sverige.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås:

H68:1 att förslag ska tas fram till ett generösare uppehållstillstånd där grunden ska vara att en utlänning som vistas i landet i mer än tre månader ska ha uppehållstillstånd om denne inte är medborgare i annat europeiskt land,

H68:2 att en översyn över lagstiftningen som handlar om att alla kommuner ska vara flyktingsmottagande görs.

Västerbottens partidistrikt

Motion H69

Malmö arbetarekommun – enskild

En mer human asylpolitik

Svensk asyl- och flyktingpolitik måste förbättras på en mängd områden.

Efter att den nya asyllagen trädde i kraft 2006 har mycket förbättrats i behandlingen av den asylsökande och asylärenden. Processen är öppnare, både för ombud och för den sökande, och möjligheten till muntlig förhandling har ökat. Det finns dock fortfarande problem med både asyllagstiftningen och praktiken kring hur denna tillämpas. Organisationer som exempelvis Rädda Barnen varnar för att antalet gömda i Sverige ökar igen, något som måste tas på största allvar. Delvis beror detta troligen på just asylprocessen och att denna inte är tillräckligt bra för att uppfatta människors behov av skydd.

I februari 2007 kom ett praxisbeslut som sade att man kunde skicka tillbaka asylsökande till internflykt i Irak. Detta gick emot UNHCR:s rekommendationer på området. Att begreppet inbördeskrig är nära nog innehållslöst i den nya lagen är ett problem, liksom att man inte tar hänsyn till UNHCR:s rekommendationer för återvändande. Dessutom är kraven för lågt ställda på flyktländerna. Att ha skrivit under ett antal konventioner och avtal om exempelvis minoriteters rättigheter räcker inte som försäkran mot att hot och förföljelse av dessa verkligen inte förekommer i landet. De individuella skälen riskerar att drunkna i de formella. Enligt EU:s Dublinförordning ska människor dessutom skickas tillbaka till det land de först landade i inom EU. UNHCR har värdjat om att man inte ska skicka asylsökande till Grekland då situationen för dessa är farlig där, ändå gör Sverige det.

Kriterierna för familjeåterförening är snäva. Barn som blivit kvar i hemlandet får inte förenas med sina asylsökande föräldrar, även om dessa befinner sig i en helt legal process, vilken kan ta flera år. Får föräldrarna avslag får barnen inte heller komma och söka på egna skäl. Kriterierna för vilka som räknas som familj är snäva – syskon får inte komma till äldre syskon även om båda föräldrarna är döda. När ett barn har fyllt 18 år kan det utvisas ensamt trots att föräldrarna har asylskäl i Sverige. Enbart om barn fått uppehållstillstånd i Sverige på grund av skyddsbehov, vilket är ovanligt, får föräldrarna komma efter, annars stannar de i hemlandet.

Rädda Barnen har varnat för att barns asylskäl sällan kommer fram under förhandlingen, utan enbart berörs som humanitära skäl. Sedan i juli 2008 har man dessutom gått ifrån den praxis som säger att barn inte skickas tillbaka utan att det finns någon som tar emot dem i hemlandet.

Ett konkret problem som advokater i asylmål tar upp är att ersättning utgår enligt en schablon, som i många fall är otillräcklig. Utredningsbördan ligger visserligen på migrationsverket men bevisbördan ligger fortfarande på ombudet och den sökande. Att kräva muntlig förhandling tar tid och advokater underlåter därför att göra det eftersom ersättningen inte täcker den på ärendet nedlagda tiden. Muntlighet var en av poängerna med den nya asyllagen, att detta fortfarande är mycket svårt att få (endast 25 procent får det idag), samt att det ser olika ut på olika orter i landet, måste åtgärdas. Ytterligare ett problem för ombuden är att de utbildningar som ges kring exempelvis bemötande av barn och kvinnor, ges till Migrationsverkets personal, inte till ombuden – de får bekosta sina utbildningar själva.

För de gömda är situationen i Sverige ofta mycket svår. När riksdagen våren 2008 röstade igenom ett förslag att ge asylsökande laglig rätt till akutvård, glömde man de gömda. Paul Hunt, FN-rapportör som avlade en rapport 2007 om hälsosituationen i Sverige, framförde hård kritik mot att vi nekar papperslösa deras mänskliga rättighet till vård. Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt till hälsa oavsett legal status.

Att hålla människor i årslånga asylprocesser med oviss utgång är inhumant och motverkar integration i landet. En utdragen asylprocess försvårar dessutom integreringen i samhället och på arbetsmarknaden. Om asylprocessen inte avslutats inom ett år efter att den sökande sökt om uppehållstillstånd, ska automatiskt detta utfalla till den sökandes favör.

Det är av största vikt att alla regioner i Sverige är med och tar sitt ansvar för asylsökande och flyktingar. Dagens styrning av asylsökandes och flyktingars bosättning regleras av den så kallade EBO-principen. Det innebär en hel del problem då ansvaret koncentreras till ett fåtal svenska kommuner. Socialdemokraterna borde ta initiativ till en utredning om hur EBO, tillsammans med arbetsförmedlingen och introduktionsprogrammen i kommunerna, kan förbättras och utformas med syfte att sprida ansvaret för de asylsökande och flyktingarna mer jämnt mellan regioner.

S-studenter i Malmö yrkar därför på:

- H69:1 att ambitionen om tillgång till muntlig förhandling upprätthålls i den nya lagen,
- H69:2 att ersättning till advokater utgår efter arbetsinsats, inte schablon, för att säkra bästa möjliga process,
- H69:3 att högre krav ställs på flyktländer att bevisa att man lever upp till de konventioner och avtal man skrivit under för behandling av medborgare, minoriteter och så vidare för utvisning av asylsökande,
- H69:4 att Sverige följer UNHCR:s rekommendationer för vilka länder som anses vara "rättsäkra",
- H69:5 att det underlättas för vuxna barn och äldreföräldrar i processen för familjeåterförening. Även i de fall där föräldrarna är döda eller befinner sig i en lång asylprocess,
- H69:6 att barns asylskäl och allmänna situation bättre beaktas i asylprocessen,
- H69:7 att garantera gömda flyktingar laglig rätt till vård och fri akutvård,
- H69:8 att asylsökande som ännu efter 12 månader inte fått besked om uppehållstillstånd, ges detta automatiskt,
- H69:9 att systemet med arbetsförmedling, kommunernas flyktingmottagning och introduktionsprogram utreds med syfte att förbättra dessa och fördela ansvaret för asylsökande och flyktingar mer jämnt mellan kommuner,
- H69:10 att EBO-lagen tas bort under asylprocessen.

S-studenter i Malmö

Malmö arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H70

Luleå arbetarekommun

En mer human asylpolitik

Svensk asyl- och flyktingpolitik måste förbättras på en mängd områden.

Efter att den nya asyllagen trädde i kraft 2006 har mycket förbättrats i behandlingen av den asylsökande och asylärenden. Processen är öppnare, både för ombud och för den sökande, och möjligheten till muntlig förhandling har ökat. Det finns dock fortfarande problem med både asyllagstiftningen och praktiken kring hur denna tillämpas. Organisationer som exempelvis Rädda Barnen varnar för att antalet gömda i Sverige ökar igen, något som måste tas på största allvar. Delvis beror detta troligen på just asylprocessen och att denna inte är tillräckligt bra för att uppfatta människors behov av skydd.

I februari 2007 kom ett praxisbeslut som sade att man kunde skicka tillbaka asylsökande till internflykt i Irak. Detta gick emot UNHCR:s rekommendationer på området. Att begreppet inbördeskrig är nära nog innehållslöst i den nya lagen är ett problem, liksom att man inte tar hänsyn till UNHCR:s rekommendationer för återvändande. Dessutom är kraven för lågt ställda på flyktländerna. Att ha skrivit under ett antal konventioner och avtal om exempelvis minoriteters rättigheter räcker inte som försäkran mot att hot och förföljelse av dessa verkligen inte förekommer i landet. De individuella skälen riskerar att drunkna i de formella.

Kriterierna för familjeåterförening är snäva. Barn som blivit kvar i hemlandet får inte förenas med sina asylsökande föräldrar, även om dessa befinner sig i en helt legal process, vilken kan ta flera år. Får föräldrarna avslag får barnen inte heller komma och söka på egna skäl. Kriterierna för vilka som räknas som familj är snäva – syskon får inte komma till äldre syskon även om båda föräldrarna är döda. När ett barn har fyllt 18 år kan det utvisas ensamt trots att föräldrarna har asylskäl i Sverige. Enbart om barn fått uppehållstillstånd i Sverige på grund av skyddsbehov, vilket är ovanligt, får föräldrarna komma efter, annars stannar de i hemlandet.

Rädda Barnen har varnat för att barns asylskäl sällan kommer fram under förhandlingen, utan enbart berörs som humanitära skäl. Sedan i juli 2008 har man dessutom gått ifrån den praxis som säger att barn inte skickas tillbaka utan att det finns någon som tar emot dem i hemlandet.

Ett konkret problem som advokater i asylmål tar upp är att ersättning utgår enligt en schablon, som i många fall är otillräcklig. Utredningsbördan ligger visserligen på Migrationsverket men bevisbördan ligger fortfarande på ombudet och den sökande. Att kräva muntlig förhandling tar tid och advokater underlåter därför att göra det eftersom ersättningen inte täcker den på ärendet nedlagda tiden. Muntlighet var en av poängerna med den nya asyllagen, att detta fortfarande är mycket svårt att få (endast 25 procent får det idag), samt att det ser olika ut på olika orter i landet, måste åtgärdas. Ytterligare ett problem för ombuden är att de utbildningar som ges kring exempelvis bemötande av barn och kvinnor, ges till Migrationsverkets personal, inte till ombuden – de får bekosta sina utbildningar själva.

Att ta sig till Sverige för att söka asyl på laglig väg är nära nog omöjligt. Man kan inte få inresevisum för att söka asyl, men asylskäl kan enligt svensk lag inte leda till uppehållstillstånd om man inte redan har tagit sig till Sverige. Enligt EU:s Dublinförordning ska människor dessutom skickas tillbaka till det land de först landade i inom EU. UNHCR har väddat om att man inte ska skicka asylsökande till Grekland då situationen för dessa är farlig där, ändå gör Sverige det.

För de gömda är situationen i Sverige ofta mycket svår. När riksdagen våren 2008 röstade igenom ett förslag att ge asylsökande laglig rätt till akutvård, glömde man de gömda. Paul Hunt, FN-rapportör som avlade en rapport 2007 om hälsosituationen i Sverige, framförde hård kritik mot att vi nekar papperslösa deras mänskliga rättighet till vård. Enligt FN:s barnkonvention har alla barn rätt till hälsa oavsett legal status.

Att hålla människor i årslånga asylprocesser med oviss utgång är inhumant och motverkar integration i landet. En utdragen asylprocess försvårar dessutom integrationen i samhället och på arbetsmarknaden. Om asylprocessen inte avslutats inom ett år efter att den sökande sökt om uppehållstillstånd, ska automatiskt detta utfalla till den sökandes favör.

Det är av största vikt att alla regioner i Sverige är med och tar sitt ansvar för asylsökande och flyktingar. Dagens styrning av asylsökandes och flyktingars bosättning regleras av den så kallade EBO-principen. Det innebär en hel del problem då ansvaret koncentreras till ett fåtal svenska kommuner. Socialdemokraterna borde ta initiativ till en utredning om

hur EBO, tillsammans med arbetsförmedlingen och introduktionsprogrammen i kommunerna, kan förbättras och utformas med syfte att sprida ansvaret för de asylsökande och flyktingarna mer jämnt mellan regioner.

Med anledning av ovanstående kräver jag:

- H70:1 att ambitionen om tillgång till muntlig förhandling upprätthålls i den nya lagen,
- H70:2 att ersättning till advokater utgår efter arbetsinsats, inte schablon, för att säkra bästa möjliga process,
- H70:3 att högre krav ställs på flyktländer att bevisa att man lever upp till de konventioner och avtal man skrivit under för behandling av medborgare, minoriteter och så vidare för utvisning av asylsökande,
- H70:4 att Sverige i högre grad följer UNHCR:s rekommendationer för vilka länder som anses vara ”säkra”,
- H70:5 att definitionen av familj vidgas så att familjeåterförening underlättas även där föräldrarna är döda eller befinner sig i en lång asylprocess,
- H70:6 att barns asylskäl och allmänna situation bättre beaktas i asylprocessen,
- H70:7 att Sverige ska garantera även gömda laglig rätt till vård,
- H70:8 att Sverige verkar för att möjligheterna att ta sig till Sverige (och EU) för att söka uppehållstillstånd ökar,
- H70:9 att asylsökande som ännu efter 12 månader inte fått besked om uppehållstillstånd, ges detta automatiskt,
- H70:10 att systemet med EBO, arbetsförmedling, kommunernas flyktingmottagning och introduktionsprogram utreds med syfte att förbättra dessa och fördela ansvaret för asylsökande och flyktingar mer jämlikt mellan regioner.

Johan Lennartsson

Luleå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H71

Stockholms arbetarekommun

Flyktingmottagande, en nationell angelägenhet

Sverige har traditionellt haft en solidarisk asyl- och flyktingpolitik. Det är vi stolta över. Men mellan Sveriges kommuner råder idag ingen solidaritet när det gäller ansvar. Vissa kommuner har modigt och med öppna armar välkomnat de människor som sökt sig dit efter ett uppehållstillstånd, medan andra kommuner gör sitt bästa för att hitta på undanflykter och isolera sig.

Invandring är i grunden en tillgång och styrka för Sverige under förutsättning att mottagandet sköts väl. De initiala kostnader som investeringar i ett gott flyktingmottagande innebär bör fördelas solidariskt över landet. Det ökar förutsättningarna för att ge den nyanlände flyktingen bästa möjliga introduktion i Sverige.

För att åstadkomma detta saknar vi två viktiga delar i politiken för värdigt mottagande. Det första, och tillsynes självklara, är att alla kommuner ska ha ett avtal med migrationsverket om mottagande av flyktingar varje år. För det andra ser vi behov av att se över de ekonomiska fördelningsnycklarna rörande flyktingmottagande så de bättre motsvarar de faktiska kostnader som den initiala introduktionen innebär.

För att kunna fortsätta vara stolta över att Sverige har en solidarisk asyl- och flykting-

politik måste vi också klara av att lösa de konflikter som ett dåligt skött mottagande kan leda till. Därför är det gemensamma ansvaret så viktigt.

Stockholms arbetarekommun föreslår därför kongressen besluta:

H71:1 att alla kommuner görs skyldiga att ta emot ett, av staten fastställt, antal flyktingar årligen,

H71:2 att de ekonomiska resurserna för flyktingmottagande bättre följer de faktiska kostnaderna.

Stockholms Arbetarekommun

Motion H72

Nacka arbetarekommun

Lagändring för uppehållstillstånd för kvinnor!

Invandrarkvinnor kommer till Sverige för att gifta sig och lämnar allt bakom sig, inklusive familj, yrke och det sociala livet. Det som händer i Sverige bakom stängda dörrar vet vi inte mycket om. Kvinnorna är ofta isolerade och vågar inte ta steget ut från ett dåligt förhållande. En av orsakerna är att de riskerar att utvisas, de måste ha varit gifta i två år för att få permanent uppehållstillstånd (i många fall ännu längre tid på grund av långa köer till Migrationsverket).

Oftast är det så att det inte finns någon återvändo för de här kvinnorna, familjen (föräldrar, syskon) i hemlandet vill inte att de kommer tillbaka, det är skamligt för dem. Eller så har de inte råd att ta hand om sin dotter eller syster en gång till eftersom det är så det fungerar i många kulturer och länder. Sveriges befolkning är nu mångkulturell och eftersom Migrationsverkets regler att ge uppehållstillstånd för sex månader i taget nu särskilt drabbar kvinnor, måste man lösa det problemet. Jag vill att lagreglerna om permanent uppehållstillstånd ändras så att de inte missgynnar kvinnor.

Därför yrkar jag:

H72:1 att lagreglerna om permanent uppehållstillstånd ändras så att de kvinnor som skiljer sig och väntar på uppehållstillstånd får chans att stanna om situationen är sådan att det inte kan återvända,

H72:2 att partikongressen ska uppdraga åt riksdagsgruppen att arbeta för att en lagändring i motionens anda sker och att lagen blir könsneutral.

Zakia Mirza, s-kvinnor Nacka

Nacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H73

Malmö arbetarekommun

Migrationspolitiken

Migrationspolitiken är ett statligt ansvar.

Migrationspolitiken är till hundra procent ett statligt ansvar, både under asyltiden och under introduktionstiden när uppehållstillstånd har beviljats.

EBO-systemet måste avskaffas

Inom vårt parti har diskussioner länge förts om EBO-systemet ska avskaffas eller inte. Vi anser att EBO måste avskaffas, framför allt för att det leder till orimliga trångboddhets-

situationer, fördjupad segregation och bidragsberoende. I genomsnitt tar det idag nästan åtta år för en manlig flykting att bli självförsörjande, för en kvinna är genomsnittet tio år. Asylprocessen är orimligt utdragen. Idag tar det ungefär 260 dagar att få ett första beslut. Enligt Migrationsverket väljer 75 procent under asylprocessen det så kallade egna boendet, EBO. I praktiken innebär det att dessa familjer tvingas bo under ovärdiga förhållanden och ofta flytta runt hos släkt och vänner, eftersom de som asylsökande inte får hyreskontrakt. Barnombudsmannen påtalade redan 1995 att barn vars familjer väljer EBO och flyttar runt inte får sina behov och rättigheter tillgodosedda. Idag lever de barn som på det här sättet bor inneboende och flyttar omkring under förhållanden som skulle anses vara totalt oacceptabla för andra barn.

Arbete utgångspunkten, inte bostaden

En allvarlig brist med dagens mottagningssystem är att det har en ensidig bostadsfokus. Bosättningsperspektivet är utgångspunkten för myndigheterna och avgörande för vilken kommun de asylsökande hamnar i, vare sig de blir inneboende hos släkt och vänner eller får en plats i anläggningsboende. Detta är en dålig politik som låser in människor i arbetslöshet.

Alla studier visar tydligt att utgångspunkten istället måste vara ett arbetsmarknadsperspektiv och en etablering i Sverige, där den nyanländes arbetskaper, kompetens och erfarenhet ska styra. Samhället måste ge samma möjligheter till och ställa samma krav på nyanlända som man gör på alla andra om att flytta dit där jobben finns.

I dagens system saknar kommuner och regioner som är i behov av människors arbetskaper eller det där är arbetskraftbrist möjligheter att vara med i processen och erbjuda de nyanlända att välja just deras kommun. Att redan från början låt kommuner få vara med och locka nyanlända till sina kommuner skulle vara ett sätt att vända den negativa attityden.

För att kunna matcha nyanländas arbetskaperkapacitet med det arbetskaperbehov som vissa kommuner har, måste kommunerna vara en reell part vid etableringen av de nyanlända. Men kommunerna måste också vara en part för att förhindra att nyanlända koncentreras med orimliga situationer som följd, som skett i exempelvis Malmö, Göteborg och Södertälje. Det måste också ligga i statens intresse att sätta stopp när en kommun på kort tid har tagit emot oproportionerligt många nyanlända, både för att det omöjliggör att på bästa sätt ta vara på deras arbetskaperkapacitet och för att det leder till extrem trångboddhet i vissa bostadsområden och en mycket svår situation i skolorna.

Trepartskontrakt under introduktionstiden

Vi anser att valet av boendekommun ska ske genom att ett trepartskontrakt upprättas, med individen, staten och den mottagande kommunen som parter. Migrationsverket ska, i dialog med den enskilde och utifrån bland annat dennes yrkesbakgrund, familjesituation, utbildningsbehov, kontakter med vänner och släktingar i Sverige, föreslå introduktionsplats/er/ i den eller de kommuner där chansen är bäst för individen att få såväl arbete, boende som en god introduktion och verket ska också ansvara för att kommunerna kan medverka i processen som en reell tredje part.

En av poängerna med det personliga trepartskontraktet, är att individen själv är med och bedömer vilken kommun som passar bäst. I överläggningen får man möjlighet att undersöka alla olika alternativ som kan erbjudas och den berörda personen får möjligheten att göra sitt val och ta ansvar för sitt eget liv.

För att modellen med trepartskontrakt ska fungera behövs ett system som ger respektive kommun information och regler om hur många asylsökande och flyktingar kommunen

bör ta emot varje år. Arbetsmarknadsperspektivet ska vara utgångspunkten och varje kommun ska få möjlighet att förbereda etableringen i samverkan med arbetsförmedlingen, näringslivet och så att den kommunala verksamheten har möjlighet att ordna med förskola, skola och boende. I kontraktet ska staten (med arbetsförmedlingen i respektive kommun) näringslivet och kommunen reglera antalet och planera mottagandet i respektive kommun. Det antal som anges i kontraktet kan endast överstigas om ett nytt kontrakt undertecknas.

Detta system ser till att staten alltid har det primära ansvaret när antalet asylsökande/flyktingar som söker sig till Sverige ökar. Det ställer krav på staten att öka resurserna och via arbetsförmedlingen genomföra extra insatser om kommunen ska ta emot fler än som anges i kontraktet. Men systemet innebär också att kommunen har skyldighet att uppfylla sina åtaganden enligt kontraktet och rapporteringsskyldighet.

Staten måste också ta sitt ekonomiska ansvar

De utredningar som gjorts och som ingen ifrågasatt, visar att det nuvarande statliga ersättningssystemet till kommunerna för flyktingmottagandet är kraftigt underfinansierat. Många borgerliga kommunledningar har sagt att detta är skälet till att de stängt sina kommuner för flyktingar. Den statliga ersättningen måste utformas så att den täcker kostnaderna. Bland annat måste ersättningen för anhöriginvandrarna och asylsökande barns skolgång ses över. Ersättningen måste också differentieras så att den anpassas efter olika individers förutsättningar och hur efterfrågan ser ut på arbetsmarknaden.

På det sätt som ovan redovisats föreslår vi:

H73:1 att migrationspolitiken reformeras i enlighet med motionens intentioner,

H73:2 att det så kallade EBO-systemet avskaffas,

H73:3 att valet av boendekommun ska ske genom att ett trepartskontrakt upprättas, med individen, staten och den mottagande kommunen som parter,

H73:4 att arbetsmarknadsperspektivet ska vara utgångspunkten vid val av kommun.

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H74

Bodens arbetarekommun

Migrationspolitiken

Under de senaste åren har migrationspolitiken förändrats till det sämre. Tanken var att det skulle bli lättare och mer rättvist för de asylsökande när de själva skulle få lägga fram sin sak inför en domstol.

Problemet är att alla inte får lägga fram sin sak inför en domstol. Dessutom kunde man tidigare hänvisa till ”humanitära skäl”. Idag finns inte den formuleringen i lagtexten.

Då Sverige var ett av de första länderna som skrev under både barnkonventionen och kvinnokonventionen har dessa kunnat användas som en del i argumentationen för att få asyl. Idag kan man inte använda sig av sådana formuleringar. Det har blivit betydligt svårare att få stanna i Sverige.

Handläggningstiden är fortfarande alldeles för lång, människor hinner förankra sitt liv här innan de får ett avvísingsbeslut. De senaste månaderna har media visat på otaliga fall där det handlar om omänskligt lidande. Migrationsverkets personal hänvisar till att man endast använder de bestämmelser och lagar som finns.

Vi yrkar:

H74:1 att lagar och förordningar måste ses över inom asylförfarandet/ migrationspolitiken så att vi får en mänskligare hantering,

H74:2 att barnkonventionen och kvinnokonventionen gäller över dessa lagar.

Leif Pettersson, ordförande i Bodens arbetarekommun

Bodens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motion

H75:1 (gränshinder i Öresundsregionen)

Motion H75:1 (Malmö arbetarekommun) om gränshinder i Öresundsregionen yrkar att Socialdemokraternas partikongress 2009 beslutar att översända motionen till den socialdemokratiska riksdagsgruppen som underlag för gruppens arbete i dessa frågor.

Även i en djup lågkonjunktur är Öresundsregionen en tillväxtregion. Utvecklingskraften och integrationen i Öresundsregionen har sedan Öresundsbron öppnade år 2000 varit dynamisk och framgångsrik. Cirka 30 000 skåningar pendlar dagligen till jobb eller studier i Köpenhamnsregionen och tusentals danskar pendlar till sydvästra Skåne.

Öresundsregionen har alla förutsättningar att vara en motor i svensk och dansk ekonomi. Men för att det ska kunna uppnås krävs att de kvarvarande gränshindren rivs. Målet är att det ska vara lika enkelt att bo, jobba eller studera på olika sidor av sundet som inom Sverige eller Danmark.

Trots ett långvarigt samarbete mellan de nordiska länderna och ett i stora delar gemensamt samhällssystem uppstår det problem när folk bor i ett land och arbetar i ett annat. Motionen tar upp frågor om skatter, pensionssystem, infrastruktur, arbetsmarknadsutbildning, miljö och forskning.

Allt efter som samarbetet mellan Sverige och Danmark har vuxit sig starkare i Öresundsregionen har regeringarna i båda länder genom lagstiftning och överenskommelser försökt att ta bort hindren för integrationen. Den socialdemokratiska regeringen i Sverige har varit pådrivande i arbetet med att förbättra förutsättningarna för arbetspendling mellan länderna. Bland annat har skatteregler ändrats och försäkringssystem harmoniserats.

De kvarstående gränshindren i Öresundsregionen ska lösas av Sverige och Danmark gemensamt. Det kräver beslut av politiska och andra instanser på olika nivåer, från regionala organ till riksdag och regering. Det är angeläget att med kraft fortsätta att driva frågorna vidare så att målet om integration i Öresundsregionen nås.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motion H75:1.

Motion H75

Malmö arbetarekommun

Öresundsregionen

Öresundsregionen är ett av Europas befolkningstätaste områden. Den rankas av OECD som Europas andra tillväxtregion, har den största koncentrationen av högutbildad befolkning i norra Europa och snart en gemensam arbetsmarknad. Samverkan med Sjælland har gett Skåne en helt ny identitet, inte minst i ett europeiskt perspektiv.

Öresundsregionens delar är väldigt olika trots den geografiska närheten. Sjælland tyngs till exempel ned av en ogynnsam demografisk struktur, medan i Skåne stora kullar ungdomar snart kommer att göra sitt arbetsmarknadsinträde. Tillsammans har Skåne och Sjælland utmärkta möjligheter att skapa en stark och stabil tillväxtregion. Olikheterna ger fördelar eftersom delarna kompletterar varandra. De gör också arbetsmarknaden mycket mer stabil, inte minst för att näringsstrukturen blir bredare.

Men för att regionen ska kunna utvecklas till sin fulla potential, måste integrationen fortsätta så att invånarna kan flytta, jobba och bosätta sig fritt på tvärs över sundet.

Under en lång följd av år har svenska och danska regeringar uttryckt stora ambitioner att ta bort hindren för integration, men tyvärr återstår de största hindren ännu, liksom många av de hinder som egentligen är ganska lätta att lösa.

Skatteavtalet med Danmark måste omförhandlas så att Öresundsregionen får likvärdiga förhållanden som andra gränsregioner. Kommunerna och Region Skåne går idag miste om betydande skatteintäkter. Detta eftersom gränsgångaravtal, som gäller för alla andra nordiska länders gränsregioner, saknas i Öresundsregionen. Det skatteavtal som finns kompenserar för en del av bortfallet, men inte allt. Skatteavtalet är så utformat att Danmark bara skickar drygt 8 procent av pendlarnas lönesummor tillbaka till Sverige. Det ska jämföras med den kommun- och landstingskatt man normalt betalar, som är ungefär 32 procent. En konsekvens är att skattekraften i de skånska kommunerna blir lägre.

Därmed är alla kommuner och landsting i Sverige förlorare, eftersom det svenska skatteutjämningsystemet är utformat så att alla hjälps åt att "fylla i" det som fattas. En annan konsekvens är ett demokratiskt underskott när individens, kommunens och statens skyldigheter och rättigheter inte är i balans. De som bor i Malmö men jobbar i Danmark kan till exempel inte bestämma över skattenivåerna via röstsedeln. Arbetspendlarna själva uppfattar skattereglerna som ett stort hinder för bättre Öresundsintegration, enligt en enkät utförd av föreningen Öresundsborger (Öresundsborger Survey 2008).

Snart bildar Köpenhamn tillsammans med Malmö/Lund en flerkärnig arbetsmarknadsregion. Flerkärnigheten är en styrka om det finns en väl fungerande transportapparat och utbyggd kollektivtrafik. Det tar lika lång tid att resa mellan pendlarstationen Malmö Syd Svågertorp och Köpenhamns centralstation som mellan Östermalmstorg och Globen. Men det saknas tillräcklig kapacitet i de anslutande systemen till Öresundsbron och City-tunneln. Därför måste staten ta sitt ansvar för att bygga ut infrastrukturen i den svenska delen av Öresundsregionen till en rimlig standard och ge prioritet åt järnvägssatsningarna, som är helt nödvändiga för en fungerande kollektivtrafik.

Sänkta brotaxor är en av de mest verkningsfulla åtgärderna för att skynda på integrationen. Brointäkterna är nu långt högre än prognosen och istället för att avskriva investeringen snabbare anser vi att man borde använda de ökade intäkterna till att sänka brotaxorna.

Staten tar för litet hänsyn till regionala olikheter när man planerar kommande infrastruktur. Kalkylerna måste ta hänsyn till att storstadsområden växer snabbare än omgivningen och till de positiva effekter som följer av regionförstoring. Vi efterlyser också samhälls-ekonomiska kalkyler som tar hänsyn till vad som händer på den danska sidan av sundet!

Pensionssystemen i Sverige och Danmark är så olika att det är svårt att hinna spara ihop till en tillräcklig pension om man byter till dansk arbetsgivare mitt i livet, vilket innebär att många av de svenskar som jobbar i Danmark riskerar att bli beroende av bidrag på ålderns höst. Detta har bland annat SAS kabinpersonals fackförbund CAU uppmärksammat. Flygpersonal som bor i Sverige och arbetar i Danmark tillhör det danska socialförsäkringssystemet men betalar skatt i Sverige. Som anställd i Danmark gör man till stor del pensionsinbetalningar på egen hand istället för genom arbetsgivaren, men om man skattar i Sverige räknas inbetalningarna som "eget pensionssparande" med begränsad avdragsrätt. Överstigande belopp beskattas och individen hamnar i en orimlig situation.

Enligt det nordiska sambeskattningsavtalet från 1996 ska skatt på inkomst betalas i det land där arbetet sker. Det finns några undantag, bland annat den så kallade montörsregeln som innebär att den som arbetar mindre än 183 dagar under en tolv månadersperiod i ett annat land ska skatta i Sverige och därmed slippa krångel. Men personaluthyrningsföretag får inte utnyttja montörsregeln, utan svensk personal som hyrs ut till ett företag i Danmark måste skatta där från första dagen och oavsett hur lång uthyrningsperioden är. Detta är ett onödigt hinder som i stor utsträckning drabbar dem som nyligen trätt in på arbetsmarknaden.

Arbetsförmedlingens regler tillåter bara att arbetslösa i Sverige utbildas i syfte att få jobb i Sverige. Motsvarande regler finns i Danmark. Detta betyder att varken den svenska eller den danska arbetsförmedlingen kan bekosta rekryteringsutbildningar av svenska arbetslösa till danska verksamheter, utan där har vi fått gå in med stora kommunala medel. Arbetsförmedlingens regler måste ändras. Det är orimligt att inte utnyttja de möjligheter som en sammanlänkad arbetsmarknad ger. Ett annat exempel är att det idag inte är möjligt för en arbetssökande att med anställningsbidrag och/eller arbetslöshetsersättning ta en praktikplats på den andra sidan av Öresund utan att personen i fråga mister sitt understöd.

I en kommentar i Sydsvenska Dagbladet 7 maj 2002 sade dåvarande handelsministern Leif Pagrotsky att "Det ska inte kosta mer att skicka ett brev från Malmö till Köpenhamn än vad det kostar att sända ett brev till Haparanda". Det är på tiden att hans löfte blir uppfyllt.

Energibolaget E.ON har byggt om Öresundsverket för storskalig naturgasbaserad produktion av el och fjärrvärme. Samtidigt förbereder man för en biogasanläggning som på sikt ska försörja Öresundsverket. Tanken är att ersätta den fossila naturgasen med biogas, som är det bästa ur miljösynpunkt. Men redan när man eldar med naturgas kommer Öresundsverket att ersätta koleldad elproduktion i Danmark och därmed minska de totala utsläppen av koldioxid i regionen med 1 miljon ton per år.

Samtidigt kommer koldioxidutsläppen tveklöst att öka lokalt där verket står. Det rimliga vore att man i transnationella regioner, som Öresundsregionen, kunde få räkna utsläppsmålen på ett gränsöverskridande sätt. Det vore en bra metod att underlätta för regionala anläggningar som är en stor vinst för miljön och det vore helt i linje med EU:s strävan att hitta gränsöverskridande lösningar på miljöproblemen.

Öresundsuniversitetet är ett unikt samarbete där elva högskolor och universitet med sammanlagt 150 000 studenter och 14 000 forskare bildar en av Europas största koncentrationer av universitet. Tanken är bland annat att öka kvaliteten och effektiviteten på forskningen. Men det är fortfarande svårt att finansiera bilaterala forskningsprojekt över sundet. Projekt som finansieras via Nordiska Rådets samarbetsorgan NordForsk, som har ansvar för att koordinera och finansiera gränsöverskridande forskning i Norden, måste till exempel omfatta tre nordiska länder.

Allt fler människor arbetspendlar över Öresundsbron. Pendlingen har ökat från cirka 5 000 vid tidpunkten för det dansk-svenska skatteavtalet i oktober 2003 till nästan 30 000 personer 2008. Det är fler än invånarna i en medelstor svensk kommun. 2020 kan

antalet pendlare vara närmare 60 000, enligt beräkningar från Øresundsinstitutet. Det är en utveckling som kan vara oerhört gynnsam och ge stora effekter för hela regionen. Men då krävs det skarpa och snabba beslut som river gränshindren över Öresund.

Med utgångspunkt i ovanstående föreslår vi:

H75:1 att Socialdemokraternas partikongress 2009 beslutar att översända motionen till den socialdemokratiska riksdagsgruppen som underlag för gruppens arbete i dessa frågor.

Malmö Arbetarekommun

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H76:1, H77:1, H78:1, H78:2, H79:1, H79:2, H80:1, H81:4, H82:4, H83:4, H84:4, H85:4, H86:4 (landsbygdsstrategi)

Motionerna H76:1 (Uppvidinge arbetarekommun) H77:1 (Arvika arbetarekommun) yrkar att Socialdemokraterna tar fram en nationell strategi för en hållbar landsbygdspolitik. Motionerna H81:4 (Värmlands partidistrikt), H82:4 (Gävleborgs partidistrikt), H83:4 (Jämtlands partidistrikt), H84:4 (Västerbottens partidistrikt), H85:4 (Dalarnas partidistrikt), H86:4 (Västernorrlands partidistrikt) yrkar samtliga att en sammanhållen långsiktig landsbygdspolitik tas fram. Motion H78:1 (Kalmar arbetarekommun) yrkar att verka för landsbygdsutveckling i enlighet med motionens anda och förslag genom att stödja gränsövergripande samverkan för landsbygdsutveckling. Motion H78:2 (Kalmar arbetarekommun) yrkar att verka för att arbetarrörelsen engageras i bygderelesen för tvärpolitisk samverkan underifrån på kommun-, region- och riksnivå. Motion H79:1 (Härjedalens arbetarekommun) yrkar att Socialdemokraterna verkar för att stödja forskning om hur glesbygdskommuner ska kunna utveckla lokala resurser för att skapa arbetstillfällen och förutsättningar för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Motion H79:2 (Härjedalens arbetarekommun) yrkar att Socialdemokraterna verkar för att alla samhällssystem och myndigheter har en jämlikt och jämställt perspektiv på sina verksamheter med ett speciellt uppdrag att värna lika välfärd i glesbygd. Motion H80:1 (Sundsvalls arbetarekommun) yrkar att Socialdemokraterna omgående tar fram en strategi för en uthållig utveckling av hela Sverige.

Regionalpolitiken i Sverige måste återupprättas. Staten/regeringen måste ta ett övergripande ansvar för den regionala balansen. Dagens utveckling ökar klyf'orna i vårt land. Den borgerliga regeringen abdikerar i praktiken inför detta. Någon trovärdig regionalpolitik som omfattar hela Sverige finns inte. Det är mycket allvarligt.

Landsbygden utgör en stor del av Sveriges yta, men villkoren på landsbygden varierar åtskilligt mellan jordbruksbygderna i södra Sverige, skärgårdarna efter våra kuster, skogsbruket och renskötseln i norr. De areella näringarna – jordbruk, skog, fiske och rennäring – har haft en stor betydelse för Sveriges utveckling. Deras betydelse för framtiden ökar allt efter som de vidareutvecklas.

Närproducerad mat och småskalig livsmedelsproduktion, utveckling av bio-bränsle, vidareutveckling av skogsråvara tillsammans med besöksnäring är exempel på verksamheter som ger nya möjligheter för människor att bo och arbeta på landsbygden. Till detta bidrar även olika former av tjänsteverksamhet som bedrivs med hjälp av IT-teknik.

Även omsorgen om vår miljö och om vårt kulturarv har ökat landsbygdens betydelse under senare decennier.

Partistyrelsen är övertygad om att det inte finns något motsatsförhållande mellan en god nationell ekonomisk tillväxt och en positiv utveckling i alla delar av landet.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte 2004 Landsbygdskommittén, som skulle utarbeta en långsiktig strategi för den nationella politiken för landsbygdsutveckling. Utgångspunkten för arbetet var bland annat att landsbygden behöver, utöver de areella näringarna, en bredare bas för tillväxt och utveckling.

Utredningen var klar i december 2006 och den borgerliga regeringen lämnade i mars 2009 till riksdagen en skrivelse om landsbygdspolitiken. Socialdemokraterna i Näringsutskottet skrev med anledning av skrivelsen bland annat följande: ”En grundläggande insikt är att statens budget har en avgörande betydelse för den regionala ekonomiska utvecklingen. Statliga investeringar i utbildning och infrastruktur skapar de grundläggande förutsättningarna för regional tillväxt. Till detta kommer statliga åtaganden när det gäller grundläggande samhällsfunktioner, såsom ett fungerande rättssystem. En betydande del av statens resurser används även för att garantera medborgarna en likvärdig välfärdsnivå. I detta sammanhang finns det skäl att konstatera att det råder betydande skillnader mellan regionerna när det gäller ålderssammansättning, arbetslöshet och inkomster. En politik som syftar till att utjämna ekonomiska skillnader mellan människor kommer därmed att få mycket stor effekt på möjligheterna att bedriva en framgångsrik regional utvecklingspolitik. Omvänt kommer en politik som syftar till motsatsen, dvs. till ökade klyftor i samhället, få dramatiska negativa effekter på möjligheterna att hålla ihop Sverige och skapa förutsättningar för tillväxt i alla delar av landet.

Den moderatledda regeringen har konsekvent följt den senare linjen. Genom ett helt batteri av åtgärder med snedvridande fördelningspolitiska effekter har regeringen slagit in en kil mellan de mest utsatta och de privilegierade. Med jobbkrisen som hävstång används nu den kilen för att snabbt vidga klyftan mellan olika delar av landet. I stället för att krympa avstånden mellan Sveriges olika delar och skapa goda tillväxtförutsättningar för hela landet innebär regeringens politik ökad regional obalans och försämrade möjligheter att, oavsett var i landet man bor, driva företag eller jobba.”

För att främja tillväxten på landsbygden krävs det konkreta åtgärder för att underlätta företagande. Intresset för entreprenörskap behöver stimuleras och förutsättningarna för småföretagare underlättas ekonomiskt och administrativt. Det handlar både om tillgång till riskvilligt kapital och om trygghetssystem för småföretagare så att fler vågar pröva på att starta eget.

Regelsystemen för småföretagen måste fortsätta att förenklas. Företagen måste också ha tillgång till statlig service i form av Skattemyndighet, Försäkringskassa, Arbetsförmedling med flera på ett enkelt sätt. Även tillgång till kommersiell service är en förutsättning för att man ska kunna starta ett företag.

Att fler chanser och möjligheter till högskoleutbildning skapas är av central betydelse för utvecklingen i hela landet. Vi Socialdemokrater har under lång tid målmedvetet arbetat med att bygga ut högskolan och bryta den sociala snedrekryteringen till högre studier. Över 100 000 nya studieplatser skapades under en tioårsperiod och fyra högskolor har utvecklats till universitet.

De regionala högskolorna och universiteten lockar nya grupper till högre studier samtidigt som forskningen fungerar som en tillväxtmotor för regionen. Satsningen har visat sig vara mycket effektiv politik som behöver fortsätta. Det behövs också

fortsatt forskning om hur lokala resurser kan användas bättre och utvecklas för att skapa nya arbetstillfällen.

Väl fungerande infrastruktur är avgörande för såväl företag som de boende på landsbygden. Allt större arbetsmarknadsregioner förutsätter möjlighet att pendla över långa avstånd. Företag är beroende av effektiva varutransporter som också är miljövänliga. En ny kustnära järnväg har mycket stor betydelse för basnäringarna i norra Sverige.

För många regioner, framför allt i de norra delarna av landet, är tillgängligheten till en flygplats livsavgörande. Regeringen har nu drivit igenom en förändring som innebär att det statliga ägandet ska begränsas till ett smalt basutbud bestående av endast tio flygplatser. Detta är inte acceptabelt för regioner där det inte finns något tidsmässigt realistiskt alternativ till flyget.

För turistföretagare har också det mindre vägnätet stor betydelse för att kunna ta emot besökare alla tider på året. De är också beroende av fortsatt utbyggnad av bredbands- och mobiltelefonnätet till hela landet. Detta är också viktigt för de boende och för samhällets tjänster som exempelvis fungerande trygghetslarm.

Generella inkomstbortfallsförsäkringar, enhetliga och lika, är utomordentligt viktiga för att upprätthålla den regionala köpkraften och skapa en jämn lokal efterfrågan på företagens varor och tjänster. Detta gäller i synnerhet i tider av hög arbetslöshet. Regeringens försäkringar av trygghetsystemen betalas idag av landets kommuner, vilket drabbar särskilt hårt gles- och landsbygdskommunerna och deras möjlighet att erbjuda likvärdig välfärd som andra delar av landet.

Snabba samhällsförändringar till följd av globalisering, EU-medlemskap och regionalisering har skapat nya strukturer inom det demokratiska systemet. Nya beslutsnivåer, sektorisering och specialisering försvårar möjligheterna att få en helhetsbild av viktiga samhällsfrågor. Därför är det angeläget att ta vara på människors engagemang för sin bygd och stödja samarbete mellan organisationer, kommuner, regioner och andra som arbetar för utveckling av landsbygden.

För många är landsbygden en attraktiv miljö att bo i. Landsbygden skulle kunna locka många fler med bättre förutsättningar för arbete, kommunikationer och service. Därför anser partistyrelsen att det behövs en nationell regionalpolitisk strategi som bland annat innehåller en hållbar landsbygdspolitik.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H76:1, H77:1, H80:1,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H78:1, H78:2, H79:1, H79:2, H81:4, H82:4, H83:4, H84:4, H85:4, H86:4.

Motion H76

Uppvidinge arbetarekommun

En nationell landsbygdstrategi

Alla som arbetar för landsbygdsutveckling har sin egen definition av vad landsbygdsutveckling är. För att utveckla landsbygden behövs en nationell strategi där man satt upp tydliga mål men också gjort konsekvensanalyser hur landsbygden i hela Sverige kan utvecklas. Sverige är ett avlångt land och villkoren på landsbygden skiljer sig åt. Villkoren i södra Sverige mot norra men också mellan skärgården runt våra städer som att leva på en ö, eller tätort.

Att påverka förutsättningarna för livet på landet och en tro på att landsbygden erbj-

der unika möjligheter även för staden är också något som påverkar liksom det globala perspektivet, vilket behövs för att ge vägledning för en balanserad utveckling i vårt lands alla delar, stad som land, tätortsnära såväl som glesbygd.

Vårt medlemskap i EU påverkar också hur vi kan jobba med tillväxt och utveckling av landsbygden.

I den borgerliga regeringens två första regeringsdeklarationer sägs att tillväxten i ”hela Sverige” ska stärkas och att service och kommunikationer ska fungera i samtliga regioner. Verkligheten är dock en helt annan. Den statliga servicen är snart helt uttraderad i stora delar av landet utanför storstäderna: utvecklingen för tiotusentals småföretag hotas också av undermålig infrastruktur.

De regionala klyftorna ökar markant år efter år. Den statliga servicen blir mer och mer sällsynt på landsbygden och hotar den dagliga tillvaron för nästan 3 miljoner medborgare. Till detta kommer nu senast drivmedelbolagens dramatiska och redan inledda nedläggningar av mackar som slår hårdast mot gles och landsbygd. 1000 mackar beräknas försvinna under de närmaste åren.

Privatiseringen och omregleringen av Apoteket gör att apotek i glesbygd kan vara i farozonen. Nedläggningen av kassatjänstservice med kravet att man måste ha minst 30 kilometer till närmaste banktjänst gör att villkoren på landsbygden har blivit tuffare.

Landsbygdens energi-, råvaru-, livsmedels- och kunskapsresurser kan inte ett fungerande samhälle vara utan men inte heller storstädernas kultur-, nöjes- och kunskapsresurser. De varierande natur-, kultur-, bebyggelse- och miljökvaliteterna i de två olika miljöerna är viktiga tillgångar och stimulanser för hela befolkningen.

Många kommuner jobbar hårt för utveckla landsbygdens möjligheter. Men de har svårt att klara uppgiften ensamma. De statliga resurserna och institutionerna måste användas för ett snabbt lyft av landsbygdens alla befintliga och potentiella framtidsmöjligheter.

Viktiga förutsättningar för att ha en levande och aktiv landsbygd är att lokalt inflytande och ”underifrånperspektiv” råder, landsbygdsperspektivet måste stärka sin position inom samtliga politikerområden och i all politisk utformning, helhetsyn och sektorssamverkan är A och O och det behövs ett tydliggörande av landsbygdspolitikens genomförandeansvar.

Lokalt perspektiv på demokrati, ansvar och roller

Samhällsförändringar till följd av globalisering, EU-medlemskapet och regionalisering har skapat nya strukturer inom det demokratiska systemet. Och den lokala nivån är en viktig pusselbit för att stärka demokratin. Medborgarnas engagemang på landsbygden kanaliseras ofta genom folkrörelser, lokala utvecklingsgrupper, föreningar därför är det viktigt att stärka medverkan i utveckling och genomförande av verksamheter som skapar goda villkor för ett fungerande vardagsliv.

En viktig del i en strategi för hållbar, ekonomisk, social och miljömässig utveckling är att ta tillvara människors engagemang för sin bygd.

Ett kreativt utvecklingsklimat uppstår i samspelet mellan den lokala kraften och samhället i övrigt. Inom bland annat bygderörelsen arbetar landsbygdens folk med stort engagemang, hög kompetens, lokala erfarenheter och egna kapitalinsatser för bygdens och småorters framtid.

Landsbygdens företagande och arbetsmarknad

Svensk landsbygd behöver ett mer mångfacetterat företagande med dynamisk arbetsmarknad. Och det krävs ett livskraftigt och växande företagande på landsbygden för att stärka den ekonomiska utvecklingen för hela Sverige, säkerställa långsiktig samhällsservice och göra boende på landsbygden tillgängligt för fler.

De gröna näringarna är en bas för tillväxt, utveckling och den nödvändiga omställningen till ett hållbart samhälle som är baserat på förnybara naturresurser, vilket ger landsbygden och dess innevånare en särskilt viktig roll. Det är de små företagen som utgör ryggraden i landsbygdens näringsliv. Småskalighet i stor skala ger tillväxt på landsbygden och utveckling i hela vårt land.

För att uppnå målet med ett mera företagsamt Sverige, krävs att alla länkar i kedjan från affärsidé till företag fungerar. Det sociala kapitalet och den kreativa miljön som finns på landsbygden har en avgörande betydelse för de förändringsprocesser som leder fram till nya företag. Det finns goda förutsättningar för att utveckla denna miljö och bidra till fler företag och jobb på landsbygden.

Utmaningar för en fungerande vardag

Politikens roll är att skapa likvärdiga men lokalt anpassade levnads och utvecklingsvillkor i hela landet. Människors behov för att få en fungerande vardag är rätt lika, däremot skiljer sig förutsättningarna. Boende på landsbygden har rätt till ett bra boende, trygghet, säkerhet och tillgänglig service, goda kommunikationer och säkerställd tillgång till tekniska lösningar sin bredband och mobiltelefon. Nya allsidiga boendeformer för unga, gamla och barnfamiljer behöver utvecklas, Vi måste klara av att hantera det ökande delårsboendet utifrån demokratiaspekt och ge de kommuner med stor andel kompensation, hur löser man trygghet och säkerhetsaspekten för landsbygdsboende, och inte minst hur hanteras den minskade servicen, både offentlig och kommersiell service. Det behövs tydliga krav på att statliga myndigheter och bolag tar ett utökat ansvar för utvecklingen på landsbygden och att medverka till nya och samordnade servicelösningar.

Med det anförda så vill vi:

H76:1 att Socialdemokraterna tar fram en nationell strategi för en hållbar landsbygds- politik.

Carina Adolfsson Elgestam, Uppvidinge arbetarekommun

Uppvidinge arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H77

Arvika arbetarekommun

Behov av en nationell landsbygdsstrategi

För att utveckla landsbygden behövs en nationell strategi där man sätter upp tydliga mål men också gör konsekvensanalyser hur landsbygden i hela Sverige kan utvecklas. Sverige är ett avlångt land och villkoren på landsbygden skiljer sig åt, södra Sveriges landsbygd har andra förutsättningar än norra men också mellan de olika skärgårdarna, öarna och den tätortsnära landsbygden i norr som i söder. Landsbygdens energi-, råvaru-, livsmedels- och kunskapsresurser kan inte ett samhälle vara utan men inte heller storstädernas kultur-, nöjes- och kunskapsresurser. De olika miljöerna/motpolerna balanserar varandra och är viktiga tillgångar för hela befolkningen.

Att påverka förutsättningarna för livet på landet och en tro på att landsbygden erbjuder unika möjligheter är även för staden en viktig aspekt. Vårt medlemskap i EU påverkar också hur vi kan jobba med tillväxt och utveckling av landsbygden. Genom att bland annat dra nytta av EU:s landsbygdsstrategier inom bland annat jordbrukspolitik.

I den borgerliga regeringens två första regeringsdeklarationer sägs att tillväxten i ”hela Sverige” ska stärkas och att service och kommunikationer ska fungera i samtliga regioner. Verkligheten är dock en helt annan. Den statliga servicen är snart helt uttraderad i stora delar

av landet. Utvecklingen för tiotusentals småföretag hotas också av undermålig infrastruktur.

De regionala klyftorna ökar markant år efter år. Den statliga servicen blir mer och mer sällsynt på landsbygden och hotar den dagliga tillvaron för nästan tre miljoner medborgare. Till detta kommer nu senast drivmedelbolagens dramatiska och redan inledda nedläggningar av mackar som slår hårdast mot gles- och landsbygd. 1 000 mackar beräknas försvinna under de närmaste åren. Privatiseringen och omregleringen av Apoteket gör att apotek i glesbygd kan vara i farozonen. Nedläggningen av kassatjänstservice gör att villkoren på landsbygden har blivit tuffare.

Många kommuner jobbar hårt för att utveckla landsbygdens möjligheter. Men de har svårt att klara uppgiften ensamma. De statliga resurserna och institutionerna måste användas för ett snabbt lyft av landsbygdens alla befintliga och potentiella framtidsmöjligheter. Viktiga förutsättningar för att ha en levande och aktiv landsbygd är att lokalt inflytande och "underifrånperspektiv" råder, landsbygdsperspektivet måste stärka sin position inom samtliga politikerområden och i all politisk utformning, helhetssyn och sektorssamverkan är A och O och det behövs ett tydliggörande av vem som genomför vad.

Lokalt perspektiv på demokrati, ansvar och roller

Samhällsförändringar till följd av globaliseringen, EU-medlemskapet och regionalisering har skapat nya strukturer inom det demokratiska systemet. Och den lokala nivån är en viktig pusselbit för att stärka demokratin. Medborgarnas engagemang på landsbygden kanaliseras ofta genom folkrörelser, lokala utvecklingsgrupper, föreningar. Därför är det viktigt att stärka medverkan i utveckling och genomförande av verksamheter som skapar goda villkor för ett fungerande vardagsliv. En viktig del i en strategi för hållbar, ekonomisk, social och miljömässig utveckling är att ta tillvara människors engagemang för sin bygd. Ett kreativt utvecklingsklimat uppstår i samspelet mellan den lokala kraften och samhället i övrigt. Inom bland annat bygderörelsen arbetar landsbygdens folk med stort engagemang, hög kompetens, lokala erfarenheter och egna kapitalinsatser för bygdens och småorters framtid.

Landsbygdens företagande och arbetsmarknad

Svensk landsbygd behöver ett mer mångfacetterat företagande med dynamisk arbetsmarknad. Och det krävs ett livskraftigt och växande företagande på landsbygden för att stärka den ekonomiska utvecklingen för hela Sverige, säkerställa långsiktig samhällsservice och göra boende på landsbygden tillgängligt för fler. De gröna näringarna är en viktig bas för tillväxt, utveckling och den nödvändiga omställningen till ett hållbart samhälle som är baserat på förnybara naturresurser, vilket ger landsbygden och dess innevånare en särskilt viktig roll. Det är de små företagen som utgör ryggraden i landsbygdens näringsliv. Småskalighet i stor skala ger tillväxt på landsbygden och utveckling i hela vårt land.

För att uppnå målet med ett mera företagsamt Sverige, krävs att alla länkar i kedjan från affärsidé till företag fungerar. Det sociala kapitalet och den kreativa miljön som finns på landsbygden har en avgörande betydelse för de förändringsprocesser som leder fram till nya företag. Det finns goda förutsättningar för att utveckla denna miljö och bidra till fler företag och jobb på landsbygden.

Utmaningar för en fungerande vardag

Politikens roll är att skapa likvärdiga men lokalt anpassade levnads och utvecklingsvillkor i hela landet. Människors behov för att få en fungerande vardag är rätt lika, däremot skiljer sig förutsättningarna. Boende på landsbygden har rätt till ett bra boende, trygg-

het, säkerhet och tillgänglig service, goda kommunikationer och säkerställd tillgång till tekniska lösningar sin bredband och mobiltelefon. Det behövs tydliga krav på att statliga myndigheter och bolag tar ett utökat ansvar för utvecklingen på landsbygden och att medverka till nya och samordnade servicelösningar.

Med det anförda så vill vi:

H77:1 att Socialdemokraterna tar fram en nationell strategi för en hållbar landsbygds- politik.

Ann-Kristine Johansson, arbetarekommunen Kil och Lars-Ove Jansson, arbetare kom- munen Arvika

Arvika arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H78

Kalmar arbetarekommun

Landsbygdsutveckling för frihet och jämlikhet!

(S) i Södermøre – Södermøre Socialdemokratiska förening har sökt lyfta problem och möjligheter för goda förbindelser och ökad jämlikhet mellan stad och land genom motioner till Kalmar läns socialdemokratiska partidistrikt 2007 och 2008. Distriktskongresserna har uttalat sig positivt för landsbygdsutveckling.

Så snart resurserna medger bör detta engagemang tas tillvara i organiserad samverkan mellan bygder och kommuner i vår region.

EU har anslagit betydande belopp som ska användas i så kallade landsbygdsprogram till 2013.

Socialdemokratin kan och bör gå i spetsen för ökad jämlikhet mellan stad och land! Insatser och stöd från s-distrikten behövs. Kunskaper, erfarenheter, goda exempel från olika bygder och kommuner bör tas tillvara genom att distrikten förmedlar dem till övriga.

Förutom landsbygdsprogrammet från EU ger staten stöd till vissa insatser för landsbygdsutveckling via statliga medel. Regeringen anslår medel till riksorganisationen Hela Sverige ska Leva som består av cirka 5 000 lokala utvecklingsgrupper (LUG) och organiseras länsvis i så kallade länsbyggderåd (LBR).

Regeringen har beviljat Hela Sverige ska Leva årsanslag om 12–14–15 miljoner 2008-09-10. En del av anslaget fördelas till länsbyggderåden – 2008 ett grundanslag om drygt 150 000 kr.

Det är givetvis viktigt att dessa medel används på bästa sätt i vår region.

Förutom de ekonomiska resurserna bör också de personliga tillvaratas. Personligt engagemang och kompetens kan vara avgörande för landsbygdsutvecklingen.

Arbetarrörelsen har intresse av att aktivt stödja Hela Sverige ska Leva som tvärpolitisk rörelse för landsbygdsutveckling på riks- och länsnivå. En rörelse i mångfald förutsätter delaktighet från olika demokratiska krafter. Enpartistyre/-dominans främjar inte ett brett folkligt engagemang nedifrån och upp. Tvärtom!

Det finns därför flera viktiga skäl för arbetarrörelsen att medverka till att flera nomi- neras, väljs och aktivt deltar i till exempel länsbyggderåd från alla kommuner för landsbygdsutveckling enligt visionen: Hela Sverige ska Leva!

Landsbygdsutveckling får inte bara diskuteras i termer av bidrag och stöd. En fram- tidsinriktad politik måste inriktas på att skapa de förutsättningar som behövs för att främja livet på landet.

Kollektivtrafik, enhetstaxa, bredband och digital demokrati är viktiga för jämlik-

heten mellan stad och land. (S) i Södermøre har länge verkat för utbyggnad av E 22 särskilt hela vägen mellan Kalmar och Karlskrona som ett led i landsbygdsutveckling och utbyggnad av en Sydsostregion.

El-bilen kan bli bli språnget, särskilt när den kan "tankas" via det redan väl utbyggda el-nätet via "två hål i väggen".

En aktiv landsbygds politik är särskilt viktig för folk, föreningar och företag i vår region. Kalmar län är en landsbygdsregion som dessutom har fördelen att förena land och stad från söder till norr.

Socialdemokratin bör medvetet bygga landet enligt visionen: Hela Sverige ska Leva.

(S) i Södermøre föreslår partikongressen:

H78:1 att verka för landsbygdsutveckling i enlighet med motionens anda och förslag genom att stödja gränsövergripande samverkan för landsbygdsutveckling,

H78:2 att verka för att arbetarrörelsen engageras i byggerörelsen för tvärpolitisk samverkan underifrån på Kommun-, Region och Riksnivå.

Allan Johansson, ordförande Södermøre – Södermøre socialdemokratiska förening
Kalmar arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H79

Härjedalens arbetarekommun

Tryggare glesbygdsutveckling

Med dagens regler vid arbetslöshet tvingas människor i glesbygdskommuner att söka arbete i hela Sverige från första dagen med stora sociala konsekvenser för den enskilda människan och dess familj. Men det är även risk för stora konsekvenser för de små glesbygdskommunerna som i en lågkonjunktur kan mista för många i befolkningen som sedan inte återkommer varvid brist på arbetskraft uppstår. Detta kan medföra att kommunerna får det svårt att upprätthålla en likvärdig välfärd.

För att säkerställa en likvärdig välfärd i hela Sverige yrkar jag att partikongressen beslutar:

H79:1 att Socialdemokraterna verkar för att stödja forskning om hur glesbygdskommuner ska kunna utveckla lokala resurser för att skapa arbetstillfällen och förutsättningar för en långsiktigt hållbar samhällsutveckling,

H79:2 att Socialdemokraterna verkar för att alla samhällssystem och myndigheter har ett jämlikt och jämställt perspektiv på sina verksamheter med ett speciellt uppdrag att värna lika välfärd i glesbygd.

Jonny Springe

Härjedalens arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H80

Sundsvalls arbetarekommun

Hela Sverige ska leva!

De senaste årens befolkningsutveckling i Sverige rymmer en dramatik som ter sig skrämmande för många kommuner i landet. Utvecklingen kan bland annat beskrivas på följande sätt:

– Vart tredje år ökar för närvarande Stockholmsområdet med lika många invånare som hela Sundsvalls kommun!

- Stockholms kommun har de senaste åren varje år ökat med fler invånare än hela Ånge kommun!
- Det bor nästan dubbelt så många invånare i Stockholms och Uppsala län som i de fem norrlandslänen!
- Fortsätter den nuvarande utvecklingen kommer flera mindre kommuner i en nära framtid att få svårt att klara en välfärd värd namnet.

Förslag till beslut:

H80:1 att Socialdemokraterna omgående tar fram en strategi för en uthållig utveckling av hela Sverige.

Stefan Aronson, Socialdemokraterna i Granloholm/Sundsvall
Sundsvalls arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H81:1, H81:3, H82:1, H82:3, H83:1, H83:3, H84:1, H84:3, H85:1, H85:3, H86:1, H86:3 (service på landsbygden)

Motionerna H81:1 (Värmlands partidistrikt), H82:1 (Gävleborgs partidistrikt), H83:1 (Jämtlands partidistrikt), H84:1 (Västerbottens partidistrikt), H85:1 (Dalarnas partidistrikt), H86:1 (Västernorrlands partidistrikt) yrkar samtliga att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden. Motionerna H81:3 (Värmlands partidistrikt), H82:3 (Gävleborgs partidistrikt), H83:3 (Jämtlands partidistrikt), H84:3 (Västerbottens partidistrikt), H85:3 (Dalarnas partidistrikt), H86:3 (Västernorrlands partidistrikt) yrkar samtliga att en generell landsbygdsprövning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden.

Partistyrelsen anser att den regionala utvecklingspolitiken måste vara inriktad på att skapa tillväxt, en hållbar utveckling och en god service för kvinnor och män i alla delar av landet. Grundläggande är insikten om att tillväxtförutsättningarna skiljer sig åt i olika regioner och att ansvaret för utvecklingen måste delas av såväl staten som regioner och kommuner. Den borgerliga regeringens politik har gett växande klyftor, mellan män och kvinnor, mellan privilegierade och de mest utsatta samt mellan olika delar av landet. Istället för att krympa avstånden har regeringens politik ökat klyftorna mellan regionerna och försämrat möjligheterna att driva företag eller jobba, särskilt för dem som är bosatta i områden där de fysiska avstånden är större.

Tillgången till god kommersiell och samhällsservice är en viktig förutsättning för tillväxt och utveckling av resurserna på landsbygden. För att servicen ska kunna upprätthållas i hela landet krävs tydliga politiska styrmedel och särskilda åtaganden från statens sida.

Under senare tid har avstånden till den kommersiella servicen blivit betydligt sämre, när bensinbolag har lagt ner ett stort antal bensinmackar. Med dem försvinner annan service, då tankställen vanligtvis har flera andra funktioner utöver drivmedelsförsäljningen. Ofta finns det en mataffär, post, utlämning av varor från Apotek och Systembolaget liksom försäljning av fiskekort och annan lokal service på ett och samma ställe. Detta påverkar de boende, men också lokala företagens förutsättningar att bedriva sin verksamhet. För att motverka denna utveckling behövs det höjda anslag till offentlig och kommersiell service på landsbygden, vilket har krävts av Socialdemokraterna i riksdagen.

Samtidigt håller många statliga myndigheter på att rationalisera och centralisera sin verksamhet. Det innebär för vissa orter att viktiga arbetstillfällen försvinner och att arbetsmarknaden blir smalare. Kunskap och kompetens förloras med personer som tvingas flytta från orten.

Även om partistyrelsen anser att det är viktigt att myndigheter blir mer kostnadseffektiva, måste effekterna för såväl boende och företag på landsbygden som för samhället tydliggöras. Sämre möjligheter till kontakt med exempelvis Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Skattemyndigheten gör det svårare för enskilda och företagare att skaffa sig ett arbete, rekrytera personal eller starta ett företag. Sammanslagningar av domstolar riskerar försämra rättstryggheten, då folk på grund av långa avstånd avstår från att delta i en förhandling om för vanliga medborgare viktiga ärenden.

Enligt partistyrelsens mening kan myndigheters verksamhet effektiviseras samtidigt som man behåller servicen till allmänheten. Det kan ske exempelvis genom samordning av verksamheter och gemensamma lokaler, vilket det finns goda exempel på bland annat från Norsjö kommun i Västerbotten. Inom ramen för projektet Visam har man på centralorten inrättat en gemensam mötesplats, där medborgare och företag kan få service från en rad statliga organ. Projektet syftar till att hitta metoder för att behålla en nödvändig service i mindre landsbygdskommuner.

Det pågår också en omreglering av verksamheten i statliga företag. Två tredjedelar av apotek i landet håller på att privatiseras och apoteksombud avskaffas. En avreglering innebär på sikt att det blir svårt att säkra servicen i glesbygd, där lönsamheten inte är lika hög som på större orter. Därför måste beslutet om privatisering rivs upp vid ett maktskifte.

Hantering av kontanter har avsevärt försvårats för invånare och företagare på landsbygden efter att grundläggande betalervice upphandlas på marknaden. Det finns även planer att på sikt børsintroducera Posten, vilket partistyrelsen bestämt avvisar. I stället ska just gemensamt ägda företag, som exempelvis Posten och SJ, användas för att få en fungerande service i hela Sverige.

Tillgången till modern IT-infrastruktur med utbyggd bredband och väl fungerande telefoni är särskilt viktig för tillväxt och företagande i Sverige glest befolkade delar. Detta är också viktigt för de boende och för samhällets tjänster som exempelvis fungerande trygghetslarm.

Även regelsystem som försvårar småföretagande måste ses över.

Partistyrelsen anser att det ska vara möjligt för fler att bo och arbeta på landsbygden. Det är beroende av beslut inom många olika politikområden och av att regeringen tar ett ansvar för hela landet. En bra livsmiljö med ett brett utbud av kommersiell och offentlig service, utbildning och kultur höjer medborgarnas livskvalitet och stärker regionernas attraktions- och tillväxtkraft.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H81:1, H81:3, H82:1, H82:3, H83:1, H83:3, H84:1, H84:3, H85:1, H85:3, H86:1, H86:3.

Motion H81

Värmlands partidistrikt

Service på landsbygden

Landsbygden bidrar till landets tillväxt och utveckling

Landsbygden, hela Sverige, har resurser och tillgångar som rätt använt medverkar till och bidrar till landets gemensamma tillväxt. En utgångspunkt som måste vara central i en socialdemokratisk politik för framtiden och för hela landet. Detta kräver en politik som möjliggör att landsbygdens resurser tas tillvara, landsbygdsperspektivet ska finnas med inom samtliga politikområden och i alla sammanhang där (socialdemokratisk?) politik formas. Helhetssyn och sektorssamverkan med hänsyn till landsbygdens särkildheter bör gälla.

Hoten mot landsbygden

Tillgänglighet till drivmedel, livsmedel, post, apoteksvaror och annan grundläggande kommersiell och samhällelig service för innevånare och företag är en avgörande förutsättning för landsbygdens möjligheter till tillväxt. Hoten mot att bo och leva på landsbygden har under lång tid varit påtaglig för alla landsbygdsbor. De små butikerna får betala mer till grossisterna för livsmedel, och redan före den globala finansiella krisen har bensinbolagen signalerat att de avser att minska antalet serviceställen på landsbygden. Den pågående "mackdöden" där bensinbolagen lägger ner bensinmackar på löpande band kombinerat med butiksdöden gör att effekten för Sveriges glesbygd blir förödande.

Om inga insatser görs kommer många att få milsvida avstånd till närmaste serviceställe, det är helt enkelt avgörande att det finns servicepunkter på landsbygden för drivmedel, apoteksvaror och andra behov.

Borgerliga regeringen

Den borgerliga regeringen för en politik som har en övertro på marknaden och är därmed direkt landsbygdsfientlig. Bensinbolagen vill göra en omstrukturering, det vill säga nedläggning och sanering av drivmedelsförsäljningsställen och regeringen ser passivt på utan att ställa krav på drivmedelsförsörjning i hela landet. Apoteket säljs ut och ansvaret för apoteksförsörjningen i gles- och landsbygd ska bara garanteras övergångsvis. Många är de förslag och beslut som slår direkt mot landsbygdsbefolkningen.

Statens ansvar

Service på landsbygden måste bevaras och utvecklas. Vi menar att staten har ett ansvar att säkerställa kommersiell och samhällelig service på landsbygden. Det måste vara möjligt att leva och bo i hela landet, om hela landets resurser ska tas tillvara. Det behövs långsiktiga åtgärder och en långsiktig politik för att en rimlig servicenivå ska finnas på landsbygden i framtiden. Detta bör ske så långt det går i samverkan med andra intressen som till exempel den sociala ekonomins aktörer.

Åtgärder

Det krävs en mängd åtgärder för landsbygdens företagande och arbetsmarknad och en fungerande vardag för landsbygdsbefolkningen. Vi menar att det behöver utvecklas nya smarta lösningar med samordnad kommersiell och samhällelig service. En sådan utveckling måste stimuleras och stödjas. Hinder för en sådan utveckling måste undanröjas. Samordnade servicelösningar, där en entreprenör kombinerar service i form av drivmedelsförsälj-

ning, med till exempel livsmedel, annan form av service till hushållen och kanske andra uppdrag – både kommunala och privata, är en möjlig väg gå.

För att stimulera den formen av samordnad service bör regering och riksdag utforma ett system med stöd till samordnad service i Sveriges glesbygd.

För att kunna stimulera och möjliggöra samordnade servicelösningar, där entreprenörer kan kombinera kommersiell verksamhet med samhällsservice i olika former, är det nödvändigt att kommunerna får möjlighet att lägga ut uppdrag/uppgifter på entreprenörer. Företag och organisationer som ger detta mervärde för det lokala samhället genom att stödja fungerande servicepunkter på landsbygden ska på detta sätt kunna stödjas. Lagen om Offentlig Upphandling får inte vara ett hinder för detta.

Det är nödvändigt att vi genom lagstiftning på olika sätt driver på utvecklingentill exempel inom miljöområdet. Samtidigt får inte ny lagstiftning innebära att landsbygden får sämre förutsättningar än landets urbana delar. Därför är det nödvändigt att ny lagstiftning och nya regler prövas utifrån hur konsekvenserna slår mot landsbygden. Detta för att hitta möjligheter till genomförande och införande som inte ytterligare försämrar landsbygdens förutsättningar.

Vi föreslår därför partikongressen besluta utifrån motionens resonemang:

H81:1 att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden,

H81:2 att LOU ses över för att möjliggöra för kommunerna att lägga ut uppgifter på entreprenörer och organisationer för att på det sättet stärka de som driver fungerande servicepunkter på landsbygden,

H81:3 att en generell landsbygdsprovning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden,

H81:4 att en sammanhållen långsiktig landsbygdsolitik tas fram.

Socialdemokraterna i Värmland

Motion H82 Gävleborgs partidistrikt

Service på landsbygden

Landsbygden bidrar till landets tillväxt och utveckling

Landsbygden, hela Sverige, har resurser och tillgångar som rätt använt medverkar till och bidrar till landets gemensamma tillväxt. En utgångspunkt som måste vara central i en socialdemokratisk politik för framtiden och för hela landet. Detta kräver en politik som möjliggör att landsbygdens resurser tas tillvara, landsbygdsperspektivet ska finnas med inom samtliga politikområden och i alla sammanhang där (socialdemokratisk?) politik formas. Helhetssyn och sektorssamverkan med hänsyn till landsbygdens särkildheter bör gälla.

Hoten mot landsbygden

Tillgänglighet till drivmedel, livsmedel, post, apoteksvaror och annan grundläggande kommersiell och samhällig service för innevånare och företag är en avgörande förutsättning för landsbygdens möjligheter till tillväxt. Hoten mot att bo och leva på landsbygden har under lång tid varit påtaglig för alla landsbygdsbor. De små butikerna får betala mer till grossisterna för livsmedel, och redan före den globala finansiella krisen har bensinbolagen signalerat att de avser att minska antalet serviceställen på landsbygden. Den pågående

”mackdöden” där bensinbolagen lägger ner bensinmackar på löpande band kombinerat med butiksdöden gör att effekten för Sveriges glesbygd blir förödande.

Om inga insatser görs kommer många att få milsvida avstånd till närmaste serviceställe, det är helt enkelt avgörande att det finns servicepunkter på landsbygden för drivmedel, apoteksvaror och andra behov.

Borgerliga regeringen

Den borgerliga regeringen för en politik som har en övertro på marknaden och är därmed direkt landsbygdsfientlig. Bensinbolagen vill göra en omstrukturering, det vill säga nedläggning och sanering av drivmedelsförsäljningsställen och regeringen ser passivt på utan att ställa krav på drivmedelsförsörjning i hela landet. Apoteket säljs ut och ansvaret för apoteksförsörjningen i gles- och landsbygd ska bara garanteras övergångsvis. Många är de förslag och beslut som slår direkt mot landsbygdsbefolkningen.

Statens ansvar

Service på landsbygden måste bevaras och utvecklas. Vi menar att staten har ett ansvar att säkerställa kommersiell och samhällelig service på landsbygden. Det måste vara möjligt att leva och bo i hela landet, om hela landets resurser ska tas tillvara. Det behövs långsiktiga åtgärder och en långsiktig politik för att en rimlig servicenivå ska finnas på landsbygden i framtiden. Detta bör ske så långt det går i samverkan med andra intressen som till exempel den sociala ekonomins aktörer.

Åtgärder

Det krävs en mängd åtgärder för landsbygdens företagande och arbetsmarknad och en fungerande vardag för landsbygdsbefolkningen. Vi menar att det behöver utvecklas nya smarta lösningar med samordnad kommersiell och samhällelig service. En sådan utveckling måste stimuleras och stödjas. Hinder för en sådan utveckling måste undanröjas. Samordnade servicelösningar, där en entreprenör kombinerar service i form av drivmedelsförsäljning, medtill exempel livsmedel, annan form av service till hushållen och kanske andra uppdrag – både kommunala och privata, är en möjlig väg gå.

För att stimulera den formen av samordnad service bör regering och riksdag utforma ett system med stöd till samordnad service i Sveriges glesbygd.

För att kunna stimulera och möjliggöra samordnade servicelösningar, där entreprenörer kan kombinera kommersiell verksamhet med samhällservice i olika former, är det nödvändigt att kommunerna får möjlighet att lägga ut uppdrag/uppgifter på entreprenörer. Företag och organisationer som ger detta mervärde för det lokala samhället genom att stödja fungerande servicepunkter på landsbygden ska på detta sätt kunna stödjas. Lagen om Offentlig Upphandling får inte vara ett hinder för detta.

Det är nödvändigt att vi genom lagstiftning på olika sätt driver på utvecklingen till exempel inom miljöområdet. Samtidigt får inte ny lagstiftning innebära att landsbygden får sämre förutsättningar än landets urbana delar. Därför är det nödvändigt att ny lagstiftning och nya regler prövas utifrån hur konsekvenserna slår mot landsbygden. Detta för att hitta möjligheter till genomförande och införande som inte ytterligare försämrar landsbygdens förutsättningar.

Vi föreslår därför partikongressen besluta utifrån motionens resonemang:

H82:1 att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden,

H82:2 att LOU ses över för att möjliggöra för kommunerna att lägga ut uppgifter på entreprenörer och organisationer för att på det sättet stärka de som driver fungerande servicepunkter på landsbygden,

H82:3 att en generell landsbygdsprövning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden,

H82:4 att en sammanhållen långsiktig landsbygds politik tas fram.

Socialdemokraterna i Gävleborg

Motion H83

Jämtlands läns partidistrikt

Service på landsbygden

Landsbygden bidrar till landets tillväxt och utveckling

Landsbygden, hela Sverige, har resurser och tillgångar som rätt använt medverkar till och bidrar till landets gemensamma tillväxt. En utgångspunkt som måste vara central i en socialdemokratisk politik för framtiden och för hela landet. Detta kräver en politik som möjliggör att landsbygdens resurser tas tillvara, landsbygdsperspektivet ska finnas med inom samtliga politikområden och i alla sammanhang där (socialdemokratisk?) politik formas. Helhetssyn och sektorssamverkan med hänsyn till landsbygdens särskildheter bör gälla.

Hoten mot landsbygden

Tillgänglighet till drivmedel, livsmedel, post, apoteksvaror och annan grundläggande kommersiell och samhällelig service för innevånare och företag är en avgörande förutsättning för landsbygdens möjligheter till tillväxt. Hoten mot att bo och leva på landsbygden har under lång tid varit påtaglig för alla landsbygdsbor. De små butikerna får betala mer till grossisterna för livsmedel, och redan före den globala finansiella krisen har bensinbolagen signalerat att de avser att minska antalet serviceställen på landsbygden. Den pågående ”mackdöden” där bensinbolagen lägger ner bensinmackar på löpande band kombinerat med butiksdöden gör att effekten för Sveriges glesbygd blir förödande.

Om inga insatser görs kommer många att få milsvida avstånd till närmaste serviceställe, det är helt enkelt avgörande att det finns servicepunkter på landsbygden för drivmedel, apoteksvaror och andra behov.

Borgerliga regeringen

Den borgerliga regeringen för en politik som har en övertro på marknaden och är därmed direkt landsbygdsfientlig. Bensinbolagen vill göra en omstrukturering, det vill säga nedläggning och sanering av drivmedelsförsäljningsställen och regeringen ser passivt på utan att ställa krav på drivmedelsförsörjning i hela landet. Apoteket säljs ut och ansvaret för apoteksförsörjningen i gles- och landsbygd ska bara garanteras övergångsvis. Många är de förslag och beslut som slår direkt mot landsbygdsbefolkningen.

Statens ansvar

Servicen på landsbygden måste bevaras och utvecklas. Vi menar att staten har ett ansvar att säkerställa kommersiell och samhällelig service på landsbygden. Det måste vara möjligt att leva och bo i hela landet, om hela landets resurser ska tas tillvara. Det behövs långsiktiga åtgärder och en långsiktig politik för att en rimlig servicenivå ska finnas på landsbygden i framtiden. Detta bör ske så långt det går i samverkan med andra intressen som till exempel den sociala ekonomins aktörer.

Åtgärder

Det krävs en mängd åtgärder för landsbygdens företagande och arbetsmarknad och en fungerande vardag för landsbygdsbefolkningen. Vi menar att det behöver utvecklas nya smarta lösningar med samordnad kommersiell och samhällelig service. En sådan utveckling måste stimuleras och stödjas. Hinder för en sådan utveckling måste undanröjas. Samordnade servicelösningar, där en entreprenör kombinerar service i form av drivmedelsförsäljning, med till exempel livsmedel, annan form av service till hushållen och kanske andra uppdrag – både kommunala och privata, är en möjlig väg gå.

För att stimulera den formen av samordnad service bör regering och riksdag utforma ett system med stöd till samordnad service i Sveriges glesbygd.

För att kunna stimulera och möjliggöra samordnade servicelösningar, där entreprenörer kan kombinera kommersiell verksamhet med samhällsservice i olika former, är det nödvändigt att kommunerna får möjlighet att lägga ut uppdrag/uppgifter på entreprenörer. Företag och organisationer som ger detta mervärde för det lokala samhället genom att stödja fungerande servicepunkter på landsbygden ska på detta sätt kunna stödjas. Lagen om Offentlig Upphandling får inte vara ett hinder för detta.

Det är nödvändigt att vi genom lagstiftning på olika sätt driver på utvecklingen till exempel inom miljöområdet. Samtidigt får inte ny lagstiftning innebära att landsbygden får sämre förutsättningar än landets urbana delar. Därför är det nödvändigt att ny lagstiftning och nya regler prövas utifrån hur konsekvenserna slår mot landsbygden. Detta för att hitta möjligheter till genomförande och införande som inte ytterligare försämrar landsbygdens förutsättningar.

Vi föreslår därför partikongressen besluta utifrån motionens resonemang:

- H83:1 att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden,
- H83:2 att LOU ses över för att möjliggöra för kommunerna att lägga ut uppgifter på entreprenörer och organisationer för att på det sättet stärka de som driver fungerande servicepunkter på landsbygden,
- H83:3 att en generell landsbygdsprövning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden,
- H83:4 att en sammanhållen långsiktig landsbygdspolitik tas fram.

Socialdemokraterna i Jämtlands län

Motion H84

Västerbottens partidistrikt

Service på landsbygden

Landsbygden bidrar till landets tillväxt och utveckling

Landsbygden, hela Sverige, har resurser och tillgångar som rätt använt medverkar till och bidrar till landets gemensamma tillväxt. En utgångspunkt som måste vara central i en socialdemokratisk politik för framtiden och för hela landet. Detta kräver en politik som möjliggör att landsbygdens resurser tas tillvara, landsbygdsperspektivet ska finnas med inom samtliga politikområden och i alla sammanhang där (socialdemokratisk?) politik formas. Helhetssyn och sektorssamverkan med hänsyn till landsbygdens särkildheter bör gälla.

Hoten mot landsbygden

Tillgänglighet till drivmedel, livsmedel, post, apoteksvaror och annan grundläggande kommersiell och samhällelig service för innevånare och företag är en avgörande förutsättning för landsbygdens möjligheter till tillväxt. Hoten mot att bo och leva på landsbygden har under lång tid varit påtaglig för alla landsbygdsbor. De små butikerna får betala mer till grossisterna för livsmedel, och redan före den globala finansiella krisen har bensinbolagen signalerat att de avser att minska antalet serviceställen på landsbygden. Den pågående mackdöden där bensinbolagen lägger ner bensinmackar på löpande band kombinerat med butiksdöden gör att effekten för Sveriges glesbygd blir förödande.

Om inga insatser görs kommer många att få milsvida avstånd till närmaste serviceställe, det är helt enkelt avgörande att det finns servicepunkter på landsbygden för drivmedel, apoteksvaror och andra behov.

Borgerliga regeringen

Den borgerliga regeringen för en politik som har en övertro på marknaden och är därmed direkt landsbygdsfientlig. Bensinbolagen vill göra en omstrukturering, det vill säga nedläggning och sanering av drivmedelsförsäljningsställen och regeringen ser passivt på utan att ställa krav på drivmedelsförsörjning i hela landet. Apoteket säljs ut och ansvaret för apoteksförsörjningen i gles- och landsbygd ska bara garanteras övergångsvis. Många är de förslag och beslut som slår direkt mot landsbygdsbefolkningen.

Statens ansvar

Service på landsbygden måste bevaras och utvecklas. Vi menar att staten har ett ansvar att säkerställa kommersiell och samhällelig service på landsbygden. Det måste vara möjligt att leva och bo i hela landet, om hela landets resurser ska tas tillvara. Det behövs långsiktiga åtgärder och en långsiktig politik för att en rimlig servicenivå ska finnas på landsbygden i framtiden. Detta bör ske så långt det går i samverkan med andra intressen som till exempel den sociala ekonomins aktörer.

Åtgärder

Det krävs en mängd åtgärder för landsbygdens företagande och arbetsmarknad och en fungerande vardag för landsbygdsbefolkningen. Vi menar att det behöver utvecklas nya smarta lösningar med samordnad kommersiell och samhällelig service. En sådan utveckling måste stimuleras och stödjas. Hinder för en sådan utveckling måste undanröjas. Samordnade servicelösningar, där en entreprenör kombinerar service i form av drivmedelsförsäljning, med till exempel livsmedel, annan form av service till hushållen och kanske andra uppdrag – både kommunala och privata, är en möjlig väg gå.

För att stimulera den formen av samordnad service bör regering och riksdag utforma ett system med stöd till samordnad service i Sveriges glesbygd.

För att kunna stimulera och möjliggöra samordnade servicelösningar, där entreprenörer kan kombinera kommersiell verksamhet med samhällsservice i olika former, är det nödvändigt att kommunerna får möjlighet att lägga ut uppdrag/uppgifter på entreprenörer. Företag och organisationer som ger detta mervärde för det lokala samhället genom att stödja fungerande servicepunkter på landsbygden ska på detta sätt kunna stödjas. Lagen om Offentlig Upphandling får inte vara ett hinder för detta.

Det är nödvändigt att vi genom lagstiftning på olika sätt driver på utvecklingen till exempel inom miljöområdet. Samtidigt får inte ny lagstiftning innebära att landsbygden får sämre förutsättningar än landets urbana delar. Därför är det nödvändigt att ny lagstiftning och nya regler prövas utifrån hur konsekvenserna slår mot landsbygden. Detta

för att hitta möjligheter till genomförande och införande som inte ytterligare försämrar landsbygdens förutsättningar.

Vi föreslår därför partikongressen besluta utifrån motionens resonemang:

H84:1 att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden,

H84:2 att LOU ses över för att möjliggöra för kommunerna att lägga ut uppgifter på entreprenörer och organisationer för att på det sättet stärka de som driver fungerande servicepunkter på landsbygden,

H84:3 att en generell landsbygdsprövning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden,

H84:4 att en sammanhållen långsiktig landsbygdspolitik tas fram.

Socialdemokraterna i Västerbotten

Motion H85 Dalarnas partidistrikt

Service på landsbygden

Landsbygden bidrar till landets tillväxt och utveckling

Landsbygden, hela Sverige, har resurser och tillgångar som rätt använt medverkar till och bidrar till landets gemensamma tillväxt. En utgångspunkt som måste vara central i en socialdemokratisk politik för framtiden och för hela landet. Detta kräver en politik som möjliggör att landsbygdens resurser tas tillvara, landsbygdsperspektivet ska finnas med inom samtliga politikområden och i alla sammanhang där (socialdemokratisk?) politik formas. Helhetssyn och sektorssamverkan med hänsyn till landsbygdens särskildheter bör gälla.

Hoten mot landsbygden

Tillgänglighet till drivmedel, livsmedel, post, apoteksvaror och annan grundläggande kommersiell och samhällelig service för innevånare och företag är en avgörande förutsättning för landsbygdens möjligheter till tillväxt. Hoten mot att bo och leva på landsbygden har under lång tid varit påtaglig för alla landsbygdsbor. De små butikerna får betala mer till grossisterna för livsmedel, och redan före den globala finansiella krisen har bensinbolagen signalerat att de avser att minska antalet serviceställen på landsbygden. Den pågående ”mackdöden” där bensinbolagen lägger ner bensinmackar på löpande band kombinerat med butiksdöden gör att effekten för Sveriges glesbygd blir förödande.

Om inga insatser görs kommer många att få milsvida avstånd till närmaste serviceställe, det är helt enkelt avgörande att det finns servicepunkter på landsbygden för drivmedel, apoteksvaror och andra behov.

Borgerliga regeringen

Den borgerliga regeringen för en politik som har en övertro på marknaden och är därmed direkt landsbygdsfientlig. Bensinbolagen vill göra en omstrukturering, det vill säga nedläggning och sanering av drivmedelsförsäljningsställen och regeringen ser passivt på utan att ställa krav på drivmedelsförsörjning i hela landet. Apoteket säljs ut och ansvaret för apoteksförsörjningen i gles- och landsbygd ska bara garanteras övergångsvis. Många är de förslag och beslut som slår direkt mot landsbygdsbefolkningen.

Statens ansvar

Service på landsbygden måste bevaras och utvecklas. Vi menar att staten har ett ansvar att säkerställa kommersiell och samhälllig service på landsbygden. Det måste vara möjligt att leva och bo i hela landet, om hela landets resurser ska tas tillvara. Det behövs långsiktiga åtgärder och en långsiktig politik för att en rimlig servicenivå ska finnas på landsbygden i framtiden. Detta bör ske så långt det går i samverkan med andra intressen samtill exempel den sociala ekonomins aktörer.

Åtgärder

Det krävs en mängd åtgärder för landsbygdens företagande och arbetsmarknad och en fungerande vardag för landsbygdsbefolkningen. Vi menar att det behöver utvecklas nya smarta lösningar med samordnad kommersiell och samhälllig service. En sådan utveckling måste stimuleras och stödjas. Hinder för en sådan utveckling måste undanröjas. Samordnade servicelösningar, där en entreprenör kombinerar service i form av drivmedelsförsäljning, med till exempel livsmedel, annan form av service till hushållen och kanske andra uppdrag – både kommunala och privata, är en möjlig väg gå.

För att stimulera den formen av samordnad service bör regering och riksdag utforma ett system med stöd till samordnad service i Sveriges glesbygd.

För att kunna stimulera och möjliggöra samordnade servicelösningar, där entreprenörer kan kombinera kommersiell verksamhet med samhällsservice i olika former, är det nödvändigt att kommunerna får möjlighet att lägga ut uppdrag/uppgifter på entreprenörer. Företag och organisationer som ger detta mervärde för det lokala samhället genom att stödja fungerande servicepunkter på landsbygden ska på detta sätt kunna stödjas. Lagen om Offentlig Upphandling får inte vara ett hinder för detta.

Det är nödvändigt att vi genom lagstiftning på olika sätt driver på utvecklingen till exempel inom miljöområdet. Samtidigt får inte ny lagstiftning innebära att landsbygden får sämre förutsättningar än landets urbana delar. Därför är det nödvändigt att ny lagstiftning och nya regler prövas utifrån hur konsekvenserna slår mot landsbygden. Detta för att hitta möjligheter till genomförande och införande som inte ytterligare försämrar landsbygdens förutsättningar.

Vi föreslår därför partikongressen besluta utifrån motionens resonemang:

- H85:1 att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden,
- H85:2 att LOU ses över för att möjliggöra för kommunerna att lägga ut uppgifter på entreprenörer och organisationer för att på det sättet stärka de som driver fungerande servicepunkter på landsbygden,
- H85:3 att en generell landsbygdsprövning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden,
- H85:4 att sammanhållen långsiktig landsbygdsolitik tas fram.

Socialdemokraterna i Dalarna

Motion H86

Västernorrlands partidistrikt

Service på landsbygden

Landsbygden bidrar till landets tillväxt och utveckling

Landsbygden, hela Sverige, har resurser och tillgångar som rätt använt medverkar till och

bidrar till landets gemensamma tillväxt. En utgångspunkt som måste vara central i en socialdemokratisk politik för framtiden och för hela landet. Detta kräver en politik som möjliggör att landsbygdens resurser tas tillvara, landsbygdsperspektivet ska finnas med inom samtliga politikområden och i alla sammanhang där (socialdemokratisk?) politik formas. Helhetssyn och sektorssamverkan med hänsyn till landsbygdens särskildheter bör gälla.

Hoten mot landsbygden

Tillgänglighet till drivmedel, livsmedel, post, apoteksvaror och annan grundläggande kommersiell och samhällelig service för innevånare och företag är en avgörande förutsättning för landsbygdens möjligheter till tillväxt. Hoten mot att bo och leva på landsbygden har under lång tid varit påtaglig för alla landsbygdsbor. De små butikerna får betala mer till grossisterna för livsmedel, och redan före den globala finansiella krisen har bensinbolagen signalerat att de avser att minska antalet serviceställen på landsbygden. Den pågående ”mackdöden” där bensinbolagen lägger ner bensinmackar på löpande band kombinerat med butiksdöden gör att effekten för Sveriges glesbygd blir förödande.

Om inga insatser görs kommer många att få milsvida avstånd till närmaste serviceställe, det är helt enkelt avgörande att det finns servicepunkter på landsbygden för drivmedel, apoteksvaror och andra behov.

Borgerliga regeringen

Den borgerliga regeringen för en politik som har en övertro på marknaden och är därmed direkt landsbygdsfientlig. Bensinbolagen vill göra en omstrukturering, det vill säga nedläggning och sanering av drivmedelsförsäljningsställen och regeringen ser passivt på utan att ställa krav på drivmedelsförsörjning i hela landet. Apoteket säljs ut och ansvaret för apoteksförsörjningen i gles- och landsbygd ska bara garanteras övergångsvis. Många är de förslag och beslut som slår direkt mot landsbygdsbefolkningen.

Statens ansvar

Servicen på landsbygden måste bevaras och utvecklas. Vi menar att staten har ett ansvar att säkerställa kommersiell och samhällelig service på landsbygden. Det måste vara möjligt att leva och bo i hela landet, om hela landets resurser ska tas tillvara. Det behövs långsiktiga åtgärder och en långsiktig politik för att en rimlig servicenivå ska finnas på landsbygden i framtiden. Detta bör ske så långt det går i samverkan med andra intressen som till exempel den sociala ekonomins aktörer.

Åtgärder

Det krävs en mängd åtgärder för landsbygdens företagande och arbetsmarknad och en fungerande vardag för landsbygdsbefolkningen. Vi menar att det behöver utvecklas nya smarta lösningar med samordnad kommersiell och samhällelig service. En sådan utveckling måste stimuleras och stödjas. Hinder för en sådan utveckling måste undanröjas. Samordnade servicelösningar, där en entreprenör kombinerar service i form av drivmedelsförsäljning, med till exempel livsmedel, annan form av service till hushållen och kanske andra uppdrag – både kommunala och privata, är en möjlig väg gå.

För att stimulera den formen av samordnad service bör regering och riksdag utforma ett system med stöd till samordnad service i Sveriges glesbygd.

För att kunna stimulera och möjliggöra samordnade servicelösningar, där entreprenörer kan kombinera kommersiell verksamhet med samhällsservice i olika former, är det nödvändigt att kommunerna får möjlighet att lägga ut uppdrag/uppgifter på entreprenörer.

Företag och organisationer som ger detta mervärde för det lokala samhället genom att stödja fungerande servicepunkter på landsbygden ska på detta sätt kunna stödjas. Lagen om Offentlig Upphandling får inte vara ett hinder för detta.

Det är nödvändigt att vi genom lagstiftning på olika sätt driver på utvecklingen till exempel inom miljöområdet. Samtidigt får inte ny lagstiftning innebära att landsbygden får sämre förutsättningar än landets urbana delar. Därför är det nödvändigt att ny lagstiftning och nya regler prövas utifrån hur konsekvenserna slår mot landsbygden. Detta för att hitta möjligheter till genomförande och införande som inte ytterligare försämrar landsbygdens förutsättningar.

Vi föreslår därför partikongressen besluta utifrån motionens resonemang:

- H86:1 att ett nytt och träffsäkert system tas fram med stöd för upprätthållande av samordnad service på landsbygden,
- H86:2 att LOU ses över för att möjliggöra för kommunerna att lägga ut uppgifter på entreprenörer och organisationer för att på det sättet stärka de som driver fungerande servicepunkter på landsbygden,
- H86:3 att en generell landbygdsprövning sker av ny lagstiftning som kan påverka situationen på landsbygden,
- H86:4 att en sammanhållen långsiktig landsbygdspolitik tas fram.

Socialdemokraterna i Västernorrland

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H87:1, H87:2, H88:1, H88:2, H89:1, H89:2, H90:1, H90:2, H91:1, H91:2, H92:1, H92:2 (arktiska frågor)

Motionerna H87:1 (Norrbottens partidistrikt) H88:1 (Dalarnas partidistrikt) H89:1 (Gävleborgs partidistrikt) H90:1 (Jämtlands partidistrikt) H91:1 (Västerbottens partidistrikt) H92:1 (Västernorrlands partidistrikt) yrkar att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor. Motionerna H87:2 (Norrbottens partidistrikt) H88:2 (Dalarnas partidistrikt) H89:2 (Gävleborgs partidistrikt) H90:2 (Jämtlands partidistrikt) H91:2 (Västerbottens partidistrikt) H92:2 (Västernorrlands partidistrikt) yrkar att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för hela norra Europa.

Som motionärerna skriver har klimatförändringarna inneburit att förhållanden i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat sätt än tidigare. Klimatförändringarna kommer att radikalt påverka förhållandena och naturen i den arktiska regionen, men också de traditionella näringarna i området, främst fiske och renskötsel. Detta ställer stora och nya krav på det framtida samarbetet för arktiska länder.

Issmältningen i Norra ishavet har aktualiserat frågan om nya transportkorridorer, vilket ställer krav på åtgärder för att skydda miljön från föroreningar och räddningsinsatser vid olyckor. Dessutom höjs territoriella krav över de naturtillgångar som förväntas bli tillgängliga, vilket kan påverka säkerhetsituationen i regionen.

Befolkningen i området blir allt äldre på grund av utflyttning. För de arktiska områdenas fortlevnad är det därför avgörande att kunna vända den negativa befolkningsutvecklingen. En satsning på ungdomen är en framtidssatsning. Möjlighet till utbildning och att vidga sina vyer genom besök i andra länder inom regionen är ett exempel på sådan en satsning. Det är viktigt att fortsätta att stödja utbytesprogram för unga människor inom den arktiska regionen.

Arktiska rådet, där Sverige är medlem, har konstaterat att det finns ökande hälso-
problem hos befolkningen, inte minst bland urfolken. För att motverka ohälsa och
förbättra levnadsförhållanden krävs det en gemensam hälsopolicy och förebyggande
åtgärder, som tar hänsyn till kulturella värderingar, men även nationella insatser
som bättre tillgång till sjukvård är nödvändiga. Det behövs också mer forskning
om vilken effekt klimatförändringar har på människors hälsa.

Ett sätt att vidareutveckla samarbetet mellan länderna är att förbättra stödet
till Arktiska universitetet, University of the Arctic, i dess arbete att främja den
praktiska kompetensen att hantera problem man ställs inför. Det handlar om
pågående klimatförändringar samt att lösa Arktis behov av tekniska, kulturella
och ekonomiska utmaningar.

Pågående klimatförändringar öppnar i framtiden nya farleder för sjöfarten i
regionen. Detta ställer stora och nya krav på sjösäkerhet, räddningsinsatser och
framför allt på skydd av den känsliga miljön. Därför är det angeläget att utveckla
miljövänlig teknik för kommande sjötransporter för att förebygga olyckor samt
att åstadkomma gemensam politik för sjösäkerhetsfrågor och räddningsinsatser.
Det krävs internationella överenskommelser som styr nyttjande av Norra ishavet.
Sverige har gedigen kunskap och erfarenhet av fartyg och miljöteknik. Som med-
lem i Arktiska rådet bör Sverige därför aktivt delta i arbetet att utveckla en fullgod
sjösäkerhet i Arktis.

Nordiska ministerrådets arktiska samarbetsprogram har ett antal projekt i första
hand inriktade på att främja urfolkens levnadsvillkor och utvecklingsmöjligheter, att
förbättra forskningen inom området samt att förbättra nordiskt samarbete avseende
klimatförändringar och dess påverkan på miljö i Arktis. Det saknas en samman-
hållen politik för det arktiska området, vilket partistyrelsen anser är angeläget att
formulera i nära samarbete med de övriga nordiska länderna.

De nordiska länderna har sedan lång tid tillbaka ett nära samarbete, som inte
har minskat i tider av globalisering. Kultur och språk utgör en viktig grund för
samarbetet, varför det är angeläget att stimulera samnordisk språkförståelse. Ett
väl utvecklat och ständigt förnyat samarbete är en viktig grund för att stärka sam-
arbetet i hela Norden.

Samtidigt ska samarbetet vidgas att gälla alla länder i norra Europa. Sedan 2007
är den Nordliga dimensionen en för EU, Island, Norge och Ryssland gemensam
politik. Partistyrelsen anser att detta samarbete är en god utgångspunkt för framtida
samarbete mellan politiker, medborgare och myndigheter i våra närområden för
att utveckla en tydlig politik för norra Europa och Arktis.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H87:1, H87:2, H88:1, H88:2, H89:1, H89:2, H90:1,
H90:2, H91:1, H91:2, H92:1, H92:2.

Motion H87

Norbottens partidistrikt

Politik för Norra Europa och arktiska frågor

Effekterna av klimatförändringen har inneburit bland annat att förhållanden och levnads-
villkoren för människor som bor i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat
sätt än tidigare. Det handlar om klimatförändringars påverkan på människor, natur och
traditionella näringar som fiske och renskötsel. Det handlar också om vilken påverkan

eventuella nya transportkorridorer i Norra ishavet kommer att ha för människor och natur.

I dag har forskningen inom klimatområdet lyfts fram som ett strategiskt insatsområde i Sverige. Arktiska rådet, regeringarnas samarbetsorgan där Sverige ingår, har initierat ett internationellt samarbete inom klimatforskningen, men det behövs också närmare nordiskt samarbete för att förbättra kunskapen om klimatförändringarna inom de arktiska områdena. Det är också viktigt att alla tillgängliga data blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Befolkningen i Norra Europa blir allt äldre på grund av utflyttning. För hela makroregionens överlevnad är det angeläget att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Europaforum Norra Sverige, ett politiskt samarbete mellan de fyra norra länen, har i en studie tillsammans med Norska och Finska regioner redovisat vilken potential som finns för hela detta område i Norra Europa. De nordiska länderna och EU måste samarbeta i gemensamma satsningar för det arktiska området och Norra Europa.

Det behövs en till exempel fortsatt satsning på utbytesprogram som ger ungdomen utbildning och möjlighet att vidga sina vyer genom att besöka andra länder

Samtidigt finns det oroande hälsoproblem som missbruk av alkohol och narkotika, vilket behöver uppmärksammas och förebyggas. Kunskapen om hälsosituationen bland urfolken och de nationella minoriteterna är bristfällig liksom kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar människors hälsa. En påbörjad kartläggning i Sverige har avstannat på grund av brist på medel. För att skapa bättre hälsa i området behövs det förebygganden hälsovård som överensstämmer med kulturella värderingar liksom bättre tillgång till sjukvård.

Internationellt samarbete är en självklar del i all högre utbildning och forskning idag. I den arktiska regionen behöver människors möjligheter att ta del av den högre utbildningen förbättras. Det stärker de arktiska folkens gemensamma identitet och utvecklar kunskap inom specifikt arktiska forskningsområden. Möjligheten att få nya intryck och kontakter med andra länder och regioner är också en viktig del av utvecklingen av regionen. Därför ska Sverige fullt ut delta i befintlig samverkan genom Arktiska universitet, University of the Arctic. Det behövs också ett betydligt bättre samarbete mellan de nordiska länderna och Ryssland när det gäller infrastruktur för transport – inte minst för att utveckla de östvästliga transportkorridorerna. Ett bättre samarbete behövs också mellan de Universitet som är etablerade i Norra Europa.

Pågående klimatförändringar gör det i framtiden möjligt att öppna nya farleder för sjöfarten. Detta ställer helt nya utmaningar för sjöfarten i Norra ishavet. Samtidigt är behovet av förnybar energi stort, vilket har aktualiserat frågan om utbyggnad av vindkraftverk i området.

Därför är det angeläget att redan nu skapa enhetliga regler för att förhindra alla former av föroreningar från fartyg och annan påverkan i den känsliga naturen. Det är nödvändigt att utveckla miljövänlig teknologi för transporter och annan ekonomisk aktivitet i Arktis för att skydda dess värdefulla miljö och de arktiska folkens livsstil. Vidare är det viktigt att utveckla en fullgod sjösäkerhet i Arktis och att skapa nära samarbete mellan länderna kring räddningsinsatser vid olycksfall.

Vi föreslår:

- H87:1 att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor,
- H87:2 att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för Norra Europa.

Socialdemokraterna i Norrbotten

Motion H88

Dalarnas partidistrikt

Politik för Norra Europa och arktiska frågor

Effekterna av klimatförändringen har inneburit bland annat att förhållanden och levnadsvillkoren för människor som bor i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat sätt än tidigare. Det handlar om klimatförändringars påverkan på människor, natur och traditionella näringar som fiske och rensköttsel. Det handlar också om vilken påverkan eventuella nya transportkorridorer i Norra ishavet kommer att ha för människor och natur.

I dag har forskningen inom klimatområdet lyfts fram som ett strategiskt insatsområde i Sverige. Arktiska rådet, regeringarnas samarbetsorgan där Sverige ingår, har initierat ett internationellt samarbete inom klimatforskningen, men det behövs också närmare nordiskt samarbete för att förbättra kunskapen om klimatförändringarna inom de arktiska områdena. Det är också viktigt att alla tillgängliga data blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Befolkningen i Norra Europa blir allt äldre på grund av utflyttning. För hela makroregionens överlevnad är det angeläget att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Europaforum Norra Sverige, ett politiskt samarbete mellan de fyra norra länen, har i en studie tillsammans med Norska och Finska regioner redovisat vilken potential som finns för hela detta område i Norra Europa. De nordiska länderna och EU måste samarbeta i gemensamma satsningar för det arktiska området och Norra Europa.

Det behövs till exempel en fortsatt satsning på utbytesprogram som ger ungdomen utbildning och möjlighet att vidga sina vyer genom att besöka andra länder.

Samtidigt finns det oroande hälsoproblem som missbruk av alkohol och narkotika, vilket behöver uppmärksammas och förebyggas. Kunskapen om hälsosituationen bland urfolken och de nationella minoriteterna är bristfällig liksom kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar människors hälsa. En påbörjad kartläggning i Sverige har avstannat på grund av brist på medel. För att skapa bättre hälsa i området behövs det förebygganden hälsovård som överensstämmer med kulturella värderingar liksom bättre tillgång till sjukvård.

Internationellt samarbete är en självklar del i all högre utbildning och forskning idag. I den arktiska regionen behöver människors möjligheter att ta del av den högre utbildningen förbättras. Det stärker de arktiska folkens gemensamma identitet och utvecklar kunskap inom specifikt arktiska forskningsområden. Möjligheten att få nya intryck och kontakter med andra länder och regioner är också en viktig del av utvecklingen av regionen. Därför ska Sverige fullt ut delta i befintlig samverkan genom Arktiska universitet, University of the Arctic. Det behövs också ett betydligt bättre samarbete mellan de nordiska länderna och Ryssland när det gäller infrastruktur för transport – inte minst för att utveckla de östvästliga transportkorridorerna. Ett bättre samarbete behövs också mellan de Universitet som är etablerade i Norra Europa.

Pågående klimatförändringar gör det i framtiden möjligt att öppna nya farleder för sjöfarten. Detta ställer helt nya utmaningar för sjöfarten i Norra ishavet. Samtidigt är behovet av förnybar energi stort, vilket har aktualiserat frågan om utbyggnad av vindkraftverk i området. Därför är det angeläget att redan nu skapa enhetliga regler för att förhindra alla former av föroreningar från fartyg och annan påverkan i den känsliga naturen. Det är nödvändigt att utveckla miljövänlig teknologi för transporter och annan ekonomisk aktivitet i Arktis för att skydda dess värdefulla miljö och de arktiska folkens livsstil. Vidare är det viktigt att utveckla en fullgod sjösäkerhet i Arktis och att skapa nära samarbete mellan länderna kring räddningsinsatser vid olycksfall.

Vi föreslår:

H88:1 att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor,

H88:2 att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för Norra Europa.

Socialdemokraterna i Dalarna

Motion H89 Gävleborgs partidistrikt

Politik för Norra Europa och arktiska frågor

Effekterna av klimatförändringen har inneburit bland annat att förhållanden och levnadsvillkoren för människor som bor i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat sätt än tidigare. Det handlar om klimatförändringars påverkan på människor, natur och traditionella näringar som fiske och renskötsel. Det handlar också om vilken påverkan eventuella nya transportkorridorer i Norra ishavet kommer att ha för människor och natur.

I dag har forskningen inom klimatområdet lyfts fram som ett strategiskt insatsområde i Sverige. Arktiska rådet, regeringarnas samarbetsorgan där Sverige ingår, har initierat ett internationellt samarbete inom klimatforskningen, men det behövs också närmare nordiskt samarbete för att förbättra kunskapen om klimatförändringarna inom de arktiska områdena. Det är också viktigt att alla tillgängliga data blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Befolkningen i Norra Europa blir allt äldre på grund av utflyttning. För hela makroregionens överlevnad är det angeläget att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Europaforum Norra Sverige, ett politiskt samarbete mellan de fyra norra länen, har i en studie tillsammans med Norska och Finska regioner redovisat vilken potential som finns för hela detta område i Norra Europa. De nordiska länderna och EU måste samarbeta i gemensamma satsningar för det arktiska området och Norra Europa.

Det behövs en till exempel fortsatt satsning på utbytesprogram som ger ungdomen utbildning och möjlighet att vidga sina vyer genom att besöka andra länder.

Samtidigt finns det oroande hälsoproblem som missbruk av alkohol och narkotika, vilket behöver uppmärksammas och förebyggas. Kunskapen om hälsosituationen bland urfolken och de nationella minoriteterna är bristfällig liksom kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar människors hälsa. En påbörjad kartläggning i Sverige har avstannat på grund av brist på medel. För att skapa bättre hälsa i området behövs det förebygganden hälsovård som överensstämmer med kulturella värderingar liksom bättre tillgång till sjukvård.

Internationellt samarbete är en självklar del i all högre utbildning och forskning idag. I den arktiska regionen behöver människors möjligheter att ta del av den högre utbildningen förbättras. Det stärker de arktiska folkens gemensamma identitet och utvecklar kunskap inom specifikt arktiska forskningsområden. Möjligheten att få nya intryck och kontakter med andra länder och regioner är också en viktig del av utvecklingen av regionen. Därför ska Sverige fullt ut delta i befintlig samverkan genom Arktiska universitet, University of the Arctic. Det behövs också ett betydligt bättre samarbete mellan de nordiska länderna och Ryssland när det gäller infrastruktur för transport – inte minst för att utveckla de östvästliga transportkorridorerna. Ett bättre samarbete behövs också mellan de Universitet som är etablerade i Norra Europa.

Pågående klimatförändringar gör det i framtiden möjligt att öppna nya farleder för sjöfarten. Detta ställer helt nya utmaningar för sjöfarten i Norra ishavet. Samtidigt är

behovet av förnybar energi stort, vilket har aktualiserat frågan om utbyggnad av vindkraftverk i området.

Därför är det angeläget att redan nu skapa enhetliga regler för att förhindra alla former av föroreningar från fartyg och annan påverkan i den känsliga naturen. Det är nödvändigt att utveckla miljövänlig teknologi för transporter och annan ekonomisk aktivitet i Arktis för att skydda dess värdefulla miljö och de arktiska folkens livsstil. Vidare är det viktigt att utveckla en fullgod sjösäkerhet i Arktis och att skapa nära samarbete mellan länderna kring räddningsinsatser vid olycksfall.

Vi föreslår:

H89:1 att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor,

H89:2 att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för Norra Europa.

Socialdemokraterna i Gävleborg

Motion H90

Jämtlands läns partidistrikt

Politik för Norra Europa och arktiska frågor

Effekterna av klimatförändringen har inneburit bland annat att förhållanden och levnadsvillkoren för människor som bor i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat sätt än tidigare. Det handlar om klimatförändringars påverkan på människor, natur och traditionella näringar som fiske och renskötsel. Det handlar också om vilken påverkan eventuella nya transportkorridorer i Norra ishavet kommer att ha för människor och natur.

I dag har forskningen inom klimatområdet lyfts fram som ett strategiskt insatsområde i Sverige. Arktiska rådet, regeringarnas samarbetsorgan där Sverige ingår, har initierat ett internationellt samarbete inom klimatforskningen, men det behövs också närmare nordiskt samarbete för att förbättra kunskapen om klimatförändringarna inom de arktiska områdena. Det är också viktigt att alla tillgängliga data blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Befolkningen i Norra Europa blir allt äldre på grund av utflyttning. För hela makroregionens överlevnad är det angeläget att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Europaforum Norra Sverige, ett politiskt samarbete mellan de fyra norra länen, har i en studie tillsammans med Norska och Finska regioner redovisat vilken potential som finns för hela detta område i Norra Europa. De nordiska länderna och EU måste samarbeta i gemensamma satsningar för det arktiska området och Norra Europa.

Det behövs till exempel en fortsatt satsning på utbytesprogram som ger ungdomen utbildning och möjlighet att vidga sina vyer genom att besöka andra länder.

Samtidigt finns det oroande hälsoproblem som missbruk av alkohol och narkotika, vilket behöver uppmärksammas och förebyggas. Kunskapen om hälsosituationen bland urfolken och de nationella minoriteterna är bristfällig liksom kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar människors hälsa. En påbörjad kartläggning i Sverige har avstannat på grund av brist på medel. För att skapa bättre hälsa i området behövs det förebygganden hälsovård som överensstämmer med kulturella värderingar liksom bättre tillgång till sjukvård.

Internationellt samarbete är en självklar del i all högre utbildning och forskning idag. I den arktiska regionen behöver människors möjligheter att ta del av den högre utbildningen förbättras. Det stärker de arktiska folkens gemensamma identitet och utvecklar kunskap

inom specifikt arktiska forskningsområden. Möjligheten att få nya intryck och kontakter med andra länder och regioner är också en viktig del av utvecklingen av regionen. Därför ska Sverige fullt ut delta i befintlig samverkan genom Arktiska universitet, University of the Arctic. Det behövs också ett betydligt bättre samarbete mellan de nordiska länderna och Ryssland när det gäller infrastruktur för transport – inte minst för att utveckla de östvästliga transportkorridorerna. Ett bättre samarbete behövs också mellan de Universitet som är etablerade i Norra Europa.

Pågående klimatförändringar gör det i framtiden möjligt att öppna nya farleder för sjöfarten. Detta ställer helt nya utmaningar för sjöfarten i Norra ishavet. Samtidigt är behovet av förnybar energi stort, vilket har aktualiserat frågan om utbyggnad av vindkraftverk i området.

Därför är det angeläget att redan nu skapa enhetliga regler för att förhindra alla former av föroreningar från fartyg och annan påverkan i den känsliga naturen. Det är nödvändigt att utveckla miljövänlig teknologi för transporter och annan ekonomisk aktivitet i Arktis för att skydda dess värdefulla miljö och de arktiska folkens livsstil. Vidare är det viktigt att utveckla en fullgod sjösäkerhet i Arktis och att skapa nära samarbete mellan länderna kring räddningsinsatser vid olycksfall.

Vi föreslår:

H90:1 att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor,

H90:2 att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för Norra Europa.

Socialdemokraterna i Jämtlands län

Motion H91 Västerbottens partidistrikt

Politik för Norra Europa och arktiska frågor

Effekterna av klimatförändringen har inneburit bland annat att förhållanden och levnadsvillkoren för människor som bor i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat sätt än tidigare. Det handlar om klimatförändringars påverkan på människor, natur och traditionella näringar som fiske och renskötsel. Det handlar också om vilken påverkan eventuella nya transportkorridorer i Norra ishavet kommer att ha för människor och natur.

I dag har forskningen inom klimatområdet lyfts fram som ett strategiskt insatsområde i Sverige. Arktiska rådet, regeringarnas samarbetsorgan där Sverige ingår, har initierat ett internationellt samarbete inom klimatforskningen, men det behövs också närmare nordiskt samarbete för att förbättra kunskapen om klimatförändringarna inom de arktiska områdena. Det är också viktigt att alla tillgängliga data blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Befolkningen i Norra Europa blir allt äldre på grund av utflyttning. För hela makroregionens överlevnad är det angeläget att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Europaforum Norra Sverige, ett politiskt samarbete mellan de fyra norra länen, har i en studie tillsammans med Norska och Finska regioner redovisat vilken potential som finns för hela detta område i Norra Europa. De nordiska länderna och EU måste samarbeta i gemensamma satsningar för det arktiska området och Norra Europa.

Det behövs till exempel en fortsatt satsning på utbytesprogram som ger ungdomen utbildning och möjlighet att vidga sina vyer genom att besöka andra länder.

Samtidigt finns det oroande hälsoproblem som missbruk av alkohol och narkotika,

vilket behöver uppmärksammas och förebyggas. Kunskapen om hälsosituationen bland urfolken och de nationella minoriteterna är bristfällig liksom kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar människors hälsa. En påbörjad kartläggning i Sverige har avstannat på grund av brist på medel. För att skapa bättre hälsa i området behövs det förebygganden hälsovård som överensstämmer med kulturella värderingar liksom bättre tillgång till sjukvård.

Internationellt samarbete är en självklar del i all högre utbildning och forskning idag. I den arktiska regionen behöver människors möjligheter att ta del av den högre utbildningen förbättras. Det stärker de arktiska folkens gemensamma identitet och utvecklar kunskap inom specifikt arktiska forskningsområden. Möjligheten att få nya intryck och kontakter med andra länder och regioner är också en viktig del av utvecklingen av regionen. Därför ska Sverige fullt ut delta i befintlig samverkan genom Arktiska universitet, University of the Arctic. Det behövs också ett betydligt bättre samarbete mellan de nordiska länderna och Ryssland när det gäller infrastruktur för transport – inte minst för att utveckla de östvästliga transportkorridorerna. Ett bättre samarbete behövs också mellan de Universitet som är etablerade i Norra Europa.

Pågående klimatförändringar gör det i framtiden möjligt att öppna nya farleder för sjöfarten. Detta ställer helt nya utmaningar för sjöfarten i Norra ishavet. Samtidigt är behovet av förnybar energi stort, vilket har aktualiserat frågan om utbyggnad av vindkraftverk i området.

Därför är det angeläget att redan nu skapa enhetliga regler för att förhindra alla former av föroreningar från fartyg och annan påverkan i den känsliga naturen. Det är nödvändigt att utveckla miljövänlig teknologi för transporter och annan ekonomisk aktivitet i Arktis för att skydda dess värdefulla miljö och de arktiska folkens livsstil. Vidare är det viktigt att utveckla en fullgod sjösäkerhet i Arktis och att skapa nära samarbete mellan länderna kring räddningsinsatser vid olycksfall.

Vi föreslår:

H91:1 att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor,

H91:2 att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för Norra Europa.

Socialdemokraterna i Västerbotten

Motion H92 Västernorrlands partidistrikt

Politik för Norra Europa och arktiska frågor

Effekterna av klimatförändringen har inneburit bland annat att förhållanden och levnadsvillkoren för människor som bor i arktiska områden har blivit synliga på ett helt annat sätt än tidigare. Det handlar om klimatförändringars påverkan på människor, natur och traditionella näringar som fiske och renskötsel. Det handlar också om vilken påverkan eventuella nya transportkorridorer i Norra ishavet kommer att ha för människor och natur.

I dag har forskningen inom klimatområdet lyfts fram som ett strategiskt insatsområde i Sverige. Arktiska rådet, regeringarnas samarbetsorgan där Sverige ingår, har initierat ett internationellt samarbete inom klimatforskningen, men det behövs också närmare nordiskt samarbete för att förbättra kunskapen om klimatförändringarna inom de arktiska områdena. Det är också viktigt att alla tillgängliga data blir lättillgängliga för forskare, ursprungsbefolkning, studenter och övriga intressenter.

Befolkningen i Norra Europa blir allt äldre på grund av utflyttning. För hela makroregionens överlevnad är det angeläget att vända den negativa befolkningsutvecklingen. Europaforum Norra Sverige, ett politiskt samarbete mellan de fyra norra länen, har i en studie tillsammans med Norska och Finska regioner redovisat vilken potential som finns för hela detta område i Norra Europa. De nordiska länderna och EU måste samarbeta i gemensamma satsningar för det arktiska området och Norra Europa.

Det behövs en till exempel fortsatt satsning på utbytesprogram som ger ungdomen utbildning och möjlighet att vidga sina vyer genom att besöka andra länder.

Samtidigt finns det oroande hälsoproblem som missbruk av alkohol och narkotika, vilket behöver uppmärksammas och förebyggas. Kunskapen om hälsosituationen bland urfolken och de nationella minoriteterna är bristfällig liksom kunskapen om hur klimatförändringarna påverkar människors hälsa. En påbörjad kartläggning i Sverige har avstannat på grund av brist på medel. För att skapa bättre hälsa i området behövs det förebygganden hälsovård som överensstämmer med kulturella värderingar liksom bättre tillgång till sjukvård.

Internationellt samarbete är en självklar del i all högre utbildning och forskning idag. I den arktiska regionen behöver människors möjligheter att ta del av den högre utbildningen förbättras. Det stärker de arktiska folkens gemensamma identitet och utvecklar kunskap inom specifikt arktiska forskningsområden. Möjligheten att få nya intryck och kontakter med andra länder och regioner är också en viktig del av utvecklingen av regionen. Därför ska Sverige fullt ut delta i befintlig samverkan genom Arktiska universitet, University of the Arctic. Det behövs också ett betydligt bättre samarbete mellan de nordiska länderna och Ryssland när det gäller infrastruktur för transport – inte minst för att utveckla de östvästliga transportkorridorerna. Ett bättre samarbete behövs också mellan de Universitet som är etablerade i Norra Europa.

Pågående klimatförändringar gör det i framtiden möjligt att öppna nya farleder för sjöfarten. Detta ställer helt nya utmaningar för sjöfarten i Norra ishavet. Samtidigt är behovet av förnybar energi stort, vilket har aktualiserat frågan om utbyggnad av vindkraftverk i området.

Därför är det angeläget att redan nu skapa enhetliga regler för att förhindra alla former av föroreningar från fartyg och annan påverkan i den känsliga naturen. Det är nödvändigt att utveckla miljövänlig teknologi för transporter och annan ekonomisk aktivitet i Arktis för att skydda dess värdefulla miljö och de arktiska folkens livsstil. Vidare är det viktigt att utveckla en fullgod sjösäkerhet i Arktis och att skapa nära samarbete mellan länderna kring räddningsinsatser vid olycksfall.

Vi föreslår:

H92:1 att partistyrelsen får i uppdrag att utarbeta en politik för arktiska frågor,

H92:2 att partistyrelsen får i uppdrag att ta initiativ till ett nordiskt samarbete för Norra Europa.

Socialdemokraterna i Västernorrland

Partistyrerelsens utlåtande över motionerna

H93:1, H93:2, H93:3, H93:4, H93:5, H93:6, H94:1, H94:2, H94:3, H94:4, H94:5, H94:6, H95:1, H95:2, H95:3, H95:4, H95:5, H95:6, H96:1, H96:2, H96:3, H96:4, H96:5, H96:6, H97:1, H97:2, H97:3, H97:4, H97:5, H97:6, H98:1, H98:2, H98:3, H98:4, H98:5, H99:1, H99:2, H99:3, H99:4, H99:5, H99:6 (rovdjur)

Motion H93:1 (Värmlands partidistrikt) H94:1 (Gävleborgs partidistrikt) H95:1 (Västerbottens partidistrikt) H96:1 (Dalarnas partidistrikt), H97:1 (Jämtlands partidistrikt) H98:1 (Norrbottens partidistrikt) H99:1 (Västernorrlands partidistrikt) föreslår att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas. H93:2 (Värmlands partidistrikt) H94:2 (Gävleborgs partidistrikt) H95:2 (Västerbottens partidistrikt) H96:2 (Dalarnas partidistrikt) H97:2 (Jämtlands partidistrikt) H98:2 (Norrbottens partidistrikt) H99:2 (Västernorrlands partidistrikt) föreslår att toleransnivåer införs på regional nivå. H93:3 (Värmlands partidistrikt) H94:3 (Gävleborgs partidistrikt) H95:3 (Västerbottens partidistrikt) H96:3 (Dalarnas partidistrikt) H97:3 (Jämtlands partidistrikt) H99:3 (Västernorrlands partidistrikt) föreslår att rovdjursgruppen slås samman med viltvårdsnämnderna. H93:4 (Värmlands partidistrikt) H94:4 (Gävleborgs partidistrikt) H95:4 (Västerbottens partidistrikt) H96:4 (Dalarnas partidistrikt) H97:4 (Jämtlands partidistrikt) H98:3 (Norrbottens partidistrikt) H99:4 (Västernorrlands partidistrikt) att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivåer på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer. H93:5 (Värmlands partidistrikt) H94:5 (Gävleborgs partidistrikt) H95:5 (Västerbottens partidistrikt) H96:5 (Dalarnas partidistrikt) H97:5 (Jämtlands partidistrikt) H98:4 (Norrbottens partidistrikt) H99:5 (Västernorrlands partidistrikt) föreslår att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till jordbruksdepartementet. H93:6 (Värmlands partidistrikt) H94:6 (Gävleborgs partidistrikt) H95:6 (Västerbottens partidistrikt) H96:6 (Dalarnas partidistrikt) H97:6 (Jämtlands partidistrikt) H98:5 (Norrbottens partidistrikt) H99:6 (Västernorrlands partidistrikt) föreslår att Sverige verkar för att Art- och habitatsdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införs.

Jakt och viltvård utgör en viktig del av många människors vardag. Både för jägare och naturintresserade är möjligheten att jaga, spåra eller kanske fotografera vilt i den svenska naturen viktig. Jakt- och viltvården är en tradition att bevara, samtidigt som kopplingen till fritids- och turistnäringen erbjuder stora utvecklingsmöjligheter. På det sättet är jakt och viltvård också av stor betydelse för samsamheten på landsbygden.

Riksdagen fattade 2001 beslut om en sammanhållen rovdjurspolitik. Beslutet innebar bland annat att etappmål eller miniminivåer sattes upp för de fem stora rovdjuren. När etappmålen uppnåtts skulle en utvärdering göras och nya etappmål/miniminivåer sättas. Idag når björnen med god marginal upp över miniminivåerna medan lodjuren precis passerat gränsen. Även Kungsörnen torde ha passerat miniminivån 2009. Järven och vargen har uppnått etappmålet.

Vargstammen bestod 1970 av tre vargar. Interaktionen med norska och finska vargar har varit begränsad och därför lider den population som finns idag om drygt 200 vargar, av genetiska defekter. Etappmålet för varg som antogs 2001 var på 200 vargar och 20 föryngringar. Naturvårdsverket uppgav 2008 att vargstammen uppgick till drygt 200 vargar. Etappmålet skulle efter att det uppnåtts utvärderas för

att sätta ett nytt etappmål eller en miniminivå. Vid Rovdjursutredningen 2006/07 hade vargen dock ännu inte uppnått etappmålet.

Den borgerliga regeringens förslag är att Sverige ska underlätta naturlig invandring från Finland men även tillåta inplantering av varg från öst. Regeringen vill inplantera 20 vargar i Sverige mellan 2010 och 2014. Miljöministern understryker att det är av vikt att så stora åtgärder som möjligt vidtas skyndsamt för att hinna ge effekt till 2012 när utredningen ska vara klar.

Den borgerliga regeringens politik är en omotiverad panikåtgärd som saknar vetenskaplig grund. Partistyrelsen ser risker med att införsel av varg minskar legitimiteten för rovdjursförvaltningen och kan leda till ökad illegal jakt. Det stöd som finns för rovdjursförvaltningen riskerar att omkullkastas med denna ogenomtänkta åtgärd. En lyckad rovdjursförvaltning vilar ytterst på acceptans för den förda politiken.

Partistyrelsen vill underlätta för naturlig invandring av varg och ser ingen anledning till att forcera processen. De två senaste åren har tre vargar invandrat från Finland varav en hittills har fått kullar. Utifrån Naturvårdsverkets prognos om behovet av en invandrad varg per år så bör vargstammen inom de närmsta tjugo åren ha breddat sin genetiska bas. Invandrad varg bör märkas så att den kan följas med GPS. På så sätt kan renägare och länsstyrelserna följa vargen och vidta åtgärder för att underlätta förflyttning och minska risken för negativ påverkan på tamdjur. Vid behov kommer invandrad varg bli behjälpt med att förflytta sig till gynnsamma geografiska områden. Fredade korridorer bör upprättas som underlättar både invandring och utvandring av varg.

Partistyrelsen vill ge den naturliga invandringen mer tid så som experterna förordar. Därför är det rimligt att genomföra en delutvärdering 2015 och 2021. En slutgiltig bedömning kan i enlighet med experternas rekommendationer därmed först göras 2029. Fram till dess bör etappmålet om 200 individer ligga kvar och inte omdefinieras till ett tak. En majoritet av remissinstanserna vänder sig mot en frysning av stammens storlek. Partistyrelsen menar att beroende av hur spridningen över landet utvecklas kan vargbeståndet öka till över 200 vargar. Detta förutsätter dock en fungerande regional förvaltning.

Partistyrelsen välkomnar regeringens förslag på att införa en ökad regional förvaltning. Det går i linje med den förda socialdemokratiska rovdjurspolitiken. Ett ökat lokalt inflytande och medbestämmande leder till större förståelse och acceptans för rovdjursförvaltningen.

Den borgerliga regeringens förslag till ökad regional förvaltning innebär bland annat att Naturvårdsverket kan delegera beslut om jakt på rovdjur till länsstyrelsen när beståndet uppnått miniminivån. I de län med reproducerande stammar av en art där antalet individer av arten understiger den nationella miniminivån eller där en sådan nivå saknas kan begränsad delegation på jakt ske. Vidare ersätts Rovdjursgrupperna och Viltvårdsnämnderna av en Viltförvaltningsdelegation. Dess sammansättning består av såväl av tjänstemän som politiker, där det senaste är en förutsättning för lokalt inflytande. På detta sätt möts de ambitioner som framkommer i motion H93:3 med flera.

Sverige delas in i tre Rovdjursförvaltningsområden som får i uppdrag att samordna länen i respektive region. Naturvårdsverket har det övergripande ansvaret för att följa och utvärdera länsstyrelsernas arbete med förvaltningen av rovdjuren och kan återkräva beslutanderätten.

Partistyrelsen ser positivt på en ökad regional förvaltning enligt denna modell

men vill understryka vikten av att Naturvårdsverket har tillräckligt med resurser för att följa och utvärdera länsstyrelsernas arbete och kompetensen att förvalta rovdjurspolitiken i de fall länsstyrelsen inte lever upp till sitt åtagande. I motion H93:4 med flera föreslås att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivåer på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer. Partistyrelsen menar att Naturvårdsverket bör vara den instans som kontrollerar och följer upp de av riksdagen fastställda miniminivåer och etappmål.

I motion H93:5 med flera förslås att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till jordbruksdepartementet. För att fungera effektivt kan Regeringskansliets organisation behöva anpassas efter rådande omständigheter. Partistyrelsen menar därför att departementsstrukturen därför bör utformas av regeringschefen.

Idag tillåts skydds jakt på varg efter beslut från Naturskyddsverket. Detta kommer nu, liksom begränsad licensjakt, att delegeras till Länsstyrelserna i enlighet med den föreslagna regionala förvaltningen. Vi ställer oss positiva till att i begränsad och kontrollerad form tillåta licensjakt på varg. Jakten leder i sig till att vargen blir mer skygg för människor och undviker samhällen vilket är positivt för lokalbefolkningen. Men det leder även till att vargen söker sig till nya områden – och en naturligare spridning av vargen kommer till än genom fysisk förflyttning.

Det är mycket viktigt att denna licensjakt sker kontrollerat och begränsas till dem områden med stora bestånd. Vi vill se fasta för formen för licensjakt innan den tillåts. Det är högsta vikt att nyinvandrade vargar skonas från jakt i möjligaste mån och att det tydliggörs vilka skyldigheter jägare har vid jakt på varg.

Alla människor måste känna sig trygga där man bor. Det är därför viktigt att ta hänsyn till vilka effekter rovdjursstammens utveckling får. I första hand ska problemen lösas med förebyggande åtgärder exempelvis bidrag till stängsel eller skydds jakt.

I motion H93:2 med flera föreslås att toleransnivåer införs på regional nivå. Målet med förebyggande åtgärder kan utformas som toleransnivåer som bestäms i regionala förvaltningsplaner. Sametinget har till exempel fått i uppdrag att efter samråd med Naturvårdsverket utreda och föreslå toleransnivåer av rovdjur för rennäringen som helhet. Om förutsebarheten i rovdjurspolitiken, och därmed förtroendet för rovdjursförvaltningen, ytterligare kan stärkas med ett tak för förekomst av rovdjur inom olika delar av renkötselområdet så är partistyrelsen beredd att pröva en sådan lösning.

I motion H93:1 föreslås att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas. Jaktförordningen, §28 ändrades 1 mars 2006 och permanentades 1 mars 2009. Det innebär att tamdjursägare får rätt att skjuta rovdjur som attackerar eller sannolikt kommer att attackera tamdjur inom hägn.

Det ökade internationella samarbetet påverkar också frågor som rör jakt- och viltvård i allt högre utsträckning. Det är viktigt att det finns bra kanaler för kommunikation och informationsspridning mellan de organisationer och myndigheter som arbetar med frågorna i Sverige och motsvarande organ i andra länder och inom EU.

Nordiska rådet har sedan 2001 arbetat med rovdjursförvaltning i de tre länderna. På längre sikt är det önskvärt att uppnå gemensamma samordnade förvaltningsplaner.

Vid inträdet i EU rådde stor politisk enighet om att viltvårdsfrågorna inte skulle behandlas i gemensam EU-lagstiftning. Vi ser nu hur viltvårdsfrågorna allt oftare diskuteras i EU-sammanhang, och krav ställs på gemensamma åtgärder utan

att någon hänsyn tas till geografiska förutsättningar eller mångåriga traditioner. Partistyrelsen menar att internationellt arbete kring jakt- och viltvård ska utgå ifrån närhetsprincipen. I motion H93:6 (Värmlands partidistrikt) föreslås att Sverige verkar för att Art- och habitatsdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införs.

Partistyrelsen ser det också som naturligt utveckling att det tillfogas en mekanism till EU:s Art- och habitatdirektivet som för över arter från listan med skyddade arter till förvaltning när de uppnått gynnsam bevarandestatus.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att bifalla motionerna H93:1, H93:6, H94:1, H94:6, H95:1, H95:6, H96:1, H96:6, H97:1, H97:6, H98:1, H98:5, H99:1, H99:6,

att avslå motionerna H93:4, H93:5, H94:4, H94:5, H95:4, H95:5, H96:4, H96:5, H97:4, H97:5, H98:3, H98:4, H99:4, H99:5,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H93:2, H93:3, H94:2, H94:3, H95:2, H95:3, H96:2, H96:3, H97:2, H97:3, H97:3, H98:2, H99:2, H99:3.

Motion H93 Värmlands partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar, inte minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematisk. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras

- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 föryngringar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samtidigt arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjurstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H93:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H93:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H93:3 att rovdjursgrupperna slås samman med viltvårdsnämnderna,
- H93:4 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,

H93:5 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,

H93:6 att Sverige verkar för att Art- och habitatsdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införs.

Socialdemokraterna i Värmland

Motion H94 Gävleborgs partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar inte, minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematisk. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras
- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 föryngringar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag

gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samtidigt arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjursstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H94:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H94:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H94:3 att rovdjursgrupperna slås samman med viltvårdsnämnderna,
- H94:4 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,
- H94:5 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,
- H94:6 att Sverige verkar för att Art- och habitatdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införs.

Socialdemokraterna i Gävleborg

Motion H95

Västerbottens partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden

där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar, inte minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematisk. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras
- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 föryngringar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samti-

dig arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjursstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H95:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H95:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H95:3 att rovdjursgrupperna slås samman med viltvårdsnämnderna,
- H95:4 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå , förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,
- H95:5 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,
- H95:6 att Sverige verkar för att Art- och habitatdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Socialdemokraterna i Västerbotten

Motion H96

Dalarnas partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar, inte minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på

gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematisk. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras
- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 föryngringar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samtidigt arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjursstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen

mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H96:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H96:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H96:3 att rovdjursgrupperna slås samman med viltvårdsnämnderna,
- H96:4 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,
- H96:5 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,
- H96:6 att Sverige verkar för att Art- och habitatsdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Socialdemokraterna i Dalarna

Motion H97

Jämtlands läns partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar, inte minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematiserad. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras

- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 föryngringar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samtidigt arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjursstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H97:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H97:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H97:3 att rovdjursgrupperna slås samman med viltvårdsnämnderna,
- H97:4 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,

H97:5 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,

H97:6 att Sverige verkar för att Art- och habitatsdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införs.

Socialdemokraterna i Jämtlands län

Motion H98

Norrbottens partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar, inte minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematisk. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras
- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 för yngningar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatsdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag

gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samtidigt arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjursstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H98:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H98:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H98:3 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,
- H98:4 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,
- H98:5 att Sverige verkar för att Art- och habitatdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Socialdemokraterna i Norrbotten

Motion H99

Västernorrlands partidistrikt

Stärk landsbygdsbefolkningens inflytande över rovdjurspolitiken

Den hittills förda rovdjurspolitiken har inte bidragit till att skapa stabila relationer i förhållandet mellan människor och rovdjur. Konflikterna har ökat främst inom de områden där koncentrationen av varg, lodjur, björn och järv är som störst. En rovdjurspolitik måste kännetecknas av öppenhet och dialog med olika intressegrupper och medborgarna

i hela landet. En framgångsrik rovdjurspolitik måste därför bygga på och ta hänsyn till människan och mänskliga aktiviteter. Förvaltningen av stora rovdjur kan heller inte ses som en isolerad företeelse och brytas ut ur sitt sammanhang. Rovdjuren är en del i en sammansatt helhet som består av många delar, inte minst relationen mellan rovdjur och bytesdjur. I ett förvaltningsperspektiv måste detta vägas in och ges tyngd i underlaget för det fortsatta arbetet med rovdjursfrågorna.

De stora rovdjuren har glädjande nog ökat i antal de senaste 20 åren. Både lodjur och björn har med råge uppnått gynnsam bevarandestatus och även järven är mycket nära den nivån. Även för vargen har utvecklingen varit positiv och stammen har nu nått det av riksdagen satta etappmålet. Vargstammen är nu så stor att även den har eller ligger på gränsen till att ha en gynnsam bevarandestatus. En ny finsk-rysk invandrare har på ett positivt sätt bidragit till att minska inavelseffekterna.

Rovdjurens positiva utveckling är dock inte oproblematisk. Den snabba ökningen till historiskt stora rovdjurstammar har tyvärr påverkat många människor vardag och livskvalitet negativt. Djurägare, renskötare, jägare, markägare samt andra landsbygdsbor får bära bördan, både socialt och ekonomiskt, av en mycket ambitiös rovdjurspolitik.

Den förra socialdemokratiska regeringen tillsatte, i syfte att klarlägga problemen i rovdjursförvaltningen, en rovdjursutredning som lämnade sitt betänkande i december 2007. Utredningen lämnar flera viktiga förslag till åtgärder som kan bidra till att ge rovdjurspolitiken större legitimitet bland de människor som ska leva med rovdjuren i sin vardag.

Utredaren föreslår bland annat:

- att stora delar av rovdjursförvaltningen bör regionaliseras
- att rätten att skydda tamdjur, inklusive hund, bör permanentas
- att vargstammen inte ska tillåtas öka utöver det av riksdagen fastställda etappmålet, 20 förnyringar
- att toleransnivåer införs, i syfte att minska konflikter mellan rovdjur och mänskliga intressen
- att senast under Sveriges ordförandeskap 2009 bör frågan om en revidering av Art- och habitatdirektivet och Fågeldirektivet tas upp med EU-kommissionen.

Vi delar till stora delar utredningens slutsats att det krävs en betydande förändring av rovdjurspolitiken för att den ska uppfattas som rättvis av medborgarna, speciellt av dem som faktiskt kan stå öga mot öga med rovdjuren i sin vardag. Rätten att försvara sig själv, sina tamdjur och sin hund mot angrepp av stora rovdjur är för oss en självklarhet. Vi anser därför att 28 § jaktförordningen ska finnas kvar och att den tilläggsförordning som i dag gäller, som ger rätt att ingripa vid förestående angrepp även utanför hägn, bör permanentas.

Ett ökat regionalt självbestämmande är en naturlig följd av de ökande rovdjurstammarna. Beslut rörande de stora rovdjuren bör fattas så nära som möjligt den befolkning som lever och bor i de områden där det finns rovdjur.

Däremot känner vi oro över att det arbete som nuvarande regering initierat inte kommer att öka legitimiteten för rovdjurspolitiken. Utredarens förslag om att införa toleransnivåer på regional nivå förfaller ha försvunnit i hanteringen. Att nuvarande regering vare sig diskuterar en översyn av de nationella målen eller införande av toleransnivåer väcker oro. Om den regionala förvaltning inte ges möjlighet att på allvar påverka antalet rovdjur kommer regionaliseringen, som vi bedömer det, att misslyckas. Medborgarna genomskådar snabbt ett system som saknar innehåll och verklig möjlighet att påverka.

I dag förs dialogen om rovdjur på regional nivå i de länsvisa rovdjursgrupperna. Samtidigt arbetar viltvårdsnämnderna med frågor som rör övrigt vilt. I ett läge där rovdjuren var få och bevarandefrågor var högst på dagordningen var denna ordning möjligen bra. Nu när

rovdjurstammarna ökat kraftigt och deras påverkan på sina bytesdjur, som älg och rådjur, ökat finner vi anledning att förändra detta arbete. Eftersom skogsbruk, bytesdjur, jakt och rovdjur påverkar varandra bör dessa frågor diskuteras i ett forum, viltvårdsnämnden. Samtidigt som denna förändring görs på regional nivå bör motsvarande logiska förändring göras på departementsnivå. Jordbruksdepartementet har i dag ansvar för jaktliga frågor och viltförvaltning. Jordbruksdepartementet bör därför, i och med att arbetet övergår från rent bevarande till mera förvaltning, överta rovdjursfrågorna från Miljödepartementet.

Den svenska björn- och lodjursstammen har uppnått gynnsam bevarandestatus. Trots det återfinns de i listan över hotade arter i Art- och habitatdirektivet. Direktivets syfte är att säkerställa att hotade arter uppnår gynnsam bevarandestatus men det finns ingen mekanism för att arterna tas bort ur direktivet när målet är uppnått. För att direktivet ska förbli trovärdigt och anpassningsbart bör direktivets listor revideras och en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Med stöd i ovanstående föreslår vi partikongressen att anta motionen och verka för:

- H99:1 att möjligheten att skydda tamdjur även utanför hägn permanentas,
- H99:2 att toleransnivåer införs på regional nivå,
- H99:3 att rovdjursgrupperna slås samman med viltvårdsnämnderna,
- H99:4 att summan av de regionala målen ska utgöra miniminivån på nationell nivå, förutsatt att det når upp till de grundkrav som EU:s direktiv ställer,
- H99:5 att rovdjursfrågorna, när den nationella miniminivån för en art har nåtts, flyttas över till Jordbruksdepartementet,
- H99:6 att Sverige verkar för att Art- och habitatdirektivets listor revideras och att en mekanism för kontinuerlig revidering införas.

Socialdemokraterna i Västernorrland

Partistyrelsens utlåtanden och motioner som rör området Barn och familjer

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H100:1, H100:2, H100:3, H101:1, H102:1, H103:1, H104:1, H105:1
(barns bästa)

Motion H100:1–3 (enskild, Karlskrona arbetarekommun) yrkar att en ny nationell plan antas för genomförandet av FN:s barnkonvention, att lagar skrivs om, när så behövs, för att barnkonventionen ska kunna genomföras och att överenskommelse förbereds mellan Sveriges kommuner och landsting å ena sidan, och staten å den andra så att även dessa politiska församlingar får ansvar för att deras beslut är i överensstämmelse med FN:s barnkonvention. Motion H101:1 (Örebro arbetarekommun) föreslår att Socialdemokraterna får i uppdrag att verka för att större hänsynstagande ska tas till barnperspektivet vid familjehemsplaceringar och för att öka antalet inhemska adoptioner. Motion H102:1 (Lycksele arbetarekommun) menar att FN:s barnkonvention ska inarbetas i svensk lagstiftning. Motion H103:1 (Umeå arbetarekommun) föreslår att alla föräldrar som önskar ska ha rätt att av sin kommun och/eller landsting få tillgång till föräldrautbildning. Motion H104:1 (Nyköpings arbetarekommun) yrkar att barnkonventionen inkorporeras i svensk lagstiftning och därmed görs till svensk lag. Motion H105:1 (Umeå arbetarekommun) föreslår att FN:s barnkonvention ska inarbetas i svensk lagstiftning.

Den 20 november 1989 antog Förenta nationernas generalförsamling FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Sverige var en av de drivande nationerna och också ett av de första länderna att ratificera den. Barnkonventionen började gälla i Sverige den 2 september 1990. Barnkonventionen slår fast att alla barn har samma rättigheter och lika värde. Ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller för alla barn som befinner sig i ett land som har ratificerat den. Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet. Begreppet ”barnets bästa” är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som är barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall. Barnkonventionen säger också att barn har rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör honom eller henne.

Barnkonventionen lägger stor vikt vid själva genomförandet av de olika rättigheter som konventionen ger. Det är staten som, genom regeringen, har det yttersta ansvaret för att Sverige uppfyller förpliktelserna i barnkonventionen. Staten måste vidta såväl lagstiftnings- som administrativa och andra åtgärder för att genomföra rättigheterna. Kommuner och landsting ansvarar för de flesta frågor som direkt rör barn och ungdomar i Sverige. Därför är det viktigt att beslut och verksamheter inom kommuner, landsting och regioner utgår från barnkonventionen. Det är arbetet på regional och lokal nivå som ytterst avgör hur väl Sverige lever upp till barnkonventionens principer och krav. Det räcker heller inte att konventionen återspeglas i den nationella lagstiftningen. För att säkerställa barnets rättigheter krävs en kombination av åtgärder, varav lagstiftning är en. Andra åtgärder kan vara att åstadkomma effektiva styrmedel, opinionsbildning och upplysning. Barnperspektivet ska inte bara beaktas inom traditionella barn- och ungdomsverksamheter som till exempel skola och fritid. Barn och unga berörs också av beslut som rör till exempel trafik och miljö. När det gäller frågan om att höja ambitionen och vilja stärka barnperspektivet och barnens delaktighet i planering och beslutsfattande,

anser partistyrelsen att det är en självklarhet att vi ska ha mycket höga ambitioner i detta arbete. Många människor runt om i vårt land har ett stort engagemang och gör ett mycket bra och viktigt arbete.

Riksdagen antog 1999 en strategi för arbetet med att införliva barnkonventionen. Utgångspunkten i strategin är att konventionen ska beaktas i allt beslutsfattande som rör barn och ungdomar, oavsett om besluten fattas på nationell, landstingskommunal eller kommunal nivå. Det är särskilt viktigt när besluten rör barn och ungdomar som befinner sig i en utsatt situation. Vi vet att föräldrautbildning är en åtgärd som når de flesta föräldrar och bidrar till att barns och ungdomars uppväxt blir trygg. Många kommuner erbjuder sådan utbildning och på nationell nivå har föräldrautbildningen varit föremål för utredning. Det bör dock vara upp till varje kommun att själv bestämma hur man vill utforma stödet till föräldrarna. År 2004 beslutade riksdagen om en utvecklad strategi för att förverkliga barnkonventionen i Sverige. Barnkonventionen följs kontinuerligt upp, både av riksdagen och av FN. Barnombudsmannen har en viktig roll, inte minst när det gäller att vara ett stöd för kommuner och landsting i deras arbete. Barnombudsmannen ska också bevaka att barnkonventionen efterlevs.

Konventionen ställer inga krav på hur länderna genomför rättigheterna i barnkonventionen. Barnkonventionen innehåller många ganska vaga formuleringar och artiklar som siktar till ett gradvist genomförande, som är svåra att direkt tolka av en domstol. Barnkonventionens genomförande är en politisk process. I utredningen Barnets bästa, som låg till grund för den nationella strategin, behandlades frågan om konventionen borde inkorporeras i svensk rätt. Utredningen kom fram till att ett land med så omfattande barnrättslig lagstiftning som Sverige inte skulle vinna särskilt mycket på att göra barnkonventionen till svensk lag. Tolkningen av Barnkonventionen borde, enligt utredningen, göras politiskt av riksdagen, som då kan stifta de lagar som krävs för att rättigheterna i barnkonventionen bäst ska slå igenom. Partistyrelsen menar att denna argumentation fortfarande är giltig.

Barnkonventionen kom till för att barn och ungdomar har ett särskilt behov av skydd och stöd. Partistyrelsen anser att arbetet med att genomföra barnkonventionens intentioner måste genomföras med stort fokus och i ett högt tempo. Samtidigt är det ett arbete som ständigt måste pågå. Det kommer alltid att finnas områden att förbättra. Barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barn och ungdomar. För detta har såväl stat som kommuner och landsting ett ansvar.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionerna H100:1, H102:1, H104:1, H105:1,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H100:2, H100:3, H101:1, H103:1.

Motion H100

Karlskrona arbetarekommun – enskild

Om barns rättigheter och staten Sveriges förpliktelser

Barn är små människor. Just för att barn är små har FN antagit sin barnkonvention som ska tillförsäkra barnen rättigheter på samma eller bättre villkor än vuxna människor.

Det är ungefär 20 år sedan Sverige ratificerade barnkonventionen. Ratificeringen innebar att Sverige erkänner barns rättigheter och att staten tagit på sig ansvaret för att dessa rättigheter beaktas.

För tio år sedan, 1999, antogs i Sverige en nationell strategi för genomföra de intentioner som barnkonventionen bygger på.

Då, för tio år sedan, ansågs att barnkonventionen alltför ofta åsidosattes och att det behövdes en handfast plan och planering för att barnkonventionen skulle kunna genomsyra hela samhället, inte minst de politiska besluten.

2003 antogs i en skrivelse från regeringen en utveckling av den nationella strategin.

Någon stor skillnad har ännu inte märkts. Detta är delvis en följd av att vi i Sverige delegerar en stor del av besluten till bland annat kommuner och landsting som inte är bundna av konventionen på samma sätt som staten. Men inte heller staten uppfyller alltid sina förpliktelser, vilket märks inte minst i de rapporter som FN hitintills gjort över det svenska arbetet med barnkonventionen. Det har gällt behandlingen av flyktingbarn, det gäller barns självmord i Sverige, barns användande av alkohol och droger och den bristande informationen liksom att barn inte har det inflytande de tillförsäkras i konventionen.

Alla FN:s konventioner har eller borde ha samma vikt och värde. Barnkonventionen är det beskydd de minsta och de svagaste i samhällena har. Alla delar av konventionen ska uppfyllas. Det är särskilt viktigt att ett land som Sverige med sina goda förutsättningar och sin långtgående omsorg om barnen går före och visar att FN:s barnkonvention respekteras i alla avseenden och på alla punkter.

Vi föreslår som följd av ovan förda beskrivning och för barnens skull:

H100:1 att en ny nationell plan antas för genomförandet av FN:s barnkonvention,

H100:2 att lagar skrivs om, när så behövs, för att barnkonventionen ska kunna genomföras,

H100:3 att överenskommelse förbereds mellan Sveriges kommuner och landsting å ena sidan, och staten å den andra så att även dessa politiska församlingar får ansvar för att deras beslut är i överensstämmelse med FN:s barnkonvention.

Angela Sandström och Åsa Håkanson

Karlskrona arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H101

Örebro arbetarekommun

Stärk barnperspektivet vid familjehemsplaceringar och öka antalet inhemska adoptioner

Just nu lever flera tusen pojkar och flickor i Sverige som fosterbarn. De flesta växer upp med en stark känsla av osäkerhet, och den beror inte bara på att ursprungsfamiljen har brustit. Var sjätte månad eller oftare ska socialnämnden överväga om barnet behöver vara kvar i fosterfamiljen eller om han eller hon kan återföras till sin ursprungsfamilj. Det innebär att många fosterbarn lever ett preliminärt liv. De bollas fram och tillbaka och vågar inte rota sig någonstans.

Grundtanken i den svenska lagstiftningen är att fosterbarnen ska återförenas med de biologiska föräldrarna så snart som möjligt. Vi har en väldigt stark föräldrarätt i Sverige vilket är bra, men ibland känns det som att föräldrarnas intressen väger tyngre än barnens behov.

Familjehem är en bra lösning vid korttidsplaceringar. Men Sverige behöver även bli bättre på att se adoption som ett alternativ. I Sverige förekommer inhemska adoptioner i en mycket liten utsträckning. När ett barn utreds för omhändertagande och placering är detta sällan ett alternativ. Vid internationella adoptioner utgår man ifrån att det är för

barnets bästa. Men då man talar om inhemska adoptioner eller fosterhemsplaceringar utgår samhället istället från de biologiska föräldrarnas rättigheter till sitt barn och inte från barnets bästa. Det finns mer av ett vuxenperspektiv än ett barnperspektiv i det synsättet.

Med det som utgångspunkt yrkar jag:

H101:1 att Socialdemokraterna får i uppdrag att verka för att större hänsynstagande ska tas till barnperspektivet vid familjehemsplaceringar och för att öka antalet inhemska adoptioner.

Elvy Wennerström, för Vintrosa socialdemokratiska förening
Örebro arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H102

Lycksele arbetarekommun

Barnkonventionen måste gälla som svensk lag

Konventionen om barns rättigheter (barnkonventionen) antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Den trädde i kraft den 2 september 1990 sedan den hade ratificerats av 20 stater där Sverige var en av dessa. Trots att Sverige har förbundit sig att följa FN:s konvention om barnets rättigheter finns det brister i både lagstiftning och praxis. Om barnkonventionen skulle gälla som lag i Sverige så skulle barns rättigheter och ställning stärkas, särskilt inom rättsväsendet. Större krav skulle då kunna ställas på beslutsfattare, myndigheter och domstolar när det gäller kompetens om barns behov och rättigheter. Den nuvarande transformeringsmetoden, som innebär att lagar ändras och anpassas till konventionens bestämmelser, är helt enkelt inte tillräcklig för att barns rättigheter ska tas på allvar.

Efter kritik från bland annat frivilligorganisationer beslöt regeringen 1996 att tillsätta en parlamentarisk kommitté med uppdrag att göra en bred översyn av hur svensk lagstiftning och praxis stämde överens med barnkonventionen. Kommittén föreslog i betänkandet Barnets bästa i främsta rummet (SOU 1997:116) att inte inkorporera barnkonventionen i svenskt rättssystem, utan ansåg att det räckte att anpassa lagar till konventionen.

FN-kommittén som har till uppgift att granska hur staterna förverkligar sina skyldigheter enligt barnkonventionen betonar att barnkonventionen, och framförallt de fyra grundläggande principerna, som handlar om skydd mot diskriminering, barnets bästa, rätt till utveckling samt respekt för barnets åsikter, klart och tydligt ska återspeglas i nationella lagar och praxis, att rättigheterna ska kunna åberopas i domstol och att bestämmelserna tillämpas av myndigheterna. Man anser vidare att internationella åtaganden bör prioriteras framför den nationella rätten när de två rättssystemen står i konflikt med varandra. I Sverige är det enligt dagens system svensk lag som gäller vid en sådan konflikt. Vi anser dock att det borde vara barnkonventionen som väger tyngst.

De fördelar vi ser med en inkorporering är att:

- barnkonventionens innehåll och syn på barn skulle tas på större allvar och få större genomslag i praktiken på såväl statlig som kommunal nivå,
- det skulle ställa högre krav på kompetens hos beslutsfattare om barns behov och rättigheter,
- barnkonventionen skulle bli direkt tillämplig i svenska domstolar och vid andra myndigheter,
- det skulle skapas en praxisutveckling av barnkonventionens innehåll som skulle göra bestämmelserna tydligare,
- ett barnrättsperspektiv skulle bli ett verkligt inslag i varje beslutsfattares vardag.

Det finns många exempel på där man inte tagit hänsyn till barns rätt enligt bestämmelserna i barnkonventionen och där barn varit mycket illa. Konventionens syn på barn som individer med egna, självständiga rättigheter som myndigheterna är skyldiga att ta på allvar.

Utifrån ovanstående föreslås:

H102:1 att FN:s barnkonvention ska inarbetas i svensk lagstiftning.

Siw Bloomqvist

Lycksele arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H103 Umeå arbetarekommun

Blåmärken i själen

Att allt fler mår dåligt vet vi och att den psykiska ohälsan för både vuxna och barn har försämrats. Orsakerna till utvecklingen är däremot inte alltid lätta att finna, mer än att vi från samhällets sida inte kan låta utvecklingen passera utan att agera.

Barn och ungdomar har ett stort behov av närvarande vuxna i alla miljöer där de befinner sig. Det handlar om närvarande vuxna i hemmet, i skolan och på fritiden. Föräldrar måste därför ges den tid och det stöd som de behöver för att kunna vara närvarande föräldrar. Många upplever i dag att pressen att vara förälder är stor. Som förälder handlar det om att visa kärlek och att bry sig om men också om att kunna sätta gränser, att vara ett stöd för sitt barn men också att ge barnet eller ungdomen den frihet som krävs för att de ska kunna utvecklas till trygga och självständiga individer.

Men för att vi ska komma dit krävs en rad olika åtgärder. Dels att systemet möjliggör för föräldrar och andra vuxna så att de kan avsätta tid till att vara närvarande i sina barn och ungdomars liv. Minst lika viktigt är det att det finns närvarande vuxna i skolan, till exempel lärare, övrig skolpersonal och andra vuxna.

Skolan är mer än bara den plats där man ska inhämta den kunskap som behövs för framtiden. Skolan är också en social arena och särskilt viktiga blir då de vuxna relationerna i skolan. Lika viktigt är det att det finns fungerande mötesplatser med närvarande vuxna även utanför skoltid samt under lov. Barns berättelser handlar nämligen mycket om relationer, både relationer till vuxna och till kamrater. Det kan till exempel handla om lärare som inte ser, som inte agerar eller som av olika skäl inte går att prata med. Det måste därför finnas en fungerande elevhälsa och skolkuratorer som kan fånga upp elever som mår dåligt, för det är oacceptabelt att många barn och ungdomar känner sig ensamma och att man inte har någon att vända sig till.

Det behövs därför någon form av kompetensutveckling av lärare och annan skolpersonal i ämnet ”att samtala med barn” så att de får hjälp i sin lärarroll att kunna se och bekräfta varje barn och ungdom, men också i att handleda och stödja dem. Skolans personal måste också ges förutsättningar till kompetensutveckling vad gäller grupprocesser och ledarskap, till exempel för att kunna stävja mobbning. Elever måste också ges möjlighet att reflektera över sin livssituation och framtid.

De barn som dessutom lever med föräldrar som har missbruksproblem, fysisk och/eller psykisk sjukdom, eller föräldrar med allmän oförmåga att ta hand om sina barn löper en större risk för att utsättas för både psykisk misshandel och/eller emotionell omsorgssvikt, då dessa faktorer av förklarliga skäl leder till svårigheter i föräldrarollen och risk för försumelse av barnen vilket i sin tur kan leda till blåmärken i själen på barnen och ungdomarna. Följderna är ofta ett stort lidande för barnen, vilket i vissa fall leder till psykisk ohälsa.

Samtidigt är det orsakerna till varför människor i dag, oavsett ålder, upplever att deras

psykiska hälsa är sämre än tidigare som måste angripas. Till exempel borde alla kommuner och landsting vara skyldiga att erbjuda kurser och annat stöd till föräldrar. Det är ett sätt att förebygga förekomsten av att föräldrar brister i sin föräldrarförmåga. Föräldrastödsprogram syftar till att stärka relationen mellan föräldrar och deras barn och finns i en mängd olika former. De har visat sig ha en positiv effekt och leder många gånger till att barnen fungerar bättre i skolan och senare i livet. Detta är ett arbete som måste ges än högre prioritet än det har i dag.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår vi:

H103:1 att alla föräldrar som önskar ska ha rätt att av sin kommun och/eller sitt landsting få tillgång till föräldrautbildning,

H103:2 att skolans personal ges bättre möjligheter till kompetensutveckling i att samtala med barn samt kompetensutveckling i grupprocesser och ledarskap,

H103:3 att livskunskap införs som obligatoriskt ämne i skolan,

H103:4 att mötesplatser med närvarande vuxna finns tillgängliga även utanför skoltid samt på lov.

Välfärdsrådslagsgruppen i Umeå arbetarekommun genom Eva Andersson
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H104

Nyköpings arbetarekommun

Gör FN:s barnkonvention till lag

Sverige som ett av de första länderna att underteckna barnkonventionen har gått i spetsen för att stärka barns ställning. Det sedan länge avskaffade rätten av våldsanvändning mot barn i uppfostrande syfte, så kallad barnaga understryker vår inställning om barn mänskliga rättigheter som okränkbara.

Många minns Unga örnars framgångsrika kampanj ”BARN ÄR OSLAGBARA”.

Beslut som rör barn ska utgå från vad som enligt modern kunskap anses vara det bästa för barnet. Det innebär att begreppet ”barns bästa” inte är statiskt. Tvärtom med ökad kunskap förutsätts förslag till lösningar och beslut som rör barn ha sin grund i denna ökade kunskap.

Trots Sveriges ambitioner att vara landet med barnens bästa för ögonen visar verkligheten på brister i både lagstiftning och praxis, vilket återkommande drabbar enskilda barn.

Hittills har vi förlitat oss på den så kallade transformeringsmetoden, innebärande att när lagar eller praktiskt arbete utformas används konventionen som en självklar och obligatorisk måttstock. Det visar sig dock inte räcka för att garantera barn deras rättigheter. Metoden behöver kombineras med att konventionen inkorporeras i lagstiftningen.

FN:s barnrättskommitté granskar hur staterna tillämpar barnkonventionen. Återkoppling ges i form av kritik och rekommendationer till förbättringar. Kommittén betonar att barnkonventionen klart och tydligt ska återspeglas i den nationella lagstiftningen, att rättigheterna ska kunna åberopas i domstol och att bestämmelserna ska tillämpas av myndigheterna. En tillämpning som Sverige aldrig infört.

Enligt nuvarande ordning är barnkonventionen underordnad den svenska lagstiftningen vilket får betydelse när frågor om barns grundläggande mänskliga rättigheter prövas i praktiken.

Nuvarande brister i lagstiftningen bör åtgärdas genom att barnkonventionen införlivas i svensk lagstiftning.

- Fördel med en sådan reform är att Barnkonventionen
- skulle bli direkt tillämpbar i domstolar och vid andra myndigheter,
 - det skulle ställa högre krav på beslutsfattare, myndigheter och domstolar vad gäller kompetens om barns behov och rättigheter,
 - barns rättigheter och konventionens syn på barn skulle tas på större allvar och få större genomslag i praktiken.

Jag föreslår kongressen besluta:

H104:1 att barnkonventionen inkorporeras i svensk lagstiftning och därmed görs till svensk lag.

Elisebeht Markström, Nyköping

Nyköpings arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H105

Umeå arbetarekommun

Barnkonventionen måste gälla som svensk lag

Konventionen om barns rättigheter (barnkonventionen) antogs av FN:s generalförsamling den 20 november 1989. Den trädde i kraft den 2 september 1990 sedan den hade ratificerats av 20 stater där Sverige var en av dessa. Trots att Sverige har förbundit sig att följa FN:s konvention om barnets rättigheter finns det brister i både lagstiftning och praxis. Om barnkonventionen skulle gälla som lag i Sverige så skulle barns rättigheter och ställning stärkas, särskilt inom rättsväsendet. Större krav skulle då kunna ställas på beslutsfattare, myndigheter och domstolar när det gäller kompetens om barns behov och rättigheter. Den nuvarande transformeringsmetoden, som innebär att lagar ändras och anpassas till konventionens bestämmelser, är helt enkelt inte tillräcklig för att barns rättigheter ska tas på allvar.

Efter kritik från bland annat frivilligorganisationer beslöt regeringen 1996 att tillsätta en parlamentarisk kommitté med uppdrag att göra en bred översyn av hur svensk lagstiftning och praxis stämde överens med barnkonventionen. Kommittén föreslog i betänkandet Barnets bästa i främsta rummet (SOU 1997:116) att inte inkorporera barnkonventionen i svenskt rättssystem, utan ansåg att det räckte att anpassa lagar till konventionen.

FN-kommittén som har till uppgift att granska hur staterna förverkligar sina skyldigheter enligt barnkonventionen betonar att barnkonventionen, och framförallt de fyra grundläggande principerna, som handlar om skydd mot diskriminering, barnets bästa, rätt till utveckling samt respekt för barnets åsikter, klart och tydligt ska återspeglas i nationella lagar och praxis, att rättigheterna ska kunna åberopas i domstol och att bestämmelserna tillämpas av myndigheterna. Man anser vidare att internationella åtaganden bör prioriteras framför den nationella rätten när de två rättssystemen står i konflikt med varandra. I Sverige är det enligt dagens system svensk lag som gäller vid en sådan konflikt. Vi anser dock att det borde vara barnkonventionen som väger tyngst.

De fördelar vi ser med en inkorporering är att:

- barnkonventionens innehåll och syn på barn skulle tas på större allvar och få större genomslag i praktiken på såväl statlig som kommunal nivå,
- det skulle ställa högre krav på kompetens hos beslutsfattare om barns behov och rättigheter,
- barnkonventionen skulle bli direkt tillämpbar i svenska domstolar och vid andra myndigheter,

- det skulle skapas en praxisutveckling av barnkonventionens innehåll som skulle göra bestämmelserna tydligare,
- ett barnrättsperspektiv skulle bli ett verkligt inslag i varje beslutsfattares vardag.

Det finns många exempel där man inte tagit hänsyn till barns rätt enligt barnkonventionen och där barn farit mycket illa.

Bestämmelserna i konventionen hänger samman och utgör en helhet. De formar en syn på barn som individer med egna, självständiga rättigheter som myndigheterna är skyldiga att ta på allvar.

Utifrån ovanstående föreslås:

H105:1 att FN:s barnkonvention ska inarbetas i svensk lagstiftning.

Margareta Rönngren, Harriet Hedlund och S-gruppen för- och grundskolenämnden; Timo Fällman, Moa Brydsten, Anna Lind, Tommy Holmgren, Mikael Hellgren, Linda Burén, Roland Samuelsson, Thomas Fridh och Inga Sikström
Umeå arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

C29:2, C29:3, C30:25, H106:1, H107:1, H107:2, H108:1, H109:1
(vårdnad)

I motion C29:2-3 (Lindesbergs arbetarekommun) yrkas att myndighetsutövningen utvecklas så att båda föräldrarna behandlas på ett likvärdigt sätt efter en skilsmässa och att man inte gör skillnad på boförälder eller vanlig förälder vid växelvis boende eller i andra sammanhang. I motion H106:1 (Sörmlands partidistrikt) yrkas att det Socialdemokratiska arbetarepartiet aktivt verkar för att båda föräldrarna automatiskt får vårdnad om barnet. I motion C30:25 (Stockholms arbetarekommun) yrkas att en utredning tillsätts som ser över de regler som omgärdar vårdnadshavarskapet i syfte att ge barn rätt till juridiska band till alla sina föräldrar i enlighet med ovanstående resonemang samt att förenkla och förtydliga proceduren kring vårdnadshavarskapet. I motion H109:1 (Kristinehamns arbetarekommun) yrkas att riksdagsledamöterna verkar för att en lagändring kommer till stånd som innebär att det räcker att en vårdnadshavare tar formella beslut gällande barnet/barnen om situationen så kräver. I motion H108:1 (Uppsala arbetarekommun) yrkas att mammor, barn och pappor ska ha lika rätt att begära att få faderskapet bekräftat. I motion H107:1-2 (Nacka arbetarekommun) yrkas att lagstiftningen förändras så att barnets psykiska hälsa och behov går före föräldrarnas rätt och egenintresse och att frågan får högsta prioritet så att en förändring av lagstiftningen kan ske så snabbt som möjligt.

Rättsförhållandet mellan barn och föräldrar regleras i föräldrabalken. Lagstiftningen har genomgått betydande förändringar under de senaste decennierna. De senaste större ändringarna i vårdnadsreglerna beslutades av riksdagen våren 2006. Ändringarna syftade främst till att förstärka barnperspektivet i lagstiftningen. Betydelsen av barnets bästa kommer till klarare uttryck i de nya lagtexterna. Barnets bästa ska vara avgörande för alla beslut om vårdnad, boende och umgänge.

Nu har vi levt med dessa nya regler under några år och från partistyrelsens sida vill vi framhålla vikten av att göra av en utvärdering av domstolarnas och socialtjänstens tillämpning av de nya vårdnadsreglerna. En utvärdering är nödvändig för

att man ska kunna ta ställning till om lagstiftarens intentioner med ändringarna uppfyllts, det vill säga att det enskilda barnets bästa ska tillgodoses i domar och beslut om vårdnad, boende och umgänge.

Regeringen har uppgett att den kommer att följa utvecklingen kontinuerligt så att lagstiftningen tillämpas på avsett sätt och vid behov återkomma till riksdagen. Vår riksdagsgrupp följer frågan. Problem som uppstår vid separationer mellan vuxna med gemensamma barn är bland annat vem som ska fatta beslut som rör barnen. Partistyrelsen anser att det är viktigt att ett barn måste få tillgång till hälso- och sjukvård och annan behandling även om vårdnadshavarna inte är överens om detta. Det finns också andra viktiga beslut där konflikter uppstår som om vilken förskola barnet ska gå i, vilken skola och så vidare.

Med hänsyn till att regeringen uppgett att den planerar att lägga fram en proposition som behandlar frågan om beslutanderätt vid gemensam vårdnad väljer partistyrelsen att låta riksdagsgruppen följa frågan. Förslaget kommer att granskas när det kommer. Därefter får vår riksdagsgrupp återkomma med egna förslag om det finns skäl för det.

När det gäller frågan om lika rätt att begära faderskapstest gäller nu att barn och mammor kan begära detta. Om modern inte är gift fastställs faderskapet enligt 1 kap. 3 § föräldrabalken genom dom eller bekräftelse. Bekräftelse av faderskap sker skriftligen och ska bevittnas av två personer. Den ska även godkännas av socialnämnden och av modern. Socialnämnden är skyldig att utreda vem som är far till ett barn när faderskapet inte följer direkt av faderskapspresumtionen och får lämna sitt godkännande endast om det kan antas att mannen är far till barnet. Nämnden ska föra protokoll över vad som framkommer vid utredningen och som är av betydelse för faderskapsfrågan.

Socialstyrelsen har utfärdat föreskrifter och allmänna råd angående socialnämndens utredning och fastställande av faderskap, SOSFS 2004:16 (S). Enligt föreskrifterna kan socialnämnden, om parterna är sambor och övertygade om att barnet är deras gemensamma, göra en förenklad utredning enligt ett särskilt protokoll, det så kallade S-protokollet. Om parterna samstämmt uppger att barnet är deras gemensamma och det inte framkommit något som kan ifrågasätta detta bör utredaren avsluta utredningen genom att bereda mannen tillfälle att bekräfta faderskapet. Om utredaren har anledning att känna sig osäker, måste en mer fullständig utredning göras. Det så kallade MF-protokollet upprättas om parterna inte sammanbor samt i de fall då faderskapet är ifrågasatt och flera män kan komma i fråga som barnets far.

Partistyrelsen anser att den nuvarande ordningen ger betryggande garantier, så långt det är möjligt, för att det är den biologiske fadern och inte någon annan som fastställs som far till ett barn.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motion H108:1,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet C29:2, C29:3, C30:25, H106:1, H107:1, H107:2, H109:1.

Motion H106

Sörmlands partidistrikt

Automatiskt delad vårdnad av barn

En kvinna som är gravid blir automatiskt vid barnets födelse vårdnadshavare för barnet. Endast i de fall kvinnan är gift blir även den andra föräldern, oftast pappan, även det. Vi tror att det ger en dålig utgångspunkt för ett jämställt föräldraskap och sänder fel signaler till blivande föräldrar.

Denna fråga är förknippad med praktiska problem så som att det inte går att fastställa faderskap lika enkelt som moderskap. I de flesta fall finns dock en fader som erkänner faderskap och ingen som motsätter sig uppgifterna. Vi tycker att man i dessa fall ska ge dessa föräldrar samma status som gifta par. I de fall där faderskapet inte går att fastställas ska samma praxis som idag användas, dvs blodprov tas efter barnets födsel.

Vi yrkar:

H106:1 att det socialdemokratiska arbetarepartiet aktivt verkar för att båda föräldrarna automatiskt får vårdnad om barnet,

H106:2 att det socialdemokratiska arbetarepartiet aktivt verkar för att barnbidraget delas lika mellan barnets vårdnadshavare.

SSU Eskilstuna

Sörmlands partidistrikt beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H107

Nacka arbetarekommun

Barns rätt att få terapi

Man räknar med att 200 000 barn i Sverige har bevittnat våld i hemmet och forskare är eniga om att många av de här barnen är i behov av terapi. Men eftersom båda föräldrarna måste godkänna att barnet ska få terapi, får många barn aldrig möta en psykolog.

Problemet skildrades i ett inslag i Sveriges Radios Studio Ett den 11 mars.

Nyligen öppnade Ersta Fristad i Stockholm med bra lokaler och psykologer beredda att ta emot 40 barn i terapi. Men bara några barn har kunnat börja. Även på BUP är problemet välkänt. Alltför ofta förnekar fäder att våld förekommit, och även om de blivit dömda vägrar de godkänna att barnen ska få terapi.

Olika myndigheter har uppmärksammats på problemet av BUP under de åtta senaste åren.

Ändå är frågan inte löst. Det sägs vara svårt att hitta sätt att göra undantag från lagstiftning om föräldrars rätt.

Vi menar att problemen är akuta och att det är att svika barnen att inte hitta en lösning på detta.

Vi kräver:

H107:1 att lagstiftning förändras så att barnets psykiska hälsa och behov går före föräldrars rätt och egenintresse,

H107:2 att frågan får högsta prioritet så att en förändring av lagstiftningen kan ske så snabbt det är möjligt.

S-kvinnor i Nacka

Nacka arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H108

Uppsala arbetarekommun

Lika rätt att begära faderskapstest

Idag har barn och mammor rätt att begära att faderskapet fastställs men inte papporna. Detta är en kvarleva från den tid då det var både krångligt, tidskrävande och ibland smärtsamt att testa faderskap. Bland annat krävdes ibland ett hudprov från barnets häls. Med dagens teknik är det inte längre speciellt krångligt och de test som görs är väldigt tillförlitliga. Varje år utförs det nästan 2000 faderskapstest i Sverige. Det är Rättsmedicinverkets rättsgenetiska avdelning i Linköping som utför testerna på beställning av socialtjänsten eller domstol men ibland också efter begäran från privatpersoner.

Regler om faderskap finns i föräldrabalkens tredje kapitel. Enligt dess femte paragraf kan barnet begära att faderskapet ska fastställas. Om barnet är omyndigt kan hans eller hennes mamma begära ett faderskapstest. Däremot nämns överhuvudtaget inte pappan i denna paragraf. En man som tror sig vara far till ett barn kan alltså inte kräva att en undersökning görs för att ta reda på om han är barnets biologiska pappa. Hans enda möjlighet är att förmä socialnämnden att begära ett faderskapstest. Män som vill häva sitt faderskap har däremot rätt att kräva detta. Dagens lagstiftning kan alltså vara ett hinder för de män som faktiskt vill ta ansvar för sitt barn.

Det är självklart bara i undantagsfall som fastställande av faderskap ska behöva gå till domstol men redan med dagens regler händer det ändå ett par hundra gånger per år.

I par som inte är gifta är det bara mamman som automatiskt erkänns som förälder. Pappan måste bekräfta faderskapet. Om modern dör innan det är gjort har barnet formellt ingen far...

Dagens ordning hör inte hemma i ett jämställt samhälle där föräldrar förutsätts ta lika ansvar för sina barn.

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening föreslår därför:

H108:1 att mammor, barn och pappor ska ha lika rätt att begära att få faderskapet bekräftat.

Flogsta-Ekeby socialdemokratiska förening

Uppsala arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H109

Kristinehamns arbetarekommun

Gemensam vårdnad/ingen umgängesrätt. Så löd den dom som en person fick gemensam vårdnad inte gemensam ekonomi

Om gemensamma konton finns vid en separation där det också finns gemensamma barn bör de avslutas och nya konton upprättas för varje kontohavare. Dispositionsrätten beskrivs och finns upprättat i ett dokument. Idag kan man inte flytta belopp från fonder eller aktier utan påskrift från båda föräldrarna. Allt enligt föreskrifter från banken om fullmakt.

Man kan inte heller öppna nya konton, eller kunna få båda föräldrarna vara överens i frågan. Detta kan för barnet/barnen innebära stora problem i framtiden. Problemet är att barn sitter emellan för att man inte kommer överens om vilken förskola de ska gå i, om de ska få gå till doktor, psykiater eller vad det kan vara. Kan en förälder få bestämma om det är dags att gå till doktorn eller inte.

Den 2 juli 2006 ändrades föräldrabalkens bestämmelser om vårdnad, boende och umgänge. Efter ändringen är det uttryckligen inskrivet i lagen att barnets bästa ska vara

avgörande vid alla beslut om vårdnad boende och umgänge. Bedömningen som är bäst för barnet ska bygga på kunskap och beprövad erfarenhet. I bedömningen ska både kort-siktiga och långsiktiga effekter vävas in. Barnet själv ska få möjlighet att komma till tals på ett tidigt stadium i vårdnadsprocesser.

Förslag till beslut:

H109:1 att riksdagsledamöterna verkar för att en lagändring kommer till stånd som innebär att det räcker att en vårdnadshavare har det formella beslut gällande barnet/barnen om situationen så kräver.

Inga-Lill Röhr

Kristinehamns arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

C23:4, C24:4, C30:1, C30:4, C30:5, C30:6, C30:9, C30:18, E4:59, E5:59, E16:4, E54:59, H110:1, H110:2, H111:1, H111:2, H112:1, H112:2, H113:1, H113:2, H113:3, H114:1, H114:2, H115:1, H115:2
(barnfamiljernas ekonomi)

Motion C24:4 (Luleå arbetarekommun) föreslår att garantibeloppet för dem som inte kvalificerat till föräldraförsäkring håller en nivå som gör att föräldrar ej blir beroende av andra bidrag för sin försörjning. Motion E54:59 (Haninge arbetarekommun) yrkar att det införs två föräldradagar per år i skolan inom ramen för föräldraförsäkringen. Motionerna H110:1–2 (enskild, Hallsbergs arbetarekommun), H111:1–2 (Lindesbergs arbetarekommun) och H112:1–2 (Lekebergs arbetarekommun) menar att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst och att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen. Motion H113:1–3 (Vallentuna arbetarekommun) vill att samtliga föräldrar med barn i grundskolan ges möjlighet att delta i skolan en dag per termin för varje barn, att ensamstående föräldrar får rätt att delta i ytterligare en dag per termin för varje barn och att deltagande enligt ovan ger full ersättning inom den särskilda föräldrapenningen. Motion E5:59 (Nynäshamns arbetarekommun) yrkar att det införs två föräldradagar per år i skolan inom ramen för föräldraförsäkringen. Motion E4:59 (enskild, Solna arbetarekommun) föreslår att det införs två föräldradagar per år i skolan inom ramen för föräldraförsäkringen. Motion H114:1–2 (enskild, Örebro arbetarekommun) vill att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst och att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen. Motion C30:1,4–6,9,18 (Stockholms arbetarekommun) yrkar att socialdemokraterna gör en ordentlig inventering av organisatoriska och konstruktiva åtgärder som kan vidtas av välfärdssystemet för att minska stressen i barnfamiljer, att Socialdemokraterna i det familjepolitiska arbetet prioriterar att särskilt se till hur de ensamstående föräldrarnas ekonomiska situation kan förbättras genom ett ekonomiskt reformpaket som gynnar denna grupp, att en del i detta reformpaket är att höja underhållsstödet, att en ytterligare del i reformpaketet är att införa ett ensamståendetillägg i barnbidraget som i första hand riktas till familjer där barn enbart har en förälder, att en reform som ger möjlighet till kontaktdagar enligt ovanstående resonemang införs och att en ordentlig genomlysning av regler samt tillämpning för beviljande av havandeskapspenning ses över i enlighet med ovanstående resonemang. Motion E16:4 (enskild, Malmö arbetarekommun) vill att Sverige ska verka för att minimilängden för föräldraledighet i EU förlängs från

dagens 14 veckor. Motion C23:4 (Uppsala arbetarekommun) föreslår att garantibeloppet för dem som inte kvalificerat sig till föräldraförsäkring håller en nivå som gör att föräldrar ej blir beroende av andra bidrag för sin försörjning. Motion H115:1–2 (Askersunds arbetarekommun) yrkar att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst och att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen.

Barnen står i centrum för den socialdemokratiska familjepolitiken. Utgångspunkten för vår politik är barnets bästa. För att alla barn ska få en bra start i livet krävs många olika insatser.

Många föräldrar upplever sin situation som stressig. Det är mycket som ska hinnas med en vanlig vardag; hämta och lämna barn på förskola och skola, det egna jobbet, fritidsaktiviteter, för att inte tala om tvätt, städning och matlagning. Men stressen handlar inte bara om allt som ska hinnas med. Inte minst nu när många människor riskerar att förlora sina jobb blir den ekonomiska oron stor. För att komma tillrätta med den stressade situationen för barnfamiljerna krävs åtgärder på en mängd områden. Enligt barnkonventionen ska hänsyn tas till barnets bästa i alla beslut som rör barn. Det handlar både om sådant som kanske ses som självklart, till exempel lekplatser och skolan, men även om sådant som infrastruktursatsningar.

De föräldrar som är ensamstående har förstås en extra pressad situation, inte minst ekonomiskt. Den enskilt viktigaste faktorn för att förbättra barnfamiljernas ekonomi är att föräldrarna har jobb. Därför vill vi föra en kraftfull och aktiv arbetsmarknadspolitik.

Den generella välfärden är en annan faktor som har mycket stor betydelse för i synnerhet de ensamstående föräldrarnas ekonomi. Ett generellt system, där alla bidrar efter förmåga och där alla får del av det som ingår i systemet, utjämnar klyftor och fördelar om från rika till fattiga, från de som har arbete till de som inte har arbete, från män till kvinnor och från familjer utan barn till de familjer som har barn. Vi kommer att även fortsättningsvis stå upp för den generella välfärden och fortsätta göra satsningar som stärker den. Barnbidraget är ett administrativt enkelt och träffsäkert tillskott som har stor betydelse för många barnfamiljer. Barnbidraget ges till alla barn, oavsett föräldrarnas ekonomiska situation. Ett extra stöd till familjer med flera barn finns i flerbarnstillägget. Det generella barnbidraget är en viktig del av en välfärd som omfattar alla. Vi vill fortsätta höja barnbidraget i den takt ekonomin tillåter.

För de ensamstående föräldrar vars barn inte bor växelvis är underhållsstödet en viktig del i ekonomin. Vi vill höja underhållsstödet när ekonomin tillåter. Samtidigt måste hänsyn tas till att det är den andre föräldern som ska betala ett höjt underhållsstöd. I den gruppen finns också föräldrar med mycket dålig ekonomi, ibland till och med så dålig att umgänget med barnen försvåras av ytterligare utgifter. Barn har rätt till bägge sina föräldrar och vi måste bevaka att en höjning av underhållsstödet inte innebär att barn förlorar möjligheten till kontakt med en förälder.

I allra sista hand kan de allra mest ekonomiskt utsatta föräldrarna behöva försörjningsstöd. Försörjningsstödet är tänkt att vara kortvarigt och inte någon permanent försörjning. De som får försörjningsstöd har också rätt att få hjälp att komma tillbaka till någon form av arbete eller annan försörjning. Föräldrarnas inkomst kompletteras med bland annat barnbidrag. Det är i första hand så familjen ska få sin försörjning. Om inte de inkomsterna räcker till ska försörjningsstödet fylla upp till en skäligen levnadsnivå. Därför räknas barnbidraget med som inkomst när försörjningsstödet beräknas. Det är en rimlig ordning.

Många vittnar om värdet av de så kallade kontaktdagarna, dagar då föräldrarna med ersättning från föräldraförsäkringen kunde vara med sina barn i skolan några dagar per år. Både för barnen och deras föräldrar är föräldrarnas möjlighet att, inte bara på föräldramöten, genom kontaktböcker och utvecklingssamtal, utan också genom att faktiskt kunna delta under en eller flera skoldagar, en värdefull möjlighet att följa barnens vardag. Partistyrelsen ser därför att någon form av kontaktdagar kan vara en möjlig utveckling av föräldraförsäkringen. Samtidigt måste de kommande åren hårda prioriteringar göras för att inte riskera statens ekonomi. Erfarenheten från den ekonomiska krisen på 1990-talet visar att en misskött ekonomi alltid får betalas av de som har det sämst ställt.

I vårt land har vi sedan länge insett värdet av en väl utbyggd föräldraförsäkring. Det internationella intresset för vår familjepolitik är stort, inte minst i EU-sammanhang. Föräldraförsäkringen är dock en fråga som varje land själv ska bestämma om.

Tiden före förlossningen ser mycket olika ut för olika kvinnor. Det är därför svårt att införa generella regler som passar alla. De kvinnor som bedöms ha nedsatt arbetsförmåga har rätt att vara sjukskrivna. Försäkringskassans bedömning ska självklart vara lika över landet. För att säkerställa det finns möjlighet att överklaga försäkringskassans beslut.

Socialförsäkringarna bygger på att man kvalificerar sig för ersättning genom arbete, annars skulle inte systemet hålla ekonomiskt. Samtidigt måste någon form av skydd finnas för dem som av någon anledning inte kvalificerat sig på det sättet. Försäkringarna ger då ett grundskydd. Detta kompletteras med barnbidrag och eventuellt också med inkomstprövade bidrag som bostadsbidrag för att ingen ska behöva leva under alltför knappa omständigheter.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att avslå motionerna C30:4, C30:6, H110:1, H110:2, H111:1, H111:2, H112:1, H112:2, H114:1, H114:2, H115:1, H115:2,

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet C23:4, C24:4, C30:1, C30:5, C30:9, C30:18, E4:59, E5:59, E16:4, E54:59, H113:1, H113:2, H113:3.

Motion H110 Hallsbergs arbetarekommun – enskild

Översyn av nivåerna för försörjningsstöd ur ett barnperspektiv

Många barn i dagens samhälle växer upp med föräldrar som uppbär försörjningsstöd (tidigare kallat socialbidrag) för att klara sin försörjning. Dessa familjer lever under svåra ekonomiska förhållanden och har svårt att få vardagen att gå ihop. Tanken med försörjningsstödet var från början att det skulle vara ett kortvarigt behov. Tyvärr är det alltför många människor som år efter år inte har någon annan försörjning av olika skäl.

Barn som växer upp i dessa familjer med svag ekonomi är överrepresenterade på flera områden där barn kan ha problem. Till exempel när det gäller barnmisshandel, mobbing, att familjen är föremål för barnvårdsutredning, omhändertagande av barn eller att barnet i vuxen ålder erhåller ekonomiskt bistånd.

Vi socialdemokrater har tidigare beslutat att barnbidraget ska utbetalas till alla föräldrar oavsett inkomst. Därför är det på tiden att de barn som växer upp under knappa ekonomiska förhållanden inkluderas i det resonemanget. Barnbidraget räknas idag som inkomst vid en ansökan om försörjningsstöd.

Det är dags att vi socialdemokrater lyfter frågan när det gäller de barn som har det sämst ställt och visar att barnperspektivet ska gälla alla barn.

Vi föreslår kongressen besluta:

H110:1 att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst,

H110:2 att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen.

Magnus Andersson och Susanne Bergkvist

Hallsbergs arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H111

Lindesbergs arbetarekommun

Översyn av nivåerna för försörjningsstöd ur ett barnperspektiv

Många barn i dagens samhälle växer upp med föräldrar som uppbär försörjningsstöd (tidigare kallat socialbidrag) för att klara sin försörjning. Dessa familjer lever under svåra ekonomiska förhållanden och har svårt att få vardagen att gå ihop. Tanken med försörjningsstödet var från början att det skulle vara ett kortvarigt behov. Tyvärr är det alltför många människor som år efter år inte har någon annan försörjning av olika skäl.

Barn som växer upp i dessa familjer med svag ekonomi är överrepresenterade på flera områden där barn kan ha problem. Till exempel när det gäller barnmisshandel, mobbing, att familjen är föremål för barnavårdsutredning, omhändertagande av barn eller att barnet i vuxen ålder erhåller ekonomiskt bistånd.

Vi socialdemokrater har tidigare beslutat att barnbidraget ska utbetalas till alla föräldrar oavsett inkomst. Därför är det på tiden att de barn som växer upp under knappa ekonomiska förhållanden inkluderas i det resonemanget. Barnbidraget räknas idag som inkomst vid en ansökan om försörjningsstöd.

Det är dags att vi socialdemokrater lyfter frågan när det gäller de barn som har det sämst ställt och visar att barnperspektivet ska gälla alla barn.

Vi föreslår kongressen besluta:

H111:1 att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst,

H111:2 att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen.

Annika Andersson, Magnus Andersson, Joakim Carlsson och Anna Karlsson

Lindesbergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H112

Lekebergs arbetarekommun

Översyn av nivåerna för försörjningsstöd ur ett barnperspektiv

Många barn i dagens samhälle växer upp med föräldrar som uppbär försörjningsstöd (tidigare kallat socialbidrag) för att klara sin försörjning. Dessa familjer lever under svåra ekonomiska förhållanden och har svårt att få vardagen att gå ihop. Tanken med försörjningsstödet var från början att det skulle vara ett kortvarigt behov. Tyvärr är det alltför många människor som år efter år inte har någon annan försörjning av olika skäl.

Barn som växer upp i dessa familjer med svag ekonomi är överrepresenterade på flera områden där barn kan ha problem. Till exempel när det gäller barnmisshandel, mobbing,

att familjen är föremål för barnvårdsutredning, omhändertagande av barn eller att barnet i vuxen ålder erhåller ekonomiskt bistånd.

Vi socialdemokrater har tidigare beslutat att barnbidraget ska utbetalas till alla föräldrar oavsett inkomst. Därför är det på tiden att de barn som växer upp under knappa ekonomiska förhållanden inkluderas i det resonemanget. Barnbidraget räknas idag som inkomst vid en ansökan om försörjningsstöd.

Det är dags att vi socialdemokrater lyfter frågan när det gäller de barn som har det sämst ställt och visar att barnperspektivet ska gälla alla barn.

Vi föreslår kongressen besluta:

H112:1 att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst,

H112:2 att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen.

Kristine Andersson

Lekebergs arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H113

Vallentuna arbetarekommun

Återinför föräldradagarna i skolan

Under perioden mitten av 80-talet fram till de hårda dagarna en bit in på 90-talet hade varje förälder rätt att delta en dag per termin i sitt barns skolgång till och med år sex med full ersättning inom den särskilda föräldrapenningen. Det var fantastiska år för många barn och föräldrar. Efter indragningarna fortsatte en del föräldrar med hjälp av semesterdagar. Men det gällde oftast bara de välutbildade och välbetalda föräldrarna. Många av våra kamrater hade helt enkelt inte råd och hade inte jobb, där man kunde ta ut semesterdagar när som helst. Så småningom föll hela idén bort. Idag är det lika ödsligt när det gäller föräldramedverkan som före den gyllene perioden.

Det vi då kunde se i skolan, var den effekt det fick, när det var normalt att föräldrar fanns i skolan, att föräldrarna hade egna namn och inte bara var Kalles mamma eller Stinas pappa. Det var lättare att mötas på klassträffar och diskutera problem, som man förstått, när man hade sin föräldradag i skolan. Tyvärr fanns inga dagar för föräldrarna till elever i år sju – nio, och där var också avståndet till föräldrarna oftast mycket större. Självklart behöver man sambandet föräldrar – elever – lärare för de äldre eleverna också. Det finns så många missförstånd som man kan lösa bara genom att ha deltagit i den tillvaro, som sonen/dottern lever i varje dag.

Att införa föräldradagarna kostar visserligen en slant, men jag är övertygad om att den utgiften är liten jämfört med de massiva och långvariga utgifterna för varje barn, som misslyckas med sin skolgång. Den ökade vuxennärvaron i skolan betyder mycket i dessa sammanhang. Det har vi prövat en gång.

Jag föreslår:

H113:1 att samtliga föräldrar med barn i grundskolan ges möjlighet att delta i skolan en dag per termin för varje barn,

H113:2 att ensamstående föräldrar får rätt att delta ytterligare en dag per termin för varje barn,

H113:3 att deltagande enligt ovan ger full ersättning inom den särskilda föräldrabenningen.

Karin Dahl-Strandin

Vallentuna arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H114

Örebro arbetarekommun – enskild

Översyn av nivåerna för försörjningsstöd ur ett barnperspektiv

Många barn i dagens samhälle växer upp med föräldrar som uppbär försörjningsstöd (tidigare kallat socialbidrag) för att klara sin försörjning. Dessa familjer lever under svåra ekonomiska förhållanden och har svårt att få vardagen att gå ihop. Tanken med försörjningsstödet var från början att det skulle vara ett kortvarigt behov. Tyvärr är det alltför många människor som år efter år inte har någon annan försörjning av olika skäl.

Barn som växer upp i dessa familjer med svag ekonomi är överrepresenterade på flera områden där barn kan ha problem. Till exempel när det gäller barnmisshandel, mobbing, att familjen är föremål för barnavårdsutredning, omhändertagande av barn eller att barnet i vuxen ålder erhåller ekonomiskt bistånd.

Vi socialdemokrater har tidigare beslutat att barnbidraget ska utbetalas till alla föräldrar oavsett inkomst. Därför är det på tiden att de barn som växer upp under knappa ekonomiska förhållanden inkluderas i det resonemanget. Barnbidraget räknas idag som inkomst vid en ansökan om försörjningsstöd.

Det är dags att vi socialdemokrater lyfter frågan när det gäller de barn som har det sämst ställt och visar att barnperspektivet ska gälla alla barn.

Vi föreslår kongressen besluta:

H114:1 att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst,

H114:2 att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen.

Joakim Carlsson

Örebro arbetarekommun beslöt att sända motionen som enskild till kongressen.

Motion H115

Askersunds arbetarekommun

Översyn av nivåerna för försörjningsstöd ur ett barnperspektiv

Många barn i dagens samhälle växer upp med föräldrar som uppbär försörjningsstöd (tidigare kallat socialbidrag) för att klara sin försörjning. Dessa familjer lever under svåra ekonomiska förhållanden och har svårt att få vardagen att gå ihop. Tanken med försörjningsstödet var från början att det skulle vara ett kortvarigt behov. Tyvärr är det alltför många människor som år efter år inte har någon annan försörjning av olika skäl.

Barn som växer upp i dessa familjer med svag ekonomi är överrepresenterade på flera områden där barn kan ha problem. Till exempel när det gäller barnmisshandel, mobbing, att familjen är föremål för barnavårdsutredning, omhändertagande av barn eller att barnet i vuxen ålder erhåller ekonomiskt bistånd.

Vi socialdemokrater har tidigare beslutat att barnbidraget ska utbetalas till alla föräldrar oavsett inkomst. Därför är det på tiden att de barn som växer upp under knappa

ekonomiska förhållanden inkluderas i det resonemanget. Barnbidraget räknas idag som inkomst vid en ansökan om försörjningsstöd.

Det är dags att vi socialdemokrater lyfter frågan när det gäller de barn som har det sämst ställt och visar att barnperspektivet ska gälla alla barn.

Jag föreslår:

H115:1 att från ett barnperspektiv ska alla familjer ha tillgång till barnbidraget oavsett inkomst,

H115:2 att kommunerna ges ekonomiska möjligheter att införa reformen.

Siv Ahlstrand

Askersunds arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Partistyrelsens utlåtande över motionerna

H116:1, H116:2, H117:1, H117:2, H117:3, H117:4 (ungas skulder och betalningsanmärkningar)

I motion H117:1–4 (Malmö arbetarekommun) yrkas att lagen ändras så att det ej är möjligt att överföra skulder på barnen, genom att överföra egendom på barnen och att de skulder som redan överförts på barnen återföres till föräldern och att betalningsanmärkningar som föranletts av dessa skulder strykes och att barnen ej i framtiden lider men av dessa skulder. I motion H116:1–2 (Täby arbetarekommun) yrkas att Socialdemokraterna arbetar för att landsting, riksdag och regering ombesörjer att minderåriga barn ej ska belastas med kostnader från Sveriges landsting, när de unga blir myndiga.

I lagstiftningen har nyligen vissa ändringar genomförts i syfte att minska risken för missbruk av barns tillgångar och stärka det allmännas tillsyn. För att skydda barn mot risken att behöva gå in i vuxenlivet med skulder kan en förälder inte handla så att barn sätts i skuld om inte överförmyndaren har lämnat sitt samtycke till det. En utökning har skett av användningen av spärrade bankkonton – konton som föräldrarna inte kan disponera utan överförmyndarens tillstånd.

Enligt FN:s konvention om barnens rättigheter är det föräldrarna som ska ha det fulla ansvaret för barnen. Vuxna ska se till att barnens bästa alltid ska vara vägledande. Barn har som regel inte beslutanderätten över sina egna tillgångar, och därför bör barn heller inte kunna drabbas av skulder som de inte kan betala. Alltför många barn och ungdomar får betalningsanmärkningar och hamnar i kronofogdens register. Det är inte ovanligt att föräldrarna överför skulder på sina barn av olika anledningar, men barn kan också själva skaffa sig skulder. Det som är gemensamt är att det är de vuxna som har ansvaret för barnens skulder. Det borde finnas lagar som reglerar skuldsättning av barn så att det i alla lägen är omöjligt. Det gäller allt från parkeringsböter till obetalda räkningar från landstingen. Konsekvenserna av en skuldsättning för barnen kan bli att de inte kan teckna hyresavtal, teleabonnemang eller låna pengar när de väl blir vuxna.

Partistyrelsen anser därför att lagstiftningen måste ändras så att barns skuldsättning förhindras. Den socialdemokratiska gruppen i civilutskottet i riksdagen har i en reservation krävt att regeringen bör återkomma med en utvärdering av hur genomförda lagändringar har inverkat på barns skuldsättning och om det är nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder för att förhindra barns skuldsättning.

Partistyrelsen föreslår kongressen besluta:

att anse följande motioner besvarade med hänvisning till utlåtandet H116:1, H116:2, H117:1, H117:2, H117:3, H117:4.

Motion H116

Täby arbetarekommun

Barnen är vår framtid

Redan hösten 2007 larmades Sveriges kommuner och landsting, SKL, om att landstingen skuldsätter barn. Trots detta fortsätter skuldsättningen som tidigare. Flera av landstingen anlitar dessutom inkassobolag som långtidsbevakar skulderna.

Detta agerande är i allra högsta grad moralvidrigt och helt förkastligt. Om barnen är vår framtid, hur rimmar det då med att de när de fyller 18 år, helt plötsligt får stå där med en räkning från deras landsting, som deras närmaste vuxna har skaffat?

Detta anmärkningsvärda felsteg skapar ingen tilltro till vuxenlivet och svenskt sunt rättsväsen – möjligen i en diktaturstat. Därför motionerar jag emot detta agerande för att istället hitta lösningar som ej ska drabba barnen när de blir myndigförklarade.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag

H116:1 att Socialdemokraterna arbetar för att landsting, riksdag och regering ombesörjer att minderåriga barn ej ska bli belastade med kostnader från Sveriges landsting, när de unga blir myndiga,

H116:2 att att samma sak bör gälla för kostnader som parkeringsböter, mobilräkningar med mera som påförts barnen.

Lars F Fallgren

Täby arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Motion H117

Malmö arbetarekommun

Ungas skulder och betalningsanmärkningar

I massmedia har förekommit uppgifter om skuldsatta unga, unga som hamnat i en situation, försakad av föräldrarnas handlande. Föräldrarna köper dyra kapitalvaror, exempelvis bilar, och överför sedan äganderätten på ett omyndigt barn. Syftet är undandra sig ansvaret för fordonsskatter, försäkringar, parkeringsavgifter mm. Detta kan leda till att de unga går in i vuxenlivet belastade med skulder och betalningsanmärkningar, vilket i sin tur gör det svårt eller omöjligt att hyra bostad eller få lån.

Med hänvisning till ovanstående yrkar jag:

H117:1 att lagen ändras så att det ej är möjligt att överföra skulder på barnen, genom att överföra egendom på barnen,

H117:2 att de skulder som redan överförts på barnen återföres till föräldern,

H117:3 att betalningsanmärkningar som föranletts av dessa skulder strykes,

H117:4 att barnen ej i framtiden lider men av dessa skulder.

Allan Lind

Malmö arbetarekommun beslöt att anta motionen som sin egen.

Ett Sverige i sammanhållning

- Klyftor och utanförskap
- Trygghet mot brott
- Hela Sverige
- Barn och familjer

socialdemokraterna.se

